

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**Wojewódzki Urząd Pracy
w Kielcach**

**ANALIZA I OCENA
SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
ŚWIĘTOKRZYSKIM
W 2007 ROKU**

———— **Kielce, kwiecień 2008** ————

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
ul. Witosa 86, 25-561 Kielce
tel. 041 36 41 600, fax 041 36 41 666
strona internetowa: www.wup.kielce.pl
e-mail: wup@wup.kielce.pl

Redakcja:

Wydział Informacji i Analiz o Rynku Pracy
WUP w Kielcach

ISSN 1899-1394

Niniejsza publikacja udostępniona jest na stronie internetowej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.
Przedruk w całości lub części oraz wykorzystanie danych statystycznych
w druku dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

Druk:
Nakład: 280 egz.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

SPIS TREŚCI	str.
Uwagi metodyczne	10
1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE	12
1.1. Uwarunkowania demograficzne	12
1.1.1. Ludność	12
1.1.2. Ludność według wieku	13
1.2. Sytuacja gospodarcza	15
1.3. Rynek pracy	18
1.3.1. Pracujący	18
1.3.2. Zatrudnienie	19
1.3.3. Bezrobocie	20
1.3.4. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na tle innych województw	21
1.4. Pracodawcy na rynku pracy	23
2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	26
2.1. Poziom i stopa bezrobocia	26
2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia	26
2.1.2. Stopa bezrobocia	27
2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach	28
2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych	29
2.2. Zmiany w strukturze bezrobocia	31
2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku	31
2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	32
2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	34
2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności	35
2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	37
2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	38
2.3. Podsumowanie	43
3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	44
3.1. Bezrobocie wśród mieszkańców wsi	44
3.1.1. Poziom bezrobocia	44
3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia	44
3.1.3. Udział kobiet	45
3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku	45
3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	46
3.2. Bezrobotne kobiety	48

4. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	50
4.1. Bezrobotni do 25 roku życia	50
4.2. Długotrwale bezrobotni	52
4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	52
4.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	52
4.5. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	52
4.6. Niepełnosprawni	53
4.6.1. Poziom bezrobocia	53
4.6.2. Oferty pracy	53
4.6.3. Podjęcia pracy	53
4.6.4. Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i stopnia niepełnosprawności	54
4.7. Podsumowanie	56
5. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	57
5.1. Oferty pracy	57
5.2. Aktywne programy rynku pracy	61
5.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy	61
5.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych	62
5.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej	62
5.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	63
5.2.5. Staż u pracodawcy	63
5.2.6. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	64
5.2.7. Prace społecznie użyteczne	64
5.2.8. Szkolenia i przekwalifikowania	64
5.2.9. Poradnictwo zawodowe	66
5.2.10. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	67
5.3. Podsumowanie	69
6. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY	70
6.1. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Sejmikiem, Komisjami Problemowymi Sejmiku i Zarządem Województwa Świętokrzyskiego	70
6.2. Współdziałanie Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Wojewódzką Radą Zatrudnienia	76
6.3. Realizacja wojewódzkich programów mających na celu tworzenie nowych miejsc pracy i likwidację negatywnych skutków bezrobocia	80
6.4. Organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz wspieranie działalności klubów pracy	98

	str.
6.5. Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych	102
6.6. Realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami członkowskimi Unii Europejskiej	106
6.7. Realizacja innych zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników	111
6.8. Prowadzenie Rejestru Agencji Zatrudnienia	112
6.9. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych	115
6.10. Współdziałanie z organizacjami właściwymi w sprawach oświaty w zakresie dostosowania kierunków kształcenia zawodowego oraz organizowania szkolenia bezrobotnych z uwzględnieniem potrzeb wojewódzkiego rynku pracy	116
6.11. Współdziałanie z partnerami rynku pracy	119
6.12. Realizacja zadań w zakresie służby zastępczej	124
6.13. Realizacja zadań w zakresie systemu audytu wewnętrznego	126
6.14. Realizacja zadań w zakresie organizowania, prowadzenia i finansowania szkoleń kadry publicznych służb zatrudnienia	128
6.15. Podsumowanie	133
7. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP, ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO ORAZ OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W KIELCACH	137
7.1. Zatrudnienie obywateli polskich za granicą	137
7.2. Zatrudnienie cudzoziemców	139
7.3. Kontrola legalności zatrudnienia	140
Aneks statystyczny	145 - 207
Tablice	
Kartogramy	
Wykresy	
Adresy urzędów pracy województwa świętokrzyskiego	208 - 209

SPIS T A B L I C**str.**

1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2007	149
2. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w latach 1999-2007	150
3. Jednostki osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i pozostałe jednostki gospodarki narodowej	151
4. Jednostki osób prawnych i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej	151
5. Liczba bezrobotnych w grudniu 2006 roku i w grudniu 2007 roku według województw	153
6. Stopa bezrobocia w grudniu 2006 roku i w grudniu 2007 roku według województw	154
7. Oferty pracy zgłoszone w latach 2006 - 2007 według województw	156
8. Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w latach 2002-2007 według województw	157
9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia według powiatów	159
10. Bezrobotni, oferty pracy, podjęcia pracy oraz podmioty gospodarcze w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2007	160
11. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2007	161
12. Poziom bezrobocia rejestrowanego według powiatów w latach 1999-2007	162
13. Bezrobotni zarejestrowani („napływ”) i wyrejestrowani („odpływ”) w 2007 roku	163
14. Bezrobotni, którzy podjęli pracę	164
15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej	165
16. „Napływ” i „odpływ” bezrobotnych, w tym osoby które podjęły pracę, wg powiatów	166
17. Stan i struktura bezrobocia	167
18. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku według powiatów	168
19. Bezrobotni zarejestrowani według wieku	169
20. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia	169
21. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy	169
22. Zarejestrowani bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	170
23. Struktura „wiekowa” bezrobotnych według powiatowych urzędów pracy	171
24. Poziom wykształcenia bezrobotnych według powiatowych urzędów pracy	172
25. Staż pracy bezrobotnych według powiatowych urzędów pracy	173
26. Czas oczekiwania bezrobotnych na pracę według powiatowych urzędów pracy	174
27. Bezrobotni oraz oferty pracy według wielkich grup zawodów w 2007 roku	175
28. Bezrobotni rejestrujący się w 2006 i 2007 roku oraz ilość ofert pracy wg 3-cyfrowych grup zawodów	176 - 179
29. Bezrobotni wg 3-cyfrowych grup zawodów na koniec grudnia 2006 i 2007 roku	180 - 183
30. Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg 3-cyfrowych grup zawodów w 2007 roku	184 - 186
31. Bezrobotni zamieszkali na wsi „napływ” i „odpływ”	187
32. Rejestrowane bezrobocie na wsi w 2007 roku - „napływ”, „odpływ” oraz podjęcia pracy	188

	str.
33. Rejestrowane bezrobocie na wsi według powiatów	189
34. Zarejestrowani bezrobotni ogółem, w tym zamieszkali na wsi	190
35. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku	191
36. Bezrobotni zamieszkali na wsi według poziomu wykształcenia	191
37. Bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy	191
38. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku, wykształcenia i stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	192
39. Bezrobotni do 25 roku życia zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w 2007 roku	193
40. Niepełnosprawni zarejestrowani na koniec 2006 i 2007 roku	194
41. Niepełnosprawni według wieku	195
42. Niepełnosprawni według poziomu wykształcenia	195
43. Niepełnosprawni według stażu pracy	195
44. Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	196
45. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w 2007 roku	197
46. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2007 roku według powiatowych urzędów pracy	198
47. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	201
48. Wydatki z Funduszu Pracy poniesione na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2007 roku według powiatowych urzędów pracy	202
49. Podstawowe dane o bezrobociu w miastach i gminach woj. świętokrzyskiego	204 - 207

KARTOGRAMY

Charakterystyka woj. świętokrzyskiego - Ludność według stanu na 31.12.2006r.	145
Stopa bezrobocia w Polsce według województw i powiatów	155

WYKRESY

1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku	146
2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2006 roku	147
3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2006 roku	148
4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej w grudniu 2007 roku	152
5. Liczba bezrobotnych w latach 2006 - 2007	158
6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej w 2006 roku w województwie świętokrzyskim	199
7. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2006 roku w powiatowych urzędach pracy	200
8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2007 roku	203

UWAGI METODYCZNE

1. Podstawę prawną do sporządzania sprawozdawczości rynku pracy stanowi ustawa z dnia 29 czerwca 1995r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz następujące rozporządzenia:
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 września 2006r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007 (Dz. U. Nr 170, poz. 1219, z późn. zm.),
 - Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2006r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007 (Dz. U. Nr 245, poz. 1781, z późn. zm.).
2. Podstawową jednostką z zakresu sprawozdawczości rynku pracy są powiatowe urzędy pracy. W przypadku Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach, od 1 stycznia 2000 roku sporządzana jest statystyka dla miasta Kielc i powiatu kieleckiego.
3. Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne, zgodnie z definicją zawartą w *ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 ze zm.).
4. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to osoby w stosunku do których powiatowy urząd pracy w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji, powinien przedstawić propozycje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zgodnie z art. 49 ustawy, zalicza się bezrobotnych:
 - do 25 roku życia,
 - długotrwale,
 - powyżej 50 roku życia,
 - bez kwalifikacji zawodowych,
 - samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia,
 - niepełnosprawnych.
5. Według ustawy długotrwale bezrobotnym jest osoba, która pozostaje w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy. Definicja ta różni się od przyjętej w sprawozdawczości urzędów pracy, zgodnie z którą czas pozostawania bez pracy liczony jest w pełnych miesiącach od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy. Pierwsza grupa opisana została w rozdziale 4 „Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, natomiast druga w rozdziale 2 „Stan i struktura bezrobocia”.

* Zgodnie z nowelizacją ustawy, z dniem 26.10.2007r., do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są ponadto: bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka; bezrobotni bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego; bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia oraz samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (dotychczas do 7 roku życia). Wymienione grupy zostały uwzględnione w statystyce rynku pracy od stycznia 2008 roku.

6. Przyrost naturalny to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna - odwrotnie. Jeśli mamy do czynienia z wartością ujemną, mówimy o ubytku naturalnym.
7. Przez „Ludność aktywną zawodowo” (cywilna siła robocza) należy rozumieć zbiorowość składającą się z osób uznanych według klasyfikacji GUS za pracujące oraz osoby bezrobotne, o których mowa w pkt. 3.
8. Przez „Stopę bezrobocia” należy rozumieć procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.
9. Przez „napływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy w danym okresie sprawozdawczym.
10. Przez „odpływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w danym okresie sprawozdawczym.
11. Przez „Wskaźnik płynności rynku pracy” należy rozumieć wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.
12. Analiza ofert pracy dokonana została na podstawie:
 - sprawozdania miesięcznego MPiPS-01 o rynku pracy,
 - półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy: załącznika nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” i załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.
13. W statystyce bezrobotnych według zawodów i specjalności stosuje się kryterium klasyfikacji bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego przez nich w ostatnim miejscu pracy.
Bezrobotnych dotychczas niepracujących klasyfikuje się według zawodu wyuczonego, zgodnie z posiadanym świadectwem (dyplomem) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego.
Grupa „bez zawodu” obejmuje osoby, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków: a) nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego, b) nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.
14. Powyższa statystyka sporządzana jest zgodnie z obowiązującą od 1 stycznia 2005r. Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644, z późn. zm.).
15. Sprawozdawczość statystyczna rynku pracy w grupie bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy uwzględnia osoby zarejestrowane na mocy zapisu art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE

Województwo świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11.710 km², co stanowi 3,7% obszaru kraju. Terytorialnie obejmuje 14 powiatów, w tym 13 ziemskich i 1 grodzki oraz 102 gminy, w tym: 5 miejskich, 26 miejsko - wiejskich i 71 wiejskich*.

*Podział obowiązuje od 1 stycznia 2007 roku.

1.1. Uwarunkowania demograficzne

1.1.1. Ludność

Liczba ludności Polski zmniejsza się od dziesięciu lat, w latach 1997-2006 ubytek mieszkańców wyniósł 170 tys. osób. Sytuacja demograficzna ulega jednak poprawie dzięki, odnotowanemu w 2006 roku, dodatniemu przyrostowi naturalnemu wynoszącemu + 4 tysiące osób.

W Świętokrzyskim przyrost naturalny był nadal ujemny i wyniósł 2.454 osoby.

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. Od kilku lat w województwie notuje się ujemne saldo migracji. Jest ono konsekwencją przewagi rocznych odpływów nad wielkością napływów ludności do naszego regionu. W 2006 roku w wyniku migracji liczba ludności zmniejszyła się o 3,5 tys. osób (w 2005 roku - o 2,2 tys.). Oznacza to, że liczba mieszkańców wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu danego roku przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym okresie.

Tempo przyrostu ludności jest zróżnicowane w poszczególnych regionach kraju. W 2006 roku tylko w 4 województwach odnotowano dodatni przyrost ludności (małopolskim, pomorskim, mazowieckim i wielkopolskim). Natomiast w 7 województwach obserwowany jest stopniowy spadek liczby ludności, przy czym zaludnienie zmniejsza się najszybciej w: łódzkim, świętokrzyskim i opolskim.

Pod koniec 2006 roku województwo liczyło **1.279,8 tys. mieszkańców**, tj. o 5,2 tys. osób mniej niż w końcu 2005 roku. Ludność województwa stanowiła 3,4% mieszkańców kraju.

Na przestrzeni 2007 roku liczba ludności nadal systematycznie malała - w I półroczu wyniosła 1.277,5 tys. osób, zaś na koniec III kwartału uległa dalszemu zmniejszeniu do poziomu 1.276,6 tys.

Od roku 1999, w wyniku niskiego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji, **liczba ludności zmniejszyła się o 43 tys. osób** (o 3,3%).

Przyczyną gwałtownego ubytku liczby ludności w 2006 roku była emigracja Polaków za granicę (w omawianym roku na stałe za granicę wyjechało ok. 51 tys. osób.), przy czym nieznacznie zwiększyła się liczba osób powracających do kraju na stałe (z 7-9 na 11 tys.).

Struktura demograficzna ludności w województwie kształtuje się odmiennie niż w kraju.

Wśród mieszkańców dominuje ludność wiejska 54,7% (w kraju 38,7%). Odnotowany odsetek był jednym z najwyższych w kraju - 2 miejsce po podkarpackim (59,5%) i przed lubelskim (53,4%).

W mieście mieszkało 45,3% ludności (w kraju 61,3%). Udział kobiet w ludności miejskiej wyniósł 49,7% i był nieco niższy niż na wsi.

Stolicę województwa - miasto Kielce zamieszkiwało 207,2 tys. osób, tj. 16,2% ogółu ludności. Podobnie jak w całym regionie, liczba mieszkańców Kielc maleje - w porównaniu do 2005 roku zmniejszyła się o 1,0 tys. osób.

Wysoki udział ludności miejskiej występuje w powiatach: skarżyskim (72,5% ludności powiatu), ostrowieckim (69,0%) i starachowickim (59,1%), a najmniejszy w: kieleckim (5,3%) i kazimierskim (19,8%).

Udział populacji kobiet, tak w województwie jak i w kraju, utrzymywał się na zbliżonym poziomie i wynosił odpowiednio: 51,3% i 51,7%, a współczynnik feminizacji, określający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn, wyniósł 105,1 (w kraju 106,9).

Korzystne symptomy zmian demograficznych, jakie nastąpiły w Polsce w 2006 roku - wzrost liczby urodzeń oraz nowo zawartych małżeństw - nie wskazują jednak na szybkie wyjście z głębokiej depresji demograficznej. Dzietność polskich kobiet kształtuje się na najniższym poziomie wśród krajów UE i jednym z najniższych w krajach europejskich. Jednocześnie coraz więcej osób wyjeżdża z Polski deklarując pozostanie za granicą na stałe.

1.1.2. Ludność według wieku

Demograficzna struktura ludności według wieku i miejsca zamieszkania decyduje o zróżnicowaniu terytorialnym zasobów siły roboczej na lokalnych rynkach pracy. Struktura wiekowa ludności jest prezentowana według tzw. ekonomicznych grup wieku, tj. ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Potencjalne zasoby pracy tworzy ludność **w wieku produkcyjnym**, której udział w ogólnej populacji wyniósł **62,8%** (w kraju 64,2%) i wzrósł w porównaniu do 2005 roku o 0,4 punktu procentowego. Liczba ludności w tej grupie od 1999 roku zwiększyła się o 25 tys. osób.

Okres przemian systemowych, zapoczątkowany w 1989 roku, następował równocześnie z fazą rozwoju demograficznego, charakteryzującą się znacznym zwiększeniem liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Spowodowało to nałożenie dwóch czynników sprzyjających powstaniu bezrobocia. Po stronie popytowej rynku pracy - restrukturyzacja gospodarki i redukcja ukrytego bezrobocia w działach pozarolniczych, zaś po stronie podażowej - znaczny przyrost zasobów pracy¹.

Niekorzystnym zjawiskiem, tak dla województwa jak i kraju, jest niski przyrost naturalny i stopniowe „starzenie się” społeczeństwa. Proces ten przejawia się malejącą liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym (od 1999 roku o 73,6 tys.) oraz rosnącą w poprodukcyjnym okresie życia (od 1999 roku o 5,6 tys.). W konsekwencji **udział ludności w wieku przed i poprodukcyjnym** wyniósł odpowiednio: **20,0%** (w kraju 20,1%) i **17,2%** (w kraju 15,7%).

Prognozy demograficzne dla Polski wskazują na dalsze zmniejszenie populacji w wieku przedprodukcyjnym, związane z niskim przyrostem demograficznym, przy jednoczesnym zwiększeniu liczby ludności w poprodukcyjnym okresie życia. Do 2010 roku będzie nadal następowało zwiększanie się zasobów siły roboczej, jednak w tempie wolniejszym niż dotychczas, co spowodowane będzie głównie migracjami zagranicznymi.

Po 2010 roku liczba ludności w wieku produkcyjnym może osiągnąć poziom 24,6 mln i stanowić ponad 65% ogółu ludności, przy jednoczesnym szybkim starzeniu się zasobów siły roboczej. Równocześnie będzie miało miejsce zwiększenie wskaźnika obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku poprodukcyjnym. Szacuje się, że ok. 2010 roku liczba osób w wieku poprodukcyjnym może zwiększyć się do 6,4 mln, tj. do 17% ogółu ludności.

W mieście wskaźnik obciążenia ekonomicznego* emerytami będzie wyższy niż na wsi. W populacji miejskiej w 2006 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 24 w poprodukcyjnym okresie życia, na wsi zaś 25. W 2030 roku analizowany wskaźnik dla miasta wyniesie 52 osoby, a dla wsi 39. Zmniejszy się natomiast liczba dzieci i młodzieży przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym. W mieście z 27 osób w 2006r. do 23 w 2030r., a na wsi analogicznie z 38 do 29 osób.

* Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana w zależności od miejsca zamieszkania i wynosi dla wieku:

	w mieście	na wsi
- przedprodukcyjnego	17,7%,	21,9%,
- produkcyjnego	66,1%,	60,1%,
- poprodukcyjnego	16,2%,	18,0%.

¹ Polityka Społeczna, nr 1/2008, str. 4.

Wieś charakteryzuje się wyższym niż miasto udziałem ludności w wieku przed i poprodukcyjnym, niższym zaś odsetkiem osób w wieku największej aktywności zawodowej.

Powiaty, w których zanotowano najwyższy udział ludności w poszczególnych kategoriach wieku:

- przedprodukcyjny: kielecki - 23,5%, staszowski - 22,1%, włoszczowski - 21,9%,
- produkcyjny: m. Kielce - 67,2%, ostrowiecki - 64,0%, skarżyski - 63,7%,
- poprodukcyjny: kazimierski - 20,4%, buski - 19,8%, pińczowski - 19,5%.

Po 2009 roku reprodukcja demograficzna zasobów pracy będzie miała charakter zawężony (w miastach proces ten rozpoczął się w 2005 roku). Spowoduje to powstanie sprzyjających warunków do redukcji skali bezrobocia. W okresie kolejnych kilku lat przyrost ludności w wieku produkcyjnym wystąpi głównie na obszarach wiejskich przyczyniając się do utrzymania przeludnienia agrarnego oraz wyższego bezrobocia na wsi. **Zmniejszenie przyrostu ludności w produkcyjnym okresie życia na wsi nastąpi po 2014 roku. Powstaną wówczas korzystne warunki do restrukturyzacji rolnictwa, zmierzające do zwiększenia wydajności pracy w rolnictwie i jednoczesnego zmniejszenia zatrudnienia w tym sektorze gospodarki na rzecz przesunięcia zasobów siły roboczej w kierunku zatrudnienia w innych działach gospodarki.**

Po kilku latach, zwłaszcza po 2020 roku, nasili się proces starzenia się zasobów pracy, co spowoduje zmniejszenie mobilności zawodowej i przestrzennej ludności. Zwiększenie zasobów ludności biernej zawodowo, zapoczątkowane w latach 90 wprowadzeniem: wcześniejszych emerytur, emerytur pomostowych, zasiłków przedemerytalnych, a po wejściu do UE - rent strukturalnych w rolnictwie, spowodowało dezaktywację zawodową wielu osób w wieku produkcyjnym². W konsekwencji doprowadzi to do utrudnień w prowadzeniu w przyszłości polityki społecznej, jak również przyczyni się do wydłużenia okresu wieku produkcyjnego (m.in. zrównania wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn).

1.2. SYTUACJA GOSPODARCZA

W 2007 roku w kraju utrzymało się wysokie tempo wzrostu gospodarczego. Tendencje wzrostowe kreowane przez silny popyt krajowy, zarówno inwestycyjny jak i konsumpcyjny, obejmowały wszystkie główne sektory gospodarki.

Korzystniejsze niż w 2006 roku były wyniki finansowe przedsiębiorstw, co umożliwiło wzrost wynagrodzeń i finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był większy niż w 2006 roku.

² Polityka Społeczna, nr 1/2008, str. 5.

Produkt krajowy brutto w 2007 roku był realnie wyższy niż w 2006 roku o 6,5%, wobec wzrostu w 2006 roku o 6,2% i 3,6% w 2005 roku. Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej zwiększyła się o 6,6% (w 2006 roku o 6,0%, a w 2005 roku o 3,3%). Wzmocnienie dynamiki PKB nastąpiło głównie w wyniku przyspieszenia tempa wzrostu wartości dodanej brutto w usługach rynkowych i w budownictwie. Mniejszy zaś, w porównaniu do 2006 roku, był wzrost wartości dodanej brutto w przemyśle.

Produkcja przemysłowa, zrealizowana przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była wyższa o 9,7% niż w 2006 roku, przy wzroście wydajności pracy o 6,0% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 8,9%. Najbardziej zwiększyła się sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących dobra konsumpcyjne trwałe i inwestycyjne.

Tempo wzrostu **produkcji budowlano-montażowej**, w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, wyniosło w 2007 roku 15,7%. Zwiększenie sprzedaży było rezultatem ożywienia na rynku nieruchomości oraz wyższymi efektami odnotowanymi przez przedsiębiorstwa zajmujące się wznoszeniem budynków i budowli, inżynierią lądową i wodną, a także wykonywaniem instalacji budowlanych.

Dynamika **sprzedaży detalicznej** ogółem była wyższa niż w 2006 roku o 8,0%. Sprzedaż detaliczna realizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zwiększyła się o 14,0%. Szczególnie dynamicznie wzrosła sprzedaż samochodów i sprzętu motoryzacyjnego, a także mebli, sprzętu radiowo-telewizyjnego i gospodarstwa domowego.

Wysoki wzrost gospodarczy w 2007 roku spowodował umocnienie się obserwowanych od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej pozytywnych tendencji zachodzących na rynku pracy. Dalszy i znacząco większy niż w poprzednich latach wzrost liczby pracujących w gospodarce narodowej oraz intensywnie malejąca liczba bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy spowodowały znaczne zmniejszenie liczby osób bezrobotnych i stopy bezrobocia do poziomu najniższego od 2001 roku.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) było o 4,7% wyższe niż w 2006 roku, zaś liczba bezrobotnych, w ciągu dwunastu miesięcy, zmniejszyła się o 24,4%. W porównaniu ze stanem w końcu lat 2002-2003 (okres największego bezrobocia) liczba bezrobotnych w kraju zmniejszyła się prawie o połowę, a stopa bezrobocia z 20,0% do 11,4%. Wśród bezrobotnych zwiększył się udział osób starszych (powyżej 50 roku życia), a zmalał młodych (poniżej 25 roku życia) i długotrwale bezrobotnych³.

Podobne tendencje w zakresie wzrostu zatrudnienia i ograniczenia bezrobocia wystąpiły w województwie.

³ Źródło: www.stat.gov.pl, Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2007 roku, styczeń 2008.

W 2007 roku wyniki osiągnięte przez większość podmiotów gospodarczych sfery produkcyjnej oraz usługowej **w województwie** były znacznie wyższe od notowanych w 2006 roku.

Sprzedaż wyrobów i usług w przedsiębiorstwach przemysłowych przewyższała wartość wypracowaną w 2006 roku we wszystkich sekcjach, przy czym najwyższy wzrost nastąpił w górnictwie.

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej znacznie przekraczała bardzo korzystne wyniki osiągnięte w 2006 roku, a jej najwyższy wzrost odnotowały firmy wykonujące budowlane prace wykończeniowe.

Wartość sprzedaży w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych przewyższała wyniki z 2006 roku.

Sytuacja na rynku pracy na przestrzeni 2007 roku ulegała dalszej poprawie. Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw był wyraźnie wyższy od notowanego w 2006 roku i nastąpił we wszystkich rodzajach działalności gospodarczej (z wyjątkiem usług transportowych), w tym w największym stopniu w obsłudze nieruchomości i firm, a w najmniejszym - w przemyśle.

Utrzymujący się w ciągu dwunastu miesięcy 2007 roku spadek bezrobocia w skali roku charakteryzował się wyższą dynamiką niż w 2006 roku.

Wzrost **produkcji przemysłowej** był bardzo wysoki i wyniósł 12,0% (w kraju 9,7%). Wzrost przychodów wystąpił we wszystkich sekcjach przemysłowych, zaś największą dynamikę odnotowano w górnictwie - o 22,9%.

Wartość **produkcji budowlano-montażowej** uzyskana na przestrzeni 2007 roku była o 38,8% wyższa od osiągniętej w ciągu 2006 roku (w kraju o 15,7%). Udział produkcji budowlano-montażowej w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży budownictwa wyniósł 77,9% i zwiększył się w skali roku o 3,4 punktu procentowego.

Wzrost produkcji budowlano-montażowej wystąpił w jednostkach zajmujących się: wznoszeniem obiektów budowlanych, inżynierią lądową i wodną, wykonywaniem instalacji budowlanych oraz wykonywaniem budowlanych robót wykończeniowych.

Na przestrzeni 2007 roku wartość sprzedaży w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych przewyższała wielkości uzyskane w 2006 roku. Poziom **sprzedaży detalicznej** był wyższy o 16,5%, a **hurtowej** o 8,6%. W firmach handlowych zanotowana sprzedaż detaliczna była wyższa niż w analogicznym okresie 2006 roku o 15,9%, natomiast hurtowa o 5,6%.

W porównaniu do 2006 roku zwiększyła się liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym REGON w województwie o 592 jednostki, tj. 0,6%⁴.

⁴ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego, 12-grudzień 2007, Urząd Statystyczny w Kielcach.

1.3. RYNEK PRACY

1.3.1. Pracujący

W województwie liczba pracujących w 2006 roku wyniosła **443.180 osób** i była niższa o 151.063 osoby (o 25,4%) w porównaniu do 2000 roku.

Z ogólnej liczby pracujących większość zatrudniona była w sektorze prywatnym - 345.059 osób (77,9%), w mniejszości zaś pozostawali pracownicy sektora publicznego - 98.121 osób (22,1%).

Najwięcej pracujących pozostaje nadal w rolnictwie (32,5%), następnie w przemyśle (18,8%), handlu i naprawach (14,0%), edukacji (6,9%), ochronie zdrowia i pomocy społecznej (5,9%), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (4,4%). Łącznie pracujący w tych sekcjach stanowili 82,5% ogólnej ich liczby.

W kraju w 2006 roku liczba pracujących, z uwzględnieniem jednostek małych oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych, wyniosła **12.905.398 osób**. Niemal trzykrotnie więcej osób pracowało w prywatnym sektorze gospodarki - 9.584.633 (74,3%), w publicznym zaś 3.320.765 (25,7%). Ponad połowę (55,1%) stanowili pracujący w czterech sekcjach PKD: przemyśle (23,1%), handlu i naprawach (16,3%), edukacji (7,9%), obsłudze nieruchomości i firm (7,8%).

W strukturze pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki występują dysproporcje pomiędzy województwem a krajem.

W sektorze I gospodarki (głównie w rolnictwie) pracowało 32,5% ogółu pracujących (w kraju 16,6%), w sektorze II (przemysł i budownictwo) - 23,1% (w kraju 28,5%), zaś w sektorze III (usługi) - 44,4% (w kraju 54,9%).

Udział pracujących w rolniczym sektorze gospodarki jest niemal dwukrotnie wyższy niż w kraju, natomiast sektory produkcyjny i usługowy mają mniejszą reprezentację pracujących (odpowiednio o: 5,4 i 10,5 punktu procentowego).

Tendencją w strukturze pracujących w kraju jest systematyczny spadek liczby pracujących w rolnictwie i przemyśle, a wzrost w usługach. W województwie zmiany strukturalne zachodzą nieco wolniej, lecz zauważalne jest już zmniejszenie udziału pracujących w rolnictwie (z 33,0% w 2002 roku na 32,5% w 2006 roku) i nieznaczny wzrost w usługach (z 44,1% w 2002 roku do 44,4% w 2006 roku). W sektorze przemysłowo - budowlanym zmiany w okresie analizowanych pięciu lat przebiegały zmiennie - w kierunku spadku, a następnie wzrostu udziału (w porównaniu do 2002 roku nastąpił niewielki wzrost - o 0,3%).

Pod względem liczby pracujących w rolnictwie woj. świętokrzyskie zajmuje 3 miejsce w kraju po lubelskim i podlaskim.

1.3.2. Zatrudnienie

W 2007 roku sytuacja na rynku pracy w kraju była znacznie korzystniejsza niż w 2006 roku. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło **5.149,8 tys. osób** i było o 4,7% wyższe niż w 2006 roku.

Zmniejszyło się tempo spadku przeciętnego zatrudnienia w sekcji górnictwo (do 1,8% w skali roku) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (do 0,7%).

W pozostałych sekcjach obserwowano dalszy wzrost przeciętnego zatrudnienia. Wyjątkowo dynamicznie zwiększało się ono w sekcji: budownictwo (o 9,1%), hotele i restauracje (o 7,4%) handel i naprawy oraz obsługa nieruchomości i firm (po 6,7%)⁵.

W 2007 roku w **Świętokrzyskim** nastąpił dalszy wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, zapoczątkowany w 2005 roku, przy czym dynamika wzrostu była wyższa od notowanej w 2006 roku. Zatrudnienie wzrosło niemal we wszystkich podstawowych rodzajach działalności gospodarczej oprócz transportu, gospodarki magazynowej i łączności, gdzie nastąpił spadek.

W okresie czterech kwartałów 2007 roku **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło **111.772 osoby** i było o **5,3% wyższe** niż w 2006 roku. Dynamika wzrostu zatrudnienia w Świętokrzyskim była wyższa od krajowej wynoszącej 4,7%.

Decydujący wpływ na wzrost zatrudnienia miały **jednostki sektora prywatnego**, w których **wzrosło ono o 6,3%** i osiągnęło poziom **96.811 osób**.

W **publicznym sektorze gospodarki** przeciętne zatrudnienie **obniżyło się o 0,5%** i wyniosło **14.961 osób**.

Ograniczenie zatrudnienia odnotowano w firmach transportowych, gospodarki magazynowej i łączności (o 4,4%).

Najwięcej miejsc pracy przybyło w firmach prowadzących działalność związaną z obsługą nieruchomości i firm - o 14,6%, w górnictwie - o 13,6% oraz budownictwie - o 10,1%. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego, o znacznym udziale w zatrudnieniu, wyraźnie zwiększyła się liczba pracowników w produkcji wyrobów z metali - o 14,6% oraz produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny - o 11,4%.

⁵ Źródło: www.stat.gov.pl, Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2007 roku, styczeń 2008.

1.3.3. Bezrobocie

Poziom bezrobocia w województwie na koniec grudnia 2007 roku był najniższy od 1999 roku, co potwierdza korzystne zmiany na rynku pracy. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła **83.339 osób**.

Na przestrzeni 2007 roku zarejestrowano 96,4 tys. bezrobotnych, tj. o 4,5 tys. mniej (o 4,5%) niż w 2006 roku. Liczba wyrejestrowanych wyniosła 112,4 tys. osób i w porównaniu do 2006 roku była niższa o 6,8 tys. (o 5,7%).

W porównaniu do 2006 roku zmniejszyła się populacja zarówno bezrobotnych kobiet o 7,4 tys. osób (o 13,9%), jak i mężczyzn o 8,6 tys. (o 18,8%), jednak wzrósł udział pozostających bez pracy kobiet (z 53,7% w 2006 roku do 55,2%) wobec zmniejszenia odsetka bezrobotnych mężczyzn (z 46,3% do 44,8%).

Z ogólnej liczby bezrobotnych 56,1%, tj. 46.792 osoby mieszkały na wsi.

Bezrobotni pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które poprzednio pracowały - 72,3% ogółu (60.264 osoby), spośród nich 2,8% utraciło pracę z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

Od kilku lat zmniejsza się udział w bezrobociu osób młodych do 25 roku życia. Odsetek zarejestrowanych z tej grupy wiekowej na koniec 2007 roku wyniósł 19,7% wobec 21,7% w 2006 roku.

Osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 49,2% ogółu pozostających bez pracy.

Zwiększył się udział w bezrobociu osób powyżej 50 roku życia. Pod koniec 2007 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawały 16.063 osoby (19,3% ogółu) należące do tej kategorii bezrobotnych, podczas gdy według stanu na koniec grudnia 2006 roku było ich 16.540 (16,6% ogółu).

Charakterystyczną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia zarejestrowanych oraz długotrwałe pozostawanie bez pracy. Najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (30,8%) oraz gimnazjalne i niższe (26,2%). Łącznie obie grupy stanowiły 57% ogółu bezrobotnych.

W rejestrach urzędów pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 49,7% ogółu bezrobotnych, wśród których ponad połowę (60,7%) stanowiły kobiety.

Wskaźnik płynności rynku pracy w 2007 roku wyniósł 50,5%, przy czym w: I półroczu - 58,3%, II półroczu - 43,7%. Spadek wskaźnika w II półroczu wynikał z większej liczby zarejestrowanych bezrobotnych i jednoczesnego zmniejszenia podjęć pracy w odniesieniu do I półrocza.

Wskaźnik płynności rynku pracy to wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.

1.3.4. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na tle innych województw

Podstawowe dane liczbowe dotyczące bezrobocia w latach 2006 - 2007

Lp.	Wyszczególnienie	GRUDZIEŃ 2006r.			GRUDZIEŃ 2007r.		
		Województwa	liczba	poz.	Województwa	liczba	poz.
1	Liczba bezrobotnych	POLSKA	2.309.410		POLSKA	1.746.573	
		Świętokrzyskie	99.406	13	Świętokrzyskie	83.339	12
		Mazowieckie	285.612	1	Mazowieckie	219.924	1
		Śląskie	229.816	2	Śląskie	165.960	2
		Dolnośląskie	185.417	3	Dolnośląskie	127.457	3
		Wielkopolskie	169.089	4	Podkarpackie	126.360	4
		Łódzkie	160.698	5	Kujawsko-Pomorskie	123.243	5
2	Stopa bezrobocia*	POLSKA	14,8		POLSKA	11,4	
		Świętokrzyskie	17,7	5	Świętokrzyskie	15,1	4
		Warmińsko	23,6	1	Warmińsko	19,0	1
		-Mazurskie			-Mazurskie		
		Zachodniopomorskie	21,5	2	Zachodniopomorskie	16,6	2
		Kujawsko-Pomorskie	19,2	3	Kujawsko-Pomorskie	15,2	3
		Lubuskie	19,0	4	Podkarpackie	14,4	5
		Dolnośląskie	16,6	6	Lubuskie	14,2	6
3	Liczba bezrobotnych kobiet	POLSKA	1.305.704		POLSKA	1.017.348	
		Świętokrzyskie	53.421	13	Świętokrzyskie	45.985	13
		Mazowieckie	148.463	1	Mazowieckie	117.442	1
		Śląskie	137.357	2	Śląskie	101.539	2
		Wielkopolskie	105.818	3	Kujawsko-Pomorskie	76.067	3
		Dolnośląskie	104.435	4	Wielkopolskie	74.192	4
		Kujawsko-Pomorskie	93.729	5	Podkarpackie	73.127	5
4	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	POLSKA	1.004.589		POLSKA	785.719	
		Świętokrzyskie	55.190	12	Świętokrzyskie	46.792	8
		Mazowieckie	123.835	1	Mazowieckie	99.596	1
		Podkarpackie	92.098	2	Podkarpackie	79.888	2
		Wielkopolskie	78.698	3	Lubelskie	65.765	3
		Małopolskie	77.790	4	Małopolskie	61.612	4
		Lubelskie	77.312	5	Kujawsko-Pomorskie	56.585	5

* Stopa bezrobocia w 2006r. po korekcie GUS.

Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 56,1% ogółu zarejestrowanych (w kraju 45,0%), co oznacza drugie miejsce po woj. podkarpackim (63,2%).

W latach 1999-2002 odnotowano wzrost stopy bezrobocia. Na koniec grudnia 2002 roku stopa bezrobocia wyniosła 22,5% (przed korektą GUS - 18,5%), co oznaczało wzrost analizowanego wskaźnika o 4 punkty procentowe.

W wyniku przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 liczba pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych zmniejszyła się o 146,0 tys. w porównaniu do danych z 1996 roku.

Spadek liczby pracujących w rolnictwie indywidualnym spowodował znaczne zmniejszenie ogólnej liczby pracujących, a tym samym liczby aktywnych zawodowo. Uwzględniona w wyliczeniach zmniejszona liczba pracujących spowodowała wzrost stopy bezrobocia w kraju i we wszystkich województwach w porównaniu do wcześniej podanych wskaźników.

Stopa bezrobocia rejestrowanego to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (bezrobotnych i pracujących).

W kraju stopa bezrobocia na koniec 2006 roku wyniosła 14,8%, a **w 2007 roku 11,4%**. **W województwie** odpowiednio: 17,7% i **15,1%**.

W kraju stopa bezrobocia jest bardzo zróżnicowana w zależności od województwa. Najwyższa dla warmińsko-mazurskiego 19,0%, natomiast najniższa dla wielkopolskiego 8,0%. Sytuacja taka jest spowodowana m.in. nierównomiernym stopniem rozwoju gospodarczego i infrastruktury w poszczególnych regionach kraju, a także wysokością inwestycji przeznaczonych na ich rozwój.

W okresie od grudnia 2006 do grudnia 2007 roku sytuacja na rynku pracy, zarówno w kraju jak i we wszystkich województwach, uległa wyraźnej poprawie. Nastąpiło zmniejszenie liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia, zwiększyła się liczba ofert pracy, powstały nowe miejsca pracy.

W grudniu 2007 roku stopa bezrobocia dla 27 krajów Unii Europejskiej wyniosła 6,8%. Najniższe bezrobocie było w Holandii, Danii, na Cyprze i Litwie. Nie przekraczało tam 4%, a w Holandii wyniosło zaledwie 2,9%. Najwyższe bezrobocie było na Słowacji. **W Polsce wskaźnik bezrobocia - 8,1%** (liczony przez EUROSTAT - unijne biuro statystyczne - na podstawie BAEL) był zbliżony do średniego w UE. W grudniu po raz pierwszy od maja 2004 roku Polska wyprzedziła: Słowację (10,4%), Hiszpanię (8,6%), Portugalię (8,2%) i Grecję (8,2%)⁶.

Ze względu na różnice w poziomie rozwoju poszczególnych województw oraz ilość podmiotów gospodarczych działających na regionalnych rynkach pracy występują znaczne dysproporcje pod względem liczby ofert zgłaszanych do urzędów pracy. W 2007 roku w kraju na 1 ofertę pracy przypadło średnio 15 bezrobotnych. Najwięcej poszukujących pracy ubiegało się o 1 ofertę pracy w województwie świętokrzyskim (33 osoby) i podkarpackim (27), a najmniej w śląskim (10 osób) i pomorskim (11). Postępująca poprawa sytuacji na rynku pracy w całym kraju sprzyja zmniejszaniu liczby bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy.

⁶ www.NBPortal.pl

1.4. PRACODAWCY NA RYNKU PRACY

Na koniec grudnia 2007 roku w **Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej** w województwie świętokrzyskim zarejestrowane były **106.904 podmioty gospodarki narodowej** (bez rolników indywidualnych).

Liczba zarejestrowanych podmiotów była wyższa o 592, tj. o 0,6% w porównaniu do 2006 roku. Na przestrzeni czterech kwartałów 2007 roku po wpis do rejestru REGON zgłosiło się 7.305 podmiotów, a 6.492 zostały z niego wyrejestrowane.

Sektor prywatny obejmował 96,3% ogółu podmiotów, a udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym sektorze wyniósł 83,2%.

Wśród zarejestrowanych podmiotów 4.311 to spółki handlowe, w tym 541 z udziałem kapitału zagranicznego, 7.228 spółek cywilnych, 534 spółdzielnie, 10 przedsiębiorstw państwowych, 155 fundacji, 2.660 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 85.720 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

W porównaniu ze stanem na koniec 2006 roku o 188 zwiększyła się liczba spółek handlowych, o 162 spółek cywilnych, o 68 wzrosła liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, powstało 136 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 8 fundacji.

Najwięcej nowych podmiotów gospodarki narodowej powstało w sekcji: budownictwo (wzrost o 602), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (o 201), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (o 178) oraz pośrednictwo finansowe (o 121).

Zmniejszenie liczby jednostek nastąpiło w: obsłudze nieruchomości i firm (o 354), handlu i naprawach (o 249), przetwórstwie przemysłowym (o 81) oraz hotelach i restauracjach (o 21).

Jako podstawowy rodzaj działalności 37,6% podmiotów zadeklarowało działalność z sekcji handel i naprawy, 11,8% - obsługa nieruchomości i firm, 11,5% - budownictwo, 9,4% - przetwórstwo przemysłowe, 7,1% - transport, gospodarka magazynowa i łączność, a 6,5% - działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała. Łącznie jednostki te stanowiły 83,9% potencjału gospodarczego województwa.

**Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze
KRUPGN - REGON w województwie świętokrzyskim**
stan na koniec grudnia 2006 i 2007 roku

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2006 rok</i>	<i>2007 rok</i>	<i>Wzrost/ spadek do 2006r.</i>	<i>Udział w % 2007r.</i>
RAZEM	106.312	106.904	592	100
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	1.680*	1.709*	29	1,6
Górnictwo	90	99	9	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	10.119	10.038	-81	9,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	135	144	9	0,1
Budownictwo	11.728	12.330	602	11,5
Handel i naprawy	40.447	40.198	-249	37,6
Hotele i restauracje	2.866	2.845	-21	2,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	7.494	7.588	94	7,1
Pośrednictwo finansowe	3.617	3.738	121	3,5
Obsługa nieruchomości i firm	12.973	12.619	-354	11,8
Administracja publiczna i obrona narodowa	1.265	1.271	6	1,2
Edukacja	2.697	2.745	48	2,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4.457	4.635	178	4,3
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	6.742	6.943	201	6,5
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1	1	-	-
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	1	-	-

Źródło: dane uzyskane z Urzędu Statystycznego w Kielcach, *bez rolników indywidualnych.

Poziom rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki oraz stopień urbanizacji wpływa na ilościowe zróżnicowanie terytorialne podmiotów gospodarki narodowej.

Znacznie więcej podmiotów gospodarczych działa na terenach powiatów, w których dominuje sektor przemysłowy i usługowy. Na terenach o przeważającym charakterze rolniczym liczba jednostek gospodarczych jest znacznie mniejsza.

Najwięcej podmiotów prowadzi działalność na terenie m. Kielc (27,0%) oraz w powiatach: kieleckim (11,7%), ostrowieckim (10,3%), skarżyskim (7,3%), starachowickim (6,5%), koneckim i sandomierskim (po 5,9%), jędrzejowskim (5,6%), buskim (5,2%), staszowskim (4,7%), opatowskim (3,1%), a najmniej w powiatach: kazimierskim (1,4%), pińczowskim (2,2%) i włoszczowskim (2,9%).

Najliczniej reprezentowane podmioty handlowe skupione były głównie w aglomeracjach miejskich, tj. Kielcach - 10.134 oraz powiatach: kieleckim - 4.690, ostrowieckim - 4.630, skarżyskim - 3.131, sandomierskim - 2.723, koneckim - 2.509 i starachowickim - 2.505.

Najwięcej jednostek związanych z obsługą nieruchomości i firm funkcjonowało na terenie m. Kielc - 5.058 i powiatów: ostrowieckiego - 1.160, kieleckiego - 990, skarżyskiego - 986.

Największa liczba podmiotów branży budowlanej prowadziła działalność w m. Kielce - 2.998 oraz powiatach: kieleckim - 1.816, ostrowieckim - 1.187, staszowskim - 851, buskim - 844 i koneckim - 821.

Przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego funkcjonowały głównie na terenie m. Kielc - 2.314 oraz powiatów: kieleckiego - 1.232, koneckiego - 919, ostrowieckiego - 894 i skarżyskiego - 853.

Podmioty gospodarki narodowej według liczby pracujących

Ogółem	106.904
z tego:	
• małe do 9 osób	101.776 (95,2%),
• średnie od 10 - 49	4.189 (3,9%),
• duże od 50 - 249	814 (0,8%),
• powyżej 249	125 (0,1%).

O potencjale gospodarczym regionu decyduje liczba działających na jego terenie podmiotów. Na rozwój przedsiębiorczości, tak w kraju jak i w województwie, znaczny wpływ wywiera Sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Wśród jednostek małych o liczbie pracujących do 9 osób, dominują podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Szczegółowe dane dotyczące podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON przedstawiają **Tablice Nr 3 i 4 Aneksu Statystycznego**.

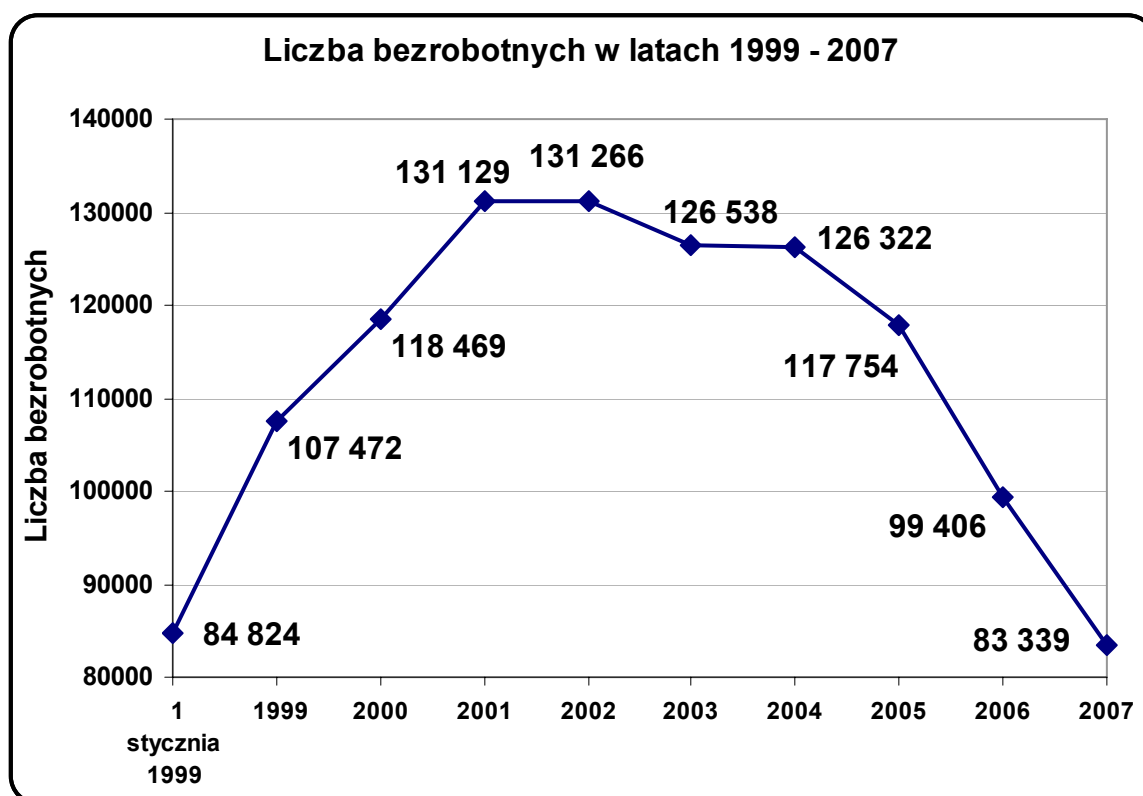
2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

2.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia

Na koniec 2007 roku liczba bezrobotnych w województwie wyniosła **83.339 osób** i była **najniższa od 1999 roku**. W odniesieniu do 2006 roku odnotowano spadek bezrobocia o 16.067 osób, tj. o 16,2%.

W latach 2003-2007 poziom bezrobocia systematycznie zmniejszał się i w porównaniu do 2002 roku był niższy o 47.927 osób, tj. o 36,5%.

Liczba bezrobotnych na koniec 2006 roku oraz w poszczególnych kwartałach 2007 roku przedstawia się następująco:

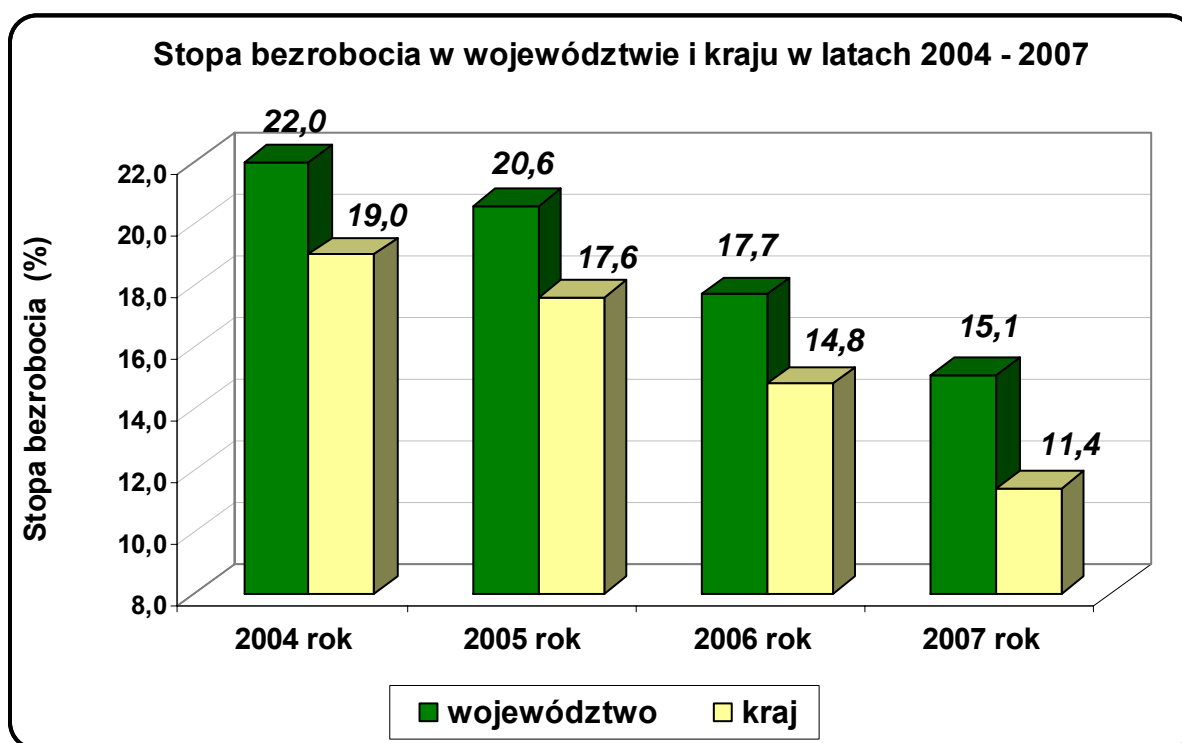
<i>Kwartał</i>	<i>Liczba bezrobotnych na koniec kwartału</i>	<i>Wzrost / spadek bezrobocia w liczbach bezwzględnych</i>	<i>Dynamika wzrostu / spadku bezrobocia w %</i>
IV 2006	99.406		
I 2007	96.699	- 2.707	- 2,7
II 2007	85.083	- 11.626	- 12,0
III 2007	82.427	- 2.656	- 3,1
IV 2007	83.339	912	1,1

Do czynników kształtujących sytuację na rynku pracy należy zaliczyć:

- nierównomierny rozwój społeczno - gospodarczy regionów,
- wzrost wydajności pracy,
- wysokie koszty pracy,
- wycofanie się z rynku pracy części osób w wieku produkcyjnym, w wyniku przejścia na świadczenia przedemerytalne, wcześniejsze emerytury, renty,
- wzrost nakładów poniesionych na inwestycje krajowe oraz przyływ kapitału zagranicznego, które decydują o wielkości zatrudnienia,
- napływ funduszy strukturalnych,
- migracje zarobkowe powodujące odpływ wykwalifikowanych pracowników, przy jednoczesnym niskim poziomie mobilności zawodowej i terytorialnej bezrobotnych,
- niedopasowanie popytu i podaży na rynku pracy spowodowane niedostosowaniem kwalifikacji zawodowych bezrobotnych do potrzeb pracodawców.

2.1.2. Stopa bezrobocia

Na koniec **grudnia 2007 roku** stopa bezrobocia w województwie wyniosła **15,1%**, w kraju **11,4%**. **Na przestrzeni 2007 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się o 2,6 punktu procentowego w województwie i o 3,4 w kraju.**

2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w powiatach:

- kieleckim	14.296 osób,	- koneckim	8.326,
- m. Kielce	10.741,	- skarżyskim	7.844,
- ostrowieckim	8.645,	- starachowickim	5.268.

Najmniej bezrobotnych odnotowano w powiatach:

- pińczowskim	1.776 osób,	- włoszczowskim	3.173,
- kazimierskim	1.819,	- buskim	3.219.

W porównaniu do grudnia 2006 roku bezrobocie było niższe we wszystkich powiatach.

Największy spadek bezrobocia wystąpił w powiatach: kieleckim o 2.501, m. Kielce o 1.946, starachowickim o 1.831, ostrowieckim o 1.801 i koneckim o 1.468, natomiast **najmniejszy spadek** w powiatach: kazimierskim o 260, opatowskim o 557, pińczowskim o 575 i buskim o 589.

Stopa bezrobocia informuje o natężeniu bezrobocia i jest zróżnicowana terytorialnie w zależności od sytuacji na rynku pracy. Najniższą stopę bezrobocia posiadał powiat buski - 9,1%, a najwyższą skarżyski - 26,2%.

Terytorialne zróżnicowanie wysokości stopy bezrobocia na koniec 2007 roku:

- **najniższa** na południu województwa w: spadek w punktach proc. do 2006r.

▪ buskim	9,1%,	(- 1,6),
▪ pińczowskim	9,3%,	(- 2,8),
▪ kazimierskim	11,0%,	(- 1,5),
oraz w m. Kielce	10,2%,	(- 1,9).

- **najwyższa** na północy województwa w: spadek w punktach proc. do 2006r.

▪ skarżyskim	26,2%,	(- 2,8),
▪ koneckim	23,3%,	(- 3,4),
oraz kieleckim	20,4%,	(- 3,0).

Największy spadek stopy bezrobocia o 4,4 punktu procentowego wystąpił w powiecie starachowickim, przy wskaźniku 14,2%.

W pozostałych powiatach stopa bezrobocia wyniosła: 19,2% w ostrowieckim; 16,8% w opatowskim; 14,7% we włoszczowskim; po 12,4% w sandomierskim i staszowskim oraz 12,3% w jędrzejowskim.

Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w powiatach na koniec 2006 i 2007 roku przedstawiono w **Tablicy Nr 9 Aneksu Statystycznego**.

2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych

I. Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływ”

W 2007 roku w powiatowych urzędach pracy województwa zarejestrowano **96.371 bezrobotnych**. W porównaniu do 2006 roku „napływ” zmniejszył się o 4.520 osób, tj. o 4,5%.

Wśród nowo zarejestrowanych:

- 18,9% stanowili rejestrujący się po raz pierwszy, tj. 18.224 osoby, (w 2006 roku - 20,6%, tj. 20.786 osób),
- 81,1% powracający do rejestracji po raz drugi i kolejny, tj. 78.147 osób, (w 2006 roku - 79,4%, tj. 80.105 osób).

Jednocześnie z ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- 47.643 osoby zamieszkiwały w mieście (49,4%),
 - 48.728 osób zamieszkiwało na wsi (50,6%),
 - 46.284 osoby to kobiety (48,0%), a 50.087 to mężczyźni (52,0%),
 - 17.890 osób posiadało prawo do zasiłku (18,6%),
 - 16.803 to osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (17,4%),
- osoby pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy:
- 38.360 to bezrobotni do 25 roku życia (39,8%),
 - 5.079 to osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (5,3%),
 - 43.523 to długotrwale bezrobotni (45,2%),
 - 12.088 to bezrobotni powyżej 50 roku życia (12,5%),
 - 22.525 to bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (23,4%).

Z analizy „napływu” bezrobotnych do powiatowych urzędów pracy w 2007 roku wynika, że **najwięcej nowo zarejestrowanych zanotowano w PUP: Kielce - 28.537 osób, Ostrowiec Św. - 11.151, Końskie - 9.107, Starachowice - 8.987 i Skarżysko-Kam. - 8.536. Najmniej osób zarejestrowano w PUP: Kazimierza Wielka - 1.438 oraz Pińczów - 2.143.**

W porównaniu do 2006 roku w 11 powiatowych urzędach pracy zmniejszyła się liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych, więcej osób zarejestrowano tylko w dwóch urzędach.

Największy spadek nowych rejestracji bezrobotnych miał miejsce w PUP: Kielce (o 1.599), Ostrowiec Św. (o 676), Starachowice (o 629), Opatów (o 382), Włoszczowa (o 284), natomiast najmniejszy w PUP: Końskie i Staszów (po 94). Wzrosła liczba rejestrujących się w PUP: Sandomierz (o 132) i Pińczów (o 9).

II. Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”

Na przestrzeni 2007 roku **wyłączono** z ewidencji urzędów pracy **112.438 bezrobotnych**, tj. o 6.801 osób mniej (o 5,7%) niż w 2006 roku.

Podstawową przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było podjęcie pracy przez 48.678 osób, tj. **43,3%** wyrejestrowanych, z tego:

- zatrudnienie niesubsydiowane podjęło - 39.821 osób, tj. 81,8% ogółu podejmujących pracę (o 5.977 osób mniej w odniesieniu do 2006r.), w tym: pracę sezonową - 978 osób,
- zatrudnienie subsydiowane podjęło - 8.857 osób, tj. 18,2% (o 1.227 więcej).

Drugą co do wielkości składową odpływu stanowili wyłączeni z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy - 28.553 osoby, tj. **25,4%**.

Ponadto 35.207 bezrobotnych (31,3%) wyłączonych zostało z powodu:

- rozpoczęcia stażu - 9.830 osób, tj. 8,7% wyłączeń,
- rozpoczęcia szkolenia - 5.239 osób, tj. 4,7%,
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy - 3.133 osoby, tj. 2,8%,
- rozpoczęcia prac społecznie użytecznych - 1.378 osób, tj. 1,2%,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego - 5.162 osoby, tj. 4,6%,
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych, uprawnień do świadczenia przedemerytalnego, ukończenia 60/65 lat - 902 osoby, tj. 0,8%,
- innych przyczyn (podjęcie nauki, inne) - 9.563 osoby, tj. 8,5%.

Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano w PUP: Kielce - 32.984 osoby, Ostrowiec Św. - 12.952, Starachowice - 10.818, Końskie - 10.575, natomiast **najmniej w PUP: Kazimierza Wielka - 1.698 osób i Pińczów - 2.718.**

Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani w latach 1999 - 2007

Lata	„Napływ”	„Odpływ”	Wzrost / spadek bezrobocia	
			w liczbach	w %
1999	108.716	86.068	22.648	-
2000	94.206	83.209	10.997	10,2
2001	92.872	80.212	12.660	10,7
2002	95.158	95.021	137	0,1
2003	95.477	100.205	- 4.728	- 3,6
2004	102.670	102.886	- 216	- 0,2
2005	104.700	113.268	- 8.568	- 6,8
2006	100.891	119.239	-18.348	- 15,6
2007	96.371	112.438	-16.067	- 16,2

Na przestrzeni lat 1999 - 2002 napływ do bezrobocia był wyższy od odpływu, co zadecydowało o wzroście liczby bezrobotnych w województwie.

W latach 2003 - 2007 następowało systematyczne zmniejszanie bezrobocia, co wynikało z wyższej liczby osób wyłączonych z ewidencji urzędów pracy w porównaniu do nowo zarejestrowanych.

Podobne tendencje odnotowano w kraju. W 2003r. nastąpił spadek liczby bezrobotnych o 1,3%, w 2004r. o 5,5%, w 2005r. o 7,6%, w 2006r. o 16,7% i w 2007r. o 24,4%.

Szczegółowe dane dotyczące nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych bezrobotnych w 2007 roku, w podziale na kwartały oraz wg powiatowych urzędów pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 13 i 16 Aneksu Statystycznego**.

2.2. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOCIA

2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Prawo do zasiłku na koniec 2007 roku posiadało 9.626 osób, tj. 11,6% ogółu bezrobotnych (*w kraju 14,3%*), bez prawa do zasiłku zarejestrowanych pozostawało 73.713 osób, tj. 88,4% (*w kraju 85,7%*).

W porównaniu do 2006 roku nastąpiło zmniejszenie liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku o 1.539 osób (a udział wzrósł o 0,4 punktu procentowego), jak i bez prawa do zasiłku o 14.528. Udział analizowanych grup w ogólnym spadku bezrobocia (16.067) wynosił odpowiednio: 9,6% i 90,4%.

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi prawo do zasiłku posiadało 10,9% zarejestrowanych, w mieście 12,4%.

Udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku był:

- najwyższy w powiatach: starachowickim - 24,2%, koneckim - 20,0%, ostrowieckim - 15,8% i skarżyskim - 13,1%,
- najniższy w powiatach: kazimierskim - 3,6%, sandomierskim - 5,2%, opatowskim - 5,4% i włoszczowskim - 7,0%.

Wysoki udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku posiadały powiaty: kazimierski - 96,4%, sandomierski - 94,8%, opatowski - 94,6%, włoszczowski - 93,0%, jędrzejowski - 92,1%, znacznie powyżej średniej wojewódzkiej (**88,4%**).

W 2007 roku wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych udział osób z prawem do zasiłku wynosił 18,6% (w 2006r. - 21,0%, 2005r. - 22,9%), bez prawa do zasiłku - 81,4% (w 2006r. - 79,0%, 2005r. - 77,1%).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku i bez prawa do zasiłku wg powiatowych urzędów pracy przedstawiają **Tablice Nr 18 i 49 Aneksu Statystycznego**.

2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia

I. Według wieku

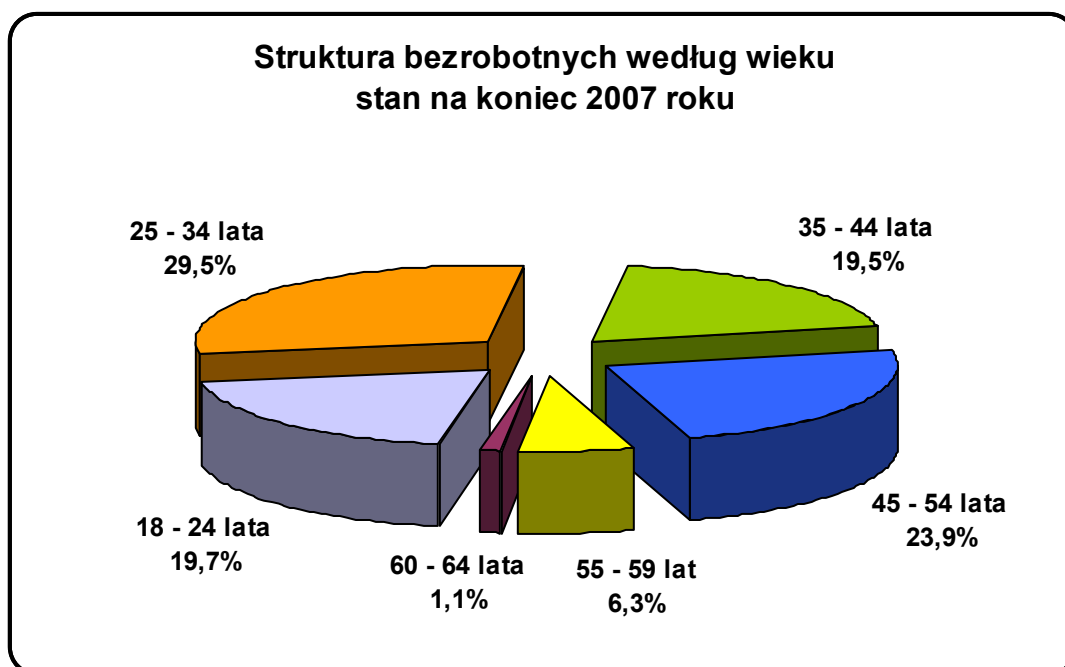
W końcu grudnia 2007 roku najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku **25-34 lata - 24.572**, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniósł **29,5%** (w kraju - 27,8%). Odnotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych w tej grupie wiekowej o 4.980 osób oraz ich udziału o 0,2 punktu procentowego w porównaniu do 2006 roku.

Bezrobotni w wieku **18-24 lata** stanowili grupę **16.453 osób**, tj. **19,7%** (w kraju - 19,0%). Omawiana populacja zmniejszyła się o 5.114 osób, a udział jej obniżył się o 2 punkty procentowe w odniesieniu do 2006 roku i wykazuje tendencje spadkowe.

Łącznie osoby w wieku **18-34 lata** stanowiły **49,2%** ogółu bezrobotnych (w kraju - 46,8%).

Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych wynosił: 35-44 lata - 19,5% (16.280 osób), **45-54 lata - 23,9%** (19.883), **55-59 lat - 6,3%** (5.223), **60-64 lata - 1,1%** (928).

W latach 1999-2007, na koniec grudnia, nastąpiło **znaczne zmniejszenie** udziału bezrobotnych w wieku: **18-24 lata** (z 31,0% do 19,7%) i **35-44 lata** (z 24,6% do 19,5%). **Zwiększył się natomiast udział osób w wieku: 25-34 lata** (z 28,3% do 29,5%) oraz **45-54 lata** (z 14,7% do 23,9%).

W porównaniu do 2006 roku zanotowano spadek liczby bezrobotnych we wszystkich grupach wiekowych od 18 do 54 lat, a wzrost w grupach powyżej 55 roku życia.

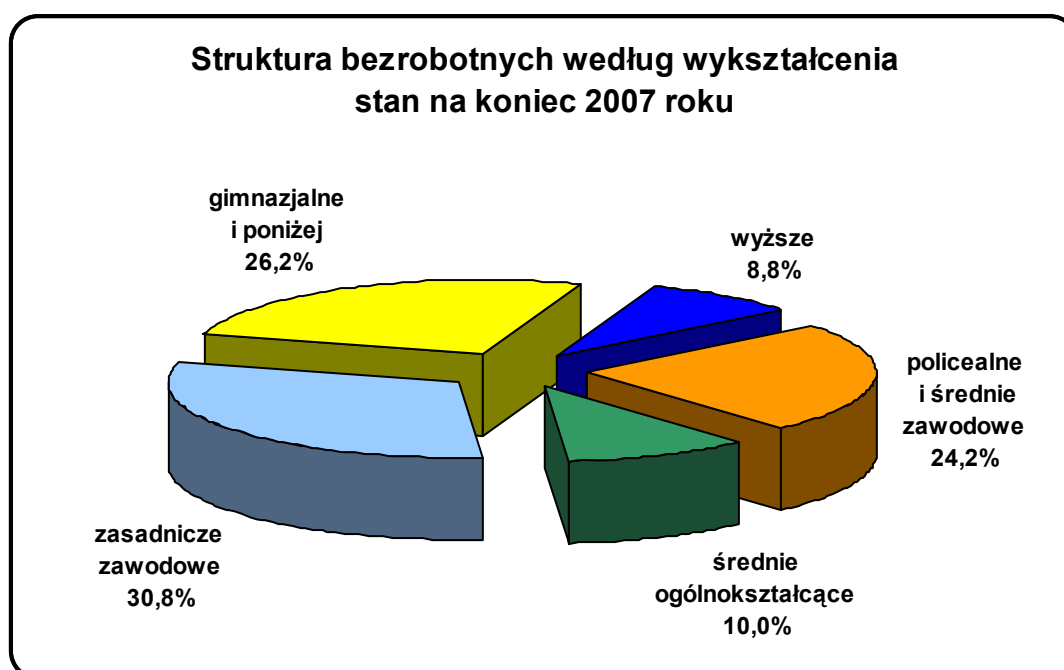
II. Według poziomu wykształcenia

Niekorzystną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia bezrobotnych. Podobnie jak w poprzednich latach, najczęściej osób posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe** - 25.690, tj. 30,8% (w kraju - 29,6%) oraz **gimnazjalne i niższe** - 21.850 osób, tj. 26,2% (w kraju - 32,3%). Łącznie te dwie grupy stanowiły - 57,0% (w kraju - 61,9%) ogółu bezrobotnych.

Świadectwo ukończenia **szkół policealnych i średnich zawodowych** posiadały 20.133 osoby - 24,2% (w kraju - 22,1%) ogółu bezrobotnych, **średnich ogólnokształcących** - 8.374 osoby, tj. 10,0% (w kraju - 9,1%). Dyplomami **wyższych uczelni** legitymowały się 7.292 osoby - 8,8% (w kraju - 6,9%).

W porównaniu do grudnia 2006 roku zanotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych we wszystkich poziomach wykształcenia, w tym największe z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 6.018), mniejsze z policealnym i średnim zawodowym (o 4.427) oraz gimnazjalnym i niższym (o 3.890).

W zależności od poziomu wykształcenia zróżnicowany był **udział długotrwale bezrobotnych**. Najniższy wśród osób: z wykształceniem wyższym - 33,3%, średnim ogólnokształcącym - 38,3% oraz policealnym i średnim zawodowym - 46,3%, zaś **najwyższy** wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym - 57,7% oraz zasadniczym zawodowym - 53,7%.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg wieku i poziomu wykształcenia zawierają **Tablice Nr 19, 20, 22, 23, 24** Aneksu Statystycznego.

2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

I. Według stażu pracy

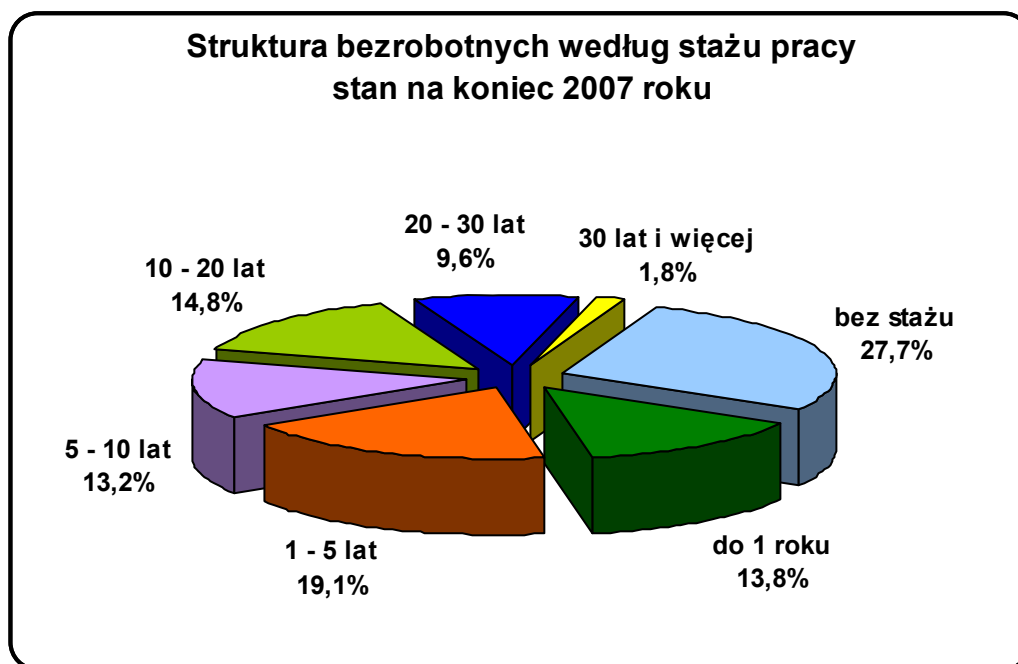
W końcu grudnia 2007 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą populację stanowiły **osoby bez stażu pracy - 23.075 (27,7%)**, czyli o 5.187 osób mniej, tj. o 18,4% niż na koniec 2006 roku (*w kraju - 23,2%*).

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej osób posiadało staż pracy: od **1 do 5 lat - 15.924 (19,1% ogółu)**, od **10 do 20 lat - 12.307 (14,8%)**, **do 1 roku - 11.494 (13,8%)**, od **5 do 10 lat - 11.028 (13,2%)**.

Kolejne grupy, to bezrobotni legitymujący się długim stażem pracy: od **20 do 30 lat - 8.010 osób (9,6%)**, **30 lat i więcej - 1.501 osób (1,8%)**.

W porównaniu do 2006 roku zmniejszyła się liczba bezrobotnych w większości grup według stażu pracy, w tym najwięcej w grupie osób posiadających staż od 1 do 5 lat (o 3.016).

Udział długotrwale bezrobotnych był najwyższy wśród osób ze stażem pracy od 10 do 20 lat (56,9%), najniższy ze stażem 30 lat i więcej (33,5%).

II. Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec grudnia 2007 roku **prawie połowa bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy - 49,7% (41.381 osób) oczekiwała na pracę ponad rok (*w kraju - 45,1%*)**, z tego:

- **29.497 osób**, tj. **35,4%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **11.884 osoby**, tj. **14,3%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 11.184 osoby, tj. o 21,3% w porównaniu do 2006 roku.

Najwyższy udział wśród długotrwale bezrobotnych stanowiły osoby:

- w wieku: **45-54 lata** (29,5%) oraz **25-34 lata** (28,6%),
- z wykształceniem: **zasadniczym zawodowym** (33,4%) oraz **gimnazjalnym i niższym** (30,5%),
- **bez stażu pracy** (26,8%) oraz **ze stażem pracy od 1 do 5 lat** (18,2%).

Ponadto udział bezrobotnych pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy wynosił **15,4%** (12.864 osoby), od 6 do 12 miesięcy - **13,5%** (11.287 osób), od 3 do 6 miesięcy - **13,1%** (10.916 osób).

Najmniej osób pozostawało bez pracy do 1 miesiąca - 6.891, tj. **8,3%**.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 21, 22, 25, 26 i 49 Aneksu Statystycznego**.

2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Populacja bezrobotnych, którzy pracowali przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy wyniosła - **60.264 osoby**, tj. **72,3%** ogółu. W porównaniu do 2006 roku zbiorowość ta zmniejszyła się o 10.880 osób, tj. o 15,3%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 35.828 osób, tj. 59,4% pracowało w zakładach sektora prywatnego,
- 10.844 osoby, tj. 18,0% w zakładach sektora publicznego,
- 13.592 osoby, tj. 22,6% w zakładach o niezidentyfikowanej działalności.

Większość bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe (17,5%), handel i naprawy (14,6%), działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (11,7%), administracja publiczna (10,1%) oraz budownictwo (9,0%). W zakładach pracy wymienionych sekcji pracowało **62,9% bezrobotnych** poprzednio pracujących.

Jednocześnie większość ofert zgłoszonych w 2007 roku do urzędów pracy (76,2%) wpłynęła od pracodawców prowadzących działalność w powyższych sekcjach. Ponadto zgłoszono 1.696 ofert pracy zakwalifikowanych do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, 1.306 do „Obsługi nieruchomości” oraz 1.268 do „Edukacji”.

Bezrobotni poprzednio pracujący według Polskiej Klasyfikacji Działalności

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni poprzednio pracujący stan na 31.12.2007r.	w tym: zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Oferty pracy zgłoszone w 2007 roku
Ogółem	60.264	1.667	28.486*
w tym sekcje:	42.051	1.243	24.164
- przetwórstwo przemysłowe	10.567	568	3.705
- handel i naprawy	8.806	257	4.660
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	7.063	128	3.943
- administracja publiczna i obrona narodowa	6.080	31	7.553
- budownictwo	5.427	100	1.838
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1.423	36	1.696
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1.386	46	159
- transport, gospodarka magazynowa i łączność	1.299	77	610

* Według załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01 w 2007 roku zgłoszono 28.486 ofert pracy, podana liczba nie uwzględnia 566 ofert, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Spośród 60.264 osób poprzednio pracujących, które zarejestrowane były na koniec grudnia 2007 roku, liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy wyniosła **1.667 osób**, tj. **2,8%**.

Najwięcej zwolnionych w tym trybie pochodziło z zakładów należących do: przetwórstwa przemysłowego (34,1%), handlu i napraw (15,4%), działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej, pozostałej (7,7%) oraz budownictwa (6,0%).

W 2007 roku **14 zakładów pracy zwolniło 733 pracowników**, w tym:

- 2 zakłady z sektora publicznego zwolniły 52 osoby,
- 12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło 681 osób.

Najwięcej osób zwolniono w Kielcach (71,1% ogółu).

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2007 roku według powiatów

Powiat	Liczba zakładów	Liczba osób
Buski	-	-
Jędrzejowski	-	-
Kazimierski	1	1
m. Kielce	6	521
Kielecki	-	-
Konecki	3	69
Opatowski	1	13
Ostrowiecki	-	-
Pińczowski	1	32
Sandomierski	1	13
Skarżyski	1	84
Starachowicki	-	-
Staszowski	-	-
Włoszczowski	-	-
Razem	14	733

W 2007 roku pracę utraciło o 222 osoby więcej niż w roku 2006, kiedy to w 14 zakładach zwolniono 511 pracowników. Wzrost zwolnień dotyczył sektora publicznego (o 20), jak i prywatnego (o 202).

2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

W populacji bezrobotnych przeważają osoby posiadające zawód. **Wśród 83.339 bezrobotnych** zarejestrowanych na koniec grudnia 2007 roku w powiatowych urzędach pracy pozostawało:

- **63.168 bezrobotnych posiadających zawód, tj. 75,8%,**
- **20.171 bezrobotnych bez zawodu, tj. 24,2% ogółu.**

W porównaniu do 2006 roku zmniejszyła się zarówno populacja bezrobotnych posiadających zawód (o 12.285 osób), jak i grupa bezrobotnych bez zawodu (o 3.782 osoby).

Wśród grup zawodowych najwyższy spadek bezrobocia dotyczył robotników przemysłowych i rzemieślników o 5.411 osób, tj. o 19,5%.

Ponadto zmniejszyła się liczba bezrobotnych techników i innego średniego personelu o 3.664 osoby (o 19,4%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców o 1.314 osób (o 13,3%).

Bezrobotni oraz oferty pracy według wielkich grup zawodów

Sym- bol grupy	Nazwa grupy	Bezrobotni zarejestrowani na 31.12.2007r.		Oferty pracy zgłoszone w 2007r.	Udział grup zawodów w %	Udział kobiet w %
		Ogółem	kobiety			
	OGÓLEM	83.339	45.985	28.486	100,0	55,2
	Bez zawodu	20.171	11.293	0	24,2	56,0
	Bezrobotni posiadający zawód	63.168	34.692	28.486	75,8	54,9
„0”	Siły zbrojne	1	0	0	0,0	0,0
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	91	42	27	0,1	46,2
"2"	Specjaliści	6.800	5.016	1.816	8,2	73,8
"3"	Technicy i inny średni personel	15.216	9.296	4.377	18,2	61,1
"4"	Pracownicy biurowi	1.901	1.556	5.018	2,3	81,9
"5"	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	8.560	7.843	4.798	10,3	91,6
"6"	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1.381	906	248	1,6	65,6
"7"	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	22.398	6.909	3.527	26,9	30,8
"8"	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.308	766	1.252	2,8	33,2
"9"	Pracownicy przy pracach prostych	4.512	2.358	7.423	5,4	52,3

Bezrobocie w grupach zawodowych kształtowało się następująco:

W grupie „0” - siły zbrojne bez pracy pozostawał **1 żołnierz** zawodowy.

W grupie „1”- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy zarejestrowanych było **91 bezrobotnych**. Grupa ta stanowiła **0,1%** populacji bezrobotnych. Wśród zarejestrowanych najczęściej było kierowników małych przedsiębiorstw - 29 osób oraz kierowników pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych - 27 osób.

W grupie „2” - specjaliści zarejestrowanych było **6.800 osób**, tj. **8,2%** ogółu bezrobotnych. Najwyższe bezrobocie odnotowano wśród:

- **specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania - 2.455 osób**, tj. **36,1%** ogółu grupy (w tym: 1.431 ekonomistów, 742 specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania oraz 240 specjalistów ds. finansowych),
- **nauczycieli i specjalistów szkolnictwa - 1.159 osób**, tj. **17,0%**. Wśród bezrobotnych **nauczycieli i wychowawców** przeważali nauczyciele: gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - 588 osób, szkół podstawowych - 216 osób oraz przedszkoli - 155 osób.

Ponadto wśród specjalistów bez pracy pozostawali: archeolodzy, socjologowie i pokrewni (601 osób), filozofowie, historycy i politolodzy (339), specjaliści administracji publicznej (281), pielęgniarzy (235), inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska oraz inżynierowie mechanicy (po 182).

W grupie specjalistów udział długotrwale bezrobotnych wyniósł 24,5% i był najniższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

W 2007 roku dla specjalistów pracodawcy zgłosili **1.816 ofert pracy**.

W grupie „3” - technicy i inny średni personel bez pracy pozostawało **15.216 osób**, tj. **18,2%** ogółu.

Najwyższe bezrobocie dotyczyło pracowników ds. finansowych i handlowych - 4.623 osoby (30,4%) oraz techników mechaników - 2.519 (16,6%). Ponadto licznie zarejestrowani pozostawali technicy: rolnicy, leśnicy i pokrewni (1.224), budownictwa, ochrony środowiska (1.200 osób), technologii żywności (855) oraz dietetycy i żywieniowcy (716).

Pracodawcy zgłaszali **znaczne zapotrzebowanie na pracowników posiadających wykształcenie techniczne**.

Do urzędów pracy wpłynęło **4.377 ofert pracy** przeznaczonych dla analizowanej grupy zawodowej, w tym najczęściej dla pracowników administracyjnych.

W grupie „4” - pracownicy biurowi w rejestrach bezrobocia pozostawało **1.901 bezrobotnych (2,3% ogółu)**. Wśród pracowników biurowych kobiety stanowią zdecydowaną większość - 81,9% ogółu bezrobotnych.

Najwięcej osób zarejestrowanych było w zawodach: pracownicy obsługi biurowej - 878 (46,2%), magazynierzy - 377 (19,8%) oraz pracownicy do spraw finansowo-statystycznych - 203 (10,7%).

Pracodawcy zgłosili **5.018 ofert pracy**, które głównie dotyczyły zatrudnienia pracowników obsługi biurowej.

W grupie „5” - pracownicy usług osobistych i sprzedawcy zarejestrowanych było **8.560 osób**, tj. **10,3% ogółu**. Charakterystyczny dla tej grupy jest bardzo wysoki udział bezrobotnych kobiet - 91,6%.

Ponad połowa grupy - 51,8% (4.434 osoby) to bezrobotni **sprzedawcy**, którzy zajmują pierwsze miejsce w rankingu bezrobotnych. Ponadto licznie zarejestrowani byli: kucharze - 1.906 (22,3%), fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni - 1.156 (13,5%) oraz kelnerzy i pokrewni - 575 (6,7%).

W 2007 roku dla *pracowników usług osobistych i sprzedawców* zgłoszono ogółem **4.798 ofert pracy**, w tym **3.157 dla sprzedawców**.

W grupie „6” - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy zarejestrowanych było **1.381 osób**, tj. **1,6% ogółu bezrobotnych**.

Najwyższe bezrobocie odnotowano wśród rolników produkcji roślinnej - 426 osób (30,8%), rolników produkcji roślinnej i zwierzęcej - 300 (21,7%), ogrodników producentów warzyw, kwiatów - 281 (20,3%) oraz robotników leśnych - 166 (12,0%).

Do urzędów pracy trafia niewiele propozycji zatrudnienia dla bezrobotnych posiadających zawody rolnicze. W 2007 roku wpłynęło **248 ofert pracy** dla tej grupy zawodowej.

W grupie „7” - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy zarejestrowanych było **22.398 bezrobotnych**, tj. **26,9% ogółu** i była to największa grupa zawodowa. W grupie tej dominowali mężczyźni, których udział na koniec 2007 roku wyniósł 69,2%.

Wśród oczekujących na pracę licznie zarejestrowani byli: ślusarze i pokrewni - 2.194 osoby (9,8%), krawcy i kapelusznicy - 2.152, mechanicy pojazdów samochodowych - 2.117, mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń - 1.998, murarze i pokrewni - 1.512, piekarze, cukiernicy i pokrewni - 1.495 oraz ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali - 1.472.

Pracodawcy zgłosili **3.527 ofert pracy** dla bezrobotnych **robotników przemysłowych i rzemieślników**.

W grupie „8” - operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń zarejestrowanych było **2.308 bezrobotnych (2,8%)**, w tym: 452 kierowców samochodów ciężarowych i osobowych oraz 230 operatorów maszyn i urządzeń do obróbki metali.

Dla danej grupy pracodawcy zgłosili **1.252 oferty pracy**.

W grupie „9” - pracownicy przy pracach prostych zarejestrowano **4.512 osób**, tj. **5,4%** ogółu. Najwięcej bezrobotnych było wśród: pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych - 1.017 osób (22,5%), robotników przy pracach prostych w przemyśle - 825 osób (18,3%).

Wśród ofert zgłoszonych do urzędów pracy w 2007 roku największy udział (26,0%) stanowiły propozycje zatrudnienia dla **pracowników do prac prostych - 7.423 miejsca pracy**.

Pomimo znacznej ilości ofert pracy dla tej grupy zawodowej, osoby o niskim poziomie wykształcenia miały trudności z podjęciem pracy. Potwierdza to odsetek długotrwale bezrobotnych (55,0%), który był największy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

Jak wynika z analizy struktury bezrobotnych według zawodów:

- **Największy udział** wśród bezrobotnych stanowili *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (26,9%)*, **najniższy przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (0,1%)** oraz *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (1,6%)*.
- **Najwięcej ofert pracy** pracodawcy zgłosili dla bezrobotnych z grupy zawodowej *pracownicy przy pracach prostych - 7.423*, tj. **26,0%** ogółu, **najmniej dla przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników - 27 (0,1%)** oraz *rolników, ogrodników, leśników i rybaków - 248*, tj. **0,9%**.
- **Najwyższy współczynnik feminizacji** wystąpił wśród bezrobotnych:
 - *pracowników usług osobistych i sprzedawców (91,6%)*,
 - *pracowników biurowych (81,9%)*,
 - *specjalistów (73,8%)*.
- **Bezrobotni mężczyźni przeważali** wśród:
 - *robotników przemysłowych i rzemieślników (69,2%)*,
 - *operatorów i monterów maszyn i urządzeń (66,8%)*.
- **Najwyższy udział długotrwale bezrobotnych** odnotowano w grupie zawodowej *pracownicy przy pracach prostych (55,0%)*.
- **Najmniej zagrożone** długotrwałym bezrobociem były osoby z wyższym wykształceniem zaliczane do grupy *specjalistów (24,5%)*.

Z rankingu zawodów bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2007 roku wynika, że spośród 63.168 osób z określonym zawodem najbardziej liczną grupą byli bezrobotni:

◆ sprzedawcy i demonstratorzy	4.434,
◆ pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3.876,
◆ technicy mechanicy	2.519,
◆ ślusarze i pokrewni	2.194,
◆ krawcy, kapelusznicy i pokrewni	2.152,
◆ mechanicy pojazdów samochodowych	2.117,
◆ mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	1.998,
◆ kucharze	1.906,
◆ murarze i pokrewni	1.512,
◆ piekarze, cukiernicy i pokrewni	1.495,
◆ ustawiacze - operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1.472,
◆ ekonomiści	1.431,
◆ technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1.224,
◆ technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1.200,
◆ fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1.156,
◆ pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	1.017,
◆ szwaczki, hafciarki i pokrewni	1.001 osób.

Łącznie osoby z zawodami obejmującymi 17 pierwszych pozycji w rankingu zawodów bezrobotnych (grupy powyżej 1 tysiąca) stanowiły **51,8%** ogółu zarejestrowanych posiadających zawód.

Dane dotyczące zawodów bezrobotnych opracowano wg 4-cyfrowych kodów zawodów. **W Tablicach Nr 27, 28, 29 i 30 Aneksu Statystycznego przedstawiono bezrobotnych oraz oferty pracy wg grup wielkich oraz 3-cyfrowych kodów zawodów.**

2.3. PODSUMOWANIE

- Bezrobocie w 2007 roku było najniższe na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat.
- Stopa bezrobocia w województwie wyniosła 15,1%, w kraju 11,4% i była niższa o 2,6 punktu procentowego, w kraju o 3,4 w porównaniu do 2006 roku.
- Z ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych 43,3% podjęło pracę.
- Udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku wynosił 11,6%.
- Osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 49,2% ogółu bezrobotnych (w kraju 46,8%).
- Utrzymuje się zróżnicowanie natężenia bezrobocia według poziomu wykształcenia. Najwięcej bezrobotnych - 57,0% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe bądź gimnazjalne i niższe, najmniej wyższe - 8,8%.
- Znaczny udział wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy (27,7%) oraz bez zawodu (24,2%).
- Z ogółu bezrobotnych 49,7% oczekiwało na pracę ponad rok (w kraju 45,1%). Wśród długotrwale bezrobotnych najczęściej było osób w wieku 45-54 lata i 25-34 lata, o niskim poziomie wykształcenia oraz bez stażu pracy.
- Większość bezrobotnych, przed zarejestrowaniem pracowała w zakładach pracy należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, administracja publiczna oraz budownictwo - łącznie 62,9%.
- Z przyczyn leżących po stronie pracodawcy zwolnione zostały 733 osoby z 14 zakładów pracy.
- W strukturze zawodowej bezrobotnych najwyższy udział stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 26,9% oraz technicy i inny średni personel - 18,2%.
- Najwięcej bezrobotnych kobiet posiadało zawody zaliczane do grupy technicy i inny średni personel oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, natomiast mężczyźni to w większości robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.
- Najwyższy współczynnik feminizacji wystąpił wśród bezrobotnych pracowników usług osobistych i sprzedawców, pracowników biurowych, natomiast mężczyźni stanowili większość wśród robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów, monterów maszyn i urządzeń.
- Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - 57,8% posiadało zawód, najczęściej byli to specjaliści lub technicy.

3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

3.1. BEZROBOCIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WSI

3.1.1. Poziom bezrobocia

W końcu grudnia 2007 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowały się **46.792 osoby zamieszkałe na wsi**, tj. **56,1%** ogółu zarejestrowanych (w kraju - 45,0%). Liczba osób w analizowanej grupie zmniejszyła się o 8.398, tj. o 15,2% w porównaniu do 2006 roku.

Gospodarstwa rolne posiadało 6.674 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 14,3%.

Bezrobocie na wsi charakteryzuje znaczne zróżnicowanie terytorialne:

najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi zanotowano w powiatach:

kieleckim - 92,9%, włoszczowskim - 78%, opatowskim - 77,7%, buskim - 73,3%, kazimierskim - 72,7% i koneckim - 71,7%,

najniższy w: ostrowieckim - 32%, skarżyskim - 33,9%, starachowickim - 42,5%.

Wysokość analizowanego wskaźnika wynika ze struktury demograficznej ludności. Najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi występuje w powiatach, w których dominuje ludność wiejska, natomiast najniższy w powiatach, w których przeważa ludność miejska.

3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia

W 2007 roku **zarejestrowano 48.728 bezrobotnych** zamieszkałych na wsi, tj. **50,6%** ogółu nowo zarejestrowanych. Napływ tej kategorii bezrobotnych był o 1.456 osób niższy w porównaniu do 2006 roku.

Na przestrzeni 2007 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 57.126 bezrobotnych** omawianej populacji, czyli **50,8%** ogółu wyrejestrowanych.

Najważniejszymi przyczynami odpływu z bezrobocia było podjęcie pracy przez 24.693 osoby (43,2% odpływu) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy - 14.430 osób (25,3%). Staż rozpoczęło 5.277 osób (9,2%), natomiast szkolenie - 2.607 (4,6%). Ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowały 2.894 osoby (5,1%).

Najwięcej osób podjęło pracę w II kwartale - 7.830 bezrobotnych. Korzystną sytuację odzwierciedla odnotowany w tym okresie najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy - 72,8%.

Trudna sytuacja wystąpiła w IV kwartale 2007 roku. Pracę podjęło wówczas 5.259 osób, a wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł 38,6% i był najniższy na przestrzeni całego roku.

Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej osób podejmuje pracę w II i III kwartale. Zjawisko to wynika z sezonowości pracy w rolnictwie i budownictwie.

3.1.3. Udział kobiet

Według stanu na koniec grudnia 2007 roku liczba bezrobotnych **kobiet zamieszkałych na wsi wyniosła 25.710 osób**, tj. **54,9%**, natomiast **mężczyźni stanowili 45,1%** (21.082 osoby) ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W odniesieniu do grudnia 2006 roku zmniejszyła się zarówno populacja kobiet (o 3.702 osoby), jak i mężczyzn (o 4.696 osób).

W okresie 2007 roku **zarejestrowano 23.274 kobiety**, tj. **47,8%** ogółu bezrobotnych na wsi, natomiast **wyrejestrowano 26.976 kobiet**, tj. **47,2%**. Większość zarejestrowanych (52,2%) i wyłączonych (52,8%) stanowili mężczyźni.

Kobiety przeważały wśród: rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (81,8%), podejmujących naukę (75,9%), skierowanych na staż (73,4%), dobrowolnie rezygnujących ze statusu bezrobotnego (64,1%) oraz rozpoczynających prace społecznie użyteczne (64,1%).

Niższy udział kobiet niż mężczyzn odnotowano wśród aktywizowanych w ramach szkoleń (31,4%) oraz podejmujących pracę (42,9%).

3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Wśród zarejestrowanych na koniec grudnia 2007 roku bezrobotnych zamieszkałych na wsi **prawo do zasiłku posiadały 5.092 osoby**, tj. **10,9%**. **Kobiety stanowiły 40,5%** (2.061), a **mężczyźni - 59,5%** (3.031).

Bez prawa do zasiłku pozostawało **41.700 osób**, tj. **89,1%** ogółu zarejestrowanych na wsi, w tym **23.649 kobiet (56,7%)** oraz **18.051 mężczyzn (43,3%)**.

Dla porównania, **wśród bezrobotnych zamieszkałych w miastach prawo do zasiłku posiadało 4.534 bezrobotnych**, tj. **12,4%**. Natomiast bez prawa do zasiłku pozostawało **32.013 osób**, tj. **87,6%** tej populacji.

3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Według wieku

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, jak i w mieście, znaczny udział stanowią ludzie młodzi. W końcu grudnia 2007 roku zarejestrowanych było **14.398 osób w wieku 25-34 lata**, tj. **30,8%**. Analogiczny udział wśród zamieszkałych w mieście wynosił 27,8%.

W analizowanej grupie wiekowej długotrwale bezrobotni, oczekujący na pracę powyżej roku, stanowili 53,0%.

Drugą pod względem liczebności grupą pozostawali bezrobotni w wieku **18-24 lata - 22,8% (10.644 osoby)**.

Łącznie udział osób w wieku **18-34 lata** wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł **53,6%** (w mieście 43,7%).

Bezrobotni w wieku: **35-44 lata** stanowili **19,6%** (9.190 osób), **45-54 lata - 20,6%** (9.651 osób), **55-59 lat - 5,2%** (2.453 osoby), **60-64 lata - 1,0%** (456 osób).

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, kobiety przeważały w grupach wiekowych: 25-34 lata (62,6%), 18-24 lata (57,5%) oraz 35-44 lata (57,0%), mężczyźni natomiast stanowili większość w grupie wiekowej 55-59 lat (71,6%) oraz 45-54 lata (51,9%).

Według poziomu wykształcenia

Niekorzystną cechą struktury bezrobocia jest niski poziom wykształcenia bezrobotnych. Najwięcej pozostających bez pracy mieszkańców wsi posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 33,5% (15.678 osób)** oraz **gimnazjalne i niższe - 29,4% (13.756 osób)**. Łącznie udział analizowanych grup wynosił **62,9%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w mieście 49,5%).

Świadectwo ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych posiadało 10.313 osób (22,0%), średnich ogólnokształcących - 4.048 osób (8,7%). Studia wyższe ukończyło 2.997 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (6,4%).

W strukturze bezrobocia według poziomu wykształcenia, w porównaniu do 2006 roku, nastąpiło zmniejszenie liczby osób pozostających bez pracy we wszystkich grupach, niezależnie od poziomu wykształcenia. Największy spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 3,5 tys.).

Najwyższy udział długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi wystąpił wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (36,0%) oraz gimnazjalnym i niższym (34,3%), natomiast najmniej zagrożeni długotrwałym pozostawaniem bez pracy byli bezrobotni z wykształceniem wyższym (4,0%) i średnim ogólnokształcącym (6,3%).

Bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niższy poziom wykształcenia w porównaniu do zamieszkałych w mieście. W grupie osób zamieszkałych na wsi odnotowano mniejszy udział osób z wykształceniem wyższym i średnim - 37,1% (w mieście 50,5%), natomiast wyższy z zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 62,9% (w mieście 49,5%).

Według stażu pracy

W końcu grudnia 2007 roku z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców wsi najliczniej reprezentowane były **osoby bez stażu pracy 14.785** (31,6%). Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących najczęściej osób posiadało krótki staż pracy od **1 do 5 lat - 9.134** (19,5%).

Liczną grupę stanowili zarejestrowani legitymujący się bardzo krótkim stażem pracy (**do 1 roku**) - **6.463 osoby**, tj. 13,8% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Kolejne grupy bezrobotnych posiadały długi staż pracy od **10 do 20 lat - 6.331 osób**, tj. 13,5% i od **5 do 10 lat - 6.098 osób**, tj. 13,0%.

Znacznie mniej zarejestrowanych było osób ze stażem pracy od **20 do 30 lat - 3.447 bezrobotnych** (7,4%) oraz powyżej **30 lat - 534 (1,2%)**.

Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec 2007 roku przeszło połowa bezrobotnych zamieszkałych na wsi pozostawała bez pracy ponad rok - **52,1%**, czyli **24.373 osoby**, z tego:

- **17.896 osób**, tj. **38,3%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **6.477 osób**, tj. **13,8%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Populacja długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o **6.264 osoby**, tj. o 20,4% w porównaniu do 2006 roku.

Największy udział wśród długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby w wieku 18-34 lata (44,2%), o niskim poziomie wykształcenia - zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (70,3%), bez stażu pracy (31,4 %) lub posiadający krótki staż od 1 do 5 lat (18,7%).

Długotrwale bezrobotni stanowili wyższy udział wśród zamieszkałych na wsi (52,1%) niż w mieście (46,5%).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w **Tablicach od 31 do 38 Aneksu Statystycznego**.

3.2. BEZROBOTNE KOBIETY

Na koniec grudnia 2007 roku zarejestrowanych było 45.985 kobiet, które stanowiły 55,2% ogółu bezrobotnych. Udział mężczyzn wyniósł 44,8% (37.354 osoby).

W porównaniu do grudnia 2006 roku zmniejszyła się populacja zarówno bezrobotnych kobiet - o 13,9% (tj. o 7.436), jak i mężczyzn - o 18,8% (tj. o 8.631).

Udział bezrobotnych kobiet pozostawał zróżnicowany terytorialnie, najwyższy w powiecie: jędrzejowskim (62,9%), włoszczowskim (59,6%), koneckim i pińczowskim (po 58,0%), natomiast najniższy w powiecie buskim (47,7%) oraz opatowskim (49,3%).

Bezrobotne kobiety w województwie w latach 1999 - 2007

Stan na koniec roku	Liczba bezrobotnych		
	ogółem	kobiety	udział %
1999	107.472	56.982	53,0
2000	118.469	62.820	53,0
2001	131.129	67.047	51,1
2002	131.266	64.740	49,3
2003	126.538	61.699	48,8
2004	126.322	62.839	49,7
2005	117.754	60.387	51,3
2006	99.406	53.421	53,7
2007	83.339	45.985	55,2

W populacji bezrobotnych na przestrzeni lat 1999-2001 przeważały kobiety, natomiast w latach 2002-2004 dominowali mężczyźni. Od 2005 roku, pomimo systematycznego zmniejszania się liczby bezrobotnych kobiet, ich udział w populacji bezrobotnych wzrastał i na koniec grudnia 2007 roku był o 10,4 punktu procentowego wyższy w porównaniu do odsetka bezrobotnych mężczyzn.

Większość bezrobotnych kobiet (69,6%) i mężczyzn (75,6%) pracowała przed nabyciem statusu bezrobotnego. Prawo do zasiłku posiadało 9,2% ogółu kobiet i 14,4% mężczyzn.

Zarejestrowane kobiety, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 2,3% ogółu bezrobotnych kobiet.

Liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej roku wynosiła **25.114 osób**, tj. **54,6%** ogółu kobiet, z tego:

- **18.353 osoby**, tj. **39,9%** pozostawało bez pracy ponad 24 miesiące,
- **6.761 osób**, tj. **14,7%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

W porównaniu do stanu z końca 2006 roku liczba długotrwale bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o **5.583 osoby**, tj. o **18,2%**.

Odsetek kobiet długotrwale pozostających bez pracy był znacznie wyższy od analogicznego wskaźnika wśród mężczyzn (43,5%).

Więcej kobiet niż mężczyzn zarejestrowanych było w grupach wiekowych: **25-34 lata** (62,4%), **35-44 lata** (57,2%), **18-24 lata** (57,1%) i **45-54 lata** (51,9%). Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z **wykształceniem średnim ogólnokształcącym** (75,4%), **wyższym** (71,0%) oraz **policealnym i średnim zawodowym** (62,3%). Bezrobotne kobiety częściej niż mężczyźni **nie posiadały stażu pracy** (60,5%) lub posiadały **krótki staż do 1 roku** (58,4%), staż pracy **od 5 do 10 lat** (56,1%) oraz **od 10 do 20 lat** (55,7%).

W 2007 roku zarejestrowano **46.284 kobiety** i **50.087 mężczyzn**, tj. odpowiednio **48,0%** i **52,0%** nowo zarejestrowanych.

Kobiety rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 20,6% ogółu nowo zarejestrowanych kobiet, natomiast po raz drugi i kolejny 79,4%.

Wyłączono z ewidencji bezrobotnych **53.720 kobiet** i **58.718 mężczyzn**, tj. odpowiednio: **47,8%** i **52,2%** ogółu wyłączonych bezrobotnych.

Do najczęstszych przyczyn wyłączenia z rejestrów należało podjęcie pracy przez **21.798 kobiet** (44,8%) i **26.880 mężczyzn** (55,2%) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy przez **11.578 kobiet** (40,5%) i **16.975 mężczyzn** (59,5%). Na staż skierowano **6.924 kobiety** (70,4%) i **2.906 mężczyzn** (29,6%), natomiast szkolenie rozpoczęło **1.756 kobiet** (33,5%) i **3.483 mężczyzn** (66,5%).

Sytuacja kobiet na rynku pracy pozostaje nadal trudna. Pomimo zmniejszenia liczby zarówno bezrobotnych kobiet jak i mężczyzn dynamika spadku bezrobocia wśród mężczyzn była wyższa niż w przypadku kobiet. Kobiety łatwiej tracą pracę i mają większe trudności z jej podjęciem. Długotrwale bezrobocie jest wyższe wśród kobiet niż mężczyzn. Większy odsetek kobiet niż mężczyzn w wieku mobilnym 18-44 lata pozostaje bez pracy.

Dane dotyczące udziału kobiet w strukturze bezrobocia przedstawiono w **Tablicach Nr 10, 17 i 49 Aneksu Statystycznego**.

4. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

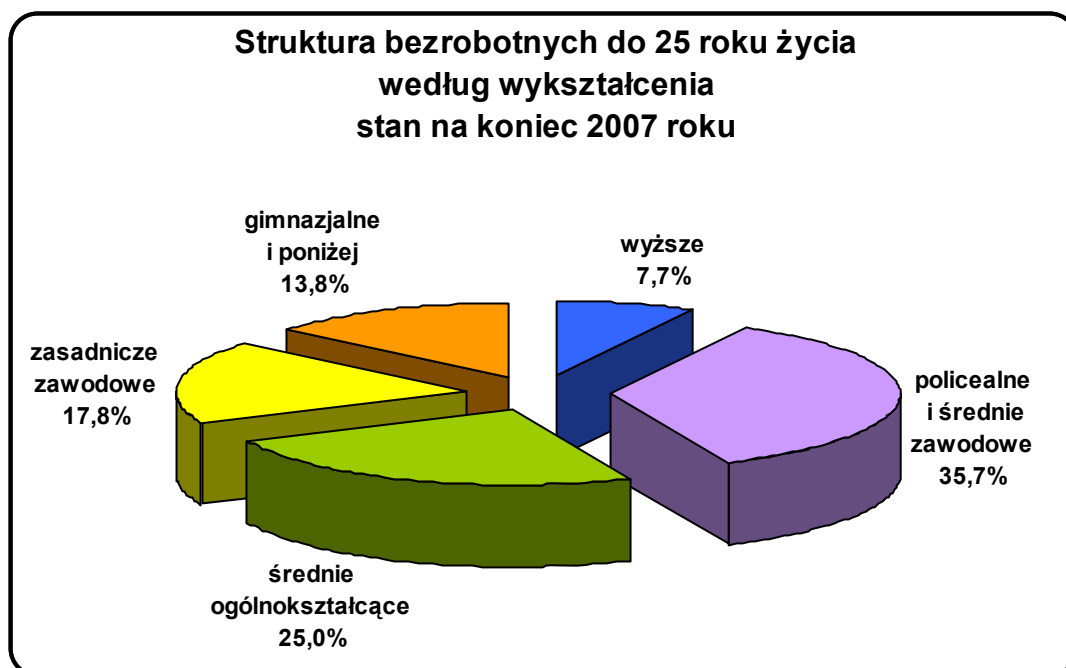
4.1. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA

Na koniec grudnia 2007 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawały **16.453 osoby do 25 roku życia**, czyli **19,7%** ogółu bezrobotnych (w kraju 19,0%), w tym 9.399 kobiet, tj. 57,1%.

Odnotowano **zmniejszenie** liczby zarejestrowanych osób młodych o 5,1 tys., tj. o 23,7% w porównaniu do 2006 roku.

Większość analizowanej grupy stanowili zamieszkali na wsi (64,7%). Prawo do zasiłku posiadało 1.408 bezrobotnych, tj. 8,6%.

W populacji bezrobotnej młodzieży najwyższy udział dotyczył osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym - 60,7% (analogiczny odsetek wśród bezrobotnych ogółem wyniósł 34,2%). Niższy był udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej - 31,6% (wśród bezrobotnych ogółem - 57%). Najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe (7,7%).

Najwięcej osób do 25 roku życia pozostawało bez pracy od 1 do 6 miesięcy - 7.560 osób (45,9%). Wśród młodzieży notuje się niższy udział długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (26,3%) w porównaniu do ogółu bezrobotnych (49,7%).

Zdecydowana większość bezrobotnej młodzieży to osoby, które wcześniej nie pracowały. Na koniec 2007 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 11.190 osób bez stażu pracy (68,0%).

W 2007 roku **zarejestrowano 38.360 bezrobotnych** w wieku do 25 roku życia (**39,8%** ogółu nowo zarejestrowanych) i był to poziom zbliżony do 2006 roku. W grupie tej udział kobiet (52,7%) był wyższy niż mężczyzn (47,3%).

W grupie młodych bezrobotnych 12.641 osób rejestrowało się po raz pierwszy (33,0%), natomiast 25.719 to osoby powracające do rejestrów po raz drugi i kolejny (67,0%).

W 2007 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 40.083 osoby w wieku do 25 roku życia (35,6% odpływu)**, tj. o 4 tys. mniej niż w 2006 roku. Większość (52,0%) stanowiły kobiety.

Przyczyny wyłączeń:

- **podjęcie pracy przez 13.491 osób**, co stanowiło **33,7%** ogółu wyłączonych, z tego:
 - praca niesubsydiowana - 11.643 osoby, tj. 29,0%,
 - praca subsydiowana - 1.848, tj. 4,6%.
 - w tym:
 - zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych 875 osób,
 - podejmujący pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego 600,
 - podejmujący działalność gospodarczą 321,
- **nie potwierdzenie gotowości do pracy 9.617 osób**, tj. **24,0%**,
- **rozpoczęcie stażu 9.262**, tj. **23,1%**,
- **rozpoczęcie szkolenia 1.805**, tj. **4,5%**,
- **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego 1.458**, tj. **3,6%**,
- **rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy 816**, tj. **2,0%**,
- **podjęcie nauki 752**, tj. **1,9%**,
- **prace społecznie użyteczne 83**, tj. **0,2%**,
- **inne 2.799**, tj. **7,0%**.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych do 25 roku życia przedstawiono w **Tablicach Nr 19, 22, 23 i 39 Aneksu Statystycznego**.

Ponadto w ewidencji powiatowych urzędów pracy na koniec 2007 roku pozostawało **1.070 osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia**, tj. **1,3%** ogółu. Udział kobiet wyniósł 68,0%. W porównaniu do 2006 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 156 osób.

W 2007 roku **zarejestrowało się 5.079 osób** z analizowanej populacji (5,3% napływu), w tym 3.632 kobiety (71,5%). Z tytułu podjęcia pracy wyłączono 1.598 osób, w tym 1.076 kobiet (67,3%).

4.2. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI

Według stanu na koniec grudnia 2007 roku zarejestrowanych było **55.790 długotrwale bezrobotnych (66,9% ogółu)** pozostających w rejestrach urzędów pracy ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat⁷. Większość stanowiły kobiety (58,6%).

W odniesieniu do 2006 roku populacja ta **zmniejszyła się o 13.233 osoby**, tj. o **19,2%**.

W 2007 roku **zarejestrowano 43.523 osoby** (45,2% napływu), w tym 22.697 kobiet (52,1%). Z ewidencji **wyłączono 56.756 osób** (50,5% odpływu), w tym 29.118 kobiet (51,3%). Najważniejszą przyczyną wyłączenia z rejestrów było podjęcie pracy przez 23.490 osób (41,4%).

4.3. BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Liczba **osób powyżej 50 roku życia** zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec grudnia 2007 roku wyniosła **16.063**, tj. **19,3%** ogółu, w tym 6.590 kobiet (41%).

W 2007 roku **zarejestrowano 12.088 bezrobotnych**, w tym 4.450 kobiet (36,8%), a **wyłączono 12.565 osób**, w tym 4.335 kobiet (34,5%).

Spośród wyrejestrowanych bezrobotnych - 5.415 osób podjęło pracę, tj. 43,1% odpływu.

4.4. BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

W końcu grudnia 2007 roku liczba bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych** wyniosła **22.627 osób**, tj. **27,2%** ogółu, w tym 13.098 kobiet (57,9%).

W 2007 roku **zarejestrowano 22.525 osób** z tej kategorii (23,4% napływu), w tym 12.407 kobiet (55,1%).

Pracę podjęło 9.002 bezrobotnych.

4.5. BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 7 ROKU ŻYCIA

Na koniec 2007 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało **2.068 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia**, tj. **2,5%** ogółu, w tym 1.907 kobiet (92,2%).

Na przestrzeni 2007 roku **zarejestrowano 1.786 osób** z tej grupy, w tym 1.548 kobiet (86,7%).

⁷ Art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4.6. NIEPEŁNOSPRAWNI

4.6.1. Poziom bezrobocia

Na koniec grudnia 2007 roku w rejestrach pozostawało **2.232 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **2,7%** ogółu (*w kraju - 3,9%*). Większość stanowili mężczyźni (52,7%).

W latach 1999 - 2004 następował systematyczny wzrost liczby bezrobotnych niepełnosprawnych (z 983 do 2.500 osób). Na przestrzeni ostatnich trzech lat analizowana populacja zmniejszyła się o 264 osoby.

Na koniec 2007 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych było 816 osób zamieszkałych na wsi (36,6%) i 1.416 w mieście (63,4%).

Prawo do zasiłku posiadało 417 osób (18,7%), natomiast bez prawa do zasiłku pozostawało 1.815 osób (81,3%).

W 2007 roku **zarejestrowano 3.454** bezrobotnych niepełnosprawnych. Udział kobiet wyniósł 45,3% (1.563 osoby), a mężczyzn 54,7% (1.891 osób). **Wyrejestrowano 3.527 osób**, w tym z powodu podjęcia pracy 1.631 (46,2% odpływu).

W ewidencji powiatowych urzędów pracy, poza osobami zarejestrowanymi jako bezrobotne niepełnosprawne, znajdowało się **915 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu**.

4.6.2. Oferty pracy

Na przestrzeni 2007 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy **510 ofert pracy** dla osób niepełnosprawnych. Stanowiły one 1,8% ogólnej liczby ofert w województwie.

Z sektora prywatnego pochodziło 448 ofert, tj. **87,8%** wszystkich ofert. Większość propozycji zatrudnienia dotyczyła pracy subsydiowanej - 425 ofert (83,3% ogółu).

4.6.3. Podjęcia pracy

Od 1999 roku notowany był systematyczny wzrost liczby bezrobotnych niepełnosprawnych podejmujących pracę z 585 osób do 1.692 w 2006 roku.

W 2007 roku liczba podjęć pracy przez niepełnosprawnych bezrobotnych utrzymała się na zbliżonym poziomie i wyniosła **1.631 osób**.

Bezrobotni niepełnosprawni, którzy podjęli pracę:

- ✓ niesubsydiowaną 1.139 osób, tj. 69,8%,
- ✓ subsydiowaną 492, tj. 30,2%.

Pracę subsydiowaną podjęło nieco więcej mężczyzn (260) niż kobiet (232) i znacznie więcej mieszkańców miast (306) niż wsi (186).

Podobne tendencje odnotowano **wśród podejmujących pracę niesubsydiowaną**. W grupie zatrudnionych więcej było mężczyzn niż kobiet (odpowiednio: 657 i 482), osoby zamieszkałe w mieście stanowiły 63,9%.

4.6.4. Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i stopnia niepełnosprawności

Bezrobotni niepełnosprawni według wieku

W końcu 2007 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędach pracy najwięcej osób było **w wieku 45-54 lata - 901**, tj. **40,4%** ogółu.

Drugą pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni **w wieku 35-44 lata**, tj. **436 osób (19,5%)**.

Udział bezrobotnych **w wieku 25-34 lata** wyniósł **17,3%** (386 osób), **w wieku 55-59 lat - 11,6%** (260 osób), **w wieku 18-24 lata - 9,3%** (207 osób).

Bezrobotni niepełnosprawni według poziomu wykształcenia

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych największy udział stanowiły osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym - 32,6%** (727 osób) oraz **podstawowym i podstawowym nieukończonym - 31,0%** (692 osoby). Łącznie udział tych dwóch grup wyniósł **63,6%** ogółu zarejestrowanych.

Kolejną pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (**22,6%**) oraz średnim ogólnokształcącym (**8,1%**). Najmniej osób legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym (**0,8%**) i wyższym (**4,9%**).

Bezrobotni niepełnosprawni według stażu pracy

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej osób posiadało długi staż pracy od **10 do 20 lat (20,5%)** oraz od **20 do 30 lat (19,9%)**. Od **1 do 5 lat** pracowało **15,9%** ogółu.

Stażu pracy nie posiadało **14,9%** bezrobotnych niepełnosprawnych.

Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec 2007 roku **951 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **42,7%** oczekiwało na pracę ponad rok, z tego:

- **624 osoby**, tj. **28,0%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **327 osób**, tj. **14,7%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Bez pracy od **1 do 3 miesięcy** pozostawało **17,3%**, od **6 do 12 miesięcy** - **15,5%** i od **3 do 6 miesięcy** - **14,7%** ogółu.

Bezrobotni niepełnosprawni według stopnia niepełnosprawności

Rodzaj schorzenia jest jednym z głównych czynników decydujących o możliwości podjęcia pracy przez osobę niepełnosprawną.

W końcu 2007 roku liczba i udział bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności kształtowały się następująco:

- znaczny - 47 osób, tj. 2,1%,
- umiarkowany - 741, tj. 33,2%,
- lekki - 1.444, tj. 64,7%.

W porównaniu do 2006 roku zwiększyła się liczba bezrobotnych niepełnosprawnych ze stopniem umiarkowanym o 41 osób i znacznym o 22, natomiast o 136 osób zmniejszyła się liczba bezrobotnych z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Największy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby:

- w wieku 45-54 lata (**40,4%**) i 35-44 lata (**19,5%**),
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym (**32,6%**) oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym (**31,0%**),
- pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (**28,0%**) oraz od 12 do 24 miesięcy (**14,7%**),
- z lekkim stopniem niepełnosprawności (**64,7%**).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym według wieku, wykształcenia, stażu i czasu pozostawania bez pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 40, 41, 42, 43 i 44 Aneksu Statystycznego**.

4.7. PODSUMOWANIE

- Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi (56,1%), co wynika głównie ze struktury demograficznej województwa.
- Populację bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niekorzystna struktura w porównaniu do mieszkańców miast:
 - osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 53,6% (w mieście - 43,7%),
 - wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe posiadało 62,9% (w mieście 49,5%),
 - udział pozostających bez pracy ponad rok wynosił 52,1% (w mieście 46,5%).
- Od trzech lat wzrasta udział kobiet w strukturze bezrobotnych i na koniec 2007r. wyniósł 55,2% (w latach 2002-2004 wśród zarejestrowanych przeważali mężczyźni).
- Kobiety, pomimo lepszego wykształcenia niż mężczyźni, mają większe trudności ze znalezieniem zatrudnienia. Wśród bezrobotnych podejmujących pracę udział kobiet wyniósł 44,8%, a mężczyzn 55,2%. Ponad połowa z zarejestrowanych kobiet (54,6%) pozostawała bez pracy powyżej 12 miesięcy (analogiczny odsetek wśród mężczyzn wyniósł 43,5%).
- Odsetek kobiet posiadających prawo do zasiłku wzrósł nieznacznie z 9,1% w 2006 roku do 9,2% w 2007 roku, zaś analogiczny odsetek wśród mężczyzn wzrósł z 13,7% do 14,4%.
- Liczba bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się o 5,1 tys. osób, tj. o 23,7% w porównaniu do grudnia 2006 roku.
- W 2007 roku co trzeci nowo zarejestrowany bezrobotny to osoba młoda w wieku do 25 lat (39,8% napływu).
- Poziom bezrobocia w grupie osób niepełnosprawnych w latach 2005-2007 nieznacznie obniżył się.
- Najwyższy udział w populacji bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata (40,4%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym (63,6%), posiadające „lekki” stopień niepełnosprawności (64,7%).

5. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Realizując zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy wynikające z **art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (Dz. U. z 2004r., Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) Powiatowe Urzędy Pracy podejmowały szereg działań służących promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym m.in.:

- ✓ udzielały pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy a pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników,
- ✓ inicjowały, organizowały oraz finansowały usługi i instrumenty rynku pracy.

5.1. OFERTY PRACY

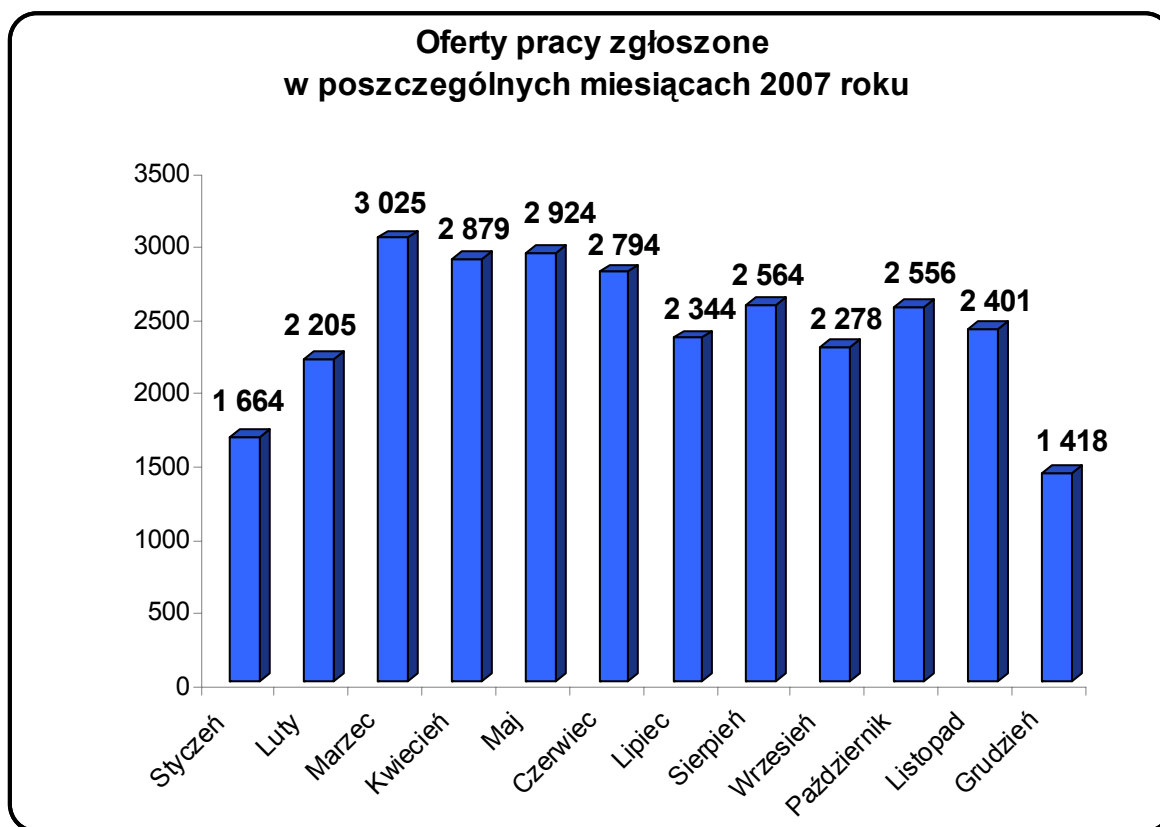
W 2007 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęły **29.052 oferty pracy**, co oznacza **wzrost** propozycji zatrudnienia zgłoszonych przez pracodawców o **1.801**, tj. o **6,6%** w porównaniu do 2006 roku.

Z ogółu ofert pracy **75,6% (21.969 ofert) stanowiły miejsca pracy subsydiowanej** finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS (prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, miejsca przygotowania zawodowego, prace społecznie użyteczne, podjęcia działalności gospodarczej), natomiast **24,4% ofert to miejsca pracy niesubsydiowanej**.

Znaczna część zapotrzebowania dotyczyła staży - 10.388 ofert (35,8%), 3.230 to miejsca przygotowania zawodowego (11,1%), a 1.491 to prace społecznie użyteczne (5,1%).

Dla osób niepełnosprawnych przeznaczono 510 ofert (1,8%), natomiast 292 oferty (1,0%) skierowano do osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Zakłady pracy z sektora prywatnego zgłosiły **57,0%** wszystkich ofert (16.571), natomiast z publicznego - **43,0%** (12.481).

W 2007 roku najwięcej ofert wpłynęło do urzędów pracy w okresie od marca do czerwca - 11.622, tj. 40,0% ogółu. Mniejsze zapotrzebowanie wystąpiło w styczniu, lutym i grudniu.

Największą ilością ofert pracy dysponowały Powiatowe Urzędy Pracy w: Kielcach - 7.386, Ostrowcu Św. - 3.141, Końskich - 2.768, Starachowicach - 2.624, Skarżysku-Kam. - 2.510 oraz Busku-Zdroju - 2.212.

Najmniej ofert pracy pracodawcy zgłosili do PUP w: Kazimierzy Wielkiej - 417 i Pińczowie - 805.

W 2007 roku na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów przypadło średniomiesięcznie 33 bezrobotnych (*w kraju - 15*).

Najwięcej bezrobotnych oczekujących na 1 ofertę pracy odnotowały Powiatowe Urzędy Pracy w: Kazimierzy Wielkiej - 49, Opatowie - 48, Kielcach, Sandomierzu, Skarżysku-Kam. - po 39 i Włoszczowie - 37,

najmniej Powiatowe Urzędy Pracy w: Busku-Zdroju - 15, Starachowicach - 22 oraz Staszowie - 25.

Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na:*

- **pracowników przy pracach prostych - 7.423 oferty pracy (26,0% ogółu)**, w tym dla robotników: gospodarczych - 4.920 ofert, pomocniczych w górnictwie i budownictwie - 875, przy pracach prostych w przemyśle - 702 oraz pomocy domowych, sprzątaczek i praczek - 668.

Liczba ofert pracy skierowana do omawianej grupy zawodowej w 2007 roku **dwukrotnie przewyższała** liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3.708 osób).

- **pracowników biurowych - 5.018 ofert pracy (17,6%)**, w tym dla pracowników: obsługi biurowej - 3.720 ofert, ds. ewidencji materiałowej, transportu i produkcji - 511, informatorów, pracowników biur podróży, recepcjonistów i telefonistów - 256, sekretarek i operatorów maszyn biurowych - 253.

W analizowanej grupie liczba ofert pracy była ponad **trzykrotnie wyższa** od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (1.570 osób).

- **pracowników usług osobistych i sprzedawców - 4.798 ofert pracy (16,8%)**, w tym dla sprzedawców - 3.157 ofert oraz pracowników: usług domowych i gastronomicznych - 753, opieki osobistej - 384, usług osobistych - 329, usług ochrony - 154.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało **2** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **techników i inny średni personel - 4.377 ofert pracy (15,4%)**, w tym dla: średniego personelu biurowego - 2.334 oferty, pracowników ds. finansowych i handlowych - 587, techników - 378, pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej - 306, średniego personelu ochrony zdrowia - 208.

W grupie techników na 1 ofertę pracy przypadało **4** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **robotników przemysłowych i rzemieślników - 3.527 ofert pracy (12,4%)**, w tym dla robotników: budowlanych robót stanu surowego, robót wykończeniowych i malarzy - 1.007 ofert, produkcji wyrobów włókienniczych i odzieży - 461, kowali i ślusarzy - 419, mechaników maszyn i urządzeń - 379, robotników w przetwórstwie spożywczym - 331.

Na 1 ofertę pracy oczekiwało **7** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

* Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o określonych zawodach opracowano na podstawie półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy Załącznik Nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg grup zawodów i specjalności”. Występujące różnice w liczbie ofert pracy pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali. Według omawianego załącznika liczba zgłoszonych ofert pracy wyniosła - 28.486.

- **specjalistów - 1.816 ofert pracy (6,4%)**, w tym dla: specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania - 484 oferty, nauczycieli - 281, specjalistów ochrony zdrowia - 212, pozostałych specjalistów szkolnictwa i wychowawców - 209, inżynierów i pokrewnych - 161.

Na 1 ofertę pracy przypadało 7 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 1.252 oferty pracy (4,4%)**, w tym dla: kierowców pojazdów - 475 ofert, operatorów pojazdów wolnobieżnych - 120, operatorów maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów - 105, monterów - 91, operatorów maszyn i urządzeń wydobywczych - 86.

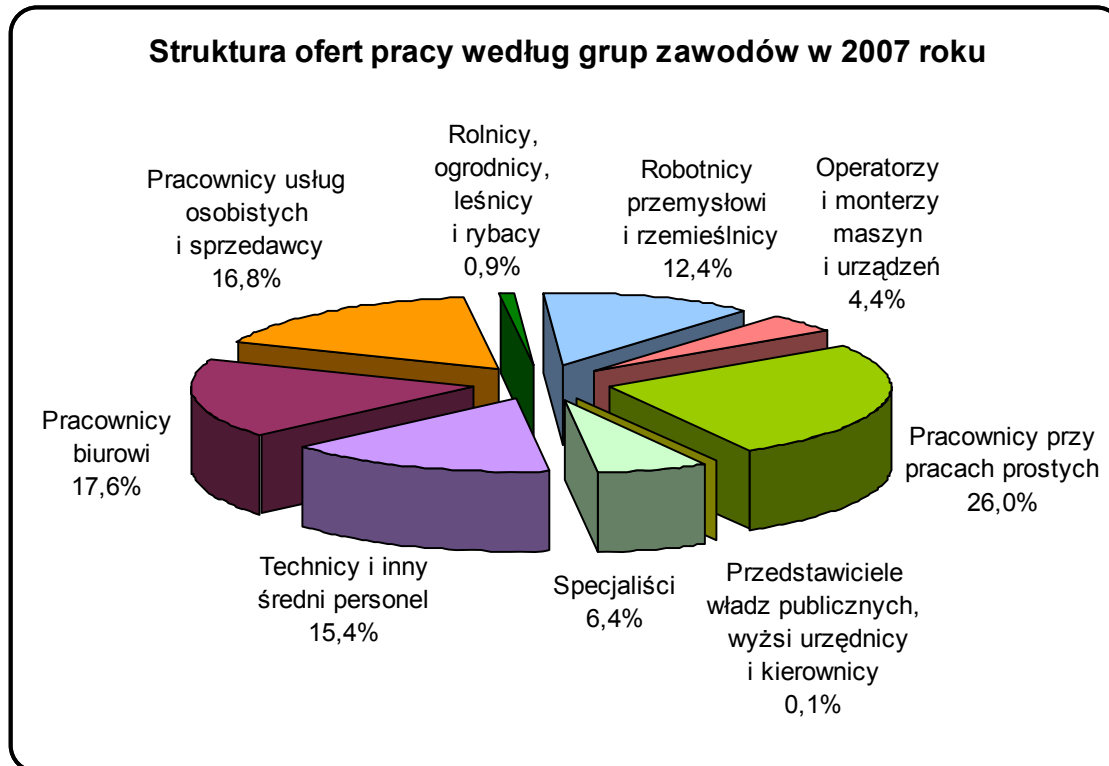
Na 1 ofertę pracy oczekiwało 2 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **rolników, ogrodników, leśników i rybaków - 248 ofert pracy (0,9%)**, w tym dla ogrodników - 200 ofert i robotników leśnych - 48.

Na 1 ofertę pracy przypadało 4 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników - 27 ofert pracy (0,1%)**.

Na 1 ofertę pracy oczekiwało 3 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby zgłaszanych ofert pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 7, 8, 10, 27, 28 i 45 Aneksu Statystycznego**.

5.2. AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W 2007 roku Powiatowe Urzędy Pracy **aktywnymi programami rynku pracy objęły 28.437 bezrobotnych**, co oznacza **wzrost o 2.912 osób**, tj. **o 11,4%** w porównaniu do 2006 roku.

Najwięcej osób skierowano na staże - 9.830, tj. 34,6% ogółu zaktywizowanych. Szkolenia rozpoczęło 5.239 bezrobotnych (18,4%), a prace interwencyjne podjęły 3.734 osoby (13,1%).

Na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy skierowano 3.133 osoby (11,0%), natomiast pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego rozpoczęło 2.158 osób (7,6%).

Działalność gospodarczą podjęło 1.648 osób (5,8%), do prac społecznie użytecznych skierowano 1.378 osób (4,9%), a przy robotach publicznych zatrudniono 1.090 osób (3,8%).

5.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy

Forma aktywizacji	2006r.	2007r.		Wzrost /spadek
		Liczba osób	Udział %	
<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Ogółem z tego:	25.525	28.437	100,0	2.912
Prace interwencyjne	4.341	3.734	13,1	- 607
Roboty publiczne	709	1.090	3,8	381
Podjęcia działalności gospodarczej	1.483	1.648	5,8	165
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	829	2.158	7,6	1.329
Szkolenia	4.035	5.239	18,4	1.204
Stáže	10.318	9.830	34,6	- 488
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	2.204	3.133	11,0	929
Prace społecznie użyteczne	1.338	1.378	4,9	40
Inne	268	227	0,8	- 41

Uwaga: Dane wykazane w tabeli są zgodne ze sprawozdaniem MPiPS-01 o rynku pracy, nie uwzględniają osób kontynuujących daną formę aktywizacji z roku poprzedzającego sprawozdanie.

5.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych

- **W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 3.734 osoby**, tj. **13,1%** ogółu objętych aktywnymi programami w województwie.

Najwięcej bezrobotnych zaktywizowały Powiatowe Urzędy Pracy w: Ostrowcu Św. - 826 osób, Końskich - 485, Kielcach - 439, Staszowie - 416, Starachowicach - 268, Jędrzejowie i Skarżysku-Kam. - po 263,

najmniej w: Kazimierzy Wielkiej - 19, Włoszczowie - 76 i Busku-Zdroju - 103.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach prac interwencyjnych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 11.083,6 tys. zł.**

- **W ramach robót publicznych zatrudniono 1.090 osób**, tj. **3,8%** ogółu zaktywizowanych, czyli o 381 osób (53,7%) więcej w odniesieniu do 2006 roku.

Najwięcej bezrobotnych zatrudnionych zostało z terenu powiatów: koneckiego - 603 osoby, jędrzejowskiego - 198 i włoszczowskiego - 71.

Na terenie powiatów: buskiego, pińczowskiego, starachowickiego i staszowskiego nie zanotowano podjęć pracy w ramach analizowanej formy aktywizacji.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach robót publicznych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 4.018,4 tys. zł.**

5.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej

- Powiatowe Urzędy Pracy przyznały **1.648 osobom bezrobotnym** jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Liczba bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem samozatrudnienia wzrosła o 165 osób (tj. o 11,1%) w porównaniu do 2006 roku.

Najwięcej bezrobotnych skorzystało z tej formy pomocy w PUP: Kielce - 413 osób, Ostrowiec Św. - 326, Końskie - 170, Starachowice - 151, Skarżysko-Kam. - 138,

a najmniej w PUP: Kazimierza Wielka - 32, Pińczów - 33 i Włoszczowa - 37.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **19.258,5 tys. zł** i były o 21% wyższe niż w 2006 roku.

5.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego

- Pracodawcy otrzymali refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla **2.158 skierowanych bezrobotnych** w wysokości **20.063,3 tys. zł**, co oznacza wzrost dofinansowania o 71,4% w porównaniu do 2006 roku.

Najwięcej bezrobotnych podjęło pracę spośród zarejestrowanych w PUP: Kielce - 519 osób, Starachowice - 454, Ostrowiec Św. - 331, Skarżysko-Kam. - 223, Końskie - 148, Staszów - 146 i Włoszczowa - 140.

5.2.5. Staż u pracodawcy

- W 2007 roku do odbywania stażu u pracodawcy **zostało skierowanych 9.830 bezrobotnych**, tj. **34,6%** ogółu zaktywizowanych.

Ta forma aktywizacji zawodowej pozwala przeciwdziałać bezrobociu ludzi młodych do 25 roku życia oraz osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Doświadczenie zawodowe zdobywało **najwięcej bezrobotnych** z PUP w: Kielcach - 2.876 osób, Skarżysku-Kam. - 1.009, Ostrowcu Św. - 1.004, Końskich - 856, Starachowicach - 840 i Jędrzejowie - 622.

Najmniej osób skierowano na staż z PUP w: Pińczowie - 180, Kazimierzy Wielkiej - 191 i Sandomierzu - 390.

W 2007 roku udział w programie zakończyło **8.858 osób**, spośród których pracę podjęło **3.885**, tj. **43,9%**. Bezrobotni aktywowani byli najczęściej w następujących obszarach:

- prace sekretarskie i biurowe	40,5%,
- usługi (głównie gastronomiczne, fryzjerskie i kosmetyczne, hotelarskie)	15,1%,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	14,6%.

Wydatki z Funduszu Pracy na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres odbywania stażu wyniosły **39.160,1 tys. zł**.

5.2.6. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

- W 2007 roku przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, pozwalające na zdobycie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych **rozpoczęło 3.133 bezrobotnych**, w tym:

najwięcej z PUP w: Skarżysku-Kam. - 717 osób, Kielcach - 612, Końskich - 355, Opatowie - 262 i Staszowie - 261, a **najmniej** w: Kazimierzy Wielkiej - 49, Busku-Zdroju - 58 i Ostrowcu Św. - 64.

Spośród **2.619 osób**, które ukończyły program, pracę podjęło **1.296 bezrobotnych**, tj. **49,5%**. Przygotowanie zawodowe, podobnie jak staż, realizowane było najczęściej na stanowiskach związanych z: pracami sekretarskimi i biurowymi (27,0%), usługami (11,3%), sprzedażą, marketingiem, public relations, handlem nieruchomościami (10,1%).

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **10.336,2 tys. zł.**

5.2.7. Prace społecznie użyteczne

- Do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej w 2007 roku **zostało skierowanych 1.378 bezrobotnych**.

Najwięcej osób rozpoczęło prace społecznie użyteczne spośród zarejestrowanych w PUP: Ostrowiec Św. - 318, Jędrzejów - 258, Kielce - 200, Włoszczowa - 135 i Pińczów - 115.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **963,0 tys. zł.**

5.2.8. Szkolenia i przekwalifikowania

Do jednej z podstawowych usług realizowanych przez powiatowe urzędy pracy należy **organizacja szkoleń**. Szkolenia to pozaszkolne zajęcia, które mają na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W powiatowych urzędach pracy w 2007 roku na szkolenia zawodowe skierowano ogółem **5.341 osób**, w tym 1.799 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami wyniosła 5.325, a osób którym przyznano rentę szkoleniową - 16.

Szkolenia ukończyło **5.211 osób**, w tym 5.195 bezrobotnych i poszukujących pracy oraz 16 osób z rentą szkoleniową. W wyniku ukończonych szkoleń **pracę podjęło 1.839 osób**, w tym 476 kobiet. Efektywność szkoleń zawodowych w powiatowych urzędach pracy w 2007 roku wyniosła **35,3%**.

Liczba uczestników szkoleń organizowanych w 2007 roku

Lp.	PUP	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	Efektywność szkoleń w %
1	Busko-Zdrój	166	171	91	53,2
2	Jędrzejów	183	187	42	22,5
3	Kazimierza Wlk.	98	96	18	18,8
4	Kielce	2.343	2.274	675	29,7
5	Końskie	497	498	218	43,8
6	Opatów	54	54	28	51,9
7	Ostrowiec Św.	401	405	175	43,2
8	Pińczów	134	133	15	11,3
9	Sandomierz	335	335	106	31,6
10	Skarżysko-Kam.	389	371	167	45,0
11	Starachowice	307	256	118	46,1
12	Staszów	301	297	135	45,5
13	Włoszczowa	133	134	51	38,1
Ogółem:		5.341	5.211	1.839	35,3

Dane: Załącznik nr 4 do sprawozdania MPiPS-01 za rok 2007.

Liczba korzystających ze szkoleń zwiększyła się o 1.228 osób w porównaniu do 2006 roku.

Najwięcej osób ukończyło kursy kierunkowe w następujących obszarach:

- usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	1.468 , spośród których zatrudniono	525 ,
- języki obce	465 ,	- " - 104 ,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	379 ,	- " - 105 ,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	310 ,	- " - 81 ,
- informatyka i wykorzystanie komputerów	247 ,	- " - 55 .

Spośród organizowanych szkoleń największą efektywność zatrudnienia osiągnięto w następujących obszarach:

- BHP	80,0%,
- technika i handel artykułami technicznymi	55,8%,
- górnictwo i przetwórstwo przemysłowe, w tym: przemysł spożywczy, lekki i chemiczny	48,8%,
- administrowanie i zarządzanie	45,5%,
- usługi stolarskie i szklarskie	44,4%,
- architektura i budownictwo	43,2%.

Wydatki z Funduszu Pracy na sfinansowanie szkoleń w 2007 roku wyniosły **7.399,6 tys. zł.**

5.2.9. Poradnictwo zawodowe

W 2007 roku z **usług poradnictwa zawodowego** prowadzonego przez doradców zawodowych powiatowych urzędów pracy **skorzystało ogółem 8.031 osób**, w tym 7.736 bezrobotnych i poszukujących pracy. Kobiety stanowiły 55,6% ogółu objętych usługami.

Ze wszystkimi osobami przeprowadzono indywidualne rozmowy doradcze, natomiast **poradnictwem grupowym objęto dodatkowo 2.660 osób**, w tym 1.545 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy wyniosła 2.557, w tym 1.505 kobiet.

W związku z wejściem w życie *Rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007r. w sprawie standardów usług rynku pracy (Dz.U. Nr 47, poz. 314)* oraz w sprawie *szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy (Dz. U. Nr 47, poz. 315)* udział osoby zainteresowanej poradą grupową musi zostać poprzedzony rozmową indywidualną z doradcą zawodowym.

Badaniami testowymi objęto ogółem 27 osób, w tym 26 bezrobotnych i poszukujących pracy. W porównaniu z rokiem 2006 zanotowano spadek o 275 osób (tj. o 91%). Przyczyną tego stanu było wygaśnięcie licencji do stosowania dotychczasowego narzędzia przez publiczne służby zatrudnienia, jakim był Zestaw do Samobadania J.L. Hollanda.

Liczba osób bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego według czasu pozostawania bez pracy przedstawia się następująco:

- do 6 miesięcy	4.633,
- od 6 do 12	874,
- powyżej 12	2.154 osoby.

W wyniku usług poradnictwa zawodowego uzyskano następujące efekty:

- 3.413 osób podjęło pracę, w tym 2.024 kobiety,
- 1.353 osoby skierowano na szkolenia zawodowe, w tym 515 kobiet,
- 335 osób uczestniczyło w zajęciach klubów pracy, w tym 247 kobiet,
- 47 osób skierowano do CliPKZ, w tym 30 kobiet.

Z indywidualnej informacji zawodowej udzielanej przez doradców zawodowych skorzystało łącznie **5.118 osób**, w tym 2.243 kobiety. Natomiast usługami **grupowej informacji zawodowej** objęto łącznie **3.006 osób**, w tym 1.440 kobiet.

5.2.10. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest usługą świadczoną przez publiczne służby zatrudnienia od 2005 roku. Polega na przygotowaniu osób bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:

- 1) uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy według programu „Klub Pracy”,
- 2) uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych,
- 3) dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

W strukturach organizacyjnych powiatowych urzędów pracy funkcjonują kluby pracy, które prowadzą zajęcia aktywizacyjne oraz szkolenia według programu określonego przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

W 2007 roku w **szkoleniach prowadzonych przez liderów klubów pracy** uczestniczyło **186 osób bezrobotnych**.

Wśród uczestników szkoleń najwięcej było osób:

- w wieku 18-24 lata	87,
- z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	77,
- pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy	133,
- bez stażu pracy	99.

W zajęciach aktywizacyjnych prowadzonych przez powiatowe urzędy pracy łącznie udział wzięło **2.895 osób**, w tym **2.769 bezrobotnych**.

Zajęcia aktywizacyjne różnią się od szkolenia w klubie pracy, zarówno zakresem tematycznym, jak i czasem trwania. Ze względu na rodzaje omawianych zagadnień oraz dostosowanie ich do bieżących oczekiwań klientów cieszą się dużym zainteresowaniem. Najczęściej dot. tematyki związanej z poruszaniem się po rynku pracy, m.in. wiadomości nt. zasad przygotowania dokumentów aplikacyjnych, technik rekrutacji i selekcji, sposobów dokonania pomiaru potencjału zawodowego. Poza tym w trakcie zajęć uczestnicy mają możliwość wykonywania praktycznych ćwiczeń doskonalących umiejętności interpersonalne.

Uczestnicy zajęć aktywizacyjnych według:

1) poziomu wykształcenia:

- wyższe 885,
- policealne i średnie zawodowe 876,
- średnie ogólnokształcące 634,
- zasadnicze zawodowe 335,
- gimnazjalne i poniżej 165 osób,

2) wieku:

- 18-24 1.602,
- 25-34 603,
- 35-44 281,
- 45 lat i więcej 409 osób,

3) czasu pozostawania bez pracy:

- do 6 miesięcy 1.273,
- 6 - 12 202,
- powyżej 12 1.420 osób.

5.3. PODSUMOWANIE

- Wzrosła ilość ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy o **1,8 tys.**, tj. o **6,6%** w porównaniu do 2006 roku.
- Z sektora prywatnego pochodziło **57%** ofert pracy, a z publicznego **43%**.
- Ponad **75%** ogółu ofert stanowiły miejsca pracy subsydiowanej finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS.
- Na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów pracy przypadało średniomiesięcznie 33 bezrobotnych (*w kraju - 15*).
- Wśród ofert pracy najczęściej propozycji zatrudnienia skierowano do pracowników: przy pracach prostych (26,0% ogółu), biurowych (17,6%) oraz usług osobistych i sprzedawców (16,8%).
- Ilość ofert pracy dla pracowników przy pracach prostych oraz pracowników biurowych znacznie przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tych grupach.
- Programami aktywnymi rynku pracy objęto **28.437 bezrobotnych**, tj. o **11,4% więcej** niż w 2006 roku. Najwięcej osób zaktywizowano w ramach stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy (**45,6%**), szkoleń (**18,4%**) i prac interwencyjnych (**13,1%**).
- Wzrosła liczba bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem samozatrudnienia.
- Z usług poradnictwa zawodowego **skorzystało ogółem 8.031 osób**, przy czym wszystkie objęte zostały poradnictwem indywidualnym, natomiast 2.660 dodatkowo poradnictwem grupowym. Z informacji zawodowej skorzystały 8.124 osoby.
- Na szkolenia zawodowe **skierowano łącznie 5.341 osób**, w tym 5.325 bezrobotnych i poszukujących pracy. Szkolenia ukończyło 5.211 osób, w tym 5.195 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Najwięcej osób ukończyło kursy związane z **usługami transportowymi** (w tym kursy prawa jazdy), natomiast najwyższą efektywność zatrudnienia osiągnięto po szkoleniach **BHP** oraz w obszarze **technika i handel artykułami technicznymi**.

6. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY

Zarząd Województwa podejmował działania służące wzrostowi zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich w województwie, przeciwdziałaniu i łagodzeniu skutków bezrobocia, jak również realizował ustawowe zadania wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii, wypełniając zobowiązania nałożone przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, szczegółowo zakreślone w:

- Uchwale z dnia 12 czerwca 2006r. Nr XL/456/06 *w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego,*
- Uchwale z dnia 18 czerwca 2007r. Nr VII/115/07 *w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego.*

Na mocy **art. 8 ust. 3** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004r., Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), **Wojewódzki Urząd Pracy**, będący jednostką organizacyjną samorządu województwa, realizował zadania **samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy** wynikające z **art. 8 ust. 1** przedmiotowej ustawy.

6.1. WSPÓŁPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z SEJMIKIEM, KOMISJAMI PROBLEMOWYMI SEJMIKU I ZARZĄDEM WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Wojewódzki Urząd Pracy na bieżąco współpracował z **organem stanowiącym i kontrolnym, stałymi komisjami problemowymi sejmiku oraz organem wykonawczym samorządu województwa** w realizacji zadań z zakresu polityki rynku pracy i wynikających z podjętych uchwał.

Stosownie do potrzeb **organów statutowych samorządu województwa** oraz podejmowanej tematyki posiedzeń Sejmiku, Komisji i Zarządu **Wojewódzki Urząd Pracy** przedkładał informacje, analizy, oceny, opracowania, projekty programów, propozycje podziału środków finansowych i sprawozdania dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie.

Pracownicy Urzędu uczestniczący w posiedzeniach, prezentujący opracowane materiały, stosownie do potrzeb udzielali informacji i wyjaśnień.

6.1.1. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Sejmikiem Województwa Świętokrzyskiego

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 19 marca 2007r.** podjął Uchwałę Nr V/75/07 w sprawie ustalenia „*Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2007 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*”.

Pozytywną opinię w przedmiotowym zakresie wyraziła Wojewódzka Rada Zatrudnienia **Uchwałą Nr II/28/2007** z dnia 5 marca 2007r.

W oparciu o przyjęte przez Sejmik „Kryteria...” Zarząd Województwa w **dnium 21 marca 2007r.** dokonał podziału środków finansowych Funduszu Pracy, podejmując w tej sprawie **Uchwałę Nr 157/07**.

Marszałek Województwa wystąpił w **dnium 21 marca 2007r.** do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o przyznanie samorządom powiatowym ustalonych według algorytmu środków Funduszu Pracy na 2007 rok.

Minister Pracy i Polityki Społecznej, decyzją z **dnia 26 marca 2007r.**, przekazał – według Kryteriów określonych przez Sejmik Województwa – kwoty Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu oraz pozostałych zadań fakultatywnych.

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 18 czerwca 2007r. podjął:**

- **Uchwałę Nr VII/115/07** w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego, w której:
 - ✓ przyjął informację Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z realizacji Uchwały Nr XL/456/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 12 czerwca 2006r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego oraz zadań ustawowych w zakresie polityki rynku pracy,
 - ✓ zobowiązał Zarząd m.in. do podejmowania działań służących wzrostowi zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich w województwie, przeciwdziałaniu i łagodzeniu skutków bezrobocia, w szczególności poprzez: pozyskiwanie dla województwa środków Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych, realizację programów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich ukierunkowanych na wsparcie i promocję zatrudnienia, samozatrudnienia młodzieży oraz rozwój jej kwalifikacji zawodowych,

ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez reintegrację zawodową i ułatwienie dostępu do miejsc pracy, czy wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w województwie poprzez realizację Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Ponadto Sejmik zobowiązał Zarząd Województwa do: realizacji zadań służących rozwojowi kadr przedsiębiorstw oraz inwestowaniu w kapitał ludzki określonych w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki, wdrożenia i koordynacji zadań zawartych w Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007, wspierania samorządów powiatowych w ich staraniach o uzyskanie – poza przyznanym algorytmem – środków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, będących w „rezerwie” Ministra Pracy i Polityki Społecznej, organizowania i koordynowania oraz świadczenia usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijania na terenie województwa oraz opracowania i upowszechniania bieżących informacji dotyczących sytuacji na rynku pracy.

Sejmik zobligował również Zarząd do realizacji ustawowych zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i prawa swobodnego przepływu pracowników w ramach międzynarodowego pośrednictwa pracy.

- **Uchwałę Nr VII/137/07 w sprawie ustalenia stawki najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy oraz akceptacji wartości punktu, w której:**
 - ✓ ustalił stawkę najniższego wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy na poziomie 936,00 zł,
 - ✓ ustalił wartość punktu dla pracowników zatrudnionych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w wysokości 8,00 zł.

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 27 grudnia 2007r. podjął Uchwałę Nr XI/205/07 w sprawie ustalenia „Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2008 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych”** obligując jednocześnie Zarząd Województwa Świętokrzyskiego do wykonania aktu.

Wyżej wymienione „Kryteria...” uzyskały pozytywną opinię Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, która w przedmiotowym zakresie wydała **Uchwałę Nr II/36/07 z dnia 18 grudnia 2007 roku.**

Dalsza realizacja przedmiotowej uchwały Sejmiku przez Zarząd Województwa nastąpi po otrzymaniu z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ostatecznego wyliczenia dotyczącego podziału środków Funduszu Pracy na 2008 rok.

6.1.2. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Komisjami Problemowymi Sejmiku

➤ Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą

Na posiedzeniu:

- **w dniu 8 marca 2007r.** pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały dotyczący:
 - *„Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2007 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych”*,
- **w dniu 18 czerwca 2007r.** wyraziła pozytywną opinię o projekcie uchwały dotyczącej:
 - *„Sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego”*,
- **w dniu 7 listopada 2007r.** przyjęła do akceptującej wiadomości informacje o:
 - *„Stopniu wdrażania ZPORR Priorytet II „Wzmocnienie zasobów ludzkich w regionach”*,
 - *„Realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE/EOG w zakresie świadczeń dla bezrobotnych”*,
- **w dniu 21 grudnia 2007r.** pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie:
 - *„Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2008 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych”*.

➤ Komisja Samorządu Terytorialnego

Na posiedzeniu:

- **w dniu 9 marca 2007r.** wyraziła pozytywną opinię o projekcie uchwały w sprawie *„Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2007 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych”*.

➤ Komisja Budżetu i Finansów

Na posiedzeniu:

- w dniu 15 czerwca 2007r. pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały Sejmiku w sprawie „*Ustalenia stawki najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy oraz akceptacji wartości punktu*”.

* * *

Należy podkreślić, iż część Uchwał Sejmiku i Zarządu w roku 2007, na mocy stosownych upoważnień, realizowana była bezpośrednio przez Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

6.1.3. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na bieżąco dokonywał oceny sytuacji na rynku pracy i koordynował realizację zadań ustawowych. Podejmowane **Uchwały przekazywał do wykonania Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy.**

Podjęte Uchwały dotyczyły m.in.:

- rozszerzenia zakresu upoważnienia Dyrektora WUP *do podpisywania dokumentów zabezpieczających prawidłową realizację umów o dofinansowanie Pomocy Technicznej – Priorytet IV w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego* o prawo udzielania dalszych upoważnień Wicedyrektorom Wojewódzkiego Urzędu Pracy – Panu Arkadiuszowi Piecykowi i Cezaremu Mielczarzowi,
- zmiany upoważnienia Dyrektora WUP *do dysponowania środkami finansowymi zgromadzonymi na rachunkach bankowych Województwa Świętokrzyskiego założonych dla Działów 2.1, 2.3, 2.4 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie – Oddział w Kielcach* oraz przyjęcia druku karty wzorów podpisów na dyspozycjach przelewów osób upoważnionych,
- zatwierdzenia Ramowych Planów Realizacji Działów 2.1, 2.3 i 2.4 Priorytetu II ZPORR na rok 2007,
- wyrażenia zgody na wykonanie prac adaptacyjno – remontowych w części budynku administracyjno – usługowego, oddanej w trwałą zarząd Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy,

- zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- ustalenia podziału kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań,
- przyjęcia *Sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2006 i Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007*,
- podziału pozostałej części 30% rezerwy środków Funduszu Pracy będącej w dyspozycji samorządu województwa na realizację przez samorządy powiatowe w 2007 roku projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działań 1.2 i 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich,
- zmian w planie wydatków budżetu województwa na rok 2007,
- zmian w planie finansowym WUP na rok 2007,
- przyjęcia „Informacji o sytuacji na rynku pracy w roku 2006 i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy oraz Uchwały Nr XL/456/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 12 czerwca 2006r.”,
- wyrażenia zgody na zwiększenie planu finansowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy na realizację zadań w ramach Działań 2.1, 2.3 oraz 2.4 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004 – 2006,
- udzielenia pełnomocnictwa Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy do realizacji Porozumienia Nr 13/grant EURES/2007 zawartego pomiędzy Województwem Świętokrzyskim a Ministrem Pracy i Polityki Społecznej.

Przedmiotem Porozumień Nr 13/grant EURES/2007 jest realizacja na terenie województwa świętokrzyskiego działań związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w sieci Europejskich Służb Zatrudnienia – EURES,

- udzielenia upoważnienia Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy do podpisania z Instytucją Pośredniczącą Porozumień w sprawie dofinansowania Działań 6.1, 6.2 i 8.1 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz realizacji wynikających z nich działań, jak również możliwości udzielania przez Dyrektora WUP dalszych upoważnień Wicedyrektorom Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Ponadto Zarząd pozytywnie zaopiniował przedłożone przez WUP projekty uchwał Sejmiku:

- w sprawie ustalenia „*Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2007 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*”,
- o ustalenie stawki najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy oraz akceptacji wartości punktu,
- w sprawie ustalenia „*Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2008 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*”.

6.2. WSPÓLDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA

Zgodnie z **art. 22 ust. 2** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004r., Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), Wojewódzka Rada Zatrudnienia jest **organem opiniodawczo - doradczym Marszałka Województwa** w sprawach **polityki rynku pracy**.

Wojewódzki Urząd Pracy na posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia przedkładał m.in.: informacje, sprawozdania, analizy statystyczne, projekty programów, propozycje podziału środków, propozycje stanowisk, postulatów i wystąpień do władz centralnych.

• Pierwsze posiedzenie WRZ – 05.03.2007r.

Tematykę posiedzenia Rady stanowiły następujące zagadnienia, które zostały ocenione i pozytywnie zaopiniowane:

- sprawozdanie z realizacji „*Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2006*” oraz projekt „*Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007*”,
 - WRZ realizację „*Świętokrzyskiego Planu Działań...*” w roku 2006 oceniła pozytywnie, jak również pozytywnie zaopiniowała projekt „*Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007*” i w tym zakresie podjęła **Uchwałę Nr II/27/2007**.

- „Kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych oraz propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa – na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań”.
- WRZ w tym zakresie podjęła **Uchwałę Nr II/28/2007**.

Wojewódzka Rada Zatrudnienia na przedmiotowym posiedzeniu przyjęła **Stanowisko Nr II/4/2007 w sprawie odbywania przez osoby bezrobotne stażu u pracodawców**.

Podkreśliła w nim, iż minimalny 3 miesięczny okres, na jaki zawierane są umowy pomiędzy starostami a pracodawcami na finansowanie ze środków Funduszu Pracy kosztów stażu, nie jest wystarczający do nabycia praktycznych umiejętności zawodowych przez bezrobotnych.

Wydłużenie minimalnego czasu trwania stażu w pełniejszy sposób przyczyni się do aktywizacji osób bezrobotnych i umożliwi właściwą realizację programu stażu dostosowywanego do specyfiki przedmiotu działalności danego pracodawcy oraz zwiększy prawdopodobieństwo zatrudnienia osób po jego zakończeniu.

Ponadto WRZ przyjęła **Stanowisko Nr II/5/2007 w sprawie realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy Działania 8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**, w którym ustaliła, iż zakres form wsparcia określonych w Działaniu 8.1 PO KL jest tożsamy z dotychczas wdrażanymi przez WUP Działaniami w ramach ZPORR i pozbawienie go funkcji Instytucji Wdrażającej, a tym samym niewykorzystanie dotychczasowych doświadczeń w tym zakresie, może mieć negatywny wpływ na jakość świadczonych w Programie usług.

- **Drugie posiedzenie WRZ – 23.05.2007r.**

Przedmiotem posiedzenia było:

- dokonanie oceny działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy za 2006 rok,
 - WRZ pozytywnie oceniła działania realizowane w roku 2006 przez Wojewódzki Urząd Pracy, w szczególności w zakresie wykonywania zadań samorządu województwa w obszarze polityki rynku pracy, wykorzystania środków przedakcesyjnych i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL) i Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami UE i EOG, w tym uczestnictwa w sieci Europejskich Służb Zatrudnienia oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i w przedmiotowej sprawie podjęła **Uchwałę Nr II/29/2007**.

- zapoznanie się z „*Informacją o stanie wdrażania Działania 1.2 i 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich w roku 2007*”,
 - WRZ zaaprobowała stan wdrażania Działań 1.2 i 1.3 SPO RZL i podjęła **Uchwałę Nr II/30/2007**.
 - przyjęcie „*Sprawozdania z realizacji grantu EURES 2006-2007*”,
 - WRZ przyjęła do aprobowanej wiadomości „*Sprawozdanie z ...*” i podjęła **Uchwałę Nr II/31/2007**.
 - ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy za rok 2006,
 - WRZ pozytywnie zaopiniowała sposób podziału i stopień wykorzystania w roku 2006 środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i zadania fakultatywne oraz działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy na rzecz pozyskania dodatkowych środków finansowych dla samorządu województwa świętokrzyskiego, podejmując **Uchwałę Nr II/32/2007**.
 - wyrażenie opinii dotyczącej utworzenia kierunku kształcenia w zawodzie: „*technik ochrony fizycznej osób i mienia*” w Prywatnej Policealnej Szkole Zawodowej „AWANS” w Kielcach,
 - WRZ wydała pozytywną opinię w przedmiotowym zakresie, podejmując **Uchwałę Nr II/33/2007**.
- **Trzecie posiedzenie WRZ – 4.10.2007r.**

Tematykę posiedzenia Rady stanowiły następujące zagadnienia:

- zapoznanie się z „*Informacją dotyczącą półrocznego sprawozdania Rb-33 z wykonanych planów finansowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej (Fundusz Pracy)*”,
 - WRZ przyjęła do aprobowanej wiadomości przedłożoną „*Informację...*” i podjęła **Uchwałę Nr II/34/2007**.
- przyjęcie okresowego sprawozdania z działań podjętych przez Wojewódzki Urząd Pracy w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego w 2007 roku,
 - WRZ pozytywnie oceniła działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy podejmowane w tym zakresie i podjęła **Uchwałę Nr II/35/2007**.

- omówienie:
 - ↗ doskonalenia instytucjonalnej obsługi rynku pracy w regionie świętokrzyskim,
 - ↗ działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizowanych przez WUP w związku z pełnieniem roli Instytucji Pośredniczącej II stopnia,
 - ↗ nowelizacji ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - ↗ Rozporządzenia MPiPS z dnia 2 marca 2007r. w sprawie standardów usług rynku pracy oraz Rozporządzenia MPiPS z dnia 2 marca 2007r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy.

- **Czwarte posiedzenie WRZ – 18.12.2007r.**

Przedmiotem posiedzenia WRZ było:

- zaopiniowanie *„Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2008 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań”*,
 - WRZ w przedmiotowym zakresie podjęła **Uchwałę Nr II/36/2007**,
- sprawozdanie z działań podjętych przez Wojewódzki Urząd Pracy w zakresie prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia w 2007 roku,
 - WRZ pozytywnie oceniła realizowane przez WUP zadania, podejmując **Uchwałę Nr II/37/2007**,
- wyrażenie opinii dotyczącej utworzenia kierunków kształcenia w zawodach: *„opiekun medyczny”* i *„technik masażysta”* w Policealnej Szkole Pracowników Służb Specjalnych im. Mieczysława Michałowicza w Skarżysku-Kamiennej oraz *„opiekun medyczny”* w Policealnej Szkole Medycznej im. Hanny Chrzanowskiej w Morawicy,
 - WRZ pozytywnie oceniła plany utworzenia w/w kierunków kształcenia wydając **Opinię Nr II/3/2007**.

6.3. REALIZACJA WOJEWÓDZKICH PROGRAMÓW MAJĄCYCH NA CELU TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY I LIKWIDACJĘ NEGATYWNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA

Realizując Uchwałę Nr VII/115/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z 18 czerwca 2007 roku w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego, **Wojewódzki Urząd Pracy podejmował działania na rzecz** wzrostu zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich, przeciwdziałania i łagodzenia skutków bezrobocia oraz pozyskiwał środki na ich realizację.

6.3.1. Opracowanie *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia*

Wojewódzki Urząd Pracy, realizując zadania samorządu województwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia, opracowuje *Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia*, nadając mu, stosownie do wymogów ustawowych, roczną perspektywę realizacyjną.

W roku 2007 WUP we współpracy z partnerami rynku pracy opracował:

- ✓ ***sprawozdanie z wykonania Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2006***

Realizatorami zadań w ramach *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2006* byli: Powiatowe Urzędy Pracy, Świętokrzyska Komenda Wojewódzka OHP, Staropolska Izba Przemysłowo – Handlowa, Zakład Doskonalenia Zawodowego, Caritas Diecezji Kieleckiej, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, instytucje otoczenia biznesu zrzeszone w Krajowym Systemie Usług: Fundacja Agencja Rozwoju Lokalnego w Starachowicach, Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości, Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, Świętokrzyska Agencja Rozwoju Lokalnego S.A, Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Stowarzyszenie Integracja i Rozwój, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział Świętokrzyski, EPRD – Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego, Centrum Integracji Społecznej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Przekazane przez realizatorów poszczególnych zadań informacje opisujące podjęte inicjatywy i osiągnięte rezultaty wskazały na ich zgodność z przyjętymi rok wcześniej priorytetami regionalnej polityki zatrudnienia. Pozytywne efekty działań realizowanych w ramach *Planu...* odnotowano w stosunku do wszystkich grup, którym zgodnie z założeniami nadano priorytetowe znaczenie:

- **młodzież**
ze wszystkich form wsparcia skorzystało 14.376 osób do 25 roku życia, w tym 696 osób zaliczanych do grup defaworyzowanych, zagrożonych marginalizacją, wsparciem stypendialnym objęto 33.179 osób;
- **osoby długotrwale bezrobotne**
ze wszystkich aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało 3.597 osób z tej kategorii bezrobotnych;
- **osoby niepełnosprawne**
działaniami na rzecz integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych objęto 2.002 osoby, z czego 1.692 podjęły pracę na otwartym rynku pracy;
- **osoby powyżej 50 roku życia**
ze wszystkich form wsparcia skorzystały 1.883 osoby z tej kategorii bezrobotnych;
- **kobiety**
spośród ogólnej liczby beneficjentów programów rozwoju zasobów ludzkich realizowanych w 2006 roku odsetek kobiet wyniósł 57%.

Osiągnięte rezultaty w odniesieniu do obszarów działań:

- **udzielenie wsparcia dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez:**
 - rozbudowę systemu doradztwa biznesowego, z którego skorzystało 1.869 przedstawicieli małych i średnich przedsiębiorstw,
 - dotacje inwestycyjne przyznane na realizację 72 projektów,
- **upowszechnienie idei samozatrudnienia** – z dotacji na założenie działalności gospodarczej skorzystało 1.595 osób,
- **udoskonalenie i upowszechnienie usług poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej i pośrednictwa pracy** – z usług tych, świadczonych w systemie urzędów pracy oraz OHP skorzystało 31.699 osób, z czego - 4.749 osób młodych ze środowisk wiejskich, mających utrudniony dostęp do usług rynku pracy,
- **upowszechnienie idei kształcenia ustawicznego** – ze szkoleń ukierunkowanych na rozwój zawodowy skorzystało 1.929 bezrobotnych oraz 16.183 osoby pracujące,
- **udoskonalenie informacji o kształceniu ustawicznym** poprzez aktualizację *Rejestru instytucji szkoleniowych* oraz upowszechnianie informacji o możliwościach uczestnictwa w różnych formach kształcenia ustawicznego,
- **udoskonalenie systemu monitorowania lokalnych rynków pracy i prognozowania popytu na pracę** poprzez prowadzenie stałego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz opracowywanie innych materiałów o charakterze diagnostyczno - prognostycznym dotyczących sytuacji na rynku pracy w województwie.

✓ *Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007*

Projekt *Planu...* na 2007 rok stworzony został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę regionalnego rynku pracy oraz doświadczenia z dwóch pierwszych lat programowania i wdrażania zadań w ramach ŚPDZ.

Kompleksowy system wsparcia zbudowany został wokół czterech priorytetów:

- Inwestowanie w kapitał ludzki oraz przygotowanie kadr do budowy gospodarki opartej na wiedzy,
- Aktywizacja społeczno – zawodowa osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz zwalczanie dyskryminacji na rynku pracy,
- Rozwój przedsiębiorczości i promocja samozatrudnienia,
- Podniesienie jakości usług rynku pracy oraz systemu kształcenia ustawicznego zgodnego z potrzebami rynku pracy.

Opis działań zaplanowanych do wykonania w ramach poszczególnych priorytetów *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007*:

Zadania w ramach Priorytetu 1

1. Rozwój umiejętności zawodowych osób dorosłych powiązany z potrzebami rynku pracy poprzez realizację projektów w ramach Działania 2.1 ZPORR.
2. Reorientacja zawodowa pracowników w sytuacji zarządzania zmianą poprzez realizację projektów w ramach Działania 2.4 ZPORR.
3. Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki poprzez realizację projektów w ramach Działania 2.3 SPO RZL, schemat a i b.

Zadania w ramach Priorytetu 2

1. Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych poprzez realizację programów ukierunkowanych na:
 - wyrównywanie szans edukacyjnych,
 - aktywizację zawodową,
 - wspomaganie organizacji i osób pracujących na rzecz integracji niepełnosprawnych w społecznościach lokalnych.
2. Wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez realizację:
 - projektów w ramach Działania 1.5 SPO RZL,

- projektów w ramach programu MPiPS *Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu*,
 - działań na rzecz rozwoju sieci centrów oraz klubów integracji społecznej realizujących programy reintegracji społecznej i zawodowej,
 - działań na rzecz tworzenia spółdzielczych miejsc pracy.
3. Inicjatywy prozatrudnieniowe na rzecz młodzieży poprzez realizację:
 - projektów w ramach Działania 1.2 SPO RZL,
 - programu MSWiA *Aktywni w administracji*,
 - programów aktywizacji zawodowej i kształcenia zawodowego w systemie Ochotniczych Hufców Pracy.
 4. Aktywizacja zawodowa młodzieży narażonej na społeczną marginalizację poprzez realizację programów profilaktycznych i resocjalizacyjnych w ramach działalności OHP.
 5. Wsparcie dla osób długotrwale bezrobotnych poprzez realizację:
 - projektów w ramach Działania 1.3 SPO RZL,
 - socjalnych programów reintegracji zawodowej.
 6. Integracja i reintegracja zawodowa kobiet poprzez realizację:
 - projektów w ramach Działania 1.6 SPO RZL,
 - bieżącego monitoringu wskaźników udziału kobiet w projektach z zakresu RZL.
 7. Aktywizacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa poprzez realizację projektów w ramach Działania 2.3 ZPORR.

Zadania w ramach Priorytetu 3

1. Zwiększenie dostępu do ogólnego i specjalistycznego doradztwa biznesowego poprzez realizację:
 - usług doradczych, informacyjnych i szkoleniowych związanych z bieżącą działalnością przedsiębiorstwa w ramach sieci Krajowego Systemu Usług,
 - usług doradczych dotyczących wprowadzenia rozwiązań innowacyjnych w przedsiębiorstwie.
2. Wsparcie przedsiębiorstw w podejmowaniu inwestycji poprzez realizację:
 - projektów w ramach Działania 3.4 *Mikroprzedsiębiorstwa*,
 - projektów w ramach Osi Priorytetowej I *Rozwój przedsiębiorczości* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego,
 - rozbudowę systemu funduszy pożyczkowych i gwarancyjnych.

3. Promocja postaw przedsiębiorczości i idei samozatrudnienia poprzez:
 - realizację projektów w ramach Działania 2.5 ZPORR,
 - upowszechnienie wśród bezrobotnych możliwości uzyskania jednorazowej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.

Zadania w ramach Priorytetu 4

1. Doskonalenie systemu informacji o kształceniu ustawicznym oraz monitorowanie lokalnych rynków pracy poprzez:
 - prowadzenie *Rejestru Instytucji Szkoleniowych*,
 - monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
 - prowadzenie prac analitycznych dotyczących poszczególnych zjawisk występujących na regionalnym rynku pracy, stosownie do potrzeb i bieżących działań WUP,
 - realizację projektu badawczego w ramach Działania 2.1 ZPORR, analizującego czynniki determinujące szanse na zatrudnienie absolwentów szkół zawodowych,
 - udział w projekcie badawczym Akademii Rozwoju Filantropii *Rynek pracy a osoby bezrobotne 50 plus – bariery i szanse*.
2. Synchronizacja treści i kierunków kształcenia z potrzebami rynku pracy poprzez modyfikację oferty edukacyjnej uczelni wyższych w oparciu o diagnozy zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej regionalnego rynku pracy.
3. Wsparcie projektodawców aplikujących o środki EFS poprzez organizację szkoleń, usług doradczych i akcji informacyjnych w ramach Działalności ROEFS.
4. Rozwój sieci europejskich służb zatrudnienia EURES poprzez realizację projektów rekrutacyjnych oraz spotkań informacyjno-doradczych dla osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą.
5. Podniesienie jakości usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej poprzez:
 - wprowadzenie nowej metody pomiaru preferencji zawodowych
 - *Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych*,
 - wprowadzenie nowej wersji programu *Doradca 2000*,
 - promocję usług doradczych wśród młodzieży uczącej się z wykorzystaniem rezultatów projektu *Indywidualny Projekt Kariery – portfolio dla młodzieży*.

Projekt *Planu...* zamieszczono na stronie internetowej WUP, a podmioty zaangażowane w realizację regionalnej polityki zatrudnienia poproszone zostały o jego przeanalizowanie i przekazanie stosownych uwag i propozycji.

W nadesłanych odpowiedziach wyrażono pełną akceptację dla zaproponowanych założeń *Planu...* oraz zgłoszono nieliczne uwagi uzupełniające jego treść, które uwzględnione zostały w wersji dokumentu przedstawionej Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego. Ostateczna wersja *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007* uzyskała pozytywną opinię Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia oraz akceptację Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wyrażoną w Uchwale Nr 159/07 z dnia 21 marca 2007 roku.

6.3.2. Pozyskiwanie dla województwa środków Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych

Struktura wydatków z Funduszu Pracy w 2007 roku przedstawia się następująco:

(w tys. zł)

Wyszczególnienie wydatków	2007 rok	Struktura wydatków (%)
0	1	2
1. Aktywne formy	113.561,0	55,4
z tego:		
- szkolenia	7.399,6	3,6
- prace interwencyjne	11.083,6	5,4
- roboty publiczne	4.018,4	2,0
- prace społecznie użyteczne	963,0	0,5
- zatrudnienie wspierane	22,8	0,0
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	20.063,3	9,8
- środki na podjęcie działalności gospodarczej,	19.258,5	9,4
- stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	49.686,2	24,2
z tego za okres: <i>stażu</i>	<i>39.160,1</i>	<i>19,1</i>
<i>przygotowania zawodowego</i>	<i>10.336,2</i>	<i>5,0</i>
<i>nauki</i>	<i>189,9</i>	<i>0,1</i>
- refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	179,7	0,1
- koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	885,1	0,4
- opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	0,4	0,0
- inne instrumenty rynku pracy	0,4	0,0
2. Pasywne formy	91.587,1	44,6
z tego:		
- zasiłki dla bezrobotnych ze składkami	81.613,7	39,8
- dodatki aktywizacyjne	828,8	0,4
- świadczenia integracyjne	1.062,0	0,5
- koszty badań bezrobotnych	488,9	0,2
- składki na ubezpieczenia społeczne rolników	9,0	0,0
- pozostałe wydatki	7.584,7	3,7
OGÓŁEM	205.148,1	100,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-02.

Wydatki z Funduszu Pracy w 2007 roku wyniosły ogółem 205.148,1 tys. zł, w tym na:

- formy aktywne 113.561,0 tys. zł, tj. 55,4%,
- formy pasywne 91.587,1 tys. zł, tj. 44,6%.

I. Gospodarowanie środkami Funduszu Pracy przyznanymi na finansowanie zadań w województwie

1. Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 2004r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie, Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 30 stycznia 2007r. przyznał województwu świętokrzyskiemu:

- **101.979,7 tys. zł** na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W wielkości tej ujęta została kwota 30.593,9 tys. zł pozostająca w dyspozycji samorządu województwa i przeznaczona na finansowanie programów regionalnych, w tym projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- **7.911,7 tys. zł** na finansowanie innych zadań fakultatywnych realizowanych przez samorządy powiatowe.

W porównaniu z wysokością środków Funduszu Pracy przyznaných algorytmem w roku 2006, kwoty otrzymane na realizację zadań w roku 2007 były wyższe o 22.342,1 tys. zł (o 28,1%) w odniesieniu do aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu i o 888,2 tys. zł (o 12,6%) wyższe w odniesieniu do form fakultatywnych.

- Wojewódzki Urząd Pracy opracował *Kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2007 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia *Kryteria...* przyjęte zostały przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr V/75/05 z dnia 19 marca 2007 roku.

Na podstawie ustalonych *Kryteriów...* Zarząd Województwa Uchwałą Nr 157/07 z dnia 21 marca 2007r. dokonał podziału kwoty **71.385,8 tys. zł stanowiącej 70% przyznaných województwu środków** dla poszczególnych samorządów powiatowych z przeznaczeniem na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Tą samą Uchwałą Zarząd ustalił podział kwot na finansowanie przez powiaty innych zadań fakultatywnych.

Zgodnie z przyjętą Uchwałą, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego wystąpił do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o przydział środków Funduszu Pracy dla poszczególnych samorządów powiatowych w następujących wysokościach:

Lp.	Powiat	Kwota środków FP (w tys. zł) przyznana na realizację:	
		aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	innych zadań fakultatywnych
1	Busko-Zdrój	2.817,7	296,6
2	Jędrzejów	4.665,4	450,1
3	Kazimierza Wielka	1.143,3	165,1
4	Kielce	17.474,4	2.348,4
5	Końskie	9.142,6	784,1
6	Opatów	3.291,4	402,1
7	Ostrowiec Świętokrzyski	8.066,0	823,5
8	Pińczów	1.604,5	185,8
9	Sandomierz	3.087,3	441,3
10	Skarżysko-Kamienna	6.362,1	701,7
11	Starachowice	6.324,7	579,5
12	Staszów	3.879,7	419,4
13	Włoszczowa	3.526,7	314,1
RAZEM		71.385,8	7.911,7

- Pozostająca w dyspozycji samorządu województwa 30% rezerwa środków Funduszu Pracy w wysokości 30.593,9 tys. zł przeznaczona została w całości na aktywizację zawodową bezrobotnych w ramach działań 1.2 i 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich.

2. Zarząd Województwa wspierał działania samorządów powiatowych w zakresie pozyskiwania **dodatkowych środków Funduszu Pracy z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na realizację lokalnych programów przeciwdziałania bezrobociu**. W wyniku przygotowanych przez samorzady projektów, każdorazowo opiniowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy, Ministerstwo uruchomiło dodatkowe środki na łączną kwotę **5.594,9 tys. zł**.

W drugim półroczu 2007 roku Minister Pracy i Polityki Społecznej przeznaczył dodatkowe środki Funduszu Pracy na realizację nowych programów zakładających aktywizację zawodową osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy oraz przeciwdziałanie zjawisku niedopasowania kwalifikacji kadr do potrzeb rynku pracy:

- *Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy,*
- *Praca dla młodych – dobry start,*
- *Aktywna kobieta.*

Zgodnie z określoną przez MPiPS procedurą Wojewódzki Urząd Pracy ocenił projekty przygotowane przez samorzady powiatowe zainteresowane udziałem w ww. programach, a Marszałek Województwa wystąpił do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o przyznanie środków na ich realizację. Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane dla województwa w ramach w/w programów wyniosły łącznie **8.268,2 tys. zł.**

Ogółem środki z Funduszu Pracy na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w roku 2007 wyniosły 115.842,8 tys. zł.

6.3.3. Realizacja działań na rzecz aktywizacji młodzieży i długotrwale bezrobotnych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich

Dobiega końca realizacja Działań 1.2 i 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. **Od początku okresu programowania realizowano 54 projekty, w tym dwa „wojewódzkie” na bazie projektów posiłkowych Powiatowych Urzędów Pracy.** Termin realizacji rzeczowej ostatnich 19 umów upłynął z dniem 31.12.2007 roku.

Zgodnie z Uzupełnieniem Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję Instytucji Wdrażającej dla następujących Działań w ramach Priorytetu 1 „Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej”:

- *Działanie 1.2 Perspektywy dla młodzieży,*
- *Działanie 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.*

Celem **Działania 1.2** było udzielenie możliwie pełnego wsparcia poprzez działania wspierające i promujące zatrudnienie oraz samozatrudnienie młodzieży, w tym absolwentom wszystkich typów szkół tak, aby nie stawali się i nie pozostawali bezrobotnymi. **Działanie 1.3** ukierunkowane było na ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez wsparcie dla osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej, tak aby nie wypadły z rynku pracy.

W ramach wdrażania powyższych Działań Beneficjenci Ostateczni mogli korzystać z następujących form wsparcia:

- **staży i przygotowania zawodowego w miejscu pracy dla osób bez doświadczenia zawodowego,** umożliwiających zdobycie nowych kwalifikacji lub umiejętności dostosowanych do potrzeb rynku pracy poprzez praktyczne wykonywanie zadań na stanowisku pracy,

- **szkoleń zawodowych**, mających na celu dostosowanie kwalifikacji do zmieniających się potrzeb rynku pracy poprzez ich nabycie, podniesienie lub zmianę,
- **subsydiowanego zatrudnienia**, w ramach którego Powiatowy Urząd Pracy pokrywał pracodawcom część kosztów wynagrodzenia zatrudnianych Beneficjentów Ostatecznych,
- **jednorazowych dotacji** na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- **poradnictwa zawodowego**, czyli pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia poprzez ustalanie predyspozycji zawodowych, udzielanie informacji o sytuacji i aktualnych trendach na rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia a także planowania ścieżki kariery zawodowej,
- **pośrednictwa pracy**, czyli dostępu do aktualnej bazy ofert zatrudnienia i pomocy w nawiązywaniu kontaktów z potencjalnymi pracodawcami.

Według stanu na koniec 2007 **całkowita wartość realizowanych projektów, uwzględniająca oszczędności wynikające z aneksów i rozliczenia projektów zakończonych, wyniosła 111.663.994 zł**, z tego:

- Działanie 1.2 = 65.286.547 zł, w tym EFS = 46.820.622 zł,
- Działanie 1.3 = 46.377.447 zł, w tym EFS = 33.337.525 zł.

W ramach podpisanych 54 umów na realizację projektów od początku wdrażania Programu, w ogólnej liczbie osób, które otrzymały wsparcie do końca 2007 zdecydowanie więcej, bo **60,7%** zostało zaktywizowanych w ramach Działania 1.2. Pozostałe **39,3%** uczestników projektów to beneficjenci ostateczni Działania 1.3.

Z projektów realizowanych w ramach Programu od początku realizacji skorzystało łącznie 38.464 Beneficjentów Ostatecznych, w tym:

- **23.529 w ramach Działania 1.2;**
- **14.935 w ramach Działania 1.3.**

Największym powodzeniem wśród osób bezrobotnych w ramach Działania 1.2 cieszyły się staże - od początku wdrażania Programu skorzystało z nich **16.798** osób. Szkoleniami zrealizowanymi w ramach tego Działania objęto **2.974** bezrobotnych, subsydiowanym zatrudnieniem - **1.321** osób, natomiast przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy - **515** Beneficjentów Ostatecznych. Od początku realizacji Działania Powiatowe Urzędy Pracy w ramach Działania 1.2 udzieliły 569 dotacji na podjęcie działalności gospodarczej. Ogółem pomocą w poszukiwaniu pracy objętych było **20.590** osób, w tym 13.184 poradnictwem zawodowym i 17.701 pośrednictwem pracy.

Spośród form wsparcia realizowanych w ramach Działania 1.3 największą popularnością cieszyło się subsydiowanie wydatków związanych z zatrudnieniem, z którego od początku wdrażania Działania skorzystało łącznie **5.710** osób. Kolejną, równie chętnie wybieraną przez bezrobotnych formą pomocy, były szkolenia, w których od 2004r. do końca 2007r. udział wzięło **5.126** uczestników projektów. Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej zostały udzielone **1.753** Beneficjentom Ostatecznym. Poprzez wsparcie w postaci przygotowania zawodowego w miejscu pracy w ramach Działania 1.3 zaktywizowano **1.424** długotrwale bezrobotnych.

Ogółem pomocą w zakresie poszukiwania pracy w ramach Działania 1.3 objęto **12.984** osoby, w tym: **9.464** - poradnictwem zawodowym i **9.733** - pośrednictwem pracy.

Udział Beneficjentów Ostatecznych w poszczególnych formach wsparcia w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO RZL był różny w poszczególnych powiatach, co ilustrują poniższe tabele:

Działanie 1.2

Powiatowy Urząd Pracy	Pomoc w poszukiwaniu pracy	Szkolenia	Dotacje	Subsydiowanie zatrudnienia	Staż	Przygotowanie zawodowe
Busko - Zdrój	826	119	37	54	581	26
Jędrzejów	336	124	11	55	931	0
Kazimierza Wielka	331	79	10	0	242	0
Kielce	6.205	1.366	144	197	5.679	133
Końskie	1.439	153	45	159	1.031	0
Opatów	1.098	0	17	0	1.081	0
Ostrowiec Świętokrzyski	3.009	290	86	311	2.041	4
Pińczów	463	46	15	112	206	9
Sandomierz	957	99	27	77	691	73
Skarżysko - Kamienna	1.851	213	43	31	1.545	165
Starachowice	2.208	309	80	181	1.304	77
Staszów	1.058	126	36	144	722	28
Włoszczowa	809	50	18	0	744	0

Działanie 1.3

Powiatowy Urząd Pracy	Pomoc w poszukiwaniu pracy	Szkolenia	Dotacje	Subsydiowanie zatrudnienia	Przygotowanie zawodowe
Busko - Zdrój	406	217	62	99	30
Jędrzejów	349	211	45	353	63
Kazimierza Wielka	312	248	14	21	29
Kielce	3.308	1.540	571	850	368
Końskie	1.429	502	159	797	23
Opatów	472	0	72	298	117
Ostrowiec Świętokrzyski	2.153	397	284	1.408	26
Pińczów	386	134	31	201	42
Sandomierz	656	209	66	345	97
Skarżysko - Kamienna	836	486	148	502	348
Starachowice	1.455	718	140	344	125
Staszów	869	363	123	277	109
Włoszczowa	353	101	38	215	47

Wojewódzki Urząd Pracy, jako Instytucja Wdrażająca, od początku wdrażania Programu realizuje zadania w zakresie **obsługi finansowej, monitorowania i kontroli** realizacji podpisanych umów, jak również zapewnia **informację i promocję** realizowanych działań oraz unijnego źródła ich współfinansowania. W ramach podejmowanych działań promocyjno – informacyjnych Wojewódzki Urząd Pracy zrealizował **dla Powiatowych Urzędów Pracy cykl spotkań szkoleniowo - informacyjnych oraz warsztatów**. Spotkania i warsztaty szkoleniowe prowadzili pracownicy Instytucji Wdrażającej bezpośrednio odpowiedzialni za realizację poszczególnych procedur w zakresie wdrażania programów operacyjnych: obsługi finansowej, monitoringu i sprawozdawczości, kontroli oraz promocji i informacji.

6.3.4. Realizacja zadań wynikających z roli Instytucji Wdrażającej w ramach działań 2.1, 2.3 i 2.4 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

Dobiega końca realizacja Priorytetu 2 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w regionie. Ostatnia umowa na realizację projektu, która została podpisana 29 listopada 2006 roku, zakończyła etap kontraktacji przez Wojewódzki Urząd Pracy dostępnych środków w ramach ZPORR. Termin realizacji ostatnich 23 umów z Beneficjentami upływa ostatecznie do dnia 30.06.2008 roku.

Zgodnie z Uzupełnieniem Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję Instytucji Wdrażającej dla następujących Działań w ramach Priorytetu 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach”:

- *Działanie 2.1 Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie,*
- *Działanie 2.3 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa,*
- *Działanie 2.4 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.*

Celem **Działania 2.1** jest podwyższanie i dostosowanie kwalifikacji zawodowych pracujących osób dorosłych, głównie z regionów zagrożonych marginalizacją, do potrzeb rynku pracy, zapobiegając ich bezrobociu i wykluczeniu społecznemu. **Działanie 2.3** ukierunkowane jest na zmianę struktury zatrudnienia mieszkańców obszarów wiejskich - rolników, domowników i innych osób zatrudnionych w rolnictwie, chcących podjąć zatrudnienie w sferze pozarolniczej. Wsparcie w ramach **Działania 2.4** ma na celu zmianę kwalifikacji zawodowych pracowników przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji.

Beneficjentami ostatecznymi projektów realizowanych w ramach Działania 2.1 „*Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie*” są pracujące osoby dorosłe, zgłaszające z własnej inicjatywy chęć podwyższania lub dostosowywania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, rolnicy i domownicy, z wyłączeniem osób zarejestrowanych jako bezrobotne, zainteresowani podjęciem dodatkowej działalności zbliżonej do rolnictwa, doradcy rolni, studenci szkół wyższych, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) oraz pielęgniarzy i położne.

Wsparcie w ramach Działania 2.3 „*Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa*” adresowane jest do mieszkańców obszarów wiejskich – rolników i domowników, z wyłączeniem emerytów i osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz innych osób zatrudnionych w rolnictwie, chcących podjąć zatrudnienie w sferze pozarolniczej (osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy u osób fizycznych i prawnych prowadzących działalność rolniczą).

Uczestnikami projektów realizowanych w ramach Działania 2.4 „*Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi*” są pracownicy w okresie wypowiedzenia stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, osoby zatrudnione u pracodawców wobec których ogłoszono upadłość lub są w stanie likwidacji, pracownicy przemysłów takich jak przemysł lekki, chemiczny, cukrowniczy, a także pracownicy sektora ochrony zdrowia oraz osoby, które utraciły pracę z przyczyn nie dotyczących pracowników, zarejestrowane jako bezrobotne bądź poszukujące pracy przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Łączna kwota, jaką dysponował Samorząd Województwa na realizację działań 2.1, 2.3, 2.4 w ramach Priorytetu 2 ZPORR na lata 2004 – 2006 wynosiła 16.222.709,33 Euro. W ramach alokacji 2004 – 2006 Wojewódzki Urząd Pracy ogłosił trzy konkursy na dofinansowanie realizacji projektów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach ZPORR. Od początku realizacji Programu do Instytucji Wdrażającej wpłynęło łącznie **216 wniosków**, w tym na:

- Działanie 2.1 – 114,
- Działanie 2.3 – 63,
- Działanie 2.4 – 39.

Wartość złożonych przez beneficjentów projektów wyczerpała poziom dostępnych środków. Wszystkie wnioski zostały poddane weryfikacji formalnej oraz ocenie merytorycznej, dokonywanej przez Komisję Oceny Projektów. W wyniku weryfikacji złożonych przez beneficjentów wniosków, od początku realizacji Programu **Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy – w imieniu samorządu województwa – podpisał łącznie 74 umowy na dofinansowanie projektów w ramach ZPORR.**

Najwięcej bo aż **46 umów zawartych zostało w ramach Działania 2.1**, nieco mniejszym zainteresowaniem cieszyło się **Działanie 2.3**, gdzie **podpisano 18 umów**. Pozostałe **10 umów dotyczyło realizacji projektów w Działaniu 2.4.**

Realizowane przez beneficjentów projekty charakteryzują się kompleksowością oferowanych form wsparcia. Zgodnie z dokumentami programowymi kompleksowość projektów stanowi istotny element uwzględniany podczas merytorycznej weryfikacji składanych projektów i ma wpływ na ogólną ich ocenę. **Przy zawieraniu umów preferowane były projekty, które umożliwiały beneficjentom ostatecznym zdobycie możliwie pełnych kwalifikacji, gdyż tylko takie stwarzały realną szansę utrzymania się na rynku pracy.** Beneficjenci przygotowując projekty zwracali uwagę, aby tzw. twarde formy wsparcia (szkolenia, subsydiowane zatrudnienie) uzupełniane były o miękkie, jednak bardzo istotne, elementy pomocy (poradnictwo zawodowe, efektywne pośrednictwo pracy oraz usługi doradcze) mające zarówno na celu określenie przyszłej kariery zawodowej, jak i wskazanie

najważniejszych elementów istotnych w procesie poszukiwania pracy oraz tendencji występujących na rynku pracy.

Projekty realizowane w ramach Działania 2.1 ukierunkowane są przede wszystkim na podnoszenie kwalifikacji mieszkańców województwa i dostosowywanie ich do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Pracujące osoby dorosłe mają możliwość skorzystania z szerokiej gamy różnego rodzaju **szkoleń i kursów**. Wśród realizowanych form wsparcia znajdują się liczne **szkolenia językowe** na wszystkich poziomach zaawansowania, **kursy z zakresu księgowości, szkolenia informatyczne, kursy zawodowe z modulem językowym** (*spawacz, barman, operator wózków widłowych, operator maszyn budowlanych, sprzedawca, pracownik obsługi klienta, etc.*), **studia zawodowe dla pielęgniarek i położnych, szkolenia doskonalące i uzupełniające kwalifikacje zawodowe** dla nauczycieli i pedagogów, policjantów, kuratorów sądowych, wychowawców placówek opiekuńczych (w zakresie pracy z młodzieżą), informatyków, kadry zarządzającej przedsiębiorstw.

Odpowiedzią na potrzeby osób odchodzących z rolnictwa oraz mieszkańców zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi są **formy wsparcia realizowane w ramach Działania 2.3 i 2.4 ZPORR**. Do najbardziej popularnych rodzajów pomocy należą m.in. **szkolenia zawodowe** w różnych kierunkach: budowlane, spawalnicze, dla pracowników hurtowni z obsługą wózków widłowych, operatorów stacji LPG, kursy doskonalące w zakresie technologii wykończeniowych, kursy szwalnicze, barman - kelner z językiem angielskim, pracownik małej gastronomii z językiem angielskim, przedstawiciel handlowy, pracownik administracyjno - biurowy, marketing z elementami reklamy, kadry i płace, księgowość małej firmy. Z dużym zainteresowaniem spotkały się **kursy o charakterze specjalistycznym**: „Komputerowe wspomaganie prac inżynierskich”, „Projektowanie i programowanie baz danych”, „Sterowniki programowalne PLC”, adresowane do osób o określonych potrzebach, podwyższające poziom ich kwalifikacji i zwiększające możliwości zawodowe. Realizowane są również **szkolenia w zakresie przekwalifikowania nauczycieli** zagrożonych utratą zatrudnienia, mające na celu nabywanie umiejętności związanych z zarządzaniem wiedzą, e-learningiem, zdalnym nauczaniem z wykorzystaniem nowoczesnych technik informatycznych oraz **usługi w zakresie pośrednictwa pracy i kompleksowego doradztwa zawodowego**. Inną formą wsparcia przeznaczoną dla rolników i domowników oraz osób, które utraciły pracę w wyniku procesów restrukturyzacyjnych jest subsydiowane zatrudnienie, dzięki któremu do końca 2007 roku 90 beneficjentów ostatecznych Działania 2.3 oraz 103 beneficjentów ostatecznych Działania 2.4 znalazło zatrudnienie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.

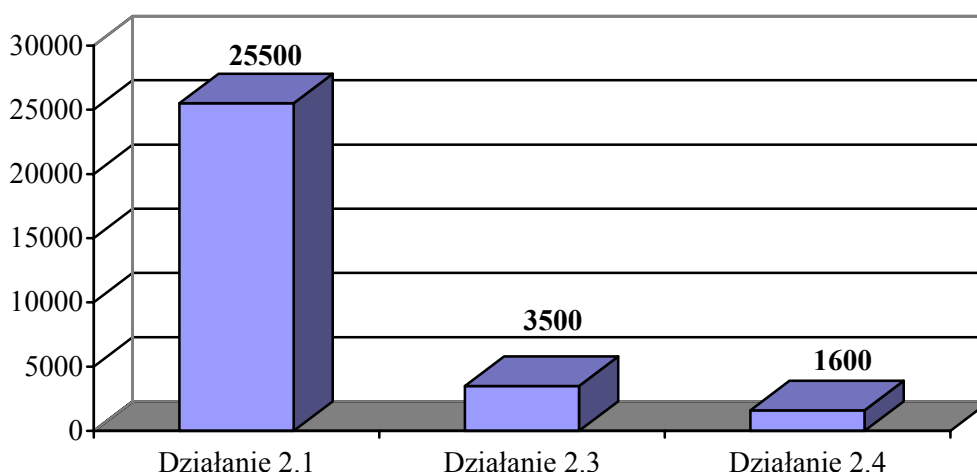
Także osoby zagrożone procesami restrukturyzacyjnymi w przemyśle, dzięki udziałowi w projektach realizowanych w ramach **Działania 2.4** zmieniają swoje kwalifikacje, co stwarza im szansę podejmowania zatrudnienia w nowych zawodach.

Udział beneficjentów ostatecznych w poszczególnych formach wsparcia od początku realizacji do końca 2007 roku w ramach Działań 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR

Formy wsparcia	Działanie 2.1	Działanie 2.3	Działanie 2.4
Usługi doradcze	2.988	2.676	1.248
Szkolenia i kursy	25.421	3.261	1.235
Informacja zawodowa	0	1.263	398
Pośrednictwo pracy	0	517	701
Subsydiowanie zatrudnienia	0	90	103
Indywidualne plany działania	0	143	50

Ogółem w ramach wszystkich zawartych 74 umów wsparcie otrzyma 30.600 beneficjentów ostatecznych. Najwięcej, bo aż **ponad 83%** podnosi swoje kwalifikacje w ramach **Działania 2.1**, na które przeznaczonych zostało ponad 61% wszystkich środków przewidzianych na wdrażanie prezentowanych trzech działań. **W przypadku Działania 2.3, zgodnie z podpisanymi z beneficjentami umowami, wsparcie otrzyma 3.500 osób** (11,4% wszystkich beneficjentów ostatecznych), **natomiast Działaniem 2.4 objętych zostanie 1.600 osób**, którzy stanowią 5,3 % ogółu uczestników.

Liczba osób objętych poszczególnymi Działaniami ZPORR w ramach zawartych umów.

Wojewódzki Urząd Pracy zakontraktował w ramach Działań 2.1, 2.3 oraz 2.4 ZPORR wszystkie przewidziane na ich wdrażanie środki. Łączna wartość zawartych umów wynosi 63.610.000 zł, z tego na Działanie:

- **2.1 – 38.991.000,00 zł,**
- **2.3 – 14.368.000,00 zł,**
- **2.4 – 10.251.000,00 zł.**

Według stanu na koniec 2007r. **całkowita wartość realizowanych projektów** uwzględniająca oszczędności wynikające z aneksów i rozliczenia projektów zakończonych **wyniosła 61.763.212 zł** (w tym dofinansowanie EFS 46.317.159 zł), z tego:

- **Działanie 2.1 = 38.368.541 zł, w tym EFS = 28.771.155 zł,**
- **Działanie 2.3 = 13.792.334 zł, w tym EFS = 10.344.250 zł,**
- **Działanie 2.4 = 9.602.336 zł, w tym EFS = 7.201.752 zł.**

Wojewódzki Urząd Pracy, pełniąc rolę Instytucji Wdrażającej, w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizuje zadania w zakresie **obsługi finansowej, monitorowania i kontroli** realizacji podpisanych umów, jak również zapewnia **informację i promocję** realizowanych działań oraz unijnego źródła ich współfinansowania.

W ramach podejmowanych działań promocyjno – informacyjnych Wojewódzki Urząd Pracy zrealizował **cykl warsztatów, spotkań szkoleniowo – informacyjnych oraz konferencji dla beneficjentów**. Do udziału w spotkaniach zapraszani byli wszyscy realizatorzy projektów. Warsztaty szkoleniowe prowadzili pracownicy Instytucji Wdrażającej bezpośrednio odpowiedzialni za realizację poszczególnych procedur w zakresie wdrażania programów operacyjnych: obsługi finansowej, monitoringu i sprawozdawczości, kontroli oraz promocji i informacji. Spotkania te często są organizowane w formie warsztatów, w trakcie których przedstawiciele Beneficjentów mogą bezpośrednio zadawać pytania, ćwiczyć np. prawidłowe wypełnianie wniosków i na bieżąco wyjaśniać wątpliwości. Współpraca z realizatorami widoczna jest również w aspekcie wspólnych działań promocyjno – informacyjnych. Pracownicy WUP, biorący udział w różnego rodzaju imprezach targowo – wystawienniczych w regionie dysponują aktualną ofertą projektów realizowanych przez wszystkich Beneficjentów, jak również materiałami promocyjnymi, dostarczonymi na bieżąco przez realizatorów.

6.3.5. Wdrażanie działań wynikających z roli Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Wojewódzki Urząd Pracy, pełniący na mocy Uchwały nr 285/07 Zarządu Województwa z dnia 16 maja 2007r. **funkcję Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia) dla Działań 6.1, 6.2, 8.1 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**, w toku przygotowań do realizacji zadań wynikających z wdrażania komponentu regionalnego PO KL, **wykonał następujące działania:**

- przygotowanie struktury organizacyjnej WUP dostosowanej do realizacji zadań w ramach wdrażania Programu;

- podpisanie w dniu 10 sierpnia 2007 roku Porozumień z Instytucją Pośredniczącą w sprawie dofinansowania Działań 6.1, 6.2, 8.1 określających zakres zadań delegowanych do WUP pełniącego rolę IP 2;
- opracowanie *Instrukcji wykonawczych* opisujących szczegółowo przebieg procedur obowiązujących WUP jako Instytucję Pośredniczącą 2 stopnia, które zatwierdzone zostały przez Instytucję Pośredniczącą dnia 26 października 2007r.;
- przygotowanie *Planu Działań dla Priorytetu 6* w części dotyczącej Działań powierzonych WUP, poprzedzone wstępnym oszacowaniem przez powiatowe urzędy pracy zapotrzebowania na środki Funduszu Pracy przeznaczone na realizację projektów systemowych w 2008r. i *Planu Działań dla Priorytetu 8* w zakresie Działania 8.1;
- złożenie w dniu 7 grudnia 2007 roku Deklaracji gotowości do audytu zgodności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w ramach działań wdrażanych przez WUP w ramach PO KL. W ramach w/w deklaracji zgłoszono pełną gotowość w zakresie wszystkich wymaganych obszarów zgodności;
- ogłoszenie w grudniu 2007 roku konkursów na dofinansowanie projektów w ramach Działań 6.1 i 8.1 PO KL i rozpoczęcie od dnia 14 stycznia 2008 roku naboru wniosków od Beneficjentów. Z zakresu ogłoszonych konkursów wyłączono te typy projektów, które wiążą się z udzielaniem pomocy publicznej dla przedsiębiorców. Nabór wniosków w ramach tych typów projektów zostanie rozpoczęty po wejściu w życie rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w przedmiotowej sprawie;
- Uruchomienie Punktu Informacyjnego PO KL, w którym pracownicy Stanowiska ds. Promocji i Informacji EFS udzielają informacji nt. ogłaszanych konkursów i zasad aplikowania o środki w ramach Działań wdrażanych przez IP2;
- organizacja w dniach: 13 listopada 2007r. w Skarżysku - Kamiennej oraz 22 listopada 2007r. w Busku-Zdroju spotkań z udziałem przedstawicieli powiatowych urzędów pracy i starostw powiatowych poświęconych omówieniu zasad realizacji projektów systemowych w ramach Działania 6.1;
- organizacja w WDK w dniu 27 listopada 2007r. *Konferencji inauguracyjnej wdrażanie działań realizowanych przez WUP w ramach PO KL* adresowanej do potencjalnych beneficjentów konkursowych Programu;
- regularne uczestnictwo pracowników WUP w organizowanych przez Instytucję Zarządzającą szkoleniach i spotkaniach grup roboczych ds. finansowych, zatrudnienia, pomocy technicznej, systemów informatycznych, sprawozdawczości, audytu zgodności, adaptacyjności.

6.4. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ROZWOJU USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ ORAZ WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI KLUBÓW PRACY

Sejmik Województwa Świętokrzyskiego zobowiązał Zarząd Województwa do organizowania i koordynowania oraz świadczenia usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej jako ważnego czynnika służącego wzrostowi zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich oraz przeciwdziałaniu i łagodzeniu skutków bezrobocia.

Zadania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej realizuje Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

Centrum podejmuje następujące działania:

- 1) wspomaga powiatowe urzędy pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej przez świadczenie wyspecjalizowanych usług w zakresie planowania kariery zawodowej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy,
- 2) organizuje i koordynuje rozwój usług poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej na terenie województwa,
- 3) organizuje i prowadzi szkolenia dla kadry doradców zawodowych i liderów klubów pracy,
- 4) prowadzi zajęcia aktywizacyjne na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy,
- 5) gromadzi, opracowuje i upowszechnia informacje zawodowe na terenie województwa,
- 6) współdziała z organami i instytucjami właściwymi do spraw poradnictwa zawodowego oraz kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych z uwzględnieniem potrzeb wojewódzkiego rynku pracy,
- 7) współdziała przy świadczeniu usług EURES,
- 8) prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych oraz rejestr agencji zatrudnienia.

Centrum ukierunkowane jest na różne grupy klientów w związku ze swoją otwartą formułą usług z zakresu informacji zawodowej, pomocy psychologicznej, poradnictwa zawodowego i edukacyjnego. Z pomocy Centrum korzystają osoby bezrobotne, zagrożone bezrobociem, poszukujące pracy oraz młodzież ucząca się.

1. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2007 roku skorzystało 928 osób, w tym **350 bezrobotnych**.

Informacji zawodowej udzielono 888 osobom, a z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 40.

W ramach usług klienci korzystali z zasobów informacyjnych w postaci m.in. programów multimedialnych, pozycji książkowych i broszur. Przede wszystkim poszukiwane były informacje o zawodach, możliwościach kształcenia, zatrudnienia, a także wskazówki dotyczące właściwego przygotowania się do wejścia na rynek pracy. Ponadto osoby zainteresowane miały możliwość skorzystać z pomocy doradcy zawodowego i psychologa w zakresie podejmowania decyzji zawodowych.

Do dyspozycji korzystających z usług Centrum jest sala informacyjna ze stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu oraz „kioskami z pracą”. Dzięki temu klienci mają możliwość korzystania z poczty elektronicznej oraz elektronicznych baz danych, służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Centrum opracowuje i gromadzi różnorodne zbiory informacji, a także wydaje własne materiały informacyjne w postaci ulotek.

Na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy zamieszczone są informacje nt. usług świadczonych przez Wydział. Systematycznie aktualizowany jest terminarz spotkań informacyjnych i zajęć warsztatowych prowadzonych przez Centrum.

2. Współpraca z partnerami rynku pracy

• Powiatowe Urzędy Pracy

Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował dla doradców zawodowych i liderów klubów pracy powiatowych urzędów pracy:

- szkolenie pn. „Niepełnosprawność-aspekty pracy doradczej” z udziałem przedstawiciela Ośrodka Informacji dla Osób Niepełnosprawnych w Kielcach,
- szkolenie z zakresu obsługi osób niepełnosprawnych przeprowadzone przez Ośrodek Szkolenia Kursowego i Ustawicznego w Krakowie,
- szkolenie pn. „Metoda edukacyjna” (francuska metoda poradnictwa zawodowego) przeprowadzone przez Krakowskie Centrum Dialogu Społecznego,
- „Metoda hiszpańska - rozwijanie indywidualnych cech ułatwiających zdobycie zatrudnienia” przeprowadzone przez Krakowskie Centrum Dialogu Społecznego.

Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyli w organizowanych przez partnerów rynku pracy giełdach i targach pracy, podczas których udzielali informacji z zakresu poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia, możliwości korzystania z usług pośrednictwa pracy oraz szkoleń.

- **Szkoły wyższe**

- Współdziałano z **Akademickimi Biurami Karier** działającymi przy wyższych uczelniach województwa świętokrzyskiego (kieleckie uczelnie: Akademia Świętokrzyska, Politechnika Świętokrzyska, Wyższa Szkoła Handlowa, Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji, Wszechnica Świętokrzyska oraz Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu) w zakresie wsparcia metodycznego i organizacyjnego. W ramach tej współpracy zorganizowano dla pracowników ABK:
 - szkolenie pn. „Niepełnosprawność-aspekty pracy doradczej”,
 - spotkanie informacyjne dot. zarządzania informacją zawodową oraz elastycznych form zatrudnienia.
- Dla słuchaczy studiów podyplomowych prowadzonych na Akademii Świętokrzyskiej pn. „Szkolny doradca zawodowy” przeprowadzono spotkanie informacyjne pn. „Źródła informacji zawodowej”. Uczestniczyło w nim 58 nauczycieli i pedagogów szkolnych.
- W ramach projektu „AIESEC dla Bezrobotnych” zorganizowano warsztaty szkoleniowe o tematyce związanej z początkowym procesem kwalifikacyjnym w firmach dla 22 studentów Politechniki Świętokrzyskiej.
- W spotkaniu informacyjnym pn. „Zarządzanie informacją zawodową” dla V roku kierunku *pedagogika opiekuńcza i pracy socjalnej* Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach udział wzięły 33 osoby.
- Grupa studentów V roku kierunku *turystyka* Wyższej Szkoły Handlowej w Kielcach uczestniczyła w zajęciach warsztatowych z zakresu przygotowania do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.
- Dla członków Koła Naukowego ZIPPER działającego na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Świętokrzyskiej przeprowadzono zajęcia warsztatowe pn. „Przełamać rutynę - trening kreatywnego myślenia”.

- **Gminne Centra Informacji**

W styczniu 2008 roku po złożeniu przez grantobiorców sprawozdań z działalności Gminnych Centrów Informacji została zakończona realizacja **IV edycji Konkursu**. Obecnie w województwie funkcjonują 22 Centra.

W ramach współpracy pracownicy GCI uczestniczyli w zorganizowanym przez WUP spotkaniu informacyjnym dot. zarządzania informacją zawodową oraz elastycznych form zatrudnienia.

- **Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy**

Kontynuowana była współpraca z Centrum Edukacji i Pracy działającym przy Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP w zakresie wymiany informacji oraz promowania usług świadczonych przez CIiPKZ poprzez uczestnictwo doradców zawodowych w:

- Letnich Targach Pracy „Praca dla Ciebie”,
- Targach Pracy „Otwarcie na wyzwania” organizowanych przez ŚWK OHP.

- **Współpraca z organizacjami pozarządowymi**

Dla doradców zawodowych sieci **Klubów Integracji Społecznej Caritas Kieleckiej** przeprowadzono dwa warsztaty szkoleniowe z zakresu poradnictwa zawodowego grupowego i indywidualnego. Ponadto na Kongres Stowarzyszeń Województwa Świętokrzyskiego przygotowano materiał opisowy i prezentację multimedialną nt. „Instytucjonalna obsługa rynku pracy”.

- **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**

W ramach współpracy doradcy zawodowi wzięli udział w pracach Komisji Kwalifikacyjnej organizowanego corocznie Wojewódzkiego Konkursu dla młodzieży uczącej się pn. „Moje wymarzone miejsce pracy”.

- **Szkoły ponadgimnazjalne**

Wojewódzki Urząd Pracy wystąpił z inicjatywą współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi i przekazał Dyrektorom szkół pełną ofertę usług CIiPKZ z zakresu orientacji zawodowej dla młodzieży.

Doradcy zawodowi prowadzili zajęcia warsztatowe dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Ich tematyka dotyczyła planowania drogi edukacyjnej i zawodowej oraz zagadnień związanych z przygotowaniem do wejścia na rynek pracy.

- **Współpraca z mediami**

Doradcy zawodowi uczestniczyli w różnych audycjach radiowych m.in. dotyczących metod poszukiwania pracy, przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz właściwego zaprezentowania się na rozmowie kwalifikacyjnej. Ponadto w lokalnej prasie i telewizji systematycznie upowszechniano informacje nt. rynku pracy i usług świadczonych przez Centrum.

6.5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

Realizacja działań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii **wynikała z postanowień Uchwały Nr VII/115/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 czerwca 2007 roku.**

Podstawowymi aktami prawnymi koordynującymi sferę zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej są:

- **rozporządzenie Rady EWG nr 1408/71** z 14 czerwca 1971r. *w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin, przemieszczających się w obrębie Wspólnoty,*
- **rozporządzenie (wykonawcze) Rady EWG Nr 574/72** z dnia 21 marca 1972r. ustalające sposób wykonywania rozporządzenia Nr 1408/71.

Krajowe przepisy w zakresie koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych **określa art. 8 ust.1 pkt. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.).

Kwestią bezpośrednio związaną ze **swobodnym przepływem osób**, którą przyjęła Polska po wstąpieniu do Unii Europejskiej, jest przestrzeganie i realizacja zadań dotyczących **koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** w zakresie świadczeń dla bezrobotnych z państw Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG).

1. Podstawowe zasady koordynacji

Celem przepisów wspólnotowych jest skoordynowanie krajowych systemów ubezpieczeń na wypadek bezrobocia. Oznacza to, iż na poziomie Wspólnoty funkcjonują przepisy, których zasadniczym celem jest umożliwienie obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej korzystanie z podstawowej swobody, tj. prawa do wolnego przepływu osób w obrębie Unii Europejskiej.

Koordynacja systemów zabezpieczeń społecznych opiera się na czterech głównych zasadach:

- równego traktowania,
- stosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego,
- sumowania okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania,
- zachowania praw nabytych.

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje zadania Samorządu Województwa wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, a **w szczególności:**

- pełni funkcję instytucji właściwej,
- przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia (formularze E 301, E 302, E 303),
- wydaje decyzje w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia dla osób bezrobotnych z krajów Unii Europejskiej.

2. Obowiązujące formularze z serii E 300 stosowane w koordynacji

Formularz E 301 - dotyczy okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych.

Zasada sumowania okresów zatrudnienia i ubezpieczenia umożliwia uzyskanie świadczeń z tytułu bezrobocia obywatelowi Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego, który posiada okresy zatrudnienia i ubezpieczenia w dwóch lub więcej państwach członkowskich. **Potwierdzeniu na formularzu E 301 podlegają tylko okresy zatrudnienia i ubezpieczenia, nie uwzględnia się natomiast okresów prowadzenia działalności na własny rachunek.**

Okresy zatrudnienia i ubezpieczenia potwierdzane są przez **instytucję właściwą danego kraju**, w Polsce jest to **właściwy miejscowo wojewódzki urząd pracy**.

Prawo do zasiłku przysługuje na podstawie ustawodawstwa kraju ostatniego zatrudnienia, bądź kraju ojczystego, do którego powraca osoba bezrobotna. Osoba zainteresowana występuje z wnioskiem o wydanie formularza E 301 do instytucji właściwej w kraju, w którym była zatrudniona.

Formularz E 302 - dotyczy członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu zasiłku dla bezrobotnych. Formularz ten wydawany jest do państw, których ustawodawstwo uzależnia wysokość świadczeń z tytułu bezrobocia od liczby członków rodzin (m.in. w Austrii, Belgii, Finlandii).

Formularz E 302 **ważny jest przez okres 12 miesięcy** od daty wydania.

Formularz E 303 - dotyczy transferu zasiłku dla bezrobotnych. Osoby zamieszkujące w jednym z państw członkowskich mają prawo szukać pracy na terenie całej Unii Europejskiej/ Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Jeśli jest to bezrobotny z prawem do zasiłku, będzie mu przysługiwało prawo do kontynuacji wypłaty zasiłku w wysokości ustalonej w Polsce, wypłacanego w państwie, w którym aktualnie poszukuje pracy w przeliczeniu na jego walutę. Prawo to zachowa **maksymalnie przez 3 miesiące**.

Aby wyjechać w poszukiwaniu pracy do krajów Unii Europejskiej należy złożyć w wojewódzkim urzędzie pracy, właściwym dla miejsca zamieszkania, wniosek o wydanie zaświadczenia E 303 i podać dokładną datę wyjazdu i kraj docelowy. Od daty wyjazdu określonej w formularzu E 303 zainteresowany ma tylko **7 dni na podróż do wybranego państwa i zarejestrowanie się** w tamtejszym urzędzie pracy. Osoby bezrobotne, w kraju w którym poszukują pracy, są **tak samo traktowane jak rodzimi bezrobotni i zobowiązane do przestrzegania tych samych praw**.

Jeżeli poszukiwania zostaną uwieńczone sukcesem i zainteresowany znajdzie pracę, zostaje automatycznie objęty ustawodawstwem danego państwa. Jeśli nie, to aby zachować swoje prawo do zasiłku w Polsce, musi wrócić do kraju przed upływem 3- miesięcznego okresu i zgłosić się w swoim urzędzie pracy. Wtedy wypłata zasiłku w Polsce zostanie wznowiona, aż do końca przysługującego okresu. **Z transferu zasiłku można skorzystać tylko jeden raz między dwoma okresami uprawniającymi do zasiłku.**

Osoba bezrobotna udająca się za granicę w celu poszukiwania pracy powinna pobrać z Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ), potwierdzającą prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych.

W roku 2007 Wojewódzki Urząd Pracy wydał:

- **183 postanowienia o zawieszeniu prowadzonych postępowań** (ze względu na brak formularza E 301), dla porównania w roku 2005 wydano 68 postanowień, w roku 2006 - 97 postanowień,
- **126 postanowień o podjęciu z urzędu zawieszonych postępowań** (podejmowanie postępowania z urzędu następuje w przypadku otrzymania formularza E 301), w roku 2005 wydano 48 postanowień, w roku 2006 - 49 postanowień,

- **120 decyzji przyznających zasiłek dla obywateli polskich, z uwzględnieniem zatrudnienia na formularzu E 301 w krajach UE/EOG** (Austria - 3, Belgia - 2, Czechy - 2, Cypr - 2, Francja - 3, Hiszpania - 9, Holandia - 1, Irlandia - 11, Islandia - 3, Niemcy - 21, Słowenia - 1, Szwecja - 1, Wielka Brytania - 41, Włochy - 20),
- **5 decyzji odmawiających przyznania prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych powracających z obszaru UE/EOG w związku z niespełnieniem warunków przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (Niemcy - 2, Austria - 1, Irlandia - 1, Wielka Brytania - 1), w roku 2005 i 2006 wydano po 5 decyzji odmownych,
- **37 decyzji umarzających prowadzone postępowanie w związku z utratą statusu osoby bezrobotnej przed terminem wpłynięcia do WUP formularza E 301;** (dotyczy to Polaków starających się o formularze E 301 z takich państwa jak: Wielka Brytania - 13, Irlandia - 10, Niemcy - 4, Hiszpania - 3, Francja - 2, Włochy - 3, Austria - 1, Szwecja - 1), w roku 2005 wydano 13 decyzji umarzających przedmiotowe postępowania, w roku 2006 - 28 decyzji,

wydano także:

- **7 decyzji przyznających prawo do zasiłku transferowego** - obywatelom Polski - na podstawie przedłożonych formularzy E 303 wystawionych przez zagraniczne instytucje właściwe (Irlandia - 4, Finlandia - 1, Niemcy - 1, Austria - 1), w roku 2005 wydano 1 decyzję przyznającą prawo do zasiłku transferowego, w roku 2006 - 4 decyzje,
- **26 formularzy E 301 dla obywateli polskich wyjeżdżających do krajów UE/EOG**, w roku 2005 wydano 11 formularzy E 301, w roku 2006 wystawiono natomiast 18 formularzy E 301,
- **3 formularze E 303 uprawniające polskich obywateli do zasiłku transferowego** (kraj: Wielka Brytania - 2, Szwecja - 1 niewykorzystany przez wnioskodawcę), w roku 2005 wydano 13 formularzy E 303, w roku 2006 - 22.

Ponadto:

- **udzielono ponad 600 porad indywidualnych** - w zakresie uzyskania formularzy E 301, E 302, E 303, informacji nt. warunków życia i pracy, ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, podatków, instytucji właściwych z zakresu bezrobocia oraz nt. adresów placówek dyplomatycznych w krajach Unii Europejskiej.

Pracownicy zajmujący się koordynacją brali udział w **Targach i Gieldach Pracy**, gdzie udzielali informacji oraz przekazywali ulotki i publikacje nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Pełnili również cykliczne dyżury eksperckie w redakcji „Echa Dnia”.

Uczestniczyli także w **seminariach i konferencjach międzynarodowych**.

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w dniu **12.04.2007r.** zorganizowano coroczne regionalne spotkanie pracowników zajmujących się koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. W spotkaniu tym uczestniczyli, oprócz pracowników Wydziału Pracy za Granicą, przedstawiciele WUP z Łodzi oraz z Krakowa a także przedstawiciele Departamentu Migracji z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

W celu usprawnienia współpracy między Powiatowymi Urzędami Pracy z województwa świętokrzyskiego a Wojewódzkim Urzędem Pracy, w sprawach z zakresu koordynacji, zorganizowano spotkania dla pracowników w/w urzędów.

Wojewódzki Urząd Pracy w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego współpracuje z takimi instytucjami jak:

- **Narodowy Fundusz Zdrowia – Oddział Wojewódzki** - przesyłając informację o osobach z krajów UE/EOG podlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania w Polsce zasiłku transferowego (formularz E 303/3),
- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – Departament Migracji (od listopada 2007 roku Departament Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego)**, pełniącą rolę Instytucji Łącznikowej - przesyłając rozliczenie pobranego zasiłku transferowego przez osoby bezrobotne - obywateli krajów UE/EOG (formularz E 303/4),
- **Powiatowe Urzędy Pracy,**
- **instytucje właściwe państw członkowskich.**

6.6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PRAWA SWOBODNEGO PRZEPIYWU PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Realizacja działań w zakresie prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii wynikała z **postanowień Uchwały Nr VII/115/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 czerwca 2007 roku.**

Wymiana informacji na temat rynków pracy w krajach Unii Europejskiej poprzez Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

Program EURES został utworzony na mocy Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 23 grudnia 2002 roku wprowadzającej rozporządzenie Rady (EWG) nr 1612/68 dotyczące obsadzania wolnych miejsc pracy i podań o pracę C (2002) 5236 (2003/8/EC). Funkcjonowanie struktur EURES warunkuje także **status EURES** stanowiący przez EUROPEJSKIE BIURO KOORDYNACJI zgodnie z art. 21 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1612/68. W prawodawstwie polskim funkcjonowanie Europejskich Służb Zatrudnienia EURES reguluje **art. 8 ust. 1 pkt 9** oraz **art. 35 ust. 1 pkt 2** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004r. Nr 99 poz. 1001 wraz z późn. zm.). Zgodnie z zapisami tej ustawy usługi EURES są jedną z pięciu podstawowych usług rynku pracy i obejmują w szczególności pośrednictwo pracy oraz doradztwo z zakresu warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynku pracy w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Usługi EURES polegają na udzielaniu pomocy osobom bezrobotnym, poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, a pracodawcom w pozyskaniu pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych oraz informowanie o sytuacji na rynkach pracy w krajach Unii Europejskiej (obecnie 27 państw) i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandia, Liechtenstein, Norwegia) oraz Szwajcarii.

Sieć EURES składa się i działa w oparciu o dwa główne komponenty:

- **sieć ludzką**; posiadającą własną strukturę organizacyjną na poziomie europejskim i krajów członkowskich EURES,
- **sieć informatyczną**; istotą EURES jest zarządzany na poziomie europejskim Europejski Portal Mobilności Zawodowej; najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący dostęp do ofert pracy w krajach Unii; adres strony: www.eures.europa.eu .

Kadra EURES

W województwie usługi EURES świadczą publiczne służby zatrudnienia: Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z Powiatowymi Urzędami Pracy. W ramach tych jednostek zatrudnionych jest 16 pracowników pełniących funkcje:

- Kierownika Liniowego, 2 Doradców EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy,
- 13 Asystentów EURES - w każdym Powiatowym Urzędzie Pracy województwa świętokrzyskiego.

Sposób działania EURES

Każda osoba zainteresowana uzyskaniem zatrudnienia poprzez EURES w innym kraju Unii Europejskiej może uzyskać informacje o zagranicznych ofertach pracy:

- bezpośrednio przez Internet, wchodząc na stronę internetową EURES: www.eures.europa.eu zawierającą bazę danych o wolnych miejscach pracy. Oferty umieszczane w ramach sieci EURES są weryfikowane pod względem wiarygodności i na bieżąco aktualizowane,
- biorąc udział w rekrutacjach, których realizacją zajmują się doradcy i asystenci EURES zatrudnieni w urzędach pracy.

Realizacja działań EURES

Funkcjonowanie Europejskich Służb Zatrudnienia oparte jest na realizacji działań promocyjnych i doradczych dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej w ramach grantów EURES zatwierdzanych przez Komisję Europejską. Realizując założenia ujęte w grantach Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2007 roku **2 spotkania informacyjne/szkolenia** dla pracowników publicznych służb zatrudnienia (kadra Powiatowych Urzędów Pracy).

Celem szkoleń była prezentacja zagadnień EURES i omówienie głównych kierunków działań w oparciu o Wytyczne EURES na lata 2007 – 2013 oraz informacje nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, warunków pracy i mobilności zawodowej w krajach Unii Europejskiej.

W 2007 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało około **7.250 osób** (w tym spotkania grupowe oraz poradnictwo indywidualne i na odległość).

Przeprowadzono **10 spotkań** pt. *„Rynek pracy w Polsce i Unii Europejskiej”* (w tym **2 Powiatowe Dni EURES**) z osobami poszukującymi pracy. Celem spotkań było zapoznanie uczestników z funkcjonowaniem Europejskich Służb Zatrudnienia EURES; zagadnieniem i możliwościami mobilności zawodowej w krajach UE, koordynacją systemów zabezpieczeń społecznych, warunkami życia w krajach UE. Ponadto osoby uczestniczące w w/w działaniach uzyskały wiedzę nt. warunków życia i pracy w poszczególnych krajach Unii Europejskiej, sytuacji na lokalnych rynkach pracy, wymagań pracodawców odnośnie potencjalnych pracowników, dostępnych ofert pracy, wypełniania i przygotowania odpowiednich dokumentów aplikacyjnych niezbędnych w procesach rekrutacyjnych realizowanych w krajach Unii Europejskiej. Natomiast asystenci EURES w powiatach przeprowadzili **28 spotkań**.

W ramach prowadzenia inicjatyw mających na celu budowanie kreatywnego marketingu społecznego kadra EURES skontaktowała się (poradnictwo na odległość, korespondencja) z **319 instytucjami zewnętrznymi** w tym: Akademickimi biurami Karier, Gminnymi Centrami Informacji oraz organizacjami pozarządowymi.

Ponadto Doradcy EURES zorganizowali **spotkanie z doradcami zawodowymi z Powiatowych Urzędów Pracy oraz Akademickich biur Karier**. Dotyczyło ono działań realizowanych przez Europejskie Służby Zatrudnienia w zakresie sektora absolwentów i studentów.

Reklamując Europejskie Służby Zatrudnienia w środowisku ludzi młodych, absolwentów - Doradcy EURES zorganizowali dla wymienionych grup beneficjentów **5 spotkań**: w gmachu **Politechniki Świętokrzyskiej** w ramach inicjatywy **AIESEC Bezrobotnym** (dwukrotnie), w **Akademii Świętokrzyskiej**, w **Liceum Plastycznym** w Kielcach oraz w **Liceum Ogólnokształcącym** w Piekoszowie. Podczas spotkań Doradcy EURES udzielali zainteresowanym informacji nt. możliwości podejmowania pracy w krajach Unii Europejskiej. W związku z realizacją działań promocyjnych EURES zachęcano osoby do korzystania ze strony Komisji Europejskiej dot. mobilności zawodowej w krajach Unii Europejskiej www.eures.europa.eu oraz stron EURES w woj. świętokrzyskim www.wup.kielce.pl/eures

Działanie EURES opiera się w znaczącym stopniu na rozwijaniu i inicjowaniu projektów o charakterze międzynarodowym. W 2007 roku Doradcy EURES uczestniczyli w **3 projektach międzynarodowych: *Static*** w Irlandii Północnej (Belfast), ***Trinity*** w Irlandii (Cork) oraz ***Unite*** w Finlandii (Mikkeli).

Projekty skoncentrowane były na realizacji następujących działań:

- spotkań z lokalnymi władzami i organizacjami,
- prowadzeniu prezentacji nt. warunków życia i pracy w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki rynku pracy w województwie świętokrzyskim,
- wizyt w publicznych służbach zatrudnienia i spotkań z pracodawcami,
- prowadzeniu rekrutacji w wybranych branżach.

W 2007 roku w ramach **356 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępnych było **6.938 stanowisk pracy**. Realizując powyższe oferty przeprowadzono i wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **300 podań o pracę**. Oferty pracy pochodziły z takich krajów jak: Wielkiej Brytanii, Irlandii, Norwegii, Szwecji, Cypru, Czech, Słowenii, Włoch, Słowacji, Finlandii, Litwy, Niemiec, Danii, Hiszpanii, Francji, Belgii, Austrii, Malty i dotyczyły branż: ***budowlanej, gastronomicznej, hotelarskiej, socjalnej, medycznej, transportowej, informatycznej, usługowej***.

Oferty skierowane były do osób znających język angielski lub język kraju zatrudnienia oraz posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

W 2007 roku kadra Doradców EURES, zgodnie z ustaleniami Komisji Europejskiej, dokonała aktualizacji materiałów informacyjnych dot. następujących krajów UE: **Belgii** oraz **Grecji**. Promowano również inicjatywę Komisji Europejskiej „**Twoja Pierwsza Praca Za Granicą**” (umieszczono informacje na stronie internetowej WUP Kielce, informowano osoby podczas spotkań indywidualnych i grupowych).

W ramach realizacji **Strategii Informacyjnej i Komunikacyjnej EURES** przesłano do właściwego Ministerstwa tzw. *successful story* – historie efektywności działań EURES w regionie oraz dane dot. publikacji: „**Codzienne życie w Irlandii**” wydanej przez Emigrant Advice w Dublinie i wykorzystywanej przez polskie służby zatrudnienia.

Promując **Europejskie Służby Zatrudnienia** oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w:

- **Parafialnej Gieldzie Pracy** zorganizowanej w domu parafialnym przy Kościele pw. św. Józefa Robotnika w Kielcach,
- **IV Internetowej Gieldzie Pracy** zorganizowanej z Wyższą Szkołą Handlową w Kielcach,
- **Letnich Targach Pracy** zorganizowanych przez OHP Kielce,
- **XVII Gieldzie Pracy dla Młodzieży** organizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach oraz Wyższą Szkołę Ekonomii i Administracji w Kielcach,
- **Targach Pracy pn.: „Otwarci na wyzwania”** zorganizowanych przez OHP w Kielcach.

W ramach tych działań zorganizowano stanowisko EURES; udostępniono oferty pracy, materiały informacyjne nt. warunków życia i pracy w krajach UE, Europejskich Służb Zatrudnienia oraz systemów zabezpieczenia społecznego w krajach UE. Ponadto osoby mogły uzyskać informacje dotyczące sposobów poszukiwania pracy, m.in. ulotki, broszury dotyczące planowania kariery zawodowej, metod poszukiwania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej. Ponadto doradcy EURES przeprowadzili prezentacje dla osób zainteresowanych pt. „**Warunki życia i pracy w UE**” .

W wymienionych inicjatywach brało udział ponad **10 tys. osób**, w tym osoby poszukujące pracy, bezrobotni oraz młodzież i studenci.

W wyniku realizacji procedur przetargowych w ramach grantu EURES przygotowano i przesłano **ulotki, gadzety oraz materiały promocyjne EURES** do jednostek samorządowych, pracodawców i innych partnerów sieci EURES.

Ponadto kadra EURES uczestniczyła w **audycjach radiowych** oraz **cyklicznych dyżurach eksperckich** poruszających tematykę EURES - w siedzibie redakcji dziennika „*Echo Dnia*”. Natomiast w lokalnej prasie zamieszczono **cykl artykułów promocyjnych EURES** obejmujących tematykę europejskiego rynku pracy.

W ramach działań promocyjnych i informacyjnych Wojewódzki Urząd Pracy: Wydział Pracy za Granicą we współpracy z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej cyklicznie organizuje spotkania informacyjne dotyczące warunków życia i pracy w krajach Unii Europejskiej, redagowania dokumentów aplikacyjnych, jak również korzystania z bazy ofert pracy EURES.

Osoby zainteresowane podjęciem pracy, uzyskaniem informacji na temat wolnych miejsc pracy w krajach Unii mogą zgłaszać się do doradców EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy - *Wydział Pracy za Granicą* lub do asystentów EURES w każdym powiatowym urzędzie pracy woj. świętokrzyskiego. Możliwy jest także kontakt przez e-mail.

Zainteresowane osoby mogą skorzystać również z następujących stron EURES:

- www.eures.europa.eu
- www.eures.praca.gov.pl
- www.wup.kielce.pl/eures

6.7. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z MIĘDZYNARODOWYM PRZEPLYWEM PRACOWNIKÓW

Obywatele polscy mogą podejmować pracę za granicą u pracodawców zagranicznych w trybie i na zasadach obowiązujących w kraju zatrudnienia oraz określonych w umowach międzyrządowych.

Wakacyjne zatrudnienie studentów

Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził nabór i wstępną kwalifikację studentów polskich do pracy wakacyjnej w Niemczech, którzy znajdują zatrudnienie głównie w rolnictwie, hotelarstwie, gastronomii, przy sprzątaniu budynków oraz w niewielkim stopniu w przemyśle. **Nabór ten przeprowadzony został pod koniec 2007 roku**, natomiast zatrudnienie studentów przypada na okres wakacyjny roku następnego, czyli 2008.

O wakacyjne zatrudnienie u pracodawców niemieckich ubiegali się studenci:

- studiów wyższych dziennych, zaocznych i wieczorowych z wyłączeniem ostatniego roku nauki,
- zamieszkali lub uczący się na terenie województwa świętokrzyskiego,
- dobrze znający język niemiecki (którzy udokumentują co najmniej 3-letnią naukę języka),
- deklarujący gotowość pracy przez co najmniej dwa miesiące w okresie wakacji.

Zgodnie z przekazanym limitem miejsc – Wojewódzki Urząd Pracy zakwalifikował **43 studentów** do wakacyjnej pracy w Niemczech.

Zaliczenie zatrudnienia za granicą

Wojewódzki Urząd Pracy - na podstawie posiadanej lub otrzymanej od zainteresowanych dokumentacji - wydaje zaświadczenia zaliczające okres pracy za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w Polsce, w zakresie uprawnień pracowniczych.

W 2007 roku zostały wydane **44 zaświadczenia** zaliczające okresy pracy obywateli polskich w byłej NRD i CSRS.

6.8. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Wojewódzki Urząd Pracy, **na mocy art. 8 ust. 1 pkt 17, art. 18, art. 18a i art. 19 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 13 października 2005r. w sprawie wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia oraz informacji składanych przez agencje zatrudnienia (Dz. U. Nr 212, poz. 1770)** prowadzi od dnia 1 listopada 2005 roku Rejestr Agencji Zatrudnienia.

Wpis do Rejestru

Wpisowi do Rejestru podlega działalność gospodarcza polegająca na świadczeniu usług w zakresie:

- 1) pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) pośrednictwa pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich,
- 3) doradztwa personalnego,
- 4) poradnictwa zawodowego,
- 5) pracy tymczasowej.

Podmiotowi ubiegającemu się po raz pierwszy o wpis do Rejestru, certyfikat wydawany jest na okres 1 roku - tzw. certyfikat wstępny.

Certyfikat bezterminowy wydawany jest podmiotowi posiadającemu certyfikat wstępny pod warunkiem:

- 1) wystąpienia z wnioskiem o wydanie certyfikatu w terminie nie późniejszym niż 7 dni przed upływem ważności certyfikatu wstępnego,
- 2) złożenia oświadczenia o prowadzonej działalności agencji zatrudnienia w okresie posiadania certyfikatu wstępnego,
- 3) złożenia oświadczenia o prowadzeniu działalności zgodnie z warunkami określonymi w ustawie.

W 2007 roku 7 podmiotów, uprawnionych do prowadzenia agencji zatrudnienia na podstawie wydanych certyfikatów wstępnych - obowiązujących przez okres 1 roku od dnia wpisu do Rejestru - nie wystąpiło w obowiązującym terminie z odpowiednim wnioskiem o wydanie certyfikatów bezterminowych i z tego względu **zaprzestało działalności w zakresie prowadzenia agencji zatrudnienia.**

W 2007 roku **wydano 38 certyfikatów wstępnych**, w tym:

- 10 w zakresie agencji pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 12 w zakresie agencji pośrednictwa do pracy za granicą obywateli polskich u pracodawców zagranicznych,
- 10 w zakresie agencji pracy tymczasowej,
- 3 w zakresie agencji poradnictwa zawodowego,
- 3 w zakresie agencji doradztwa personalnego

oraz **1 certyfikat wstępny uwzględniający zmianę adresu.**

Wykreślenie z Rejestru Agencji Zatrudnienia

Wojewódzki Urząd Pracy wykreśla agencję zatrudnienia z Rejestru na wniosek bądź na skutek likwidacji podmiotu, nie wykazania działalności w nadsyłanej do 31 stycznia każdego roku informacji o funkcjonowaniu agencji, naruszenia przepisów o prowadzeniu agencji zatrudnienia oraz w przypadku złożenia przez podmiot oświadczenia lub informacji niezgodnych z prawdą.

Podmiot wykreślony z Rejestru jest obowiązany do zwrotu certyfikatu wstępnego lub certyfikatu bezterminowego w okresie miesiąca od dnia otrzymania decyzji o wykreśleniu z Rejestru.

W 2007 roku wydano 22 decyzje wykreślających podmiot z Rejestru agencji zatrudnienia, w tym:

- 4 w zakresie agencji pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5 w zakresie agencji pośrednictwa do pracy za granicą obywateli polskich u pracodawców zagranicznych,
- 3 w zakresie agencji doradztwa personalnego,
- 8 w zakresie agencji pracy tymczasowej,
- 2 w zakresie agencji poradnictwa zawodowego.

Na dzień 31.12.2007 roku do Rejestru Agencji Zatrudnienia na terenie województwa świętokrzyskiego wpisanych było **35 podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia**, w tym:

- 26 podmiotów prowadziło pośrednictwo pracy w kraju,
- 21 podmiotów prowadziło pośrednictwo pracy za granicą,
- 13 podmiotów prowadziło agencje doradztwa personalnego,
- 16 podmiotów prowadziło agencje pracy tymczasowej,
- 12 podmiotów prowadziło agencje poradnictwa zawodowego.

Ponadto przygotowano i przesłano do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej sprawozdanie z działalności agencji zatrudnienia za 2006 rok. Informowano o wydanych certyfikatach organy ewidencyjne, współpracowano z zainteresowanymi organami w sprawach dotyczących prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia m.in. policją, Państwową Inspekcją Pracy.

W trosce o osoby korzystające z usług agencji zatrudnienia Wojewódzki Urząd Pracy wystąpił do Państwowej Inspekcji Pracy z prośbą o sprawdzenie prawidłowości działania agencji, zwłaszcza w zakresie kierowania do pracy i zawierania umów z pracodawcami krajowymi i zagranicznymi, świadczenia usług poradnictwa zawodowego i doradztwa personalnego oraz uzyskania stosownych wpisów w KRAZ. Informowano również o nowo zarejestrowanych agencjach w celu przeprowadzenia ewentualnej kontroli.

Ponadto na bieżąco udzielano informacji podmiotom zainteresowanym podjęciem działalności w ramach agencji zatrudnienia oraz osobom korzystającym z usług agencji.

Wykaz agencji zatrudnienia znajduje się na stronach: www.kraz.praca.gov.pl oraz www.wup.kielce.pl.

6.9. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Wojewódzki Urząd Pracy, na mocy art. 8 ust. 1 pkt 13c oraz art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (Dz. U. Nr 236, poz. 2365) prowadzi od dnia 1 grudnia 2004 roku Rejestr Instytucji Szkoleniowych.

Każda instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy może uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych na prowadzenie tych szkoleń po wpisie do Rejestru Instytucji Szkoleniowych.

Rejestr ułatwia służbom zatrudnienia poszukiwaniu wykonawców usług szkoleniowych, dostosowanie ofert programowych instytucji szkoleniowych do potrzeb rynku pracy oraz pozwala na racjonalne wydatkowanie środków publicznych przeznaczonych na szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy. Osobom zainteresowanym podniesieniem kwalifikacji zawodowych umożliwia orientację na rynku ofert szkoleniowych.

Elektroniczna forma Rejestru ułatwia dostęp do informacji z zakresu edukacji pozaszkolnej nieograniczonej liczbie odbiorców (www.ris.praca.gov.pl).

W 2007 roku do Rejestru zostało wpisanych **30 instytucji szkoleniowych**, dokonano wykreślenia 18 instytucji na skutek niedopełnienia formalności związanych z kontynuacją działalności szkoleniowej w 2007 roku. Łącznie w elektronicznym Rejestrze Instytucji Szkoleniowych na koniec grudnia 2007r. zarejestrowanych było **175 instytucji szkoleniowych**.

Na stronie internetowej WUP w Kielcach na bieżąco uzupełniano wykaz instytucji szkoleniowych z województwa świętokrzyskiego wpisanych do Rejestru.

Wszystkie aktualne informacje dotyczące Rejestru Instytucji Szkoleniowych są na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy: www.wup.kielce.pl .

6.10. WSPÓŁDZIAŁANIE Z ORGANIZACJAMI WŁAŚCIWYMI W SPRAWACH OŚWIATY W ZAKRESIE DOSTOSOWANIA KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO ORAZ ORGANIZOWANIA SZKOLENIA BEZROBOTNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB WOJEWÓDZKIEGO RYNKU PRACY

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr VII/115/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 czerwca 2007 roku zobowiązany został m.in. do opracowywania i upowszechniania bieżących informacji dotyczących sytuacji na rynku pracy województwa. Realizując w tym zakresie przedmiotową Uchwałę, w ramach współpracy z organizacjami właściwymi w sprawach edukacji oraz w celu kształcenia i organizowania szkolenia bezrobotnych zgodnie z potrzebami regionalnego rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy **opracował, wydał i przekazał zainteresowanym następujące publikacje:**

- *„Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2006 roku”*,
- *„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim w 2006 roku”*,
- *„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2006 roku”*,
- *Biuletyn* z realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich w regionie świętokrzyskim,
- *Biuletyn Informacyjny nr 4* dotyczący działań w ramach Priorytetu 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Opracowane materiały, zawierające analizę zjawisk dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, pozwalają na formułowanie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na regionalnym i lokalnych rynkach pracy oraz oczekiwań pracodawców umożliwia samorządom, uczelniom i instytucjom szkoleniowym planowanie **kierunków kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym, jak również określenie obszarów szkoleń i przekwalifikowań** zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Publikacje są pomocnym źródłem informacji przy wydawaniu opinii przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia w sprawach dotyczących kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego oraz w pracach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego.

Biuletyny są kierowane do wszystkich podmiotów i instytucji, samorządów lokalnych i partnerów podejmujących działania zmierzające do ograniczania bezrobocia, jak również jednostek zainteresowanych udziałem w projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wydane publikacje zostały przekazane do: samorządów powiatowych (Starostów, Naczelników Wydziałów Oświaty, Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy), Kuratorium Oświaty, szkół wyższych, instytucji szkoleniowych i innych partnerów rynku pracy.

Wszystkie opracowania zamieszczone są na stronie internetowej WUP: www.wup.kielce.pl.

Wojewódzki Urząd Pracy

- **we współpracy z samorządami powiatowymi**

- zgromadził informacje z poszczególnych powiatów dotyczące uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2006/2007, które zostały zaprezentowane w materiale analityczno - statystycznym *„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2006 roku”*.

Publikacja zawiera zbiorcze zestawienia dla powiatów i województwa, według szkół i kierunków kształcenia, z określeniem planów uczniów w zakresie dalszej nauki lub podejmowania pracy.

- przekazał **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie w 2006 roku** oraz **materiał** dotyczący poziomu i struktury zawodowej bezrobotnych oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie.

Celem opracowań była pomoc samorządom powiatowym w planowaniu kierunków kształcenia zgodnie z potrzebami występującymi na lokalnych rynkach pracy oraz wszystkim, którzy zajmują się kreowaniem efektywnej polityki kształcenia i zatrudnienia.

- **we współpracy z uczelniami wyższymi**

- zebrał dane o studentach kończących naukę w roku akademickim 2006/2007 (według kierunków kształcenia) z 14 uczelni wyższych, które zostały ujęte w opracowaniu *„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2006 roku”*.

- przekazał publikacje dotyczące sytuacji na rynku pracy w zakresie bezrobocia i monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Celem opracowań była pomoc uczelniom w skorelowaniu systemu edukacyjnego z polityką zatrudnienia i umożliwienie planowania zmian kierunków kształcenia zgodnie z zapotrzebowaniem występującym na rynku pracy.

- **we współpracy z Kuratorium Oświaty**

- przekazał **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie w 2006 roku** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy oraz monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**. Ponadto informował na bieżąco **o stanie i strukturze bezrobocia w województwie**.

Przedstawiona w opracowaniach struktura kształcenia uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne i studentów szkół wyższych oraz zmiany w strukturze zawodowej bezrobotnych są pomocne w planowaniu kierunków kształcenia.

- **we współpracy z powiatowymi urzędami pracy**

- **opracował i wydał**, na podstawie sporządzanej sprawozdawczości, **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy oraz monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**. W monitoringu wykorzystane zostały wyniki badań ankietowych przeprowadzonych przez Powiatowe Urzędy Pracy w szkołach ponadgimnazjalnych i zakładach pracy.

Materiały analityczno - statystyczne zawierają dane w układzie terytorialnym w zakresie struktury kształcenia uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów szkół wyższych, struktury zawodowej bezrobotnych i zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

- **we współpracy z samorządami gminnymi**

- przekazał dla Gminnych Centrów Informacji analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie za 2006 rok oraz materiał dotyczący struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy. Prezentowane w opracowaniach działania Powiatowych Urzędów Pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia i zadania realizowane przez samorząd województwa w zakresie polityki rynku pracy mają przyczynić się do rozwijania działalności informacyjnej na rzecz aktywizacji zawodowej społeczności lokalnych.

6.11. WSPÓŁDZIAŁANIE Z PARTNERAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy współdziałał z szeregiem instytucji i organizacji realizujących zadania w obszarze rynku pracy oraz współpracował ze środkami społecznej informacji.

W dniu 10 września 2007r. pod hasłem „**Organizacje pozarządowe - ważny partner w rozwoju regionu**” odbył się **I Kongres Stowarzyszeń Województwa Świętokrzyskiego**, którego organizatorem był Urząd Marszałkowski.

Spotkanie służyło wsparciu idei organizacji pozarządowych - ważnego partnera, uzupełniającego działalność administracji państwowej i samorządowej w takich dziedzinach jak: kultura, sport, pomoc społeczna, polityka rynku pracy – oraz pogłębianiu ich współpracy z samorządem województwa.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych mogli m.in. dowiedzieć się o możliwościach skorzystania z funduszy unijnych oraz innych źródłach dofinansowania prowadzonych przez nie przedsięwzięć.

Wśród prelegentów byli:

- ↗ **Dyrektor WUP – Pan Andrzej Lato**, który przedstawił prezentację nt. „**Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy**” zwracając w swoim wystąpieniu uwagę na tworzenie nowego modelu działań na rynku pracy, tj. działań opartych na partnerstwie lokalnym, wpływających na zwiększenie możliwości wykonywania usług zatrudnieniowych (zwłaszcza z zakresu pośrednictwa pracy, doradztwa oraz szkolenia zawodowego) przez sektor pozarządowy i organizacje partnerów społecznych.
- ↗ **Wicedyrektor ds. Programów Rynku Pracy WUP – Pan Arkadiusz Piecyk**, który omówił **zagadnienia z zakresu aktywizacji zawodowej i podnoszenia kwalifikacji mieszkańców regionu świętokrzyskiego w ramach działań programu operacyjnego KAPITAŁ LUDZKI**.

Podczas Kongresu Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował stanowisko, na którym udostępnił materiały promocyjne i informacyjne nt:

- programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- procedury rejestracji agencji zatrudnienia oraz instytucji szkoleniowych,
- zakresu działalności Europejskich Służb Zatrudnienia,
- usług poradnictwa i informacji zawodowej.

1. W ramach stałych kontaktów z organizacjami związków zawodowych i organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i urzędami działającymi w obszarze rynku pracy – Wojewódzki Urząd Pracy współpracował m.in.

- Radą Województwa Świętokrzyskiego OPZZ,
- Zarządem Regionalnym NSZZ „Solidarność”,
- Zarządem Wojewódzkim Forum Związków Zawodowych,
- Wojewódzkim Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Zarządem Wojewódzkim ZZR „Samoobrona”,
- Pełnomocnikiem Rady Krajowej NSZZ RI „Solidarność”,
- Zarządem Okręgowym Związku Pracowników Rolnictwa RP,
- Zarządem Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych,
- Forum Gospodarczym Województwa Świętokrzyskiego,
- Konfederacją Pracodawców Prywatnych,
- Kielecką Lożą Business Center Club,
- Izbą Rzemieślników i Przedsiębiorców,
- Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Świętokrzyskiego,
- Świętokrzyską Federacją Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej „Ziemia Świętokrzyska”,
- Staropolską Izbą Przemysłowo – Handlową,
- Zakładem Doskonalenia Zawodowego,
- Świętokrzyską Izbą Rolniczą,
- Świętokrzyską Wojewódzką Komendą OHP,
- Akademią Przedsiębiorczości w Starachowicach,
- Studium Kształcenia Zawodowego i Języków Obcych w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Oddziałem Terenowym PFRON w Kielcach,
- Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. w Krakowie,
- Wojewódzkim Sztabem Wojskowym,
- Cechem Rzemieślników i Przedsiębiorców w Staszowie,
- Wyższą Szkołą Handlową w Kielcach,
- EPRD Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. w Kielcach,
- Szkołą Zarządzania Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Szkołą Zarządzania i Marketingu Sp. z o.o. w Kielcach,
- Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Księgowych Oddział w Kielcach.

2. Kierownictwo i pracownicy Urzędu uczestniczyli w wielu posiedzeniach, naradach i spotkaniach organizowanych m.in. przez:

- **Ministerstwo Rozwoju Regionalnego**
 - w konferencji w dniu 2 lipca 2007r. „Europejski Fundusz Społeczny - 50 lat inwestycji w kapitał ludzki”,
- **Marszałka i Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego**
 - w szkoleniu w dniach 20-21 czerwca 2007r. „Rola i miejsce samorządu województwa w systemie obronnym państwa”,
 - w dniu 8 sierpnia 2007r. w V posiedzeniu Podkomitetu Monitorującego ds. zatrudnienia i zasobów ludzkich,
- **Wojewodę Świętokrzyskiego**
 - w konferencji w dniu 16 lipca 2007r. dotyczącej problematyki polityki społecznej w województwie świętokrzyskim,
- **Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty**
 - w konferencji w dniu 19 marca 2007r. „Ze świata nauki, poprzez doradztwo zawodowe do świata pracy”,
- **Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łodzi**
 - w konferencji w dniu 21 marca 2007r. „Europejski Fundusz Społeczny w służbie oświaty - przygotowanie nauczycieli do przeprowadzania egzaminów zewnętrznych (szkolenie egzaminatorów)”,
- **Stowarzyszenie Integracja i Rozwój w Kielcach**
 - w konferencji inaugurującej Regionalny Ośrodek EFS - Świętokrzyskie w dniu 26 marca 2007r.,
 - w „Pikniku Europejskim” w dniu 1 września 2007r.,
- **Staropolską Izbę Przemysłowo-Handlową w Kielcach**
 - w konferencji w dniu 30 marca 2007r. „Wpływ inwestycji na konkurencyjność województwa świętokrzyskiego”,
- **Kielecki Inkubator Technologiczny**
 - w konferencji w dniu 25 kwietnia 2007r. „Przedsiębiorczość akademicka”,
 - w konferencji w dniu 18 czerwca 2007r. „Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości w Programach Operacyjnych w latach 2007-2013”,
- **Gminę i Miasto Chęciny**
 - w spotkaniu w dniu 22 czerwca 2007r. władz Gminy i Miasta Chęciny z przedsiębiorcami,

- **Akademii Świętokrzyską**
 - w uroczystości w dniu 19 października 2007r. wręczenia dyplomów ukończenia studiów pomostowych w ramach projektu unijnego „*Studia podwyższające kwalifikacje pielęgniarek i położnych*”,
- **Okręgowego Inspektora Pracy w Kielcach**
 - w podsumowaniu konkursu w dniu 26 listopada 2007r. „*Pracodawca - organizator bezpiecznej pracy*”,
- **Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu**
 - w konferencji w dniu 19 grudnia 2007r. „*Najlepsze praktyki ZPORR - podsumowanie, refleksje i wymiana doświadczeń*”.

3. Kierownictwo Wojewódzkiego Urzędu Pracy czynnie uczestniczy w posiedzeniach Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

W 2007 roku odbyły się cztery Konwenty w dniach: 16-18.04.2007r., 11-13.07.2007r., 10-12.10.2007r. oraz 11-13.12.2007r.

Przedmiotem obrad Konwentu było omówienie m.in.:

- zagadnień związanych z migracjami zagranicznymi,
- stanu przygotowania i wdrażania PO KL,
- zaawansowania realizowanych zadań w ramach Funduszy Strukturalnych, w tym Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego – priorytet II,
- stanu prac nad nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz najważniejszych zmian, jakie zostały wprowadzone w życie w przedmiotowym akcie prawnym,
- zamierzeń resortu w sprawie informatyzacji urzędów pracy,
- zakresu wdrażania priorytetu VI *Rynek Pracy otwarty dla wszystkich* i priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- przepływów finansowych Funduszu Pracy między innymi w ramach PO KL w roku 2007 i w latach następnych,
- zakresu działalności Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich,
- zadań Wojewódzkich Urzędów Pracy w zakresie polityki migracyjnej oraz przewidywanych zmian,
- roli Krajowej Instytucji Wspomagającej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- podziału środków Funduszu Pracy na 2008 rok,
- zakończenia pomocy w ramach II Priorytetu ZPORR,
- zagadnień związanych z finansowaniem PO KL.

4. Kierownictwo Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyło również:

- w inauguracjach roku akademickiego kieleckich wyższych uczelni,
- w Ogólnopolskich Targach Edukacji i Pracy,
- w Giełdach Pracy dla Młodzieży.

5. Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy biorą udział w pracach:

- Komisji Oceny Projektów w ramach Działania 2.5 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego działającej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego,
- Świętokrzyskiej Grupy Roboczej ds. Przeciwdziałania i Zwalczania Nieprawidłowości w zakresie wykorzystania funduszy unijnych.

6. Współdziałanie ze środkami społecznej informacji

Wojewódzki Urząd Pracy współpracował z mediami w zakresie popularyzacji problematyki rynku pracy.

W ramach bieżących kontaktów z dziennikarzami regionalnych gazet, rozgłośni radiowych, oddziału telewizji publicznej i sieci kablowych Wojewódzki Urząd Pracy:

- przekazywał redakcjom okresowe informacje o sytuacji na rynku pracy województwa,
- udostępniał dziennikarzom opracowane przez Wojewódzki Urząd Pracy materiały dotyczące rynku pracy,
- Kierownictwo i pracownicy Urzędu udzielali wywiadów radiowych i wypowiedzi dla potrzeb regionalnych gazet o sytuacji na rynku pracy oraz podejmowanych działaniach na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy,
- prowadzono stałą popularyzację działań w ramach realizacji programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego m.in. Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL), Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), doradztwa zawodowego oraz funkcjonowania sieci Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES). Realizatorzy usług przekazywali regionalnym mediom ogłoszenia i informacje zapewniające powszechny dostęp mieszkańców województwa do udziału w programie.

Wojewódzki Urząd Pracy upowszechniał w regionalnych mediach informacje o:

- naborze studentów do praktyk wakacyjnych w Niemczech,
- zasadach obowiązujących w zakresie podejmowania pracy przez obywateli polskich poza granicami kraju oraz warunkach życia i pracy w krajach Unii Europejskiej,
- ofertach pracy za granicą,
- działalności prowadzonej przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, całorocznej ofercie szkoleń i warsztatów oraz sposobach aktywnego poszukiwania pracy,
- korzyściach dla bezrobotnych i pracujących wynikających z programów realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich) oraz perspektyw wykorzystywania pomocy w związku z wdrażaniem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- konkursach dla realizatorów działań w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

6.12. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SŁUŻBY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie *ustawy o służbie zastępczej z dnia 28.11.2003r.* (art. 4 ust. 1, Dz. U. z 2003r. Nr 223, poz. 2217 z późn. zm.) Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy z upoważnienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego realizuje zadania w zakresie służby zastępczej.

Poborowi przeznaczeni do odbycia zasadniczej służby wojskowej, których przekonania religijne lub zasady moralne pozostają w sprzeczności z obowiązkami żołnierza odbywającego służbę wojskową, mogą wykonywać obowiązek służby wojskowej, określony ustawą z dnia 21.11.1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, w ramach służby zastępczej.

Służba zastępcza polega **na wykonywaniu prac na rzecz ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, opieki nad osobami niepełnosprawnymi albo bezdomnymi, administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości.**

Służba zastępcza organizowana jest w **państwowych i samorządowych jednostkach organizacyjnych, publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz organizacjach pożytku publicznego**, które uzyskały zgodę Ministra właściwego do spraw pracy na odbywanie u nich służby zastępczej przez poborowych.

Czas trwania służby zastępczej wynosi **18 miesięcy**, natomiast w przypadku absolwentów szkoły wyższej **6 miesięcy**.

Po odbyciu służby zastępczej poborowi są przenoszeni do rezerwy w trybie określonym w przepisach ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Komisja Wojewódzka do spraw Służby Zastępczej w Kielcach, powołana w 2004 roku przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, wydaje orzeczenia o przeznaczeniu do służby zastępczej.

Zadaniem w/w Komisji jest rozpatrywanie wniosków złożonych przez poborowych ubiegających się o przeznaczenie do odbycia służby zastępczej.

Poborowy, który został skierowany do odbycia zasadniczej służby wojskowej albo przeszkolenia wojskowego może złożyć wniosek o przeznaczenie do służby zastępczej do Komisji Wojewódzkiej za pośrednictwem właściwego wojskowego komendanta uzupełnień najpóźniej w dniu doręczenia mu karty powołania.

Obsługę Komisji Wojewódzkiej w sprawach organizacyjnych oraz administracyjnych wykonuje Wojewódzki Urząd Pracy.

Komisja Wojewódzka w 2007r. odbyła 23 posiedzenia. Do rozpatrzenia wpłynęły ogółem 64 wnioski od poborowych o przeznaczenie do służby zastępczej.

Komisja wydała **33 orzeczenia przeznaczające** poborowych do odbycia służby zastępczej, natomiast **31 wniosków** rozpatrzyła **odmownie**.

Odwołania od orzeczeń Komisji Wojewódzkiej do Komisji, powołanej przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, złożyło **8 poborowych**.

Do rozpatrzenia w 2008 roku **przeniesiono 9 wniosków** o przeznaczenie do służby zastępczej.

Na przestrzeni **2007 roku** służbę zastępczą **odbywało** ogółem **44 poborowych w 20 zakładach pracy** województwa świętokrzyskiego.

W ramach realizowanych zadań w 2007 roku Wojewódzki Urząd Pracy:

1) **współpracował z:**

- podmiotami, u których była odbywana służba zastępcza,
- podmiotami zainteresowanymi przyjęciem poborowych celem odbycia służby zastępczej,
- wojskowymi komendami uzupełnień,
- Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim,
- innymi Wojewódzkimi Urzędami Pracy w zakresie służby zastępczej,
- Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej,

- 2) **przyjmował comiesięczne wnioski od pracodawców**, u których poborowi odbywali służbę zastępczą w sprawie refundacji wypłaconych poborowym świadczeń pieniężnych z tytułu pełnienia służby oraz dokonywał refundacji tych należności - ogółem przyjęto **201 not księgowych** wraz z kompletem załączników,
- 3) **przyjął do ewidencji 37 poborowych**, którzy otrzymali orzeczenia przeznaczające do odbycia służby zastępczej,
- 4) przekazał do Ministra Pracy i Polityki Społecznej **1 wniosek podmiotu o wyrażenie zgody** na odbywanie służby zastępczej - wniosek został pozytywnie rozpatrzony,
- 5) **wydał skierowania 10 poborowym** do odbycia służby zastępczej w podmiotach posiadających zgodę Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
- 6) przekazał **1 wniosek** do Ministra Pracy i Polityki Społecznej **o zawieszenie odbywania służby zastępczej** - Minister Pracy i Polityki Społecznej, po rozpoznaniu sprawy, zawiesił odbywanie służby zastępczej poborowemu.

Na podstawie przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej **do rezerwy zostało przeniesionych 15 poborowych**, w tym **14 poborowych**, którzy zakończyli odbywanie służby zastępczej oraz **1 poborowego**, na podstawie wydanego orzeczenia przez wojskową komisję lekarską o zmianie kategorii zdrowia na „D”.

Na dzień **31.12.2007r.** w ewidencji Wojewódzkiego Urzędu Pracy było **84 poborowych**, w tym **31 odbywających służbę zastępczą**.

6.13. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SYSTEMU AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Wdrożenie audytu wewnętrznego w Wojewódzkim Urzędzie Pracy wynika z pełnienia roli Instytucji Wdrażającej, realizującej zadania Europejskiego Funduszu Społecznego – na podstawie zawartych umów finansowania Działań 1.2, 1.3 w ramach SPO RZL oraz Działań 2.1, 2.3 i 2.4 w ramach ZPORR.

Audyt wewnętrzny podlega bezpośrednio Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który zapewnia organizacyjną odrębność wykonywanych przez niego zadań.

System audytu wewnętrznego Urzędu działa na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych, zgodnie z ustalonymi normami etyki zawodowej, powszechnie uznawanymi standardami audytu

wewnętrznego, w tym w szczególności: standardami wydanymi przez Ministra Finansów, Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego, opracowanymi przez Instytut Auditorów Wewnętrznych oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa polskiego i wspólnotowego.

Audyt wewnętrzny przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka.

W celu przygotowania planu audytu na rok 2007, audytor dokonał analizy obszarów ryzyka w zakresie działania Urzędu, uwzględniając w szczególności:

- ✓ cele i zadania jednostki,
- ✓ najważniejsze akty prawne dotyczące poszczególnych obszarów ryzyka,
- ✓ wyniki wcześniej przeprowadzonych kontroli i audytów,
- ✓ wewnętrzne i zewnętrzne czynniki ryzyka mające wpływ na realizację celów jednostki,
- ✓ liczbę, rodzaj i wielkość dokonywanych operacji finansowych,
- ✓ fakt dysponowania przez jednostkę środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów dawcy,
- ✓ liczbę i kwalifikację pracowników jednostki,
- ✓ działania jednostki, które mogą wpływać na opinię publiczną,
- ✓ sprawozdania finansowe oraz sprawozdania z wykonania budżetu,
- ✓ oraz informacje uzyskane od pracowników i kierownictwa jednostki.

W planie audytu na rok 2007, jako **obszary audytu**, ujęte zostały z jednej strony **działania wynikające z realizacji podstawowych zadań Urzędu**, a z drugiej obszary dotyczące **realizacji zadań związanych z okresem programowania środków Unii Europejskiej 2004-2006 oraz 2007-2013**.

Do podstawowych zadań zrealizowanych w 2007 roku przez audytora wewnętrznego należały:

- *opracowanie i przedstawienie Dyrektorowi Urzędu oraz Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego rocznego sprawozdania z realizacji zadań audytowych w roku 2006,*
- *przeprowadzenie zadań audytowych w zakresie wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy Działań 1.2 i 1.3 SPO RZL oraz Działań 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR oraz realizacja zadania w zakresie oceny przygotowania jednostki do wdrażania Działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013,*

- *przygotowanie sprawozdań z przeprowadzonych zadań audytowych,*
- *opracowanie i przesłanie do Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej sprawozdań półrocznych z realizacji zadań audytowych, dotyczących obszarów związanych z SPO RZL i ZPORR,*
- *przygotowanie w porozumieniu z Dyrektorem Urzędu planu audytu wewnętrznego na rok 2008 i przekazanie kopii do Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej oraz Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego,*
- *przeprowadzenie monitoringu w zakresie wdrożenia, przez komórki audytowane, rekomendacji wynikających z przeprowadzonych czynności audytorskich.*

6.14. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA, PROWADZENIA I FINANSOWANIA SZKOLEŃ KADRY PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA

1. Realizując postanowienie art. 8 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy - **Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował następujące szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia:**

- **21.02.2007r.** - spotkanie informacyjne dla pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy dotyczące założeń i zasad funkcjonowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie programowania 2007 – 2013,
- **27.02.2007r.** - spotkanie kadry Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Dyrektorami Powiatowych Urzędów Pracy województwa świętokrzyskiego poświęcone między innymi sytuacji na rynku pracy w 2006 roku, omówieniu założeń Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, ocenie realizacji Działań 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” oraz 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” w ramach SPO RZL w latach 2004 – 2006, zasadom rozdysponowania środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych,
- **12.04.2007r.** - spotkanie przedstawicieli instytucji łącznikowej ds. świadczeń z tytułu bezrobocia z przedstawicielami wybranych Wojewódzkich Urzędów Pracy,

- **19.04.2007r. i 10.05.2007r.** - szkolenie dla pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy poświęcone problematyce przeciwdziałania nieprawidłowościom w wydatkowaniu środków publicznych oraz zapobieganiu przestępczości korupcyjnej,
- **20.04.2007r.** - szkolenie dla asystentów powiatowych EURES poświęcone problematyce zatrudniania cudzoziemców oraz podsumowujące grant EURES 2005 – 2006,
- **27.04.2007r. i 21.12.2007r.** - szkolenie dla kadry Wojewódzkiego Urzędu Pracy i pracowników Powiatowych Urzędów Pracy województwa świętokrzyskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz problematyki usług EURES,
- **05.06.2007r.** - szkolenie dla pracowników Powiatowych Urzędów Pracy województwa świętokrzyskiego pn. *„Sprawozdawczość statystyczna w analizach rynku pracy oraz monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w tym badania sondażowe absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i zakładów pracy”*,
- **09.07.2007r.** - seminarium dla pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy pn. *„Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w trakcie kontroli projektów realizowanych w ramach ZPORR oraz system informowania o nieprawidłowościach finansowych w wykorzystaniu funduszy strukturalnych”*,
- **12.07.2007r.** - szkolenie dla kadry Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Powiatowych Urzędów Pracy województwa świętokrzyskiego z zakresu obsługi osób niepełnosprawnych,
- **19 – 21.09.2007r.** - szkolenie dla kadry Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Powiatowych Urzędów Pracy województwa świętokrzyskiego pn. *„Metoda edukacyjna (francuska metoda poradnictwa zawodowego)”*,
- **22 – 26.10.2007r.** - szkolenie dla kadry Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Powiatowych Urzędów Pracy województwa świętokrzyskiego pn. *„Metoda hiszpańska – rozwijanie indywidualnych cech ułatwiających zdobycie zatrudnienia”*,
- **14.12.2007r.** - szkolenie dla asystentów powiatowych EURES podsumowujące realizację działań EURES w 2007 roku oraz poświęcone omówieniu standardów usług EURES,
- ponadto kadra Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w cyklu szkoleń dotyczących wdrażania elektronicznego systemu obiegu dokumentów PSZ.Edok.

2. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w roku 2007 uczestniczyli w ponad 120 różnorodnych szkoleniach, naradach, konferencjach, warsztatach oraz spotkaniach grup roboczych, których organizatorami były zarówno urzędy administracji publicznej, instytuty i uczelnie, jak również profesjonalne instytucje szkoleniowe.
3. Zakres tematyczny poszczególnych form doskonalenia zawodowego obejmował zagadnienia niezbędne w realizacji zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. Pracownicy mieli możliwość zdobycia nowych wiadomości, poszerzenie posiadanej wiedzy merytorycznej oraz wymianę doświadczeń zawodowych w szczególności dotyczących:
- wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL),
 - zasad przygotowania i realizacji projektów finansowych z funduszy strukturalnych w nowym okresie programowania 2007-2013,
 - zarządzania funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej,
 - audytu projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - zarządzania ryzykiem w procesie wdrażania funduszy strukturalnych w okresie programowania w latach 2007-2013,
 - zakresu obsługi, administrowania i utrzymania Podsystemu Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego (PEFS),
 - udzielania zamówień publicznych,
 - zasad udzielania pomocy publicznej,
 - wykrywania nieprawidłowości i działań podejmowanych w celu wyeliminowania oszustw i nadużyć w zakresie realizacji projektów UE,
 - standardów usług rynku pracy i warunków ich realizacji,
 - monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
 - metod badań i analiz procesów zachodzących na rynku pracy,
 - koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - swobodnego przepływu pracowników w Unii Europejskiej,
 - poradnictwa zawodowego,
 - równości szans na rynku pracy,
 - systemu aktywizacji zawodowej kobiet,
 - elastycznych form zatrudnienia,
 - rachunkowości finansowej, finansów publicznych i budżetu jednostek samorządu terytorialnego, sporządzania sprawozdań finansowych, zasad prowadzenia gospodarki kasowej,
 - odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,

- funkcjonowania audytu wewnętrznego w Wojewódzkich Urzędach Pracy,
- ochrony danych osobowych i informacji niejawnych,
- kierunków rozwoju systemów informatycznych w Publicznych Służbach Zatrudnienia,
- elektronicznego systemu obiegu dokumentów oraz zastosowania podpisu elektronicznego.

4. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy doskonalili swe umiejętności i wymieniali doświadczenia zawodowe w trakcie zagranicznych szkoleń i wizyt studyjnych:

- **28.02 – 04.03.2007r. Cork (Irlandia)** - wizyta studyjna w ramach projektu „Trinity”, realizowanego w ramach grantu EURES, priorytet „Aktywna współpraca z pracodawcami i udzielanie im wsparcia w zakresie rekrutacji międzynarodowej”;
- **21 – 27.03.2007r. (Austria)** - wizyta studyjna pn. „Integracja i reintegracja zawodowa osób bezrobotnych w Austrii – przykłady dobrych praktyk na podstawie projektów współfinansowanych ze środków EFS”, sfinansowana w ramach projektu realizowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego „Kompleksowe doradztwo, szkolenia i obsługa dla instytucji realizujących Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich;
- **10 – 14.03.2007r. Limerick (Irlandia)** - seminarium podsumowujące dotychczasową współpracę pomiędzy wojewódzkimi urzędami pracy z FAS w Irlandii oraz służące zaplanowaniu przyszłej współpracy i wspólnych projektów rekrutacyjnych w ramach EURES;
- **23.05.2007r. Bruksela** - spotkanie negocjacyjne polskiego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL);
- **12 – 15.11.2007r. Belfast (Irlandia Północna)** - wizyta studyjna w ramach projektu „Static”, będąca formą wykonania założeń Priorytetu Wytycznych EURES na lata 2007 – 2010 „Nawiązywanie systematycznych kontaktów, jeśli jest to wskazane, ze specyficznymi grupami udziałowców na rynku pracy”;
- **21 – 24.11.2007r. Mikkeli (Finlandia)** - wizyta studyjna w ramach projektu „Unite”, będąca formą wykonania założeń Priorytetu Wytycznych EURES na lata 2007 – 2010 „Nawiązywanie systematycznych kontaktów, jeśli jest to wskazane, ze specyficznymi grupami udziałowców na rynku pracy”.

5. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy podwyższali swe kwalifikacje zawodowe poprzez udział w kursach językowych i studiach podyplomowych.

- W roku 2007 kursy językowe, w tym w ramach projektów Pomocy Technicznej Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego ukończyło łącznie **17** pracowników.
- Studia podyplomowe, podjęte zarówno we własnym zakresie, jak i finansowane ze środków Unii Europejskiej ukończyło **24** pracowników. Zakres tematyczny studiów obejmował:
 - Rachunkowość i finanse – 7 osób,
 - Pozyskiwanie i zarządzanie funduszami Unii Europejskiej – 3 osoby,
 - Zarządzanie funduszami strukturalnymi i prawa Unii Europejskiej – 2 osoby,
 - Audyt wewnętrzny i kontrolę finansową w jednostkach sektora finansów publicznych – 1 osoba,
 - Zamówienia publiczne – 3 osoby,
 - Doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy – 2 osoby,
 - Public relations w instytucjach rynku pracy – 3 osoby,
 - Public relations – 1 osoba,
 - Prawo pracy – 1 osoba,
 - Przygotowanie pedagogiczne – 1 osoba.

6. Ponadto, 11 pracowników realizujących zadania finansowo – księgowe ukończyło *Kurs modułowy na samodzielnych księgowych bilansistów*, zorganizowany przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – Oddział Okręgowy w Kielcach.

6.15. PODSUMOWANIE

Wydatki z Funduszu Pracy

- Województwo świętokrzyskie na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2007 roku dysponowało kwotą **101.979.700 zł**, przyznaną algorytmem, z czego 30.593.900 zł przeznaczono na dofinansowanie działań realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich.
- Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosły **13.863.100 zł**.

Wojewódzkie programy rynku pracy

- Zakończono realizację rzeczową projektów w ramach Działań 1.2 „*Perspektywy dla młodzieży*” oraz 1.3 „*Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia*” Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Projektami realizowanymi przez wszystkie Powiatowe Urzędy Pracy od początku wdrażania Programu objęto łącznie **23.529 młodych mieszkańców** województwa oraz **14.935 osób długotrwanie bezrobotnych**, którzy uczestniczyli w takich formach aktywizacji zawodowej, jak staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, szkolenia, subsydiowane zatrudnienie. Dzięki dotacjom na podjęcie działalności gospodarczej w regionie powstało ponad 2.320 nowych podmiotów gospodarczych. Łączna wartość podpisanych umów wyniosła **111.663.994 zł**.
- Kontynuowano realizację projektów ukierunkowanych na wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionie poprzez podwyższanie kwalifikacji osób pracujących i zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi w ramach Działań 2.1, 2.3 i 2.4 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Łączna wartość wszystkich **74 umów** na dofinansowanie projektów podpisanych od początku wdrażania Programu wyniosła **63.610.000 zł**, dzięki czemu **ponad 30.600 mieszkańców** województwa skorzystało z realizowanych form wsparcia. Do końca II kwartału 2008r. przewidziane jest zakończenie etapu realizacji rzeczowej ostatniej z podpisanych umów.

- W roku 2007 zrealizowano szereg przedsięwzięć mających na celu przygotowanie do realizacji zadań wynikających z roli Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dokonano zmiany Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy z uwzględnieniem struktury organizacyjnej dostosowanej do realizacji Działań 6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie”, 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia” oraz 8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”. W grudniu 2007 roku ogłoszono pierwsze konkursy na dofinansowanie projektów, których nabór w oparciu o procedurę otwartą rozpoczął się 14 stycznia 2008 roku.

Poradnictwo zawodowe

- W ramach usług informacji zawodowej osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz młodzież ucząca się korzystały z zasobów informacyjnych niezbędnych w procesie rozwoju kariery zawodowej, zwłaszcza z zakresu edukacji, zatrudnienia oraz rynku pracy.
- W trakcie porad grupowych i indywidualnych udzielano klientom pomocy w wyborze zawodu, zmianie kwalifikacji, podjęciu lub zmianie zatrudnienia poprzez stosowanie różnorodnych form wsparcia.
- Dla kadry Powiatowych Urzędów Pracy - doradców zawodowych i liderów klubów pracy, a także pracowników Akademickich Biur Karier oraz Gminnych Centrów Informacji zorganizowano i przeprowadzono zajęcia informacyjno - szkoleniowe.
- Współpracowano w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej z partnerami rynku pracy oraz organizacjami pozarządowymi.

Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

- Realizując działania promocyjne i doradcze dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej Doradcy EURES przeprowadzili w 2007 roku, w ramach grantów EURES, **2 spotkania informacyjne/szkolenia** dla pracowników publicznych służb zatrudnienia (kadra Powiatowych Urzędów Pracy). Celem spotkań była prezentacja zagadnień EURES i omówienie głównych kierunków działań w oparciu o Wytyczne EURES na lata 2007 – 2013 oraz informacje nt. warunków pracy i mobilności zawodowej w krajach Unii Europejskiej.

- W 2007 roku z usług sieci EURES skorzystało około **7.250 osób** (w tym spotkania grupowe, poradnictwo indywidualne i na odległość). Przeprowadzono **10** spotkań pt. „*Rynek pracy w Polsce i Unii Europejskiej*” (w tym **2 Powiatowe Dni EURES**) z osobami poszukującymi pracy. Celem spotkań było zapoznanie uczestników z funkcjonowaniem Europejskich Służb Zatrudnienia EURES; zagadnieniem i możliwościami mobilności zawodowej w krajach UE, koordynacją systemów zabezpieczeń społecznych, warunkami życia i pracy w poszczególnych krajach UE. Ponadto osoby uczestniczące w w/w działaniach uzyskały wiedzę nt. sytuacji na lokalnych rynkach pracy, wymagań pracodawców odnośnie potencjalnych pracowników, dostępnych ofert pracy, wypełniania i przygotowania odpowiednich dokumentów aplikacyjnych niezbędnych w procesach rekrutacyjnych realizowanych w krajach Unii Europejskiej.
- Promując Europejskie Służby Zatrudnienia w środowisku ludzi młodych, absolwentów – Doradcy EURES zorganizowali **5 spotkań** dla wymienionych grup beneficjentów: na Politechnice Świętokrzyskiej w ramach inicjatywy AIESEC Bezrobotnym, Akademii Świętokrzyskiej, w Liceum Plastycznym w Kielcach oraz Liceum Ogólnokształcącym w Piekoszowie.
- W ramach realizacji inicjatyw mających na celu budowanie kreatywnego marketingu społecznego w 2007 roku Doradcy EURES uczestniczyli w **3 projektach międzynarodowych**: *Static* w Irlandii Północnej (Belfast), *Trinity* w Irlandii (Cork) oraz *Unite* w Finlandii (Mikkeli).
- W ramach **356 ofert pracy** nadesłanych poprzez sieć EURES dostępnych było **6.938 stanowisk pracy**. Realizując powyższe oferty przeprowadzono i wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **300 podań o pracę**. Oferty pracy pochodziły z: Wielkiej Brytanii, Irlandii, Norwegii, Szwecji, Cypru, Czech, Słowenii, Włoch, Słowacji, Finlandii, Litwy, Niemiec, Danii, Hiszpanii, Francji, Belgii, Austrii, Malty i dotyczyły branż: *budowlanej, gastronomicznej, hotelarskiej, socjalnej, medycznej, transportowej, informatycznej, usługowej*. Oferty skierowane były do osób znających język angielski lub język kraju zatrudnienia oraz posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

Współpraca z partnerami rynku pracy

- Współdziałano z administracją samorządową, rządową, uczelniami wyższymi oraz instytucjami szkoleniowymi w planowaniu i podejmowaniu przedsięwzięć w zakresie kształcenia zawodowego oraz organizowania szkolenia bezrobotnych z uwzględnieniem potrzeb wojewódzkiego rynku pracy.
- Współpracowano z instytucjami i organizacjami (zrzeszeniami pracodawców, związkami zawodowymi, społeczno - zawodowymi organizacjami rolników) realizującymi zadania w obszarze rynku pracy.
- Popularyzowano problematykę rynku pracy na łamach regionalnych gazet, poprzez audycje radiowe, programy emitowane w telewizji publicznej i kablowej.

7. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP, ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO ORAZ OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W KIELCACH

7.1. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĄ⁸

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20.11.2006r., **zadania wynikające z umów i uzgodnień bilateralnych o wzajemnym zatrudnianiu obywateli od 1 stycznia 2007r. przejęła Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy (Biuro Programów Europejskich i Współpracy Międzynarodowej), wykonująca je za pośrednictwem Wojewódzkich Komend OHP.**

Wyjazdy do krajów, z którymi zostały zawarte umowy bilateralne, realizowane są w dwóch formach:

1) Praca sezonowa

Większość Polaków zainteresowanych pracą w Niemczech znajduje zatrudnienie przy niewymagających kwalifikacji pracach sezonowych:

- ✓ w rolnictwie, ogrodnictwie, produkcji rolnej i gospodarce leśnej (zatrudnienie do 4 miesięcy w roku kalendarzowym),
- ✓ w hotelarstwie i gastronomii (praca do 6 miesięcy w roku kalendarzowym),
- ✓ w sektorze usług wystawienniczych i organizacji objazdowych imprez widowiskowych bądź kiermaszowych (do 9 miesięcy w roku kalendarzowym).

Centralne Biuro Pośrednictwa Pracy (Zentralstelle für Arbeitsvermittlung) w Bonn przesyła oferty pracy w języku niemieckim do Komendy Głównej OHP. Pracownicy Biura KG OHP tłumaczą oferty i przesyłają je do Wojewódzkich Komend lub Centrów Edukacji i Pracy Młodzieży (CEiPM).

CEiPM przyjmują podania osób zainteresowanych podjęciem pracy sezonowej oraz prowadzą bazy danych kandydatów.

W przypadku zatrudnienia sezonowego, pracodawcy preferują osoby w wieku do 40 lat, sprawnie fizycznie, z dobrą znajomością języka obcego.

⁸ Źródło: Świętokrzyska Wojewódzka Komenda OHP.

2) Staże zawodowe (pracownik - gość)

Celem wyjazdów w charakterze „pracowników - gości” jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych i językowych.

Wymogi stawiane kandydatom:

- wiek do 40 lat,
- zgodność oferty pracy niemieckiego pracodawcy z doświadczeniem zawodowym, bądź wykształceniem kandydata.

Praca w charakterze „pracownika - gościa” może trwać do 18 miesięcy.

Z danych Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Komendy OHP wynika, iż w **2007 roku pracą za granicą zainteresowanych było 609 kandydatów**, z tego w:

- o Niemczech - 447,
- o Francji - 70,
- o Hiszpanii - 92 osoby.

Dokumenty **302 osób** spełniających kryteria pracodawców zagranicznych przesłane zostały do Komendy Głównej OHP i dotyczyły pracy w:

- o Niemczech - 209 (praca sezonowa 183, pomoc domowa 14, pracownicy goście 12)
- o Francji - 70 (praca sezonowa)
- o Hiszpanii - 23 osoby (praca sezonowa).

Ilość otrzymanych umów o pracę obrazuje poniższa tabela.

<i>KRAJ</i>	<i>ZAWÓD</i>	<i>ILOŚĆ KANDYDATÓW</i>
NIEMCY	Gastronomia, hotelarstwo, Rolnictwo, leśnictwo	34
	Pomoce domowe	52
	Pracownicy goście	12
FRANCJA	Zbiór jabłek	10
HISZPANIA	Zbiór truskawek	23
RAZEM		131

7.2. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW⁹

Zgodnie z art. 87 i 88 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, organem właściwym do wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców jest Wojewoda.

W 2007 roku pracodawcy z terenu województwa złożyli:

- ✓ **103 wnioski** o wydanie zezwoleń na pracę cudzoziemców,
- ✓ **1 wniosek** o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego w celu realizacji usługi eksportowej.

W ramach zatrudnienia indywidualnego udzielono przyrzeczenia wydania zezwolenia na pracę dla 85 pracodawców oraz wydano 72 zezwolenia na pracę. W 4 przypadkach odmówiono udzielenia zezwolenia na pracę.

Zatrudnieni obcokrajowcy pochodzili z 14 krajów. Większość wydanych zezwoleń na pracę uzyskały osoby z krajów europejskich (44), najwięcej z Ukrainy (34). Pozostali to mieszkańcy Azji - 25, Ameryki Południowej - 2 i Afryki - 1.

W Polsce cudzoziemcy najczęściej podejmowali pracę jako przedstawiciele kadry kierowniczej, doradcy i eksperci (40 osób) oraz robotnicy wykwalifikowani (31).

Według sekcji PKD najwięcej cudzoziemców zatrudniono w przetwórstwie przemysłowym - 35 osób, najmniej w edukacji - 1.

Cudzoziemcy najczęściej podejmowali pracę w przedsiębiorstwach powyżej 250 pracowników (24 osoby) i w przedziale 10-49 pracowników (23).

Zezwolenia na pracę wydawane były na okres powyżej 3 miesięcy.

W ramach usługi eksportowej wydano 29 zezwoleń na pracę na stanowiska robotnicze w budownictwie.

⁹ Źródło: Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej.

7.3. KONTROLA LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA

7.3.1. Działania realizowane przez Administrację Rządową Województwa Świętokrzyskiego¹⁰

Zadania związane z przeprowadzaniem kontroli legalności zatrudnienia w okresie od 01.01.2002r. do 30.06.2007r. realizowane były przez Wojewodę.

Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, wykonując zadania zgodnie z **art. 116 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, w I półroczu 2007 roku przeprowadził **421 kontroli**.

W zdecydowanej większości objęły one jednostki zatrudniające do 9 pracowników (77,2%), następnie od 10 do 49 osób (16,2%) oraz powyżej 50 osób (6,6%). **Nieprawidłowości ujawniono u 79,8% kontrolowanych, tj. w 336 jednostkach.**

W 123 jednostkach (29,2% kontrolowanych) **stwierdzono 183 przypadki zatrudnienia lub powierzenia pracy zarobkowej bez zawarcia umów**, w tym 91 dotyczyło osób zarejestrowanych jako bezrobotne. Najwięcej tego rodzaju nieprawidłowości ujawniono w budownictwie (30,1%) oraz wśród przedsiębiorców prowadzących działalność usługową (20,8%).

Ponadto, **wykryto 127 przypadków podjęcia przez bezrobotnych zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności bez powiadomienia powiatowego urzędu pracy**. Znaczną grupę stanowili pracujący w: handlu (44,9%), budownictwie (16,5%) oraz usługach (11,8%).

W wyniku ujawnionych nieprawidłowości **skierowano 222 wnioski o ukaranie** w sprawie:

- podejmowania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej przez bezrobotnych bez powiadomienia o tym właściwego urzędu pracy - 156,
- zatrudnienia lub powierzenia pracy zarobkowej bezrobotnemu bez powiadomienia urzędu pracy - 57,
- utrudniania kontroli - 7,
- pobierania dodatkowych opłat, innych niż należne agencji pośrednictwa pracy z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą - 1,

¹⁰ Źródło: Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej.

- nieopłacenia składek na Fundusz Pracy w przewidzianej przepisami wysokości i terminie - 1.

W 158 przypadkach wnioski o ukaranie dotyczyły pracobiorców, a w 64 - pracodawców.

Efekty działań kontrolnych oraz współpraca z jednostkami współdziałającymi

W wyniku przeprowadzonych kontroli zalegalizowano zatrudnienie **172 osób**, w tym 92 na podstawie stosunku pracy.

Służby kontroli legalności zatrudnienia przeprowadziły **47 kontroli z jednostkami współdziałającymi**, w tym najwięcej z policją (40).

W wyniku kontroli **wystosowano 152 wystąpienia zawiadamiające o stwierdzonych nieprawidłowościach**, w tym do:

- starostów powiatowych 148,
- Marszałka Województwa 1,
- Najwyższej Izby Kontroli 1.

W wyniku skierowanych wniosków o ukaranie sądy nałożyły grzywny w łącznej wysokości **96,2 tys. zł**. W 57 przypadkach dokonano zwrotu nienależnie pobranych zasiłków i świadczeń na kwotę **19,9 tys. zł**, w 15 opłacono zaległe składki na Fundusz Pracy w wysokości **19,0 tys. zł**.

Łączne efekty finansowe wyniosły 136,5 tys. zł.

7.3.2. Działania realizowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Kielcach¹¹

Zgodnie z *ustawą z dnia 13 kwietnia 2007r. o Państwowej Inspekcji Pracy* (Dz. U. z 2007r., Nr 89, poz. 589), **kompetencje Wojewody w zakresie kontroli legalności zatrudnienia przejęła z dniem 1 lipca 2007 roku Państwowa Inspekcja Pracy.**

W okresie od 01.07.2007r. do 31.12.2007r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Kielcach przeprowadzili **417 kontroli** legalności zatrudnienia obywateli polskich. Postępowaniem kontrolnym objęto 417 pracodawców i przedsiębiorców.

¹¹ Źródło: Okręgowy Inspektorat Pracy w Kielcach.

W ponad co drugim z kontrolowanych podmiotów stwierdzono naruszenie przepisów prawa z zakresu legalności zatrudnienia, tj. w 217 przypadkach (52%). W 177 podmiotach stwierdzono nielegalne zatrudnienie lub nielegalną pracę.

I. Stwierdzone nieprawidłowości

1. Kontrola wykonywania działalności gospodarczej

- ✓ Prowadzenie działalności gospodarczej bez uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do Ewidencji Działalności Gospodarczej - 3 przypadki;
- ✓ Prowadzenie działalności bez wymaganej koncesji, wpisu do rejestru działalności regulowanej - 2 przypadki;
- ✓ Nie dopełnienie obowiązku zgłoszenia do ewidencji lub rejestru zmian objętych wpisem - 2 przypadki.

2. Legalność zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej

- ✓ Nie potwierdzenie na piśmie, najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy, rodzaju umowy o pracę i jej warunków odnotowano w 14 kontrolach, dot. 22 osób, w tym 7 bezrobotnych.
- ✓ Świadczenie pracy, której charakter był niezgodny z rodzajem umowy stwierdzono w 38 podmiotach gospodarczych - dot. 48 zatrudnionych.
- ✓ Nie powiadomienie przez bezrobotnego powiatowego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej - w 80 kontrolach, dot. 140 bezrobotnych, w tym 49 pobierających zasiłek.
- ✓ Zatrudnienie lub powierzenie innej pracy zarobkowej bez zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego stwierdzono w 8 przedsiębiorstwach, dot. 16 osób.
- ✓ Nie powiadomienie przez pracodawcę w formie pisemnej właściwego powiatowego urzędu pracy o zatrudnieniu osoby zarejestrowanej jako bezrobotna lub powierzeniu jej wykonywania innej pracy zarobkowej stwierdzono w 64 przedsiębiorstwach, dot. 127 zatrudnionych.
- ✓ W 160 przypadkach pracodawca nie uzyskiwał przed zatrudnieniem bezrobotnego pisemnego oświadczenia o figurowaniu lub nie figurowaniu w rejestrze osób bezrobotnych, dot. 539 osób.
- ✓ Nie zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego osoby zatrudnionej lub wykonującej inną pracę zarobkową stwierdzono w 8 podmiotach, dot. 16 zatrudnionych, w tym 10 bezrobotnych.

Ponadto inspektorzy pracy stwierdzili, że pracodawcy zalegali z opłatą składek na ubezpieczenia społeczne w stosunku do 35 osób na łączną kwotę 45.826,00 zł.

3. Opłacanie składek na Fundusz Pracy

Przypadki nie opłacania składek na Fundusz Pracy stwierdzono w 13 przedsiębiorstwach, dot. 279 zatrudnionych. Łączna kwota niezapłaconych lub zapłaconych po terminie składek na Fundusz Pracy wyniosła 186.739,00 zł. Nieterminowe przekazywanie składek na Fundusz Pracy stwierdzono w 29 przypadkach. Nieprawidłowości dotyczyły 390 pracowników.

Branże w których najczęściej stwierdzono nielegalne zatrudnienie to handel i naprawy, działalność produkcyjna oraz budownictwo.

II. Postępowanie wykroczeniowe

W trakcie kontroli ujawniono 92 wykroczenia określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku - inspektorzy pracy skierowali 26 wniosków o ukaranie do sądów w związku z ich ujawnieniem. Ponadto zastosowano 63 wnioski wychowawcze w stosunku do bezrobotnych, którzy nie powiadomili właściwego powiatowego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

III. Przyczyny nieprawidłowości

1. Przyczyny nieprawidłowości ujawnionych w czasie kontroli, wg pracodawców, to:

- ✓ nieznanostwo przepisów prawa pracy,
- ✓ zawieranie z osobami fizycznymi umów o dzieło, z uwagi na brak obowiązku przy tym rodzaju umów odprowadzania składek na ZUS,
- ✓ zawieranie umów cywilnoprawnych (brak minimalnej wysokości wynagrodzenia, pracy w godzinach nadliczbowych, itp.),
- ✓ nieznanostwo przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie obowiązku powiadamiania PUP o fakcie zatrudnienia osoby bezrobotnej, w sytuacji kiedy obowiązku takiego dokonała osoba bezrobotna.

2. Przyczyny nieprawidłowości wg inspektorów pracy to:

- ✓ celowe zawieranie umów cywilnoprawnych w warunkach, gdzie powinna być zawarta umowa o pracę, aby uniknąć obowiązków jakie rodzi zawarcie stosunku pracy,
- ✓ celowe omijanie obowiązków wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w celu zmniejszenia kosztów pracy - zatrudnianie pracowników w niepełnym wymiarze czasu pracy, aby nie odprowadzać składek na Fundusz Pracy,
- ✓ powierzanie pracy osobom bezrobotnym pobierającym zasiłek, z uwagi na rozliczanie się „z ręki do ręki”, bez odprowadzania składek na ZUS, czy podatku dochodowego,
- ✓ nieinformowanie PUP o zatrudnieniu osoby bezrobotnej z uwagi na przekonanie, że obowiązek taki spoczywa tylko na bezrobotnym.

IV. Efekty działań kontrolnych

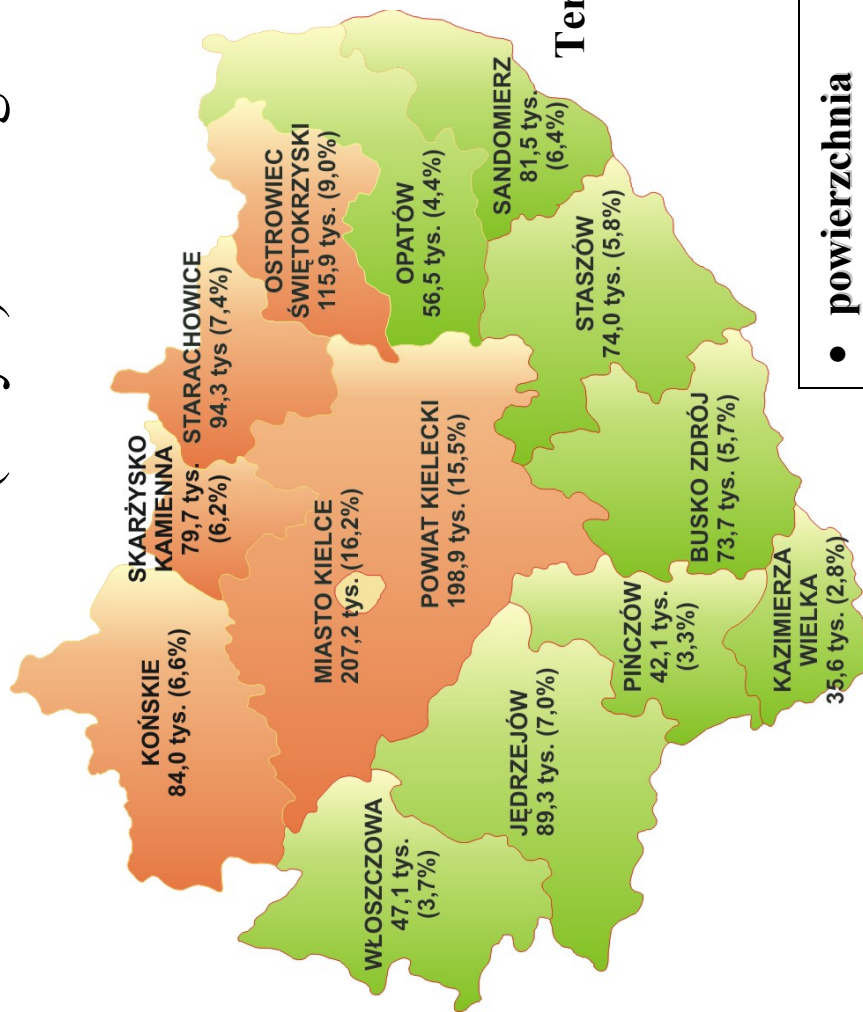
- Legalizacja zatrudnienia - 38 osób,
- Zawarcie umów o pracę - 70 pracowników,
- Zwroty nienależnie pobranych zasiłków, świadczeń , itp. - 3 na kwotę 1.674,86 zł,
- Grzywny orzeczone przez sądy - 26 na kwotę 33.510,00 zł.

V. Współdziałanie z innymi organami

Lp.	Wyszczególnienie organu	Kontrola wspólna	Kontrola na wniosek organu	Liczba powiadomień
1.	Wojewoda	-	1	-
2.	Starosta	-	-	49
3.	Powiatowy Urząd Pracy	-	21	28
4.	Wojewódzki Urząd Pracy	-	-	2
5.	ZUS	-	-	19
6.	US/UKS	-	5	6
7.	Policja	7	6	6
8.	Prokuratura	-	2	2
9.	Służba Celna	-	1	-
10.	MPiPS	-	1	-

Charakterystyka województwa świętokrzyskiego

Ludność (w tys.) według stanu na 31.12.2006 roku

**Terytorium: 13 powiatów ziemskich
i 1 powiat grodzki (Kielce);
102 gminy**

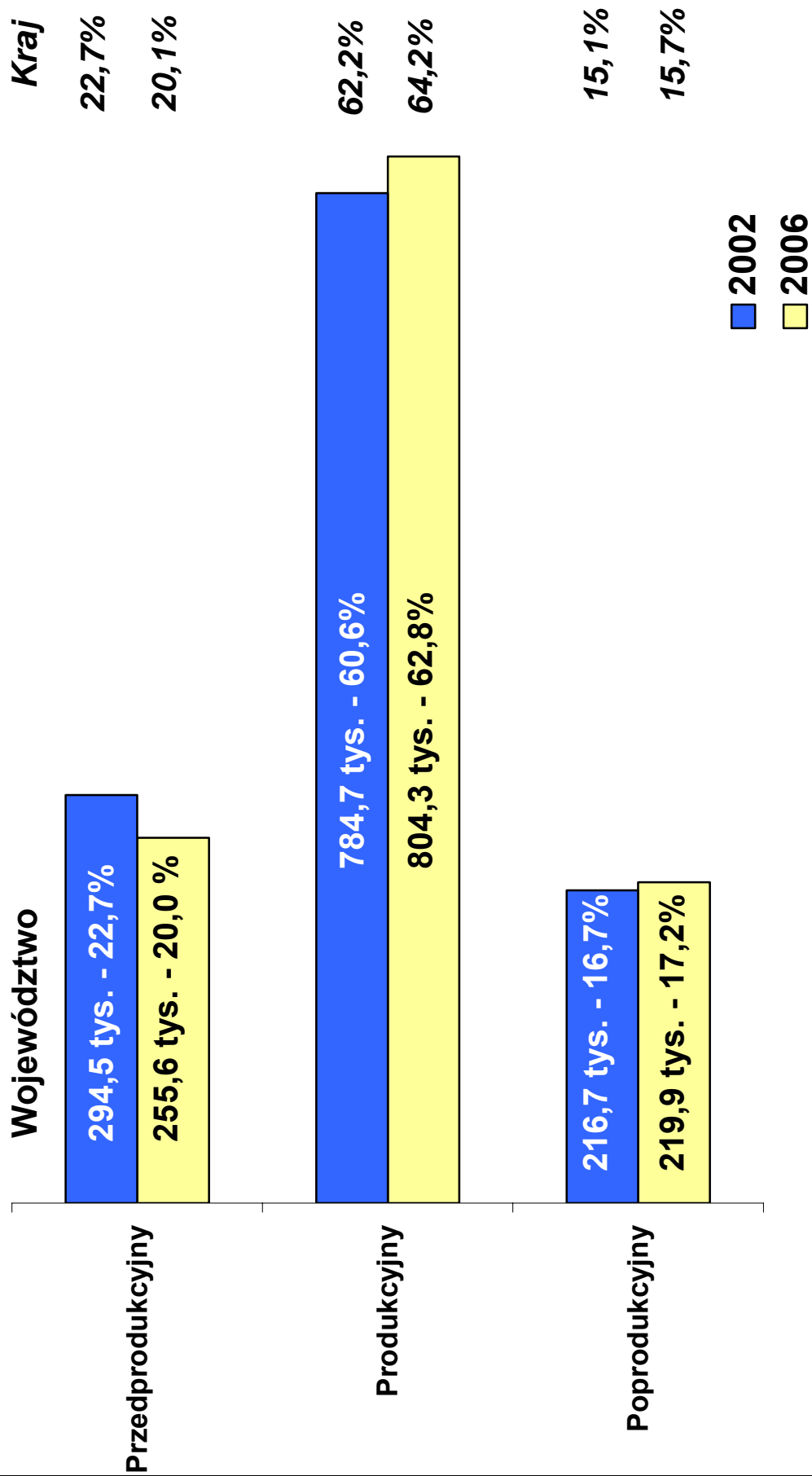
• powierzchnia	11.710 km²	3,7%	15 miejsce w kraju
• liczba ludności	1.279,8 tys.	3,4%	13 miejsce w kraju
• ludność miejska		45,3%	w kraju 61,3%
• ludność wiejska		54,7%	w kraju 38,7%
• udział kobiet		51,3%	w kraju 51,7%

Podział na podregiony dla potrzeb rynku pracy obowiązuje od stycznia 2008 roku

Podregion kielecki (powiaty: kielecki, konecki, ostrowiecki, skarżyski, starachowicki oraz m. Kielce)

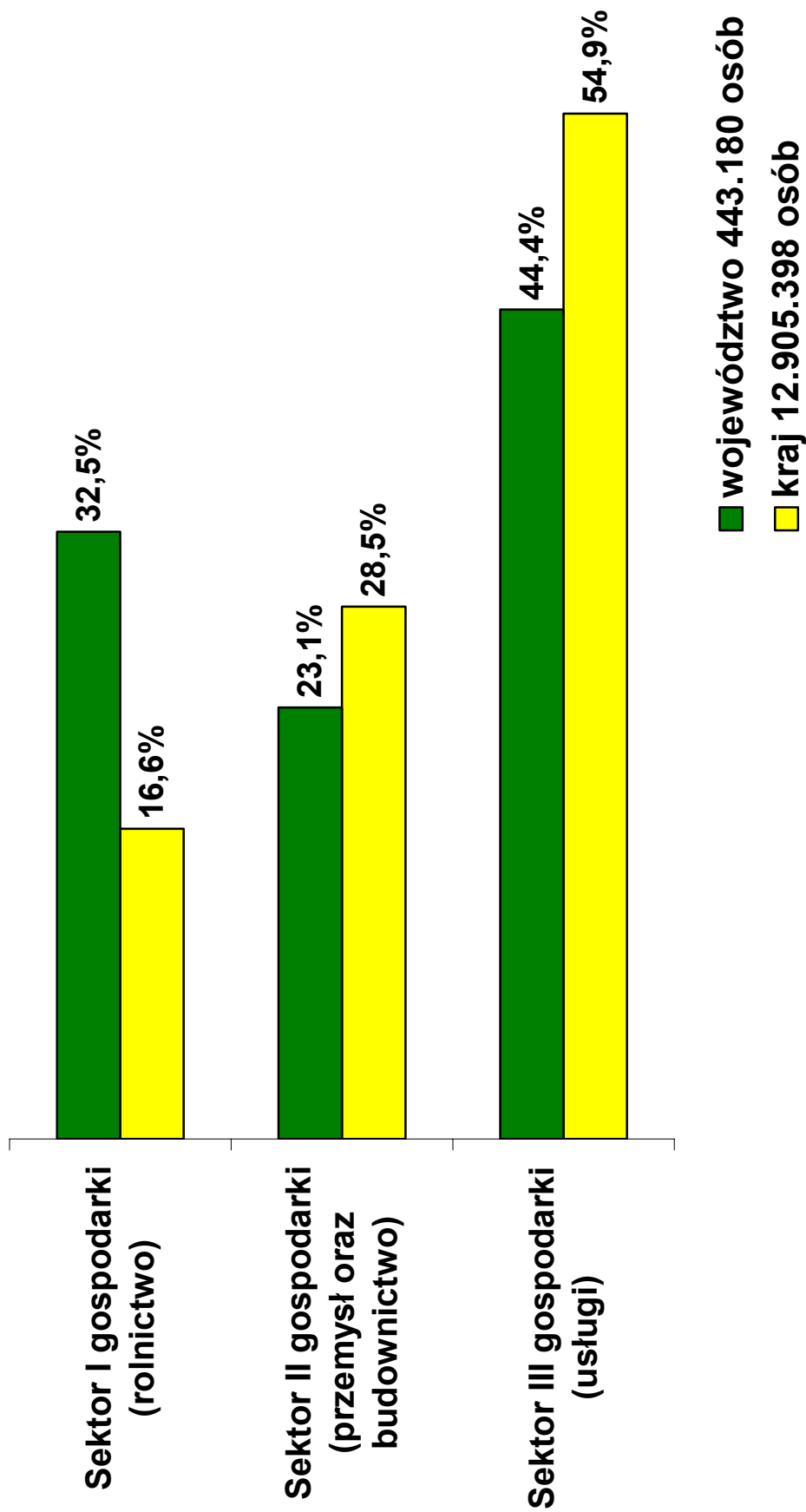
Podregion sandomiersko - jędrzejowski (powiaty: buski, jędrzejowski, kazimierski, opatowski, pińczowski, sandomierski, staszowski oraz włoszczowski)

Wykres 1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku

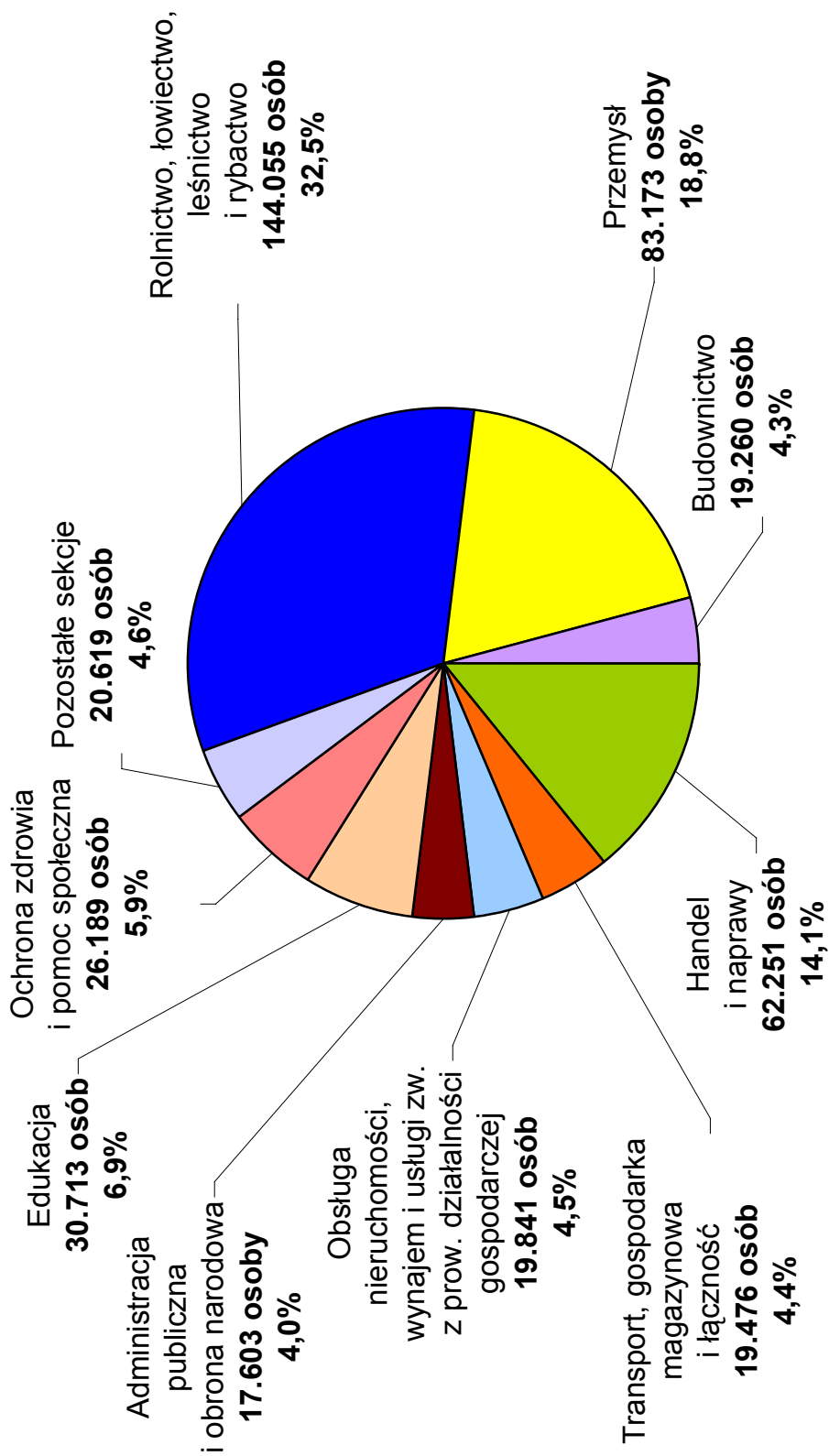
Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

Wykres 2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2006 roku

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

**Wykres 3. Pracujący w województwie świętokrzyskim
wg sekcji PKD w 2006 roku**

Źródło: Roczne Tablice Wynikowe, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Wrzesień 2007r.

**Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2007**

Rok	Ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
1999	143 902	33 965	109 937
2000	129 859	29 579	100 280
2001	122 724	26 124	96 600
2002	108 065	23 209	84 856
2003	103 220	20 415	82 805
2004	101 791	17 678	84 113
2005	103 267	17 159	86 108
2006	106 100	15 036	91 064
2007	111 772	14 961	96 811
Spadek 2007 do 1999	-32 130	-19 004	-13 126
%	-22,3%	-56,0%	-11,9%
Wzrost / Spadek 2007 do 2006	5 672	-75	5 747
%	5,3%	-0,5%	6,3%

* Źródło: „Komunikat o sytuacji społeczno - gospodarczej województwa świętokrzyskiego”,
Grudzień 1999 - 2007, Urząd Statystyczny w Kielcach.

**TABLICA 2. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYŃ DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 1999 - 2007**

- 1999 rok	88 zakładów pracy zwolniło	<u>5.940 osób,</u>
z tego:	43 zakłady z sektora publicznego zwolniły	3.978 osób,
	45 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.962 osoby.
- 2000 rok	102 zakłady pracy zwolniły	<u>4.333 osoby,</u>
z tego:	35 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.613 osób,
	67 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.720 osób.
- 2001 rok	146 zakładów pracy zwolniło	<u>6.126 osób,</u>
z tego:	42 zakłady z sektora publicznego zwolniły	2.674 osoby,
	104 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	3.452 osoby
- 2002 rok	101 zakładów pracy zwolniło	<u>5.476 osób,</u>
z tego:	28 zakładów z sektora publicznego zwolniło	3.180 osób,
	73 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	2.296 osób.
- 2003 rok	99 zakładów pracy zwolniło	<u>3.144 osoby,</u>
z tego:	48 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.174 osoby,
	51 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.970 osób.
- 2004 rok	44 zakłady pracy zwolniły	<u>1.161 osób,</u>
z tego:	18 zakładów z sektora publicznego zwolniło	348 osób,
	26 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	813 osób.
- 2005 rok	25 zakładów pracy zwolniły	<u>1.170 osób,</u>
z tego:	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	69 osób,
	19 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.101 osób.
- 2006 rok	14 zakładów pracy zwolniło	<u>511 osób,</u>
z tego:	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	32 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	479 osób.
- 2007 rok	14 zakładów pracy zwolniło	<u>733 osoby,</u>
z tego:	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	52 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	681 osób.

TABLICA 3. JEDNOSTKI OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ I POZOSTAŁE JEDNOSTKI GOSPODARKI NARODOWEJ

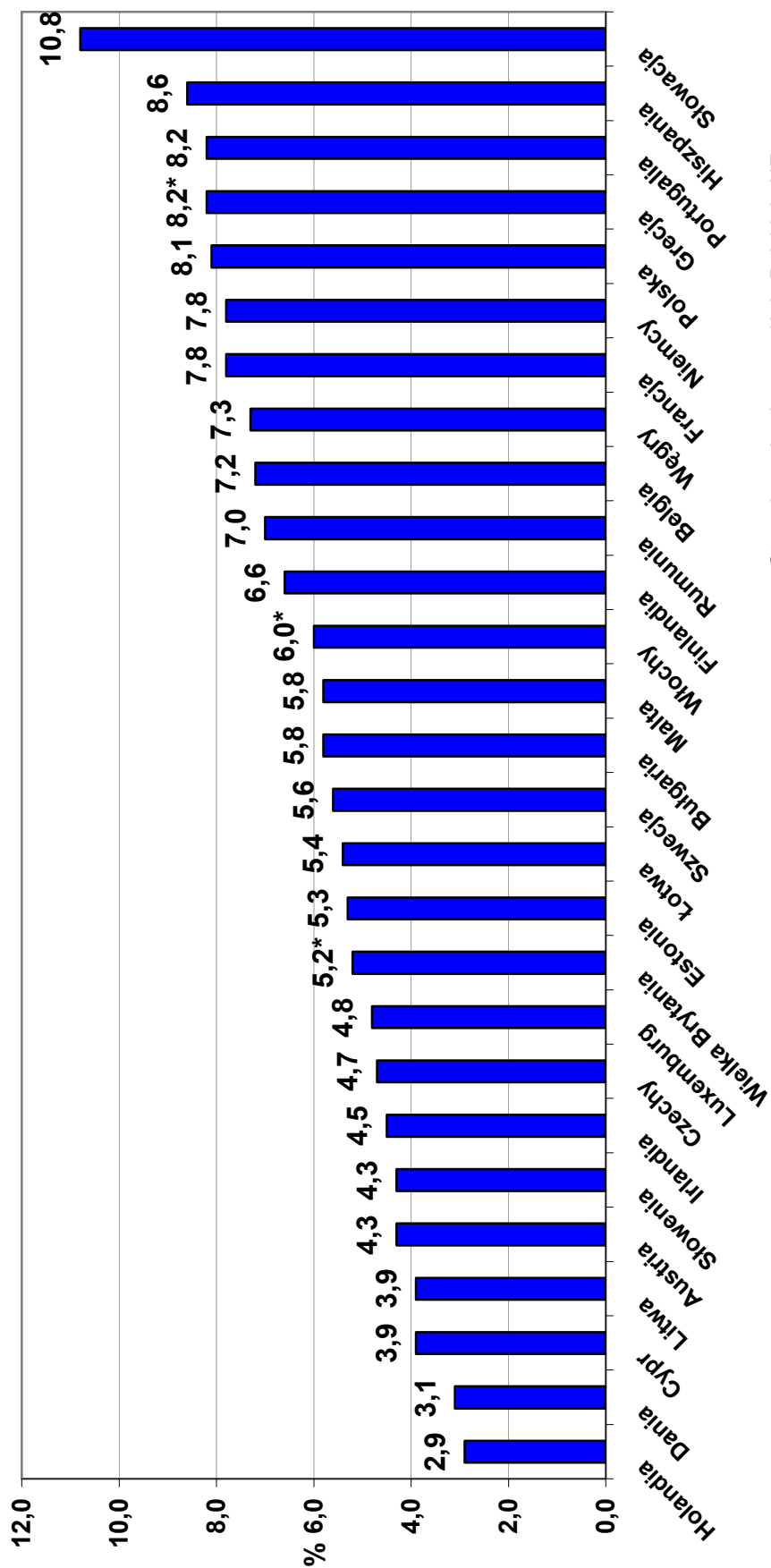
Seksje Polskiej Klasyfikacji Działalności	Ogółem	z tego:	
		jednostki osób fizycznych	pozostałe jednostki*
		31.12.2007r.	
OGÓŁEM	106 904	85 720	21 184
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1 696	1 276	420
Rybacktvo	13	6	7
Górnictwo	99	52	47
Przetwórstwo przemysłowe	10 038	7 879	2 159
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	144	27	117
Budownictwo	12 330	11 022	1 308
Handel i naprawy	40 198	35 184	5 014
Hotele i restauracje	2 845	2 381	464
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	7 588	6 946	642
Pośrednictwo finansowe	3 738	3 528	210
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi zw. z prow. działalności gospodarczej	12 619	9 361	3 258
Administracja publiczna i obrona narodowa	1 271	0	1 271
Edukacja	2 745	1 014	1 731
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4 635	3 960	675
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	6 943	3 083	3 860
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1	1	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	0	1

* Pozostałe jednostki - osoby prawne, samodzielne jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej.

TABLICA 4. JEDNOSTKI OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIE MAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

Wyszczególnienie	31.12.2007r.
Ogółem	21 184
z tego	
Sektor publiczny	3 898
własność państwowa	262
własność samorządowa	2 729
własność mieszana	907
Sektor prywatny	17 286
własność krajowa	16 223
własność zagraniczna	423
własność mieszana	640

Wykres 4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej
w grudniu 2007 roku

Stopy bezrobocia po wejściu Polski do UE
- stan na koniec maja 2004r. - 19,5%
*Dane dla trzech państw za wrzesień 2007r.

Unia Europejska (27 państw)
- 6,8%

Źródło: EUROSTAT
EURO-INDICATORS
News Release 13/2008

**TABLICA 5. LICZBA BEZROBOTNYCH W GRUDNIU 2006 ROKU
i W GRUDNIU 2007 ROKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Liczba bezrobotnych w tys. osób	
	31 grudnia 2006r.	31 grudnia 2007r.
Dolnośląskie	185,4	127,5
Kujawsko - Pomorskie	160,1	123,2
Lubelskie	141,8	118,1
Lubuskie	72,8	52,3
Łódzkie	160,7	123,1
Małopolskie	145,3	112,6
Mazowieckie	285,6	219,9
Opolskie	60,1	43,3
Podkarpackie	145,2	126,4
Podlaskie	61,8	48,8
Pomorskie	126,0	86,9
Śląskie	229,8	166,0
Świętokrzyskie	99,4	83,3
Warmińsko - Mazurskie	127,6	99,0
Wielkopolskie	169,1	112,8
Zachodniopomorskie	138,9	103,2
KRAJ	2 309,4 *	1 746,6 *

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w niektórych rubrykach nie zachodzą zgodności matematyczne.

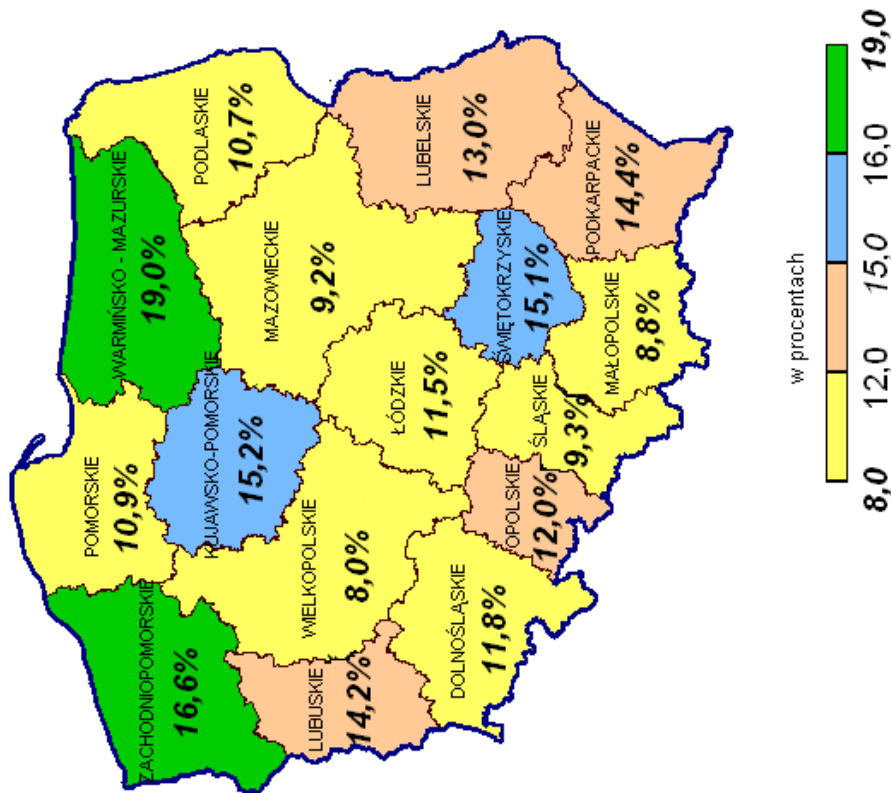
**TABLICA 6. STOPA BEZROBOCIA W GRUDNIU 2006 ROKU
i W GRUDNIU 2007 ROKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2006r.*	Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2007r.
Dolnośląskie	16,6	11,8
Kujawsko - Pomorskie	19,2	15,2
Lubelskie	15,5	13,0
Lubuskie	19,0	14,2
Łódzkie	14,7	11,5
Małopolskie	11,3	8,8
Mazowieckie	11,8	9,2
Opolskie	16,2	12,0
Podkarpackie	16,4	14,4
Podlaskie	13,3	10,7
Pomorskie	15,3	10,9
Śląskie	12,7	9,3
Świętokrzyskie	17,7	15,1
Warmińsko - Mazurskie	23,6	19,0
Wielkopolskie	11,7	8,0
Zachodniopomorskie	21,5	16,6
KRAJ	14,8	11,4

* Korekta stopy bezrobocia.

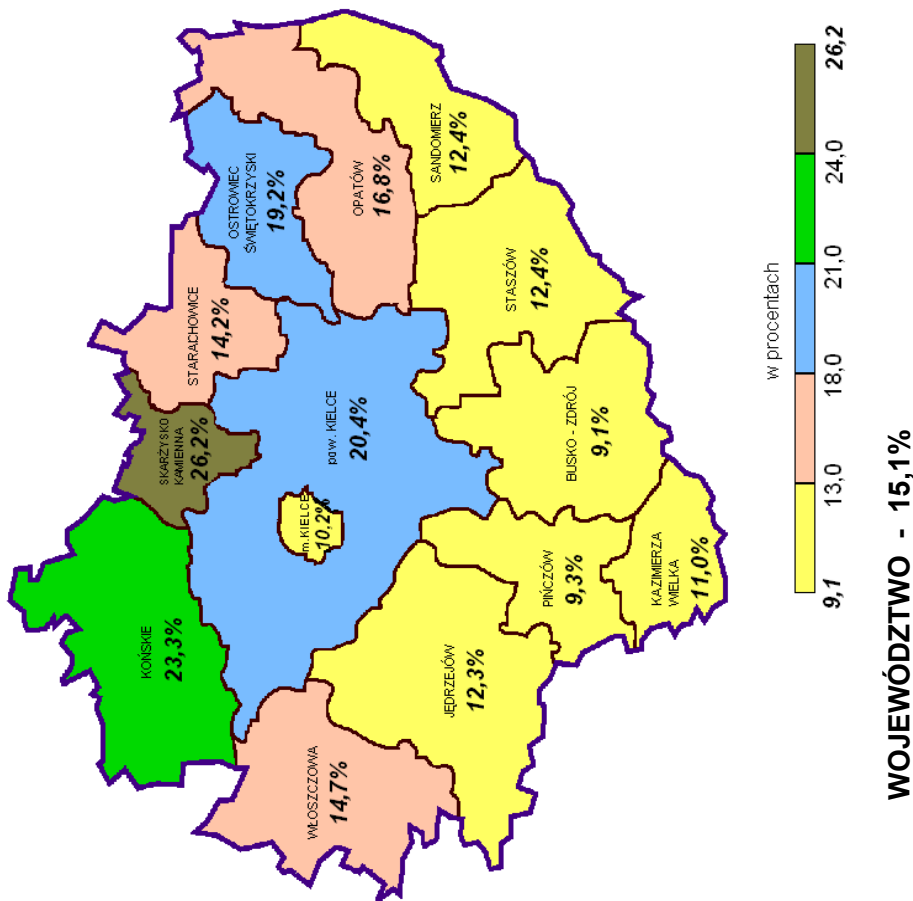
**STOPA BEZROBOCIA
W POLSCE
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Stan w dniu 31 grudnia 2007r.

**STOPA BEZROBOCIA
W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM
WEDŁUG POWIATÓW**

Stan w dniu 31 grudnia 2007r.

**TABLICA 7. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W LATACH 2006 - 2007
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

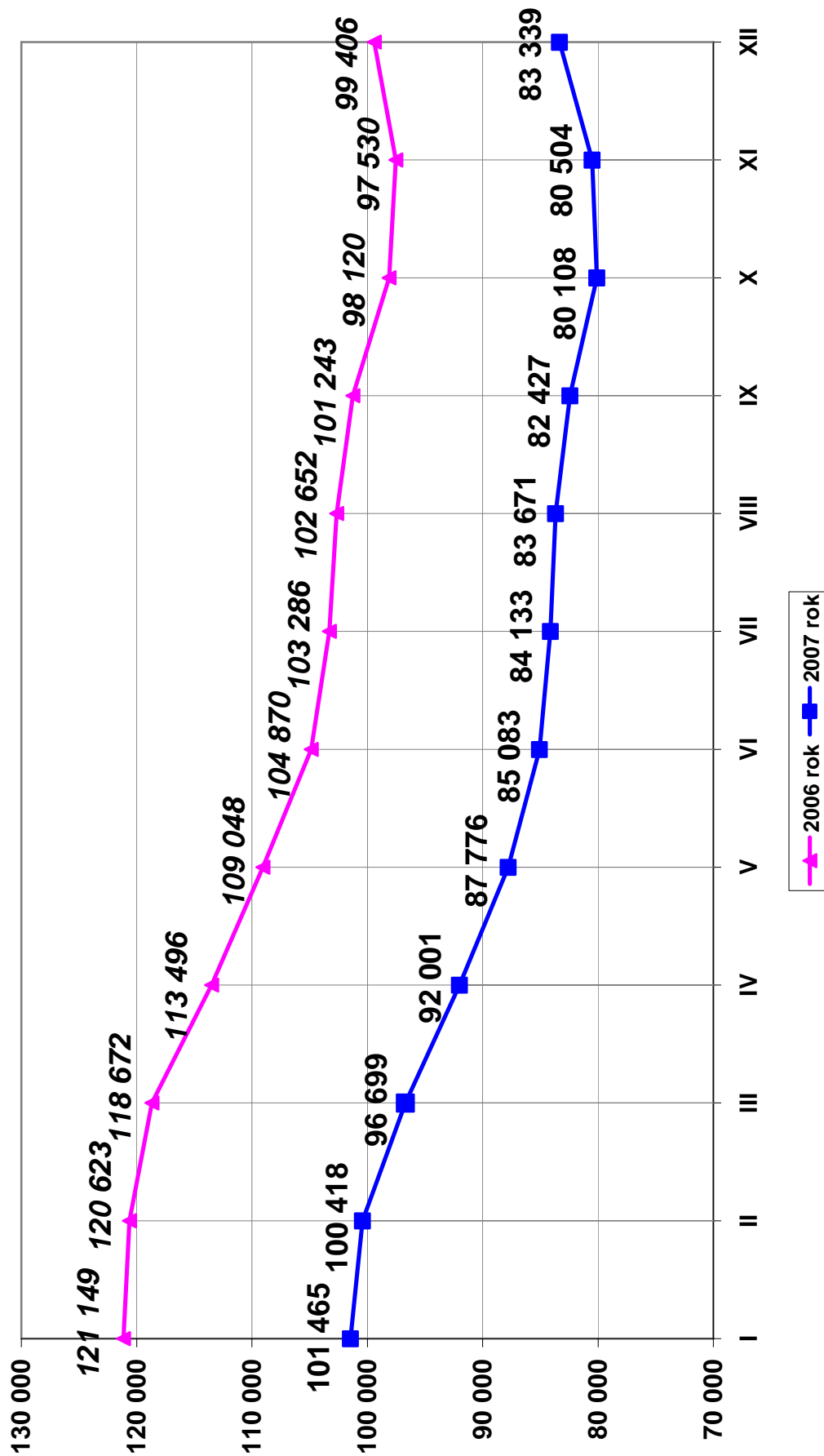
Województwa	Oferty pracy zgłoszone w roku: (w tys.)	
	2006r.	2007r.
Dolnośląskie	98,9	105,7
Kujawsko - Pomorskie	72,3	79,9
Lubelskie	49,9	55,1
Lubuskie	50,5	54,8
Łódzkie	85,4	89,3
Małopolskie	71,6	81,3
Mazowieckie	108,9	128,2
Opolskie	28,0	35,8
Podkarpackie	48,9	49,3
Podlaskie	28,2	28,0
Pomorskie	87,8	96,0
Śląskie	133,4	168,7
Świętokrzyskie	27,3	29,1
Warmińsko - Mazurskie	52,2	55,7
Wielkopolskie	102,9	111,7
Zachodniopomorskie	71,1	73,6
KRAJ	1 117,2 *	1 242,2 *

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w niektórych rubrykach nie zachodzą zgodności matematyczne.

**TABLICA 8. ŚREDNIA LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 OFERTĘ PRACY W LATACH 2002 - 2007
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy					
	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.
Dolnośląskie	69	48	41	31	20	12
Kujawsko - Pomorskie	61	48	46	36	25	16
Lubelskie	70	52	49	40	32	24
Lubuskie	45	35	32	28	17	12
Łódzkie	46	38	38	31	21	14
Małopolskie	62	45	36	32	20	12
Mazowieckie	63	53	49	42	28	19
Opolskie	62	42	45	41	24	12
Podkarpackie	75	51	48	44	35	27
Podlaskie	72	47	45	38	27	21
Pomorskie	46	39	36	28	17	11
Śląskie	68	44	31	24	18	10
Świętokrzyskie	92	58	68	56	46	33
Warmińsko - Mazurskie	68	47	47	38	29	23
Wielkopolskie	52	40	33	29	19	12
Zachodniopomorskie	68	51	40	32	23	16
KRAJ	61	46	40	33	23	15

Wykres 5. Liczba bezrobotnych w latach 2006 - 2007

**TABLICA 9. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
WEDŁUG POWIATÓW**

Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby czynnych zawodowo)		
	2006 rok	2007 rok	spadek	2006 rok*	2007 rok	spadek
WOJEWÓDZTWO	99 406	83 339	-16 067	17,7	15,1	-2,6
Buski	3 808	3 219	-589	10,7	9,1	-1,6
Jędrzejowski	5 713	4 532	-1 181	15,2	12,3	-2,9
Kazimierski	2 079	1 819	-260	12,5	11,0	-1,5
Kielce, z tego:	29 484	25 037	-4 447	-	-	-
- kielecki	16 797	14 296	-2 501	23,4	20,4	-3,0
- m. Kielce	12 687	10 741	-1 946	12,1	10,2	-1,9
Konecki	9 794	8 326	-1 468	26,7	23,3	-3,4
Opatowski	5 103	4 546	-557	18,7	16,8	-1,9
Ostrowiecki	10 446	8 645	-1 801	22,6	19,2	-3,4
Pińczowski	2 351	1 776	-575	12,1	9,3	-2,8
Sandomierski	5 467	4 826	-641	14,0	12,4	-1,6
Skarżyski	8 789	7 844	-945	29,0	26,2	-2,8
Starachowicki	7 099	5 268	-1 831	18,6	14,2	-4,4
Staszowski	5 237	4 328	-909	14,8	12,4	-2,4
Włoszczowski	4 036	3 173	-863	18,2	14,7	-3,5

* Korekta stopy bezrobocia.

**TABLICA 10. BEZROBOTNI, OFERTY PRACY, PODJĘCIA PRACY ORAZ PODMIOTY GOSPODARCZE
W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2007**

WYSZCZEGÓLNIENIE	01.01.1999r.	1999r.	2000r.	2001r.	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0										
Liczba bezrobotnych ogółem:	84 824	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339
(stan na koniec okresu sprawozdawczego)										
w tym: kobiety	47 877	56 982	62 820	67 047	64 740	61 699	62 839	60 387	53 421	45 985
(% udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych)	56,4	53,0	53,0	51,1	49,3	48,8	49,7	51,3	53,7	55,2
zamieszkali na wsi	47 960	59 636	65 319	71 466	71 310	69 086	69 190	64 856	55 190	46 792
(% udział zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych)	56,5	55,5	55,1	54,5	54,3	54,6	54,8	55,1	55,5	56,1
Oferty pracy zgłoszone w okresie sprawozdawczym		19 664	19 183	13 398	16 445	25 762	20 988	24 318	27 251	29 052
Podjęcia pracy		41 970	42 315	40 283	46 606	48 724	49 782	49 704	53 428	48 678
Podmioty gospodarcze	73 870	81 112	89 129	95 598	99 538	103 652	103 116	104 416	106 312	106 904

TABLICA 11. LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2007

miesiąc \ rok		Liczba bezrobotnych									
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
	styczeń	93 121	112 296	123 558	136 224	135 216	131 608	128 989	121 149	101 465	
	luty	97 419	114 382	125 406	137 604	135 798	132 192	128 934	120 623	100 418	
	marzec	99 616	114 377	126 162	136 734	135 386	131 996	127 432	118 672	96 699	
	kwiecień	97 917	112 638	125 258	133 782	131 095	128 914	122 601	113 496	92 001	
	maj	95 664	110 667	123 236	126 533	126 948	126 413	119 417	109 048	87 776	
	czerwiec	96 434	109 753	122 761	127 788	125 043	125 481	117 449	104 870	85 083	
	lipiec	98 387	110 797	123 152	128 326	125 299	124 587	116 095	103 286	84 133	
	sierpień	98 109	111 160	123 593	127 800	123 949	124 038	116 439	102 652	83 671	
	wrzesień	100 120	111 651	123 347	127 532	121 970	122 969	115 322	101 243	82 427	
	październik	99 591	111 957	123 162	127 362	121 276	121 292	112 967	98 120	80 108	
	listopad	102 911	114 392	127 061	128 852	123 473	122 720	114 503	97 530	80 504	
	grudzień	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	

TABLICA 12. POZIOM BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999 - 2007

Powiaty	Liczba bezrobotnych w roku:									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Buski	4 056	4 600	4 904	4 573	4 488	4 446	4 327	3 808	3 219	
Jędrzejowski	5 857	6 531	7 410	7 540	6 962	6 953	6 948	5 713	4 532	
Kazimierski	1 655	1 878	2 133	2 234	2 290	2 394	2 188	2 079	1 819	
Kielce z tego:	30 341	33 947	38 489	39 732	38 140	38 105	35 487	29 484	25 037	
- kielecki	-	19 515	21 868	22 440	21 574	21 378	20 132	16 797	14 296	
- m. Kielce	-	14 432	16 621	17 292	16 566	16 727	15 355	12 687	10 741	
Konecki	10 679	11 882	12 847	12 911	12 553	12 428	11 401	9 794	8 326	
Opatowski	4 797	5 094	5 495	5 440	5 500	5 634	5 461	5 103	4 546	
Ostrowiecki	10 876	12 384	14 316	14 260	14 075	13 551	12 132	10 446	8 645	
Pińczowski	2 621	2 927	3 335	3 146	3 167	3 186	3 048	2 351	1 776	
Sandomierski	6 422	6 723	7 034	6 942	6 772	6 722	6 446	5 467	4 826	
Skarżyski	7 424	8 671	9 849	10 331	10 394	10 717	9 962	8 789	7 844	
Starachowicki	11 491	11 809	12 120	11 461	10 455	10 291	9 459	7 099	5 268	
Staszowski	6 557	6 978	7 439	6 951	6 089	6 375	5 906	5 237	4 328	
Włoszczowski	4 696	5 045	5 758	5 745	5 653	5 520	4 989	4 036	3 173	
WOJEWÓDZTWO	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	

**TABLICA 13. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ("NAPŁYW")
I WYREJESTROWANI ("ODPŁYW") W 2007 ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartały				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
	2007r.					
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	96 371	23 387	21 346	25 167	26 471	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	18 224	3 662	4 998	5 418	4 146	18,9
- po raz kolejny (od 1990r.)	78 147	19 725	16 348	19 749	22 325	81,1
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	1 610	337	277	395	601	1,7
- po robotach publicznych	421	45	20	145	211	0,4
- po stażu	9 116	1 795	1 977	2 335	3 009	9,5
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 634	419	554	761	900	2,7
- po szkoleniu	5 118	466	1 400	1 191	2 061	5,3
- po pracach społecznie użytecznych	1 361	213	198	297	653	1,4
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	112 438	26 094	32 962	27 823	25 559	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	48 678	11 511	14 588	11 882	10 697	43,3
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	39 821	10 163	11 525	9 715	8 418	35,4
w tym: <i>pracy sezonowej</i>	978	183	486	213	96	0,9
- <i>pracy subsydiowanej</i>	8 857	1 348	3 063	2 167	2 279	7,9
w tym:						
- prac interwencyjnych	3 734	735	1 355	868	776	3,3
- robót publicznych	1 090	66	590	303	131	1,0
- podjęcia działalności gospodarczej	1 648	275	514	383	476	1,5
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 158	206	547	563	842	1,9
- inne	227	66	57	50	54	0,2
- rozpoczęcia szkolenia	5 239	848	1 410	1 193	1 788	4,7
- rozpoczęcia stażu	9 830	2 209	2 601	2 740	2 280	8,7
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 133	704	936	717	776	2,8
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 378	466	478	274	160	1,2
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	28 553	6 472	8 508	7 392	6 181	25,4
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5 162	1 484	1 723	1 213	742	4,6
- podjęcia nauki	761	14	4	89	654	0,7
- ukończenia 60/65 lat	127	35	24	35	33	0,1
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	535	154	114	159	108	0,5
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	240	57	49	57	77	0,2
- z innych przyczyn	8 802	2 140	2 527	2 072	2 063	7,8

TABLICA 14. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007r.				
	ogółem	kwartały			
		I	II	III	IV
Ogółem	48 678	11 511	14 588	11 882	10 697
kobiety	21 798	4 899	5 937	5 794	5 168
mężczyźni	26 880	6 612	8 651	6 088	5 529
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	37 195	8 797	11 491	9 050	7 857
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	639	173	181	161	124
- osoby dotychczas niepracujące	11 483	2 714	3 097	2 832	2 840
			w %		
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
kobiety	44,8	42,6	40,7	48,8	48,3
mężczyźni	55,2	57,4	59,3	51,2	51,7
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	76,4	76,4	78,8	76,2	73,5
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1,3	1,5	1,2	1,4	1,2
- osoby dotychczas niepracujące	23,6	23,6	21,2	23,8	26,5

Tablica 15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej

Podjęcia pracy	2007 rok	Udział %
Prace subsydiowane	8 857	18,2
z tego:		
<i>prace interwencyjne</i>	3 734	7,7
<i>roboty publiczne</i>	1 090	2,2
<i>podjęcie działalności gospodarczej</i>	1 648	3,4
<i>podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	2 158	4,4
<i>inne</i>	227	0,5
Prace niesubsydiowane	39 821	81,8
Ogółem	48 678	100,0

TABLICA 16. "NAPŁYW" I "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH, W TYM OSOBY KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ)	Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ)	w tym osoby, które podjęły pracę	Wskaźnik płynności rynku pracy (3:1)* 100%
	2007r.			
0	1	2	3	4
WOJEWÓDZTWO	96 371	112 438	48 678	50,5
Buski	3 626	4 215	1 926	53,1
Jędrzejowski	4 676	5 857	2 618	56,0
Kazimierski	1 438	1 698	569	39,6
Kielce, z tego:	28 537	32 984	13 173	46,2
- kielecki	14 835	17 336	7 196	48,5
- m. Kielce	13 702	15 648	5 977	43,6
Konecki	9 107	10 575	5 121	56,2
Opatowski	4 401	4 958	1 671	38,0
Ostrowiecki	11 151	12 952	5 692	51,0
Pińczowski	2 143	2 718	871	40,6
Sandomierski	4 835	5 476	2 047	42,3
Skarżyski	8 536	9 481	4 627	54,2
Starachowicki	8 987	10 818	5 526	61,5
Staszowski	5 659	6 568	2 889	51,1
Włoszczowski	3 275	4 138	1 948	59,5

TABLICA 17. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006 rok	2007 rok	Spadek w 2007r.	w % 2007=100
Ogółem	99 406	83 339	-16 067	-16,2
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	71 144	60 264	-10 880	-15,3
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 183	1 667	-516	-23,6
- osoby dotychczas niepracujące	28 262	23 075	-5 187	-18,4
Kobiety	53 421	45 985	-7 436	-13,9
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	36 933	32 027	-4 906	-13,3
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 347	1 047	-300	-22,3
- osoby dotychczas niepracujące	16 488	13 958	-2 530	-15,3
Mężczyźni	45 985	37 354	-8 631	-18,8
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	34 211	28 237	-5 974	-17,5
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	836	620	-216	-25,8
- osoby dotychczas niepracujące	11 774	9 117	-2 657	-22,6

TABLICA 18. BEZROBOTNI Z PRAWEM I BEZ PRAWA DO ZASIŁKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	Powiat	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2007r.	Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2007r.
		2006 roku	2007 roku		2006 roku	2007 roku	
		1	2		3	4	
0							
1	Buski	319	317	9,8	3 489	2 902	90,2
2	Jędrzejowski	352	357	7,9	5 361	4 175	92,1
3	Kazimierski	94	65	3,6	1 985	1 754	96,4
	Kielce, z tego:	2 693	2 257	9,0	26 791	22 780	91,0
4	- kielecki	1 430	1 295	9,1	15 367	13 001	90,9
	- m.Kielce	1 263	962	9,0	11 424	9 779	91,0
5	Konecki	1 660	1 669	20,0	8 134	6 657	80,0
6	Opatowski	272	247	5,4	4 831	4 299	94,6
7	Ostrowiecki	1 556	1 370	15,8	8 890	7 275	84,2
8	Pińczowski	177	142	8,0	2 174	1 634	92,0
9	Sandomierski	301	250	5,2	5 166	4 576	94,8
10	Skarżyski	1 314	1 029	13,1	7 475	6 815	86,9
11	Starachowicki	1 657	1 274	24,2	5 442	3 994	75,8
12	Staszowski	488	427	9,9	4 749	3 901	90,1
13	Włoszczowski	282	222	7,0	3 754	2 951	93,0
	Woj. świętokrzyskie	11 165	9 626	11,6	88 241	73 713	88,4
	Kraj	310 828	250 633	14,3	1 998 582	1 495 940	85,7

TABLICA 19. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2006r.		stan na 31.12.2007r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	99 406	100,0	83 339	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	21 567	21,7	16 453	19,7
25 - 34	29 552	29,7	24 572	29,5
35 - 44	19 645	19,7	16 280	19,5
45 - 54	22 836	23,0	19 883	23,9
55 - 59	5 021	5,1	5 223	6,3
60 lat i więcej	785	0,8	928	1,1

**TABLICA 20. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2006r.		stan na 31.12.2007r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	99 406	100,0	83 339	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	8 120	8,2	7 292	8,8
- policealnym i średnim zawodowym	24 560	24,7	20 133	24,2
- średnim ogólnokształcącym	9 278	9,3	8 374	10,0
- zasadniczym zawodowym	31 708	31,9	25 690	30,8
- gimnazjalnym i poniżej	25 740	25,9	21 850	26,2

TABLICA 21. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2006r.		stan na 31.12.2007r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	99 406	100,0	83 339	100,0
z tego				
do 1 roku	13 186	13,3	11 494	13,8
1 - 5	18 940	19,0	15 924	19,1
5 - 10	12 995	13,1	11 028	13,2
10 - 20	14 837	14,9	12 307	14,8
20 - 30	9 719	9,8	8 010	9,6
30 lat i więcej	1 467	1,5	1 501	1,8
bez stażu	28 262	28,4	23 075	27,7

**TABLICA 22. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2007 roku							
Ogółem	83 339	6 891	12 864	10 916	11 287	11 884	29 497
Wiek w latach							
18 - 24	16 453	1 984	4 557	3 003	2 591	2 368	1 950
25 - 34	24 572	2 095	3 662	3 414	3 572	3 750	8 079
35 - 44	16 280	1 177	1 908	2 005	2 154	2 247	6 789
45 - 54	19 883	1 274	2 165	1 965	2 291	2 717	9 471
55 - 59	5 223	317	494	442	569	675	2 726
60 i więcej	928	44	78	87	110	127	482
Wykształcenie							
- wyższe	7 292	898	1 593	1 216	1 155	1 058	1 372
- policealne i średnie zawod.	20 133	1 626	3 436	2 856	2 886	3 119	6 210
- średnie ogólnokształcące	8 374	794	1 759	1 394	1 217	1 216	1 994
- zasadnicze zawodowe	25 690	2 012	3 402	3 147	3 322	3 570	10 237
- gimnazjalne i poniżej	21 850	1 561	2 674	2 303	2 707	2 921	9 684
Staż pracy							
do 1 roku	11 494	1 057	2 042	1 555	1 505	1 522	3 813
1 - 5	15 924	1 431	2 447	2 203	2 303	2 317	5 223
5 - 10	11 028	892	1 474	1 435	1 562	1 570	4 095
10 - 20	12 307	894	1 497	1 393	1 519	1 654	5 350
20 - 30	8 010	696	992	927	1 137	1 282	2 976
30 lat i więcej	1 501	163	264	255	316	205	298
bez stażu	23 075	1 758	4 148	3 148	2 945	3 334	7 742

TABLICA 23. STRUKTURA "WIEKOWA" BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

stan na koniec roku

Wiek w latach		WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiatowe Urzędy Pracy														
			Busko - Zdrój	Jędrze- jów	Kazimierza Wlk.	Kielce	Końskie	Opatów	Ostrowiec Św.	Pińczów	Sandomierz	Skarżysko - Kam.	Staracho- wice	Staszów	Włosz- czowa		
RAZEM	2006r.	99 406	3 808	5 713	2 079	29 484	9 794	5 103	10 446	2 351	5 467	8 789	7 099	5 237	4 036		
	2007r.	83 339	3 219	4 532	1 819	25 037	8 326	4 546	8 645	1 776	4 826	7 844	5 268	4 328	3 173		
18 - 24	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
	2006r.	21 567	1 260	1 598	773	5 479	1 836	1 375	2 081	667	1 315	1 511	1 286	1 367	1 019		
25 - 34	2007r.	16 453	909	1 112	629	4 117	1 340	1 206	1 648	438	1 107	1 358	877	1 044	668		
	Udział % w bezrobot. ogółem	19,7	28,2	24,5	34,6	16,4	16,1	26,5	19,0	24,7	22,9	17,3	16,7	24,1	21,1		
35 - 44	2006r.	29 552	1 205	1 829	656	8 723	2 689	1 676	3 050	692	1 899	2 480	1 857	1 600	1 196		
	2007r.	24 572	1 065	1 451	563	7 319	2 298	1 394	2 504	540	1 672	2 162	1 317	1 320	967		
45 - 54	Udział % w bezrobot. ogółem	29,5	33,1	32,0	30,9	29,2	27,6	30,7	29,0	30,4	34,7	27,6	25,0	30,5	30,5		
	2006r.	19 645	516	922	266	6 196	2 149	885	2 096	399	974	1 926	1 533	990	793		
55 - 59	2007r.	16 280	452	747	250	5 180	1 873	821	1 685	289	857	1 628	1 064	824	610		
	Udział % w bezrobot. ogółem	19,5	14,0	16,5	13,7	20,7	22,5	18,1	19,5	16,3	17,8	20,7	20,2	19,0	19,2		
60 lat i więcej	2006r.	22 836	619	1 071	285	7 238	2 470	934	2 636	473	994	2 335	1 960	1 045	776		
	2007r.	19 883	562	890	265	6 446	2 176	867	2 213	374	889	2 117	1 527	887	670		
i więcej	Udział % w bezrobot. ogółem	23,9	17,5	19,6	14,6	25,8	26,1	19,1	25,6	21,0	18,4	27,0	29,0	20,5	21,1		
	2006r.	5 021	187	254	80	1 595	568	203	511	104	245	462	399	201	212		
i więcej	2007r.	5 223	198	279	91	1 673	543	224	525	106	238	496	413	214	223		
	Udział % w bezrobot. ogółem	6,3	6,2	6,2	5,0	6,7	6,5	4,9	6,1	6,0	4,9	6,3	7,8	5,0	7,0		
i więcej	2006r.	785	21	39	19	253	82	30	72	16	40	75	64	34	40		
	2007r.	928	33	53	21	302	96	34	70	29	63	83	70	39	35		
i więcej	Udział % w bezrobot. ogółem	1,1	1,0	1,2	1,2	1,2	1,2	0,7	0,8	1,6	1,3	1,1	1,3	0,9	1,1		

TABLICA 24. POZIOM WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

stan na koniec roku

Wykształcenie		WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiatowe Urzędy Pracy												
			Busko - Zdrój	Jędrze- jów	Kazimierza Wlk.	Kielce	Końskie	Opatów	Ostrowiec Św.	Pińczów	Sando- mierz	Skarżysko - Kam.	Staracho- wice	Staszów	Włosz- czowa
	2006r.	99 406	3 808	5 713	2 079	29 484	9 794	5 103	10 446	2 351	5 467	8 789	7 099	5 237	4 036
RAZEM	2007r.	83 339	3 219	4 532	1 819	25 037	8 326	4 546	8 645	1 776	4 826	7 844	5 268	4 328	3 173
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
wyższe	2006r.	8 120	323	511	119	3 006	461	265	833	206	503	688	539	406	260
	2007r.	7 292	289	436	76	2 688	439	261	718	185	532	630	425	399	214
	Udział % w bezrobot. ogółem	8,8	9,0	9,6	4,2	10,7	5,3	5,7	8,3	10,4	11,0	8,0	8,1	9,2	6,8
policjalne i średnie zawodowe	2006r.	24 560	1 095	1 671	709	7 079	1 989	1 001	2 479	742	1 371	2 453	1 751	1 241	979
	2007r.	20 133	874	1 284	625	5 905	1 721	853	2 112	521	1 168	2 138	1 272	955	705
	Udział % w bezrobot. ogółem	24,2	27,2	28,3	34,3	23,6	20,7	18,8	24,4	29,3	24,2	27,3	24,1	22,1	22,2
średnie ogólno- kształcące	2006r.	9 278	292	556	164	2 466	944	498	1 088	251	406	873	750	587	403
	2007r.	8 374	252	442	163	2 399	774	548	913	202	377	887	578	493	346
	Udział % w bezrobot. ogółem	10,0	7,8	9,8	9,0	9,6	9,3	12,1	10,6	11,4	7,8	11,3	11,0	11,4	10,9
zasadnicze zawodowe	2006r.	31 708	1 248	1 626	625	9 024	3 312	1 935	3 142	674	1 865	2 944	2 381	1 744	1 188
	2007r.	25 690	1 015	1 206	516	7 316	2 807	1 632	2 495	491	1 574	2 518	1 725	1 437	958
	Udział % w bezrobot. ogółem	30,8	31,5	26,6	28,4	29,2	33,7	35,9	28,9	27,7	32,6	32,1	32,7	33,2	30,2
gimnazjalne i poniżej	2006r.	25 740	850	1 349	462	7 909	3 088	1 404	2 904	478	1 322	1 831	1 678	1 259	1 206
	2007r.	21 850	789	1 164	439	6 729	2 585	1 252	2 407	377	1 175	1 671	1 268	1 044	950
	Udział % w bezrobot. ogółem	26,2	24,5	25,7	24,1	26,9	31,0	27,5	27,8	21,2	24,4	21,3	24,1	24,1	29,9

TABLICA 25. STAŻ PRACY BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

stan na koniec roku

Staż pracy w latach		Powiatowe Urzędy Pracy													Włoszczowa
		WOJEWÓDZTWO RAZEM	Busko - Zdrój	Jędrzejów	Kazimierza Wlk.	Kielce	Końskie	Opatów	Ostrowiec Św.	Pińczów	Sandomierz	Skarżysko - Kam.	Starachowice	Staszów	
RAZEM	2006r.	99 406	3 808	5 713	2 079	29 484	9 794	5 103	10 446	2 351	5 467	8 789	7 099	5 237	4 036
	2007r.	83 339	3 219	4 532	1 819	25 037	8 326	4 546	8 645	1 776	4 826	7 844	5 268	4 328	3 173
do 1 roku	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	2006r.	13 186	495	774	239	3 939	1 056	639	1 584	301	730	1 027	948	745	709
1 - 5	2007r.	11 494	420	623	215	3 592	925	567	1 311	243	654	973	726	651	594
	Udział % w bezrobot. ogółem	13,8	13,0	13,7	11,8	14,3	11,1	12,5	15,2	13,7	13,5	12,4	13,8	15,0	18,7
5 - 10	2006r.	18 940	834	1 168	336	5 000	2 077	1 054	2 071	404	1 013	1 625	1 392	1 179	787
	2007r.	15 924	678	952	284	4 338	1 805	881	1 745	288	882	1 483	1 011	970	607
10 - 20	Udział % w bezrobot. ogółem	19,1	21,1	21,0	15,6	17,3	21,7	19,4	20,2	16,2	18,3	18,9	19,2	22,4	19,1
	2006r.	12 995	388	628	154	3 926	1 643	528	1 239	222	541	1 253	1 257	732	484
20 - 30	2007r.	11 028	330	516	146	3 393	1 447	472	990	172	511	1 068	970	634	379
	Udział % w bezrobot. ogółem	13,2	10,3	11,4	8,0	13,6	17,4	10,4	11,5	9,7	10,6	13,6	18,4	14,6	11,9
30 lat i więcej	2006r.	14 837	474	733	161	4 290	1 684	567	1 689	321	586	1 622	1 470	726	514
	2007r.	12 307	417	587	147	3 603	1 461	475	1 448	233	512	1 376	1 043	600	405
bez stażu	Udział % w bezrobot. ogółem	14,8	13,0	13,0	8,1	14,4	17,5	10,4	16,7	13,1	10,6	17,5	19,8	13,9	12,8
	2006r.	9 719	243	456	102	3 157	981	308	1 210	164	331	1 148	939	393	287
2007r.	2007r.	8 010	230	368	85	2 570	822	276	986	137	256	991	761	301	227
	Udział % w bezrobot. ogółem	9,6	7,1	8,1	4,7	10,3	9,9	6,1	11,4	7,7	5,3	12,6	14,4	7,0	7,2
30 lat i więcej	2006r.	1 467	58	58	23	560	109	45	157	27	54	174	95	43	64
	2007r.	1 501	65	65	24	550	109	45	175	41	54	169	98	39	67
2007r.	2007r.	1,8	2,0	1,4	1,3	2,2	1,3	1,0	2,0	2,3	1,1	2,2	1,9	0,9	2,1
	Udział % w bezrobot. ogółem	28 262	1 316	1 896	1 064	8 612	2 244	1 962	2 496	912	2 212	1 940	998	1 419	1 191
2007r.	2007r.	23 075	1 079	1 421	918	6 991	1 757	1 830	1 990	662	1 957	1 784	659	1 133	894
	Udział % w bezrobot. ogółem	27,7	33,5	31,4	50,5	27,9	21,1	40,2	23,0	37,3	40,6	22,8	12,5	26,2	28,2

TABLICA 26. CZAS OCZEKIWANIA BEZROBOTNYCH NA PRACĘ WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

stan na koniec roku

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach		Powiatowe Urzędy Pracy													Włoszczowa
		WOJEWÓDZTWO RAZEM	Busko - Zdrój	Jędrzejów	Kazimierza Wik.	Kielce	Końskie	Opatów	Ostrowiec Św.	Pińczów	Sandomierz	Skarżysko - Kam.	Starachowice	Staszów	
RAZEM	2006r.	99 406	3 808	5 713	2 079	29 484	9 794	5 103	10 446	2 351	5 467	8 789	7 099	5 237	4 036
	2007r.	83 339	3 219	4 532	1 819	25 037	8 326	4 546	8 645	1 776	4 826	7 844	5 268	4 328	3 173
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 1 miesiąca	2006r.	6 508	278	315	100	2 032	555	251	866	139	329	545	500	365	233
	2007r.	6 891	345	395	87	2 216	578	250	765	167	325	512	488	511	252
	Udział % w bezrobot. ogółem	8,3	10,7	8,7	4,8	8,9	6,9	5,5	8,8	9,4	6,7	6,5	9,3	11,8	8,0
1 - 3	2006r.	14 265	650	778	297	4 049	1 299	724	1 650	319	726	1 232	1 143	860	538
	2007r.	12 864	565	731	228	3 465	1 234	617	1 365	301	802	1 388	977	804	387
	Udział % w bezrobot. ogółem	15,4	17,6	16,1	12,5	13,8	14,8	13,6	15,8	16,9	16,6	17,7	18,6	18,6	12,2
3 - 6	2006r.	12 845	559	652	258	3 768	1 188	625	1 440	305	572	1 189	1 107	806	376
	2007r.	10 916	416	466	232	3 364	1 107	634	1 138	225	511	1 040	875	581	327
	Udział % w bezrobot. ogółem	13,1	12,9	10,3	12,8	13,4	13,3	13,9	13,2	12,7	10,6	13,3	16,6	13,4	10,3
6 - 12	2006r.	13 223	481	641	304	3 713	1 307	696	1 584	222	628	1 329	1 175	702	441
	2007r.	11 287	369	481	213	3 548	1 108	557	1 356	189	613	1 183	886	479	305
	Udział % w bezrobot. ogółem	13,5	11,5	10,6	11,7	14,2	13,3	12,3	15,7	10,6	12,7	15,1	16,8	11,1	9,6
12 - 24	2006r.	15 299	576	835	332	4 699	1 448	691	1 578	345	764	1 474	1 202	774	581
	2007r.	11 884	468	560	320	3 392	1 204	660	1 410	211	591	1 320	755	551	442
	Udział % w bezrobot. ogółem	14,3	14,5	12,4	17,6	13,5	14,5	14,5	16,3	11,9	12,3	16,8	14,3	12,7	13,9
powyżej 24 miesięcy	2006r.	37 266	1 264	2 492	788	11 223	3 997	2 116	3 328	1 021	2 448	3 020	1 972	1 730	1 867
	2007r.	29 497	1 056	1 899	739	9 052	3 095	1 828	2 611	683	1 984	2 401	1 287	1 402	1 460
	Udział % w bezrobot. ogółem	35,4	32,8	41,9	40,6	36,2	37,2	40,2	30,2	38,5	41,1	30,6	24,4	32,4	46,0

TABLICA 27. BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2007 ROKU

Grupy zawodów		Zarejestrowani bezrobotni														Oferty pracy			
		w 2007 roku				na koniec grudnia 2007 roku													
		ogółem	kobiety	osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		ogółem	kobiety	osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		do 1		1 - 12		pow. 12				zgłoszone w 2007r.*	na koniec grudnia 2007r.
				razem	kobiety			razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
OGÓŁEM	96 371	46 284	16 803	10 452	83 339	45 985	3 756	2 300	5 133	1 970	24 826	12 279	30 305	17 778	28 486	163			
Bez zawodu	25 350	13 500	7 491	4 839	20 171	11 293	1 584	1 006	794	276	3 573	1 683	4 698	2 468	0	0			
Bezrobotni posiadający zawód	71 021	32 784	9 312	5 613	63 168	34 692	2 172	1 294	4 339	1 694	21 253	10 596	25 607	15 310	28 486	163			
0 Siły zbrojne	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0			
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	80	38	0	0	91	42	0	0	9	5	38	15	43	21	27	1			
2 Specjaliści	12 340	8 730	4 606	3 307	6 800	5 016	959	649	495	306	2 287	1 660	1 663	1 319	1 816	13			
3 Technicy i inny średni personel	19 489	9 340	3 152	1 629	15 216	9 296	740	422	933	407	4 618	2 605	5 002	3 524	4 377	21			
4 Pracownicy biurowi	1 570	1 139	81	63	1 901	1 556	27	22	106	72	656	504	971	836	5 018	16			
5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7 452	6 330	612	483	8 560	7 843	196	159	430	373	2 918	2 588	4 006	3 797	4 798	31			
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	885	472	12	6	1 381	906	4	2	69	38	315	181	632	424	248	5			
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	23 284	4 691	808	119	22 398	6 909	232	36	1 782	325	7 966	2 033	9 684	3 603	3 527	45			
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2 211	429	41	6	2 308	766	14	4	176	32	826	211	1 125	404	1 252	17			
9 Pracownicy przy pracach prostych	3 708	1 615	0	0	4 512	2 358	0	0	339	136	1 628	799	2 481	1 382	7 423	14			

(*) Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007r. wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MIPIS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2006 i 2007 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2006r.	2007r.		w 2006r.	w 2007r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
0	1	2	3	4	5	
	Ogółem	100 891	96 371	46 284	27 034	28 486
	Bez zawodu	24 088	25 350	13 500	0	0
	Bezrobotni posiadający zawód	76 803	71 021	32 784	27 034	28 486
"0"	SIŁY ZBROJNE	2	2	0	0	0
011	Żołnierze zawodowi	2	2	0	0	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	71	80	38	36	27
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	1	1	0	0	0
121	Dyrektorzy generalni, wykonawczy, prezesi i ich zastępcy	9	13	6	3	2
122	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej	13	19	10	1	2
123	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych	17	21	9	12	12
131	Kierownicy małych przedsiębiorstw	31	26	13	20	11
"2"	SPECJALIŚCI	12 550	12 340	8 730	1 927	1 816
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	210	196	164	24	39
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	39	30	22	10	18
213	Informatycy	346	357	75	83	50
214	Inżynierowie i pokrewni	1 591	1 476	609	212	161
221	Specjaliści nauk biologicznych	137	132	111	17	19
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	240	241	162	32	24
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	380	431	361	164	212
224	Pielęgniarki i położne	433	341	338	156	65
231	Nauczyciele szkół wyższych	14	9	2	3	1
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	1 126	1 160	827	67	68
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	378	391	370	112	193
234	Nauczyciele szkół specjalnych	18	18	18	28	19
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	324	310	266	201	209
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	4 376	4 024	3 037	516	484
242	Prawnicy	265	240	129	41	28
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	85	86	75	60	44
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	1 985	2 270	1 755	120	100
245	Specjaliści kultury i sztuki	119	125	84	44	52
246	Duchowni	0	1	0	0	1
247	Specjaliści administracji publicznej	484	502	325	37	29
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	23 032	19 489	9 340	4 092	4 377
311	Technicy	11 175	8 911	1 688	428	378
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	444	434	146	109	111
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	37	36	16	8	19

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2006 i 2007 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2006r.	2007r.		w 2006r.	w 2007r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
0		1	2	3	4	5
314	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	13	12	0	1	1
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	88	83	37	51	51
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	3 507	3 090	1 987	83	63
322	Średni personel ochrony zdrowia	433	422	342	174	208
331	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	29	22	14	44	52
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	6 254	5 416	4 253	524	587
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	58	64	42	12	26
343	Średni personel biurowy	562	532	467	2 112	2 334
344	Urzędnicy do spraw podatków, ceł i pokrewni	9	10	8	22	21
345	Policjanci, funkcjonariusze Służby Więziennej i ochrony państwa	13	20	0	0	7
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	205	221	184	320	306
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	177	186	127	56	73
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	28	30	29	148	140
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	1 700	1 570	1 139	4 861	5 018
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	54	54	53	192	253
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	154	140	123	45	80
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	365	378	135	524	511
414	Pracownicy poczty i pokrewni	25	32	14	35	11
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	843	721	609	3 713	3 720
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	97	95	78	167	187
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	162	150	127	185	256
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	7 418	7 452	6 330	4 215	4 798
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	21	31	9	13	21
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	2 142	2 130	1 667	710	753
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	184	211	197	305	384
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	1 204	1 172	1 122	262	329
515	Pracownicy usług ochrony	244	239	24	185	154
521	Modelki, modele i pokrewni	1	0	0	2	0
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 622	3 669	3 311	2 738	3 157
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	949	885	472	223	248
611	Rolnicy produkcji roślinnej	299	278	162	0	0
612	Hodowcy zwierząt i pokrewni	27	22	16	1	0
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	187	182	91	0	0
621	Ogrodnicy	242	230	144	145	200
631	Robotnicy leśni i pokrewni	131	125	32	77	48
632	Rybacy śródlądowi	2	7	0	0	0
633	Rybacy morskcy	2	0	0	0	0
641	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	59	41	27	0	0

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2006 i 2007 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2006r.	2007r.		w 2006r.	w 2007r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
0		1	2	3	4	5
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	25 589	23 284	4 691	3 678	3 527
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	229	231	1	17	20
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	3 223	2 784	25	537	544
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 611	1 505	20	247	335
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	784	738	71	135	128
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1 041	1 061	45	326	268
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 893	3 725	398	401	419
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	5 903	4 976	187	351	379
724	Elektrycy	2 126	1 765	79	186	191
725	Monterzy elektronicy i pokrewni	300	219	12	19	20
731	Robotnicy produkcji wyrobów precyzyjnych z metalu i materiałów pokrewnych	195	196	95	10	5
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	249	241	171	145	30
733	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	11	8	7	0	0
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	73	82	27	56	68
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	2 109	2 022	830	388	331
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	918	905	72	276	308
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	2 539	2 461	2 349	551	461
744	Robotnicy obróbki skóry	385	365	302	33	20
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 223	2 211	429	1 141	1 252
811	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i pokrewni	48	58	5	87	86
812	Operatorzy maszyn i urządzeń hutniczych i pokrewni	140	127	21	27	35
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	37	36	11	19	12
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	17	26	11	43	50
815	Operatorzy urządzeń przemysłu chemicznego	34	31	15	17	12
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	152	133	12	58	55
817	Operatorzy zautomatyzowanych linii produkcyjnych i robotów przemysłowych w przemyśle elektromaszynowym	2	1	0	2	0
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	331	305	48	60	105
822	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	4	2	0	6	0
823	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	34	33	13	58	49

**TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2006 i 2007 ROKU
ORAZ ILOŚĆ OFERT PRACY WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani			Oferty pracy zgłoszone *	
		w 2006r.	2007r.		w 2006r.	w 2007r.
		ogółem	ogółem	kobiety		
0		1	2	3	4	5
824	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	1	5	0	10	11
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	43	43	16	39	28
826	Operatorzy maszyn w przemyśle włókienniczym	31	38	30	21	19
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	200	199	144	36	17
828	Monterzy	309	292	45	138	91
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	35	43	13	43	86
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	61	72	24	6	1
832	Kierowcy pojazdów	537	545	2	386	475
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	199	218	19	85	120
834	Marynarze i pokrewni	8	4	0	0	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	3 269	3 708	1 615	6 861	7 423
911	Sprzedawcy uliczni i pokrewni	4	5	5	0	1
912	Czyszciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	3	7	0	2	2
913	Pomoce domowe, sprzątaczk i praczki	707	906	770	612	668
914	Gospodarze budynków, zmywacze szyb i pokrewni	655	700	278	4 631	4 920
915	Gońcy, bagażowi, portierzy i pokrewni	165	223	65	161	158
916	Ładowacze nieczystości i pokrewni	207	202	62	37	50
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	28	31	19	0	3
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	854	893	61	745	875
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	541	622	331	628	702
933	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	105	119	24	45	44

(*) Liczba ofert pracy zgłoszonych w ciągu 2007 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPIPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2006 i 2007 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2006 roku		2007 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
	Ogółem	99 406	53 421	83 339	45 985
	Bez zawodu	23 953	13 242	20 171	11 293
	Bezrobotni posiadający zawód	75 453	40 179	63 168	34 692
"0"	SIŁY ZBROJNE	1	0	1	0
011	Żołnierze zawodowi	1	0	1	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	87	44	91	42
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	1	0	2	0
121	Dyrektorzy generalni, wykonawczy, prezesi i ich zastępcy	10	3	16	5
122	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej	12	6	17	7
123	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych	28	14	27	13
131	Kierownicy małych przedsiębiorstw	36	21	29	17
"2"	SPECJALIŚCI	7 631	5 647	6 800	5 016
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	112	81	107	89
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	19	15	13	9
213	Informatycy	181	48	151	38
214	Inżynierowie i pokrewni	794	302	710	264
221	Specjaliści nauk biologicznych	60	46	55	43
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	166	95	141	89
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	147	124	150	121
224	Pielęgniarki i położne	322	318	270	267
231	Nauczyciele szkół wyższych	10	6	7	4
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	680	499	588	408
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	448	425	371	351
234	Nauczyciele szkół specjalnych	4	4	7	7
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	248	216	186	163
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2 854	2 283	2 455	1 978
242	Prawnicy	140	75	99	54
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	64	58	62	57
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	1 040	809	1 088	836
245	Specjaliści kultury i sztuki	67	48	56	38
247	Specjaliści administracji publicznej	275	195	284	200
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	18 880	11 169	15 216	9 296
311	Technicy	7 936	2 247	6 169	1 877
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	299	144	236	113
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	53	30	44	23

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2006 i 2007 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2006 roku		2007 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
314	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	9	1	8	0
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	97	57	96	61
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	3 380	2 557	2 855	2 175
322	Średni personel ochrony zdrowia	351	300	280	245
331	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	31	23	20	15
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	5 734	4 992	4 623	4 041
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	52	43	49	42
343	Średni personel biurowy	534	464	475	433
344	Urzędnicy do spraw podatków, cel i pokrewni	9	7	9	7
345	Policjanci, funkcjonariusze Służby Więziennej i ochrony państwa	14	0	9	0
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	201	184	171	150
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	158	102	147	92
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	22	18	25	22
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	2 222	1 825	1 901	1 556
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	61	59	59	56
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	253	238	203	190
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	455	235	418	219
414	Pracownicy poczty i pokrewni	41	22	41	24
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1 085	976	878	794
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	124	114	120	111
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	203	181	182	162
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	9 874	9 075	8 560	7 843
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	39	24	34	18
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	2 937	2 648	2 501	2 259
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	303	274	267	251
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	1 318	1 293	1 163	1 132
515	Pracownicy usług ochrony	165	28	161	23
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	5 112	4 808	4 434	4 160
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 633	1 050	1 381	906
611	Rolnicy produkcji roślinnej	506	326	426	291
612	Hodowcy zwierząt i pokrewni	51	35	48	33
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	350	242	300	203
621	Ogrodnicy	428	338	374	296

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2006 i 2007 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2006 roku		2007 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
631	Robotnicy leśni i pokrewni	204	39	166	33
632	Rybacy śródlądowi	7	0	4	0
633	Rybacy morscy	3	0	1	0
641	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	84	70	62	50
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	27 809	8 273	22 398	6 909
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	280	2	230	2
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	3 310	84	2 587	60
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 479	17	1 255	17
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	952	148	726	124
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1 054	78	898	68
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	4 523	685	3 725	619
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	5 402	346	4 119	265
724	Elektrycy	1 890	175	1 518	144
725	Monterzy elektronicy i pokrewni	212	20	152	22
731	Robotnicy produkcji wyrobów precyzyjnych z metalu i materiałów pokrewnych	258	177	222	154
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	416	335	337	272
733	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	8	8	5	5
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	73	31	69	35
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	2 245	1 302	1 827	1 095
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	834	169	683	140
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	4 204	4 099	3 501	3 408
744	Robotnicy obróbki skóry	669	597	544	479
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 597	825	2 308	766
811	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i pokrewni	66	9	60	8
812	Operatorzy maszyn i urządzeń hutniczych i pokrewni	147	29	123	32
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	43	25	46	24
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	32	27	42	30
815	Operatorzy urządzeń przemysłu chemicznego	46	19	42	20
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	156	15	119	13

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2006 i 2007 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec:			
		2006 roku		2007 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
817	Operatorzy zautomatyzowanych linii produkcyjnych i robotów przemysłowych w przemyśle elektromaszynowym	2	1	1	1
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	306	101	256	97
822	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	5	1	4	0
823	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	42	18	33	19
824	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	3	1	3	1
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	63	32	55	28
826	Operatorzy maszyn w przemyśle włókienniczym	45	40	44	40
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	379	342	332	303
828	Monterzy	319	73	269	67
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	23	7	31	12
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	83	33	73	32
832	Kierowcy pojazdów	534	4	499	4
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	298	48	273	35
834	Marynarze i pokrewni	5	0	3	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	4 719	2 271	4 512	2 358
911	Sprzedawcy uliczni i pokrewni	7	7	7	6
912	Czyściciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	2	1	6	1
913	Pomoce domowe, sprzątaczk i praczki	1 170	1 043	1 211	1 120
914	Gospodarze budynków, zmywacze szyb i pokrewni	819	342	787	363
915	Gońcy, bagażowi, portierzy i pokrewni	269	106	292	108
916	Ładowacze nieczystości i pokrewni	387	132	319	119
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	28	16	29	16
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1 033	90	889	89
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	852	505	825	507
933	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	152	29	147	29

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2007 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2007r.		na koniec grudnia 2007 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
OGÓŁEM		16 803	10 452	3 756	2 300
BEZ ZAWODU		7 491	4 839	1 584	1 006
BEZROBOTNI POSIADAJĄCY ZAWÓD		9 312	5 613	2 172	1 294
"2"	SPECJALIŚCI	4 606	3 307	959	649
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	83	71	11	10
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	13	10	3	2
213	Informatycy	163	30	34	7
214	Inżynierowie i pokrewni	681	343	137	55
221	Specjaliści nauk biologicznych	66	57	12	10
222	Specjaliści nauk rolniczych i pokrewni	92	69	18	13
223	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	233	196	51	41
224	Pielęgniarki i położne	44	44	9	9
231	Nauczyciele szkół wyższych	2	2	0	0
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	412	327	76	59
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	53	50	6	6
234	Nauczyciele szkół specjalnych	7	7	1	1
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	98	88	18	15
241	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	1 221	930	278	209
242	Prawnicy	115	61	15	7
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	30	28	5	4
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	1 023	816	228	164
245	Specjaliści kultury i sztuki	66	46	8	5
247	Specjaliści administracji publicznej	204	132	49	32
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3 152	1 629	740	422
311	Technicy	1 214	227	258	63
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	88	32	21	9
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	2	2	1	1
314	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	1	0	0	0
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	6	3	2	1
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	517	342	142	103
322	Średni personel ochrony zdrowia	143	117	21	20
341	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	991	746	252	192
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	7	4	2	2
343	Średni personel biurowy	81	72	18	14
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	49	43	11	8

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2007 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2007r.		na koniec grudnia 2007 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	48	36	9	6
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	5	5	3	3
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	81	63	27	22
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	6	6	2	2
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	4	3	7	6
413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	1	1	0	0
414	Pracownicy poczty i pokrewni	1	1	1	1
419	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	40	31	11	9
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	5	2	0	0
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	24	19	6	4
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	612	483	196	159
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	1	0	0	0
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	184	109	59	38
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	11	9	7	6
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	216	211	59	57
515	Pracownicy usług ochrony	28	4	12	2
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	172	150	59	56
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	12	6	4	2
611	Rolnicy produkcji roślinnej	1	1	1	1
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	4	2	3	1
621	Ogrodnicy* (zawód szkolny: Ogrodnik - obejmuje grupę średnią 621)	6	3	0	0
631	Robotnicy leśni i pokrewni	1	0	0	0
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	808	119	232	36
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	3	0	0	0
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	29	0	9	0
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	102	2	34	1
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	20	0	5	0
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	35	0	15	0
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	29	0	9	0
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	206	2	64	1
724	Elektrycy* (zawód szkolny: Elektryk - obejmuje grupę średnią 724)	85	0	22	0

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2007 ROKU**

cd.

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujący się w 2007r.		na koniec grudnia 2007 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
725	Monterzy elektrycy i pokrewni	14	0	0	0
731	Robotnicy produkcji wyrobów precyzyjnych z metalu i materiałów pokrewnych	2	1	0	0
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	3	3	0	0
733	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	3	3	0	0
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	20	5	4	0
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	175	64	40	17
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	40	0	13	0
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	39	37	17	17
744	Robotnicy obróbki skóry	3	2	0	0
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	41	6	14	4
812	Operatorzy maszyn i urządzeń hutniczych i pokrewni	5	2	2	1
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni	1	0	1	0
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	3	0	0	0
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	4	2	2	2
823	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2	0	0	0
824	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	1	0	0	0
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	2	0	0	0
827	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego* (zawód szkolny: Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego - obejmuje grupę średnią 827)	5	1	3	1
828	Monterzy	13	0	6	0
829	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	0	0
832	Kierowcy pojazdów	1	0	0	0
833	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	3	0	0	0

TABLICA 31. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI "NAPŁYW" I "ODPŁYW"

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartały				W %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
		2007r.				
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	48 728	11 712	10 760	12 638	13 618	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	9 626	1 871	2 601	2 932	2 222	19,8
- po raz kolejny (od 1990r.)	39 102	9 841	8 159	9 706	11 396	80,2
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	840	187	160	199	294	1,7
- po robotach publicznych	317	29	11	113	164	0,7
- po stażu	4 793	958	1 061	1 230	1 544	9,8
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 348	202	280	383	483	2,8
- po szkoleniu	2 428	258	689	544	937	5,0
- po pracach społecznie użytecznych	707	97	81	151	378	1,5
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	57 126	13 092	17 581	13 893	12 560	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	24 693	5 869	7 830	5 735	5 259	43,2
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	20 181	5 222	6 086	4 674	4 199	35,3
w tym: pracy sezonowej	715	126	369	154	66	1,3
- <i>pracy subsydiowanej</i>	4 512	647	1 744	1 061	1 060	7,9
w tym:						
- prac interwencyjnych	2 007	390	770	429	418	3,5
- robót publicznych	855	52	470	246	87	1,5
- podjęcia działalności gospodarczej	677	95	241	153	188	1,2
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	905	90	248	218	349	1,6
- inne	68	20	15	15	18	0,1
- rozpoczęcia szkolenia	2 607	470	675	584	878	4,6
- rozpoczęcia stażu	5 277	1 125	1 461	1 471	1 220	9,2
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 594	349	513	349	383	2,8
- po pracach społecznie użytecznych	774	255	327	142	50	1,3
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	14 430	3 113	4 451	3 840	3 026	25,3
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2 894	827	1 055	607	405	5,1
- podjęcia nauki	382	7	4	47	324	0,7
- ukończenia 60/65 lat	47	12	8	17	10	0,1
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	245	73	43	77	52	0,4
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	109	31	24	20	34	0,2
- z innych przyczyn	4 074	961	1 190	1 004	919	7,1

**TABLICA 32. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI W 2007 ROKU
"NAPŁYW", "ODPŁYW" ORAZ PODJĘCIA PRACY**

Okresy	Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ"	w tym kobiety	Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ"	w tym		Wskaźnik płynności ryнку pracy (5:1)* 100%
				kobiety	podjęcia pracy	
0	1	2	3	4	5	6
Ogółem	96 371	46 284	112 438	53 720	48 678	50,5
Miasta	47 643	23 010	55 312	26 744	23 985	50,3
Wieś	48 728	23 274	57 126	26 976	24 693	50,7
I kwartał	11 712	4 844	13 092	5 822	5 869	50,1
styczeń	4 809	1 869	3 736	1 788	1 676	34,9
luty	3 637	1 486	3 945	1 741	1 660	45,6
marzec	3 266	1 489	5 411	2 293	2 533	77,6
II kwartał	10 760	5 163	17 581	7 766	7 830	72,8
kwiecień	3 265	1 441	5 978	2 503	3 006	92,1
maj	3 741	1 811	6 287	2 812	2 549	68,1
czerwiec	3 754	1 911	5 316	2 451	2 275	60,6
III kwartał	12 638	6 883	13 893	6 947	5 735	45,4
lipiec	4 424	2 381	4 837	2 310	1 912	43,2
sierpień	3 928	2 108	4 269	2 053	1 693	43,1
wrzesień	4 286	2 394	4 787	2 584	2 130	49,7
IV kwartał	13 618	6 384	12 560	6 441	5 259	38,6
październik	4 467	2 289	5 602	2 868	2 247	50,3
listopad	4 690	2 116	4 206	2 123	1 666	35,5
grudzień	4 461	1 979	2 752	1 450	1 346	30,2

TABLICA 33. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani na wsi (napływ) w 2007r.	Bezrobotni wyrejestrowani na wsi (odpływ) w 2007r.	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi - stan na koniec:			
			31.12.2006r.		31.12.2007r.	
			liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.	liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.
Buski	2 526	2 941	2 776	72,9	2 361	73,3
Jędrzejowski	2 780	3 575	3 607	63,1	2 812	62,0
Kazimierski	960	1 153	1 516	72,9	1 323	72,7
Kielecki	13 795	16 113	15 602	92,9	13 284	92,9
Konecki	6 105	7 148	7 013	71,6	5 970	71,7
Opatowski	3 299	3 717	3 948	77,4	3 530	77,7
Ostrowiecki	3 216	3 616	3 168	30,3	2 768	32,0
Pińczowski	1 210	1 514	1 450	61,7	1 146	64,5
Sandomierski	3 029	3 405	3 647	66,7	3 271	67,8
Skarżyski	2 469	2 598	2 785	31,7	2 656	33,9
Starachowicki	3 455	4 225	3 011	42,4	2 241	42,5
Staszowski	3 556	4 129	3 529	67,4	2 956	68,3
Włoszczowski	2 328	2 992	3 138	77,8	2 474	78,0
RAZEM	48 728	57 126	55 190	55,5	46 792	56,1

TABLICA 34. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI OGÓŁEM, W TYM ZAMIESZKALI NA WSI

Powiatowe Urzędy Pracy	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2007r.		
	OGÓŁEM	w tym zamieszkali na wsi	
		osoby	udział %
Włoszczowa	3 173	2 474	78,0
Opatów	4 546	3 530	77,7
Busko - Zdrój	3 219	2 361	73,3
Kazimierza Wielka	1 819	1 323	72,7
Końskie	8 326	5 970	71,7
Staszów	4 328	2 956	68,3
Sandomierz	4 826	3 271	67,8
Pińczów	1 776	1 146	64,5
Jędrzejów	4 532	2 812	62,0
WOJEWÓDZTWO	83 339	46 792	56,1
Kielce	25 037	13 284	53,1
POLSKA	1 746 573	785 719	45,0
Starachowice	5 268	2 241	42,5
Skarżysko - Kamienna	7 844	2 656	33,9
Ostrowiec Świętokrzyski	8 645	2 768	32,0

TABLICA 35. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2006 roku		koniec 2007 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	55 190	100,0	46 792	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	13 924	25,2	10 644	22,8
25 - 34	16 987	30,8	14 398	30,8
35 - 44	10 794	19,6	9 190	19,6
45 - 54	10 817	19,6	9 651	20,6
55 - 59	2 326	4,2	2 453	5,2
60 lat i więcej	342	0,6	456	1,0

TABLICA 36. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2006 roku		koniec 2007 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	55 190	100,0	46 792	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	3 175	5,7	2 997	6,4
- policealnym i średnim zawodowym	12 517	22,7	10 313	22,0
- średnim ogólnokształcącym	4 336	7,9	4 048	8,7
- zasadniczym zawodowym	19 173	34,7	15 678	33,5
- gimnazjalnym i poniżej	15 989	29,0	13 756	29,4

TABLICA 37. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2006 roku		koniec 2007 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	55 190	100,0	46 792	100,0
z tego				
do 1 roku	7 246	13,1	6 463	13,8
1 - 5	10 838	19,6	9 134	19,5
5 - 10	7 050	12,8	6 098	13,0
10 - 20	7 548	13,7	6 331	13,5
20 - 30	4 056	7,3	3 447	7,4
30 lat i więcej	531	1,0	534	1,2
bez stażu	17 921	32,5	14 785	31,6

**TABLICA 38. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2007 roku							
Ogółem	46 792	3 637	6 824	5 903	6 055	6 477	17 896
Wiek w latach							
18 - 24	10 644	1 185	2 671	1 938	1 711	1 651	1 488
25 - 34	14 398	1 113	1 898	1 821	1 938	2 061	5 567
35 - 44	9 190	594	994	1 046	1 092	1 175	4 289
45 - 54	9 651	586	995	870	1 021	1 231	4 948
55 - 59	2 453	138	224	191	237	304	1 359
60 i więcej	456	21	42	37	56	55	245
Wykształcenie							
- wyższe	2 997	350	684	518	466	407	572
- policealne i średnie zawod.	10 313	837	1 792	1 541	1 435	1 558	3 150
- średnie ogólnokształcące	4 048	379	853	682	590	602	942
- zasadnicze zawodowe	15 678	1 157	1 975	1 836	1 934	2 146	6 630
- gimnazjalne i poniżej	13 756	914	1 520	1 326	1 630	1 764	6 602
Staż pracy							
do 1 roku	6 463	551	1 031	832	807	856	2 386
1 - 5	9 134	780	1 344	1 197	1 255	1 268	3 290
5 - 10	6 098	508	798	752	836	806	2 398
10 - 20	6 331	426	746	695	761	810	2 893
20 - 30	3 447	326	423	383	481	516	1 318
30 lat i więcej	534	59	97	96	110	62	110
bez stażu	14 785	987	2 385	1 948	1 805	2 159	5 501

**TABLICA 39. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"
I WYREJESTROWANI "ODPŁYW" W 2007 ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	udział %
	2007 rok	
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	38 360	100,0
z tego powracający do rejestracji :		
- po raz pierwszy	12 641	33,0
- po raz kolejny (od 1990r.)	25 719	67,0
w tym powracający do rejestracji :		
- po pracach interwencyjnych	322	0,8
- po robotach publicznych	15	0,0
- po stażu	8 057	21,0
- po odbyciu przygotowania zawodowego		
- w miejscu pracy	620	1,6
- po szkoleniu	1 824	4,8
- po pracach społecznie użytecznych	70	0,2
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	40 083	100,0
z powodu :		
- podjęcia pracy	13 491	33,7
z tego :		
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	11 643	29,0
w tym: pracy sezonowej	289	0,7
- <i>pracy subsydiowanej</i>	1 848	4,7
w tym:		
- prac interwencyjnych	875	2,2
- robót publicznych	35	0,1
- podjęcie działalności gospodarczej	321	0,8
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	600	1,5
- inne	17	0,1
- rozpoczęcia szkolenia	1 805	4,5
- rozpoczęcia stażu	9 262	23,1
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego		
- w miejscu pracy	816	2,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	83	0,2
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	9 617	24,0
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 458	3,6
- podjęcia nauki	752	1,9
- z innych przyczyn	2 799	7,0

TABLICA 40. NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI NA KONIEC 2006 I 2007 ROKU

Lp.	Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni						Udział [w %] bezrobotnych niepełnospr. w ogólnej liczbie bezrobotnych	Niepełnosprawni poszukujący pracy na koniec 2007 roku	
		stan na koniec 2006 roku		stan na koniec 2007 roku		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety					
0	1	2	3	4	5	6	7			
1	Buski	52	20	65	27	28	10	2,0	28	10
2	Jędrzejowski	91	46	92	48	63	13	2,0	63	13
3	Kazimierski	20	6	12	4	3	2	0,7	3	2
4	Kielce, z tego:	851	416	821	424	461	214	3,3	461	214
	- kielecki	294	132	271	138	131	53	1,9	131	53
	- m. Kielce	557	284	550	286	330	161	5,1	330	161
5	Konecki	119	50	131	55	55	25	1,6	55	25
6	Opatowski	46	21	52	28	28	14	1,1	28	14
7	Ostrowiecki	477	220	404	188	91	36	4,7	91	36
8	Pińczowski	28	9	32	9	6	2	1,8	6	2
9	Sandomierski	56	18	51	22	17	4	1,1	17	4
10	Skarżyski	199	78	186	78	41	15	2,4	41	15
11	Starachowicki	217	93	225	95	49	19	4,3	49	19
12	Staszowski	109	55	120	59	40	21	2,8	40	21
13	Włoszczowski	40	20	41	19	33	11	1,3	33	11
Razem		2 305	1 052	2 232	1 056	915	386	2,7	915	386

TABLICA 41. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2007r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	2 232	100,0	915	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	207	9,3	62	6,8
25 - 29	180	8,1	69	7,5
30 - 34	206	9,2	92	10,1
35 - 39	191	8,5	67	7,3
40 - 44	245	11,0	87	9,5
45 - 49	386	17,3	126	13,8
50 - 54	515	23,1	173	18,9
55 - 59	260	11,6	159	17,4
60 lat i więcej	42	1,9	80	8,7

TABLICA 42. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2007r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	2 232	100,0	915	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	109	4,9	78	8,5
- policealnym i średnim zawodowym	505	22,6	228	24,9
- średnim ogólnokształcącym	180	8,1	89	9,8
- zasadniczym zawodowym	727	32,6	301	32,9
- gimnazjalnym	19	0,8	2	0,2
- podstawowym i podstawowym nieukończonym	692	31,0	217	23,7

TABLICA 43. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2007r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	2 232	100,0	915	100,0
z tego				
do 1 roku	259	11,6	90	9,8
1 - 5	355	15,9	100	10,9
5 - 10	290	13,0	86	9,4
10 - 20	457	20,5	113	12,4
20 - 30	444	19,9	99	10,8
30 lat i więcej	94	4,2	10	1,1
bez stażu	333	14,9	417	45,6

**TABLICA 44. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

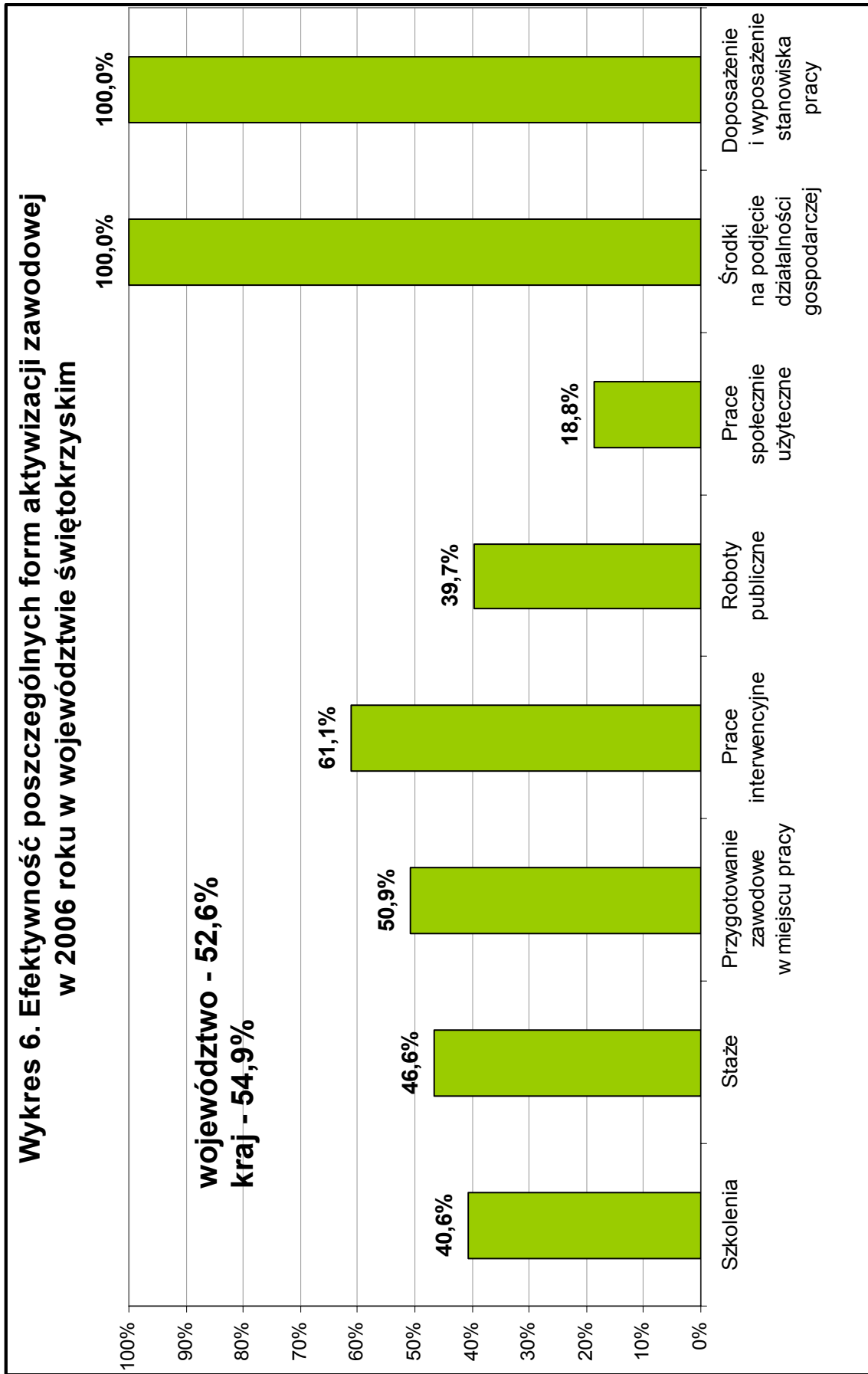
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na koniec 31.12.2007r.							
Ogółem	2 232	220	387	327	347	327	624
Wiek w latach							
18 - 24	207	32	56	34	44	28	13
25 - 29	180	21	38	34	37	23	27
30 - 34	206	23	34	36	29	39	45
35 - 39	191	18	34	31	38	24	46
40 - 44	245	23	37	40	37	39	69
45 - 49	386	38	52	47	57	53	139
50 - 54	515	47	91	65	68	78	166
55 - 59	260	16	41	32	33	36	102
60 i więcej	42	2	4	8	4	7	17
Wykształcenie							
- wyższe	109	18	18	20	22	15	16
- policealne i średnie zawod.	505	48	98	75	78	81	125
- średnie ogólnokształcące	180	24	34	26	32	24	40
- zasadnicze zawodowe	727	67	122	105	114	98	221
- gimnazjalne	19	2	4	4	7	1	1
- podstawowe i podstawowe nieukończone	692	61	111	97	94	108	221
Staż pracy							
do 1 roku	259	23	46	33	42	39	76
1 - 5	355	40	49	52	50	55	109
5 - 10	290	25	57	55	47	32	74
10 - 20	457	39	69	77	68	65	139
20 - 30	444	56	82	54	72	69	111
30 lat i więcej	94	7	19	17	15	13	23
bez stażu	333	30	65	39	53	54	92

TABLICA 45. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W 2007 ROKU

Lp.	Powiatowe Urzędy Pracy	2007 rok												Ogółem	w tym:			% do ogółu ofert
		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień		oferty pracy subsydio- wanej	z sektora prywatnego		
																	Ogółem	
1.	Busko - Zdrój	128	158	303	248	198	289	186	158	164	223	111	46	2 212	862	1 687	76,3	
2.	Jędrzejów	50	73	248	208	245	136	89	172	130	119	183	53	1 706	1 504	606	35,5	
3.	Kazimierza Wlk.	21	32	26	59	48	24	47	51	37	57	11	4	417	288	249	59,7	
4.	Kielce	433	577	785	565	624	651	592	720	545	766	611	517	7 386	5 236	4 782	64,7	
5.	Końskie	135	135	202	238	366	419	262	224	170	292	202	123	2 768	2 478	1 146	41,4	
6.	Opatów	77	103	79	126	260	105	54	89	78	84	103	24	1 182	1 046	536	45,3	
7.	Ostrowiec Św.	195	241	321	330	229	315	307	259	289	250	246	159	3 141	2 796	1 525	48,6	
8.	Pińczów	12	86	71	122	82	68	77	75	80	74	37	21	805	564	341	42,4	
9.	Sandomierz	52	92	130	103	94	90	64	115	95	95	109	26	1 065	940	556	52,2	
10.	Skarżysko - Kam.	158	135	242	267	273	231	218	231	174	107	348	126	2 510	2 374	1 404	55,9	
11.	Starachowice	233	291	315	217	188	179	147	212	164	289	202	187	2 624	1 759	1 786	68,1	
12.	Staszów	80	152	192	310	224	164	231	152	255	146	171	51	2 128	1 118	1 333	62,6	
13.	Włoszczowa	90	130	111	86	93	123	70	106	97	54	67	81	1 108	1 004	620	56,0	
Ogółem		1 664	2 205	3 025	2 879	2 924	2 794	2 344	2 564	2 278	2 556	2 401	1 418	29 052	21 969	16 571	57,0	

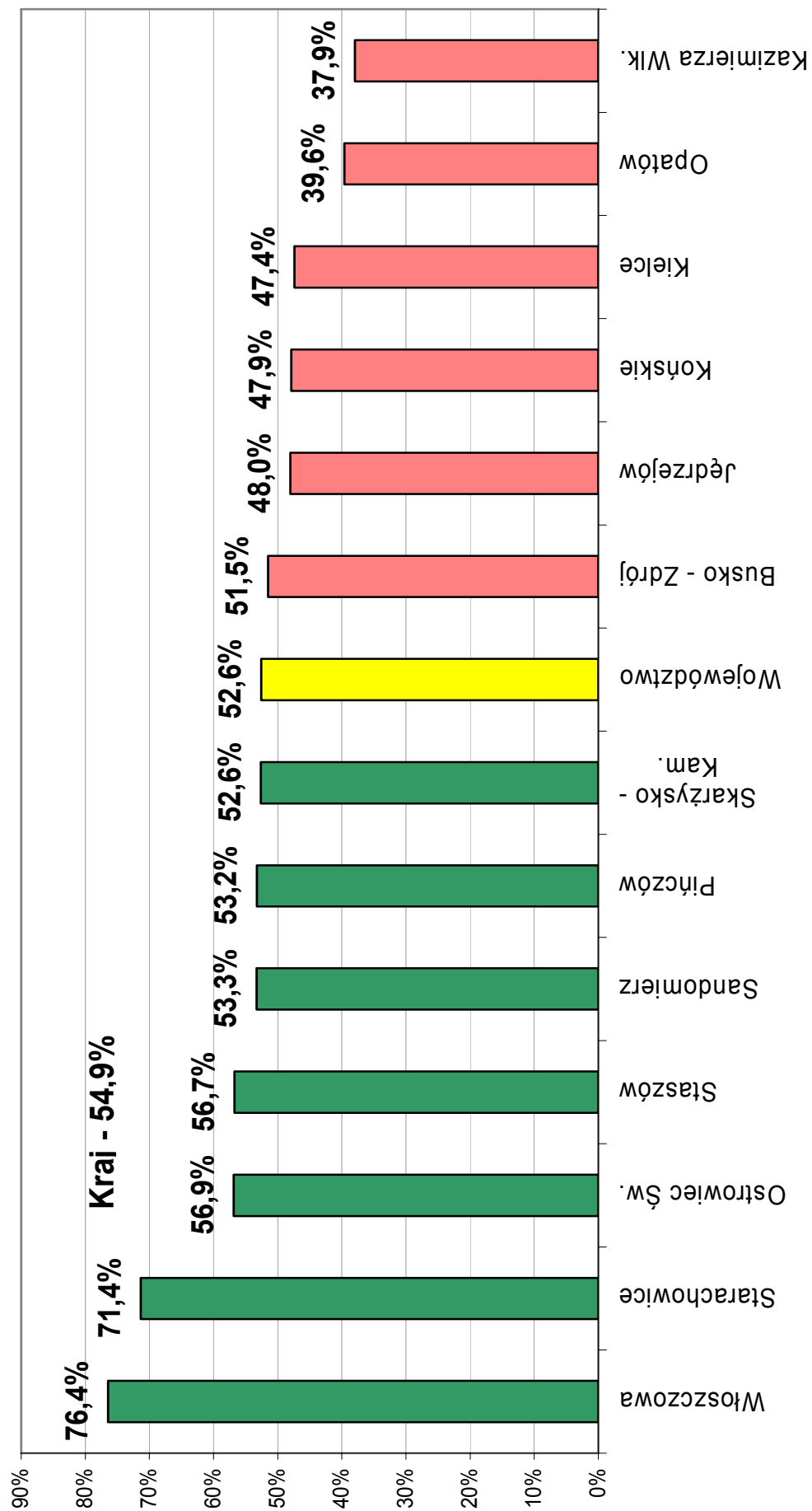
TABLICA 46. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2007 ROKU WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

Lp.	Powiatowe Urzędy Pracy	Aktywne formy ogółem	Osoby, które podjęły pracę:						Osoby, które rozpoczęły:				
			prace interwencyjne	roboty publiczne	podjęcia działalności gospodarczej	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	inne	szkolenie	staż	przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	pracę społecznie użyteczną		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	Busko - Zdrój	1 010	103	0	78	105	1	164	461	58	40		
2	Jędrzejów	1 721	263	198	46	13	19	176	622	126	258		
3	Kazimierza Wlk.	412	19	13	32	10	0	98	191	49	0		
4	Kielce	7 418	439	58	413	519	19	2 282	2 876	612	200		
	<i>z tego powiat:</i>												
	- kielecki	4 183	396	55	211	184	10	1 135	1 644	353	195		
	- m. Kielce	3 235	43	3	202	335	9	1 147	1 232	259	5		
5	Końskie	3 102	485	603	170	148	0	485	856	355	0		
6	Opatów	1 260	175	31	68	0	0	53	582	262	89		
7	Ostrowiec Św.	3 464	826	69	326	331	141	385	1 004	64	318		
8	Pińczów	713	149	0	33	23	0	134	180	79	115		
9	Sandomierz	1 302	252	28	49	46	0	332	390	186	19		
10	Skarżysko - Kam.	2 864	263	19	138	223	5	389	1 009	717	101		
11	Starachowice	2 343	268	0	151	454	34	307	840	186	103		
12	Staszów	1 655	416	0	107	146	8	301	416	261	0		
13	Włoszczowa	1 173	76	71	37	140	0	133	403	178	135		
	WOJEWÓDZTWO	28 437	3 734	1 090	1 648	2 158	227	5 239	9 830	3 133	1 378		

Źródło: Departament Funduszy MPiPS, Warszawa, czerwiec 2007r.

Wykres 7. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2006 roku w powiatowych urzędach pracy

Źródło: Departament Funduszy MPiPS, Warszawa, czerwiec 2007r.

**TABLICA 47. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW
NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ**

Rok	Środki przyznane algorytmem	Dodatkowe środki przyznane z rezerwy Ministra	Pozostałe środki	RAZEM
2002	24 059 500	-	-	24 059 500
2003	45 931 000	1 071 400	18 710 900 *	65 713 300
2004	48 114 100	2 297 400	4 143 900 *	54 555 400
2005	72 181 200	8 681 300	-	80 862 500
2006	79 637 600	14 154 200	-	93 791 800
2007	101 979 700	13 863 100	-	115 842 800
RAZEM	371 903 100	40 067 400	22 854 800	434 825 300

* Dodatkowe środki przekazane przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa na konto Funduszu Pracy.

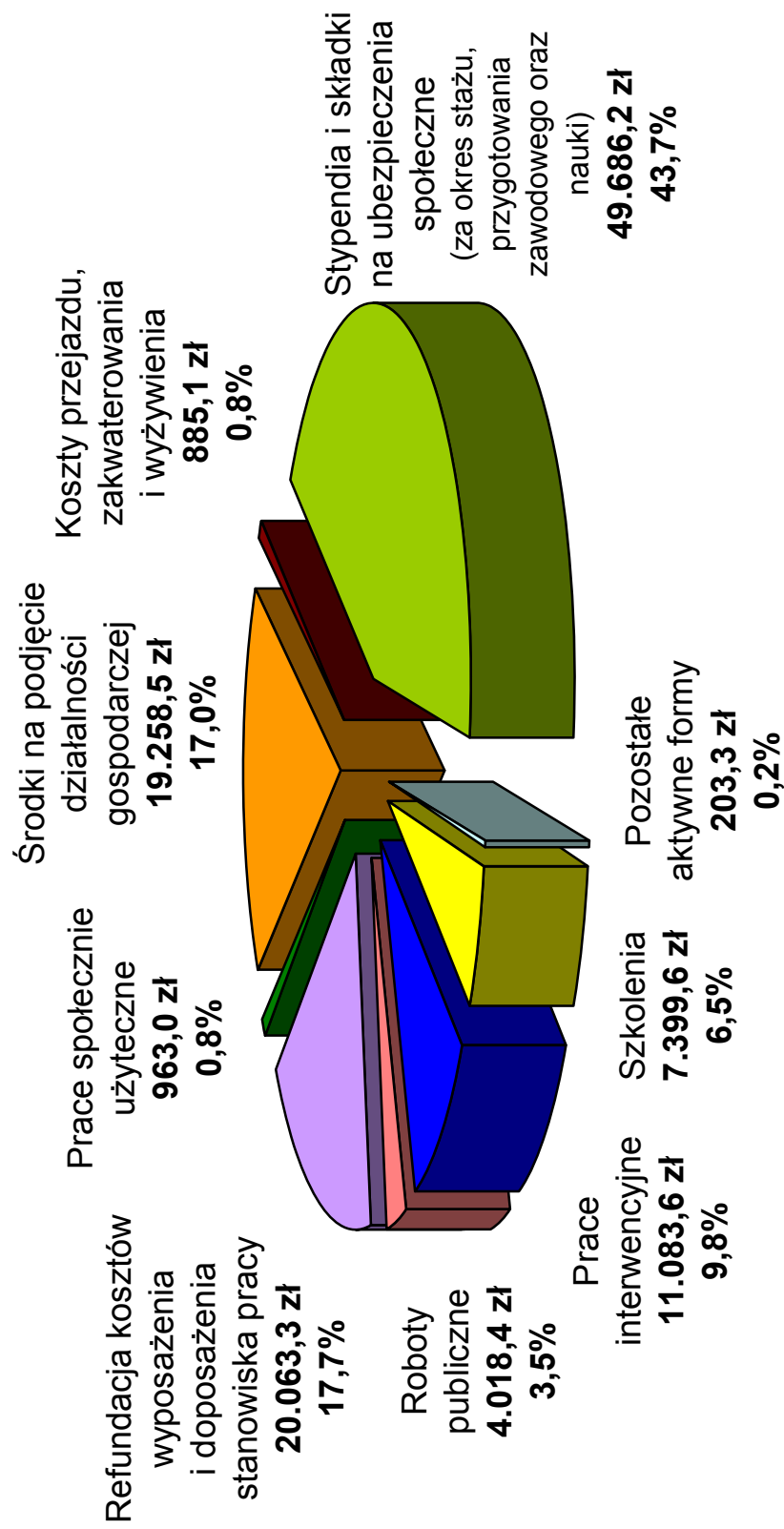
TABLICA 48. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY PONIESIONE NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2007 ROKU

w tys. zł

Wyszczególnienie	POWIATOWY URZĄD PRACY											Razem		
	Busko-Zdrój	Jędrzejów	Kazimierza Wik.	Kielce	Konskie	Opatów	Ostrowiec Św.	Pińczów	Sandomierz	Skarżysko-Kam.	Starachowice		Staszów	Włoszczowa
Aktywne formy ogółem	4 297,2	5 840,3	1 662,5	29 113,0	12 486,4	6 146,1	12 371,3	2 390,4	5 261,1	11 744,6	10 792,3	6 793,1	4 662,7	113 561,0
Koszty szkoleń	261,8	332,8	167,2	2 629,6	645,1	86,4	690,8	151,3	332,5	779,1	478,9	567,5	276,6	7 399,6
Prace interwencyjne	347,2	852,9	54,1	1 317,4	1 380,5	1 097,2	2 175,7	467,3	824,5	626,8	780,8	910,9	248,3	11 083,6
Roboty publiczne	0,0	896,8	76,9	166,6	2 074,9	197,4	260,6	0,0	90,8	36,4	0,0	0,0	218,0	4 018,4
Prace społecznie użyteczne	37,2	242,4	0,0	212,5	20,0	85,6	100,5	46,9	21,0	21,8	86,0	0,0	89,1	963,0
Zatrudnienie wspierane	0,0	0,0	0,0	19,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	22,8
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	901,5	155,0	48,0	4 802,5	1 743,3	566,1	2 932,5	225,7	549,0	1 931,1	3 596,1	1 264,0	1 348,5	20 063,3
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	899,8	535,1	374,0	4 880,3	2 347,3	843,7	3 063,1	459,3	622,2	1 713,4	1 898,5	1 170,6	451,2	19 258,5
Stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne z tego :	1 825,6	2 750,0	924,6	14 957,3	4 218,8	3 269,0	3 099,3	1 027,6	2 618,2	6 459,3	3 870,3	2 674,0	1 992,2	49 686,2
- za okres stażu	1 563,5	2 296,4	742,1	12 693,7	3 252,6	2 340,9	2 908,3	768,7	1 973,8	3 953,6	3 396,0	1 795,6	1 474,9	39 160,1
-za okres przygotowania zawodowego	203,2	449,6	168,3	2 245,8	966,2	909,6	185,1	256,3	640,6	2 473,4	463,9	871,8	502,4	10 336,2
-za okres nauki	58,9	4,0	14,2	17,8	0,0	18,5	5,9	2,6	3,8	32,3	10,4	6,6	14,9	189,9
Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	158,5	14,4	0,0	0,0	179,7
Koszty przejazdu zakwaterowania i żywienia	24,1	75,3	17,7	127,1	49,7	0,5	48,8	12,3	202,9	17,8	67,3	202,8	38,8	885,1
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,4
Inne instrumenty rynku pracy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4

**Wykres 8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy
na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2007 roku**

Ogółem: 113.561,0 tys. zł

TABLICA 49. PODSTAWOWE DANE O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Stan na 31.12.2006r. i na 31.12.2007r.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BUSKO - ZDRÓJ	Busko-Zdrój	1 901	1 608	882	765	14	33	153	156	1 392	1 129	927	750
	Gnojno	230	189	126	106	2	2	16	7	202	159	122	102
	Nowy Korczyn	297	241	144	112	4	3	24	15	240	187	135	121
	Pacanów	326	280	147	126	3	2	18	23	273	229	165	128
	Solec-Zdrój	230	185	116	95	1	1	22	23	188	148	107	94
	Stopnica	393	339	177	148	2	2	57	54	327	283	171	145
	Tuczępy	178	155	92	75	1	2	17	26	146	121	69	67
	Wiślica	253	222	115	110	2	1	12	13	213	170	144	117
	RAZEM	3 808	3 219	1 799	1 537	29	46	319	317	2 981	2 426	1 840	1 524
	JĘDRZEJÓW	Jędrzejów	2 072	1 633	1 197	979	152	122	156	136	1 499	1 130	1 133
Sędziszów		795	680	520	483	69	58	31	35	586	487	486	397
Imielno		300	222	157	129	11	11	13	17	243	179	187	124
Małogoszcz		805	647	537	454	64	49	45	55	610	471	531	357
Nagłowice		340	270	190	147	14	13	14	26	290	219	179	112
Oksa		278	196	167	121	15	9	29	16	238	155	159	103
Słupia Jędrz.		229	177	139	117	7	6	6	11	189	145	130	88
Sobków		488	381	289	235	40	38	38	36	370	270	282	219
Wodzisław		406	326	229	185	26	18	20	25	324	254	240	175
RAZEM		5 713	4 532	3 425	2 850	398	324	352	357	4 349	3 310	3 327	2 459
KAZIMIERZA WIELKA	Kazimierza W.	1 124	983	578	543	53	26	68	43	878	746	566	565
	Skalbierz	387	347	214	195	11	7	8	3	314	281	233	205
	Bejsce	196	167	100	82	1	3	8	9	179	150	99	99
	Czarnocin	186	157	82	71	4	3	8	6	159	130	116	100
	Opatowiec	186	165	92	70	1	1	2	4	165	135	106	90
RAZEM	2 079	1 819	1 066	961	70	40	94	65	1 695	1 442	1 120	1 059	

TABLICA 49

c.d.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy		
		31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	0													
KIELCE	Kielce	12 687	10 741	6 761	5 753	215	167	1 263	962	7 985	6 456	6 488	5 053	
	Bieliny	772	673	441	381	7	3	52	76	626	523	456	338	
	Bodzentyn	880	809	440	408	12	11	68	50	673	603	451	406	
	Chęciny	1 242	1 027	700	589	48	45	114	69	861	666	698	531	
	Chmielnik	1 083	974	513	469	8	6	154	128	762	653	592	555	
	Daleszyce	1 348	1 167	695	642	23	21	121	107	992	848	793	643	
	Górno	1 117	967	607	505	15	7	91	102	846	716	635	503	
	Łagów	546	498	259	254	4	2	25	28	440	383	334	245	
	Łopuszno	892	692	515	401	45	20	66	65	679	503	522	367	
	Mastów	667	567	342	302	14	11	64	50	477	394	344	265	
	Miedziana Góra	784	652	433	386	11	10	76	64	570	464	412	317	
	Mniów	1 308	1 068	684	604	9	6	60	52	975	762	826	635	
	Morawica	777	649	436	366	8	7	78	66	584	470	437	345	
	Nowa Słupia	1 020	875	561	516	3	4	46	56	743	620	644	481	
	Piekoszów	1 252	1 086	691	571	24	20	123	112	939	782	623	497	
	Pierzchnica	385	325	172	139	3	3	35	27	284	230	223	186	
	Raków	534	479	256	240	4	4	24	22	382	337	316	227	
	Sitkówka-Nowiny	509	411	290	231	7	3	78	49	356	292	236	173	
	Strawczyn	772	617	425	349	9	8	67	65	616	461	414	292	
	Zagnańsk	909	760	521	430	8	9	88	107	608	453	478	385	
RAZEM		29 484	25 037	15 742	13 536	477	367	2 693	2 257	20 398	16 616	15 922	12 444	
KOŃSKIE	Końskie	3 721	3 225	2 079	1 837	22	37	668	673	2 479	2 110	1 997	1 596	
	Stąporków	2 550	2 118	1 443	1 300	26	19	391	360	1 687	1 352	1 341	1 072	
	Falków	536	480	309	285	5	3	96	102	365	320	327	269	
	Gowarczów	660	501	378	287	4	5	120	133	469	348	388	259	
	Radoszyce	1 117	972	607	541	7	6	166	176	813	669	697	574	
	Ruda Maleniecka	454	374	241	206	3	3	102	100	296	236	248	180	
	Słupia Konecka	236	200	117	103	2	1	29	27	183	156	140	111	
	Smyków	520	456	292	270	1	2	88	98	382	320	307	238	
	RAZEM		9 794	8 326	5 466	4 829	70	76	1 660	1 669	6 674	5 511	5 445	4 299

TABLICA 49

c.d.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0													
OPATÓW	Opatów	1 081	1 002	455	448	12	5	74	70	799	742	524	505
	Ożarów	1 061	924	585	547	8	5	52	49	789	664	609	552
	Bańkowie	356	321	153	145	1	0	15	16	308	269	147	138
	Iwaniska	897	746	371	341	10	4	44	43	713	578	535	424
	Lipnik	593	553	259	250	11	7	26	21	461	414	365	339
	Sadowie	281	255	129	127	3	3	16	14	233	205	143	131
	Tarłów	492	455	254	239	4	3	25	21	372	325	286	245
	Wojciechowice	342	290	164	145	3	2	20	13	261	224	198	154
	RAZEM	5 103	4 546	2 370	2 242	52	29	272	247	3 936	3 421	2 807	2 488
	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI	Ostrowiec Św.	6 592	5 320	3 704	3 149	322	243	992	853	4 454	3 490	3 174
Ćmielów		751	638	370	324	42	29	115	97	522	432	343	315
Kunów		992	879	521	483	36	24	126	151	715	608	427	360
Bałtów		304	278	142	138	18	16	49	60	227	209	139	122
Bodzechów		1 301	1 112	690	649	46	36	220	161	887	752	583	566
Wąsńń		506	418	272	232	18	15	54	48	422	346	240	200
RAZEM		10 446	8 645	5 699	4 975	482	363	1 556	1 370	7 227	5 837	4 906	4 021
Pińczów		1 306	945	719	570	4	3	100	88	951	655	700	406
Działoszyce		336	279	163	138	3	1	12	9	241	184	248	201
Kije		270	215	156	132	1	1	26	18	197	149	165	115
PIŃCZÓW	Michałów	225	190	144	119	1	1	20	18	192	163	133	85
	Złota	214	147	100	71	1	1	19	9	177	116	120	87
	RAZEM	2 351	1 776	1 282	1 030	10	7	177	142	1 758	1 267	1 366	894
	Sandomierz	1 534	1 307	814	693	47	36	123	96	1 029	858	862	660
SANDOMIERZ	Dwikozy	636	554	321	290	20	18	41	28	464	400	374	307
	Klimontów	760	724	361	340	21	16	34	27	612	568	459	392
	Koprzywnica	493	462	251	252	12	10	22	13	401	382	281	237
	Łonów	468	418	267	226	14	11	30	27	381	336	283	236
	Obrazów	425	376	197	190	3	3	16	14	350	308	264	208
	Samborzec	544	504	265	255	12	8	17	23	460	418	321	268
	Wilczyce	272	210	129	112	5	3	6	6	231	177	165	118
	Zawichost	335	271	162	131	7	4	12	16	260	189	203	149
	RAZEM	5 467	4 826	2 767	2 489	141	109	301	250	4 188	3 636	3 212	2 575

TABLICA 49

c.d.

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07	31.12.06	31.12.07
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Skarżysko-Kam.	4 952	4 294	2 572	2 219	138	88	749	569	3 254	2 738	2 417	1 854
	Skarż. Kościelne	779	727	372	354	24	14	128	94	547	498	401	349
	Suchedniów	1 286	1 106	668	613	37	28	208	139	878	735	689	601
	Bliżyn	1 245	1 225	700	690	31	20	160	160	864	835	688	635
	Łączna	527	492	283	283	18	12	69	67	374	342	299	282
	RAZEM	8 789	7 844	4 595	4 159	248	162	1 314	1 029	5 917	5 148	4 494	3 721
	Starachowice	3 840	2 854	2 204	1 632	57	35	926	643	2 335	1 592	1 616	1 078
	Brody	953	731	549	421	15	12	245	205	672	481	420	292
	Mirzec	621	461	351	284	15	8	120	111	439	320	313	188
	Pawłów	1 045	777	599	464	9	7	234	225	824	590	486	296
	Wąchock	640	445	347	248	10	7	132	90	406	275	339	188
	RAZEM	7 099	5 268	4 050	3 049	106	69	1 657	1 274	4 676	3 258	3 174	2 042
	Staszów	1 732	1 459	909	760	25	17	142	137	1 258	1 027	828	604
	Polaniec	879	685	565	472	14	9	97	61	655	500	396	308
	Osiek	768	661	410	410	6	6	85	78	578	492	400	320
	Rytwiany	470	389	266	235	7	5	44	39	348	282	231	176
	Bogoria	600	487	288	240	11	7	33	28	465	366	331	274
	Łubnice	241	177	134	95	2	0	17	10	210	145	98	80
	Oleśnica	272	239	133	119	1	0	50	56	222	197	103	98
	Szydłów	275	231	135	106	1	0	20	18	221	179	117	93
	RAZEM	5 237	4 328	2 840	2 437	67	44	488	427	3 957	3 188	2 504	1 953
	Włoszczowa	1 737	1 330	1 006	806	10	10	108	108	1 263	901	1 020	762
	Kluczewsko	489	386	265	224	6	7	44	24	361	282	300	262
	Krasocin	958	765	587	488	9	8	71	42	733	552	599	473
	Moskorzew	239	220	121	116	3	3	15	15	185	167	153	123
	Radków	170	142	99	78	1	1	10	10	132	111	111	76
	Secemin	443	330	242	179	4	2	34	23	334	232	265	206
	RAZEM	4 036	3 173	2 320	1 891	33	31	282	222	3 008	2 245	2 448	1 902
	OGÓLEM WOJEWÓDZTWO	99 406	83 339	53 421	45 985	2 183	1 667	11 165	9 626	70 764	57 305	52 565	41 381

ADRESY URZĘDÓW PRACY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

ul. Witosa 86, tel. 041 36 41 600, fax 041 36 41 666

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W BUSKU - ZDROJU**
ul. Różana 2, tel. 041 378 80 55, tel./ fax 041 378 30 54;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Busko - Zdrój, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów,
Solec - Zdrój, Stopnicę, Tuczępy, Wiślicę.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W JĘDRZEJOWIE**
ul. Okrzei 49B, tel. 041 386 54 92, tel./ fax 041 386 38 93;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Jędrzejów, Imielno, Małogoszcz, Nagłowice, Okse,
Sędziszów, Słupię Jędrzejowską, Sobków, Wodzisław.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KAZIMIERZY WIELKIEJ**
ul. Partyzantów 29, tel. 041 352 29 91, fax 041 352 20 14;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Kazimierzę Wielką, Bejsce, Czarnocin, Opatowiec,
Skalbmierz.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Kolberga 4, tel. centr. 041 367 11 00, 041 367 11 07, fax 041 367 11 99;
zasięgiem działania **obejmuje miasto Kielce i gminy:** Bieliny, Bodzentyn, Chęciny,
Chmielnik, Daleszyce, Górno, Łagów, Łopuszno, Masłów, Miedzianą Górę, Mniów,
Morawicę, Nową Słupię, Piekoszów, Pierzchnicę, Raków, Sitkówkę-Nowiny, Strawczyn,
Zagnańsk.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŃSKICH**
ul. Spółdzielcza 3, tel. 041 372 63 63, 041 372 22 47, tel./ fax 041 372 67 01;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Końskie, Fałków, Gowarczów, Radoszyce,
Rudę Maleniecką, Słupię Konecką, Smyków, Stąporków.
Powiatowy Urząd Pracy w Końskich posiada filię:
- w Stąporkowie, ul. Piłsudskiego 132a, tel. 041 374 03 90, fax 041 374 11 53.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OPATOWIE**
ul. Partyzantów 13, tel. 015 868 31 64, fax 015 868 28 09;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Opatów, Baćkowice, Iwaniska, Lipnik, Ożarów,
Sadowie, Tarłów, Wojciechowice.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
Al. 3-go Maja 36, tel. 041 265 42 08/09, 041 265 44 57, fax 041 263 33 40;
zasięgiem działania obejmuje miasto Ostrowiec Św. i gminy: Bałtów, Bodzechów,
Ćmielów, Kunów, Waśniów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W PIŃCZOWIE**
ul. Złota 7, tel. 041 357 26 40, fax 041 357 52 88;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Pińczów, Działoszyce, Kije, Michałów, Złotą.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SANDOMIERZU**
ul. Mickiewicza 34, tel. 015 644 14 42, 015 644 14 45/46, 015 644 14 49/50, fax 015 644 15 05;
zasięgiem działania obejmuje miasto Sandomierz i gminy: Dwikozy, Klimontów,
Koprzywnicę, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce, Zawichost.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SKARŻYSKU - KAMIENNEJ**
ul. 1-go Maja 105, tel. 041 251 07 64, 041 251 09 38, fax 041 251 40 11;
zasięgiem działania obejmuje miasto Skarżysko-Kam. i gminy: Skarżysko Kościelne,
Bliżyn, Łączną, Suchedniów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STARACHOWICACH**
ul. Radomska 76, tel. 041 275 45 38, 041 275 45 39, fax 041 274 06 40;
zasięgiem działania obejmuje miasto Starachowice i gminy: Brody, Mirzec, Pawłów,
Wąchock.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STASZOWIE**
ul. Szkolna 4, tel. 015 864 38 85, 015 864 26 76, fax 015 864 25 06;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Staszów, Bogorię, Łubnice, Oleśnicę, Osiek,
Połaniec, Rytwiany, Szydłów.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY WE WŁOSZCZOWIE**
ul. Strażacka 11, tel. 041 394 35 40, tel./ fax 041 394 37 65;
zasięgiem działania obejmuje gminy: Włoszczowę, Kluczewsko, Krasocin, Moskorzew,
Radków, Secemin.